

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΘ' – ΤΕΥΧΟΣ 1 – ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2002
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδίδεται

Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

ὑπὸ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Διευθυντῆς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
† **Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος**
Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Διευθυντῆς Συντάξεως τοῦ Δελτίου
Εὐάγγελος Δ. Θεοδώρου
Ὁμότιμος Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Τακτικὸν μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

Ἀρχισυντάκτης
Εὐάγγελος Π. Λέκκος, θεολόγος, νομικὸς

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ
Ἀρχιμ. **Χρυσόστομος Σκλήφας**
Ἀρχιμ. **Νεκτάριος Παρασκευάκος**
Πρωτοπρ. **Δημήτριος Τζέρεπος**

Συλλογὴ ὕλης
Ἀριστομένης **Ματσάγγας**, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Χρῆστος Καραγιάννης, M. Th.

Ἰω. Γενναδίου 14 - 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 010-72.18.308. Fax: 010-72.18.336
<http://www.ecclesia.gr>
e-mail: iera-synodos@ath.forthnet.gr

Τυπογραφεῖον
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ
Σόλωνος 98 – 106 80 Ἀθήνα. Τηλ.: 010 3661200, Fax: 010 3617791
<http://www.livanis.gr>

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ -

ΕΚΛΟΓΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ

Οίκουμ. Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Πατριαρχική Απόδειξις ἐπὶ τοῖς Χριστουγέννοις .	7
Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Χριστοδούλου, Μήνυμα Πρωτοχρονιάς 2002	9
Ἡ ἐκλογή καὶ χειροτονία τῶν Μητροπολιτῶν Σύρου, Σιδηροκάστρου καὶ Χαλκίδος	10
Προκαταρκτικὸς Πίναξ ὑποψηφίων δι' ἐγγρα- φὴν εἰς τὸν κατάλογον τῶν πρὸς ἀρχιερατείαν ἐκλο- γίμων	26

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΣΥΝΤΑ-

ΞΕΩΣ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ -

ΕΚΚΛΗΣ. ΧΡΟΝΙΚΑ - ΔΙΑΦΟΡΑ

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Τὸ βεληνεκὲς τῶν Διαθησκειακῶν Διαλόγων .	29
Ε.Δ.Θ., Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια	33
Ε.Π.Α. (ἐπιμέλεια), Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά	37

Ἀνδρέου Ἰωάν. Φυτράκη,

Ὁρθόδοξος λειτουργικὴ παράδοσις καὶ σύγ-
χρονος ζωὴ

48

Ἀρχιμ. Ἰγνατίου Σωτηριάδη,

Βυζάντιο: Μῆτρα πολιτισμοῦ καὶ παράγων
ἰδεολογικῆς ἐνοποίησης τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὁμο-
σπονδίας Κρατῶν (ΕΟΚ)

56

Δημητρίου Ζ. Σοφιανοῦ,

Ἐγκαίνια νεόδμητου ἱεροῦ ναοῦ στὴν Τήνο,
σὲ ἀνάμνηση τῆς Β' εὐρέσεως τῆς εἰκόνης τῆς Με-
γαλόχαρης

62

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Κανονισμὸς λειτουργίας τοῦ Πνευματικοῦ
Ἑνοριακοῦ Κέντρου Εὐαγγελίστριας Χαλέπας
Χανίων

68

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

72

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προκηρύξεις πληρώσεως κενῶν θέσεων

76

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ ΠΑΡΑ
ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἑσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ» (Λουκ. 2, 7).

Τὸ μεγαλύτερον γεγονός εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ σύμπαντος, ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, συνετελέσθη σχεδὸν εἰς τὴν ἀφάνειαν. Ὡς λέγει ὁ ἱερὸς ὕμνογράφος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Κύριον, «λαθὼν ἐτέχθη ὑπὸ τὸ σπήλαιον».

Πράγματι, ὁ ἐνανθρωπήσας Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη ἐκ τῆς Παρθένου Κόρης ἐντὸς ἐνὸς σπηλαίου εἰς τὴν Βηθλεὲμ κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς νυκτός ἡσυχου, ὅπως ὅλαι αἱ ἄλλαι νύκτες. Ἐσπαργάνωθη ὅπως ὅλα τὰ βρέφη καὶ ἐτοποθετήθη εἰς τὴν φάτνην τῶν ζώων εἰς ἔνδειξιν τῆς ἄκρας ταπεινώσεως Αὐτοῦ.

Εἷς τινὰ στιγμὴν ἄγγελος Κυρίου ἐνεφανίσθη καὶ διεμήνυσεν εἰς τοὺς ἀγραυλοῦντας ποιμένας ὅτι «ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτὴρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος» (Λουκ. 2, 11). Καὶ ἑξαίφνης ἐνεφανίσθη πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ αἰνούντων τὸν Θεόν, ἀλλὰ ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄγγελοι μετ' ὀλίγον ἀπῆλθον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἡ νυκτερινὴ ἡσυχία διεδέχθη καὶ πάλιν τὴν βραχυχρόνιον ἀγγελικὴν δοξολογίαν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ μεγαλύτερον γεγονός τῶν αἰώνων, ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Θεοῦ, ἐκαλύφθη ἀπὸ τὴν σιωπὴν. Ἀνηγγέλθη, ἀπεκαλύφθη καὶ ἐσιωπήθη. Ἐκ τῶν ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι ἔξω κατὰ τὴν ὥραν τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, ἐλάχιστοι μόνον ποιμένες ἐπληροφόρησαν αὐτήν.

Ὁ Θεός, λοιπόν, δὲν προβάλλει τὸ σωτήριον ἔργον Του. Δὲν ἐπιβάλλει τὴν παρουσίαν Του εἰς

τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, οὐδὲ εἰς τὴν ζωὴν αὐτῶν. Τὸ μέγα μυστήριον τῆς θείας οἰκονομίας τελεσιουργεῖται κατὰ τὸ πλεῖστον ἐσωτερικῶς καὶ μυστικῶς. Παραλλήλως, καὶ τὸ οὐσιωδέστερον ἔργον μας, τὸ ἔργον τῆς προσοικειώσεως τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐξαγιαζούσης τὰς καρδίας μας, τελεσιουργεῖται καὶ αὐτὸ μυστικῶς ἐντὸς ἡμῶν, ὡς εἰς ἄλλο σπήλαιον.

Ἀναμφισβητήτως εἶναι χρήσιμα καὶ ἐπαινετὰ ὅλα τὰ ἐμφανῆ καλὰ ἔργα. Αὐτὸς ὁ Κύριος συνιστᾷ εἰς ἡμᾶς νὰ λάμπῃ τὸ φῶς ἡμῶν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν οἱ συνάνθρωποί μας τὰ καλὰ ἡμῶν ἔργα καὶ δοξάζωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς (πρβλ. Ματθ. 5, 16). Καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος συνιστᾷ ὅπως μανθάνωμεν «καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας» διὰ νὰ μὴ εἴμεθα ἄκαρποι (πρβλ. Τίτ. 3, 14).

Ἀλλὰ τὸ πλεόν σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον ἔργον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ ἁγιασμός αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος συντελεῖται διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς τηρήσεως τῶν ἐντολῶν καὶ δι' ἀφανοὺς ἐσωτερικῆς ἐργασίας ἀποσκοπούσης εἰς τὴν κάθαρσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ μας κόσμου ἀπὸ παντὸς κακοῦ λογισμοῦ.

Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς θὰ ἴδῃ τὸν Κύριον, συνιστᾷ ὁ Ἀπόστολος. Καὶ προσθέτει τὰ δύο θεμελιώδη στοιχεῖα διὰ τὸν ἁγιασμόν ἡμῶν: Προσέχετε νὰ μὴ εὐρεθῇτε μακρὰν ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ μὴν ὑπάρχῃ μέσα σας κάποια ρίζα πικρίας, ἡ ὁποία θὰ φυτρώσῃ καὶ θὰ προξενήσῃ ἐνοχλήσεις κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μολυνθοῦν πολλοὶ (πρβλ. Ἐβρ. 12, 14-15).

Ὅλοι οἱ πιστοὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ γίνη ἡ καρδιά μας τὸ νέον σπήλαιον εἰς τὸ ὁποῖον νὰ φιλοξενηθῇ ὁ Χριστός, ὥστε νὰ ἀναγεννήσῃ ἡμᾶς. Διὰ νὰ γίνη αὐτὸ χρειάζεται ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὰ ἐμφανῆ καλὰ ἔργα καὶ τὸ ἀφανὲς ἔργον τῆς καθάρσεως τῆς καρδίας μας ἀπὸ πᾶσαν ταραχὴν καὶ πικρίαν, ἀπὸ ἐνθυμήσεις πονηρὰς καὶ ἀπὸ διαλογισμοὺς ματαίους, ὥστε νὰ ἔλθῃ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀγιάσῃ τὸν τόπον καὶ νὰ εὕρῃ αὐτὸν κατάλληλον ὁ Χριστὸς διὰ νὰ κατοικήσῃ ἐντὸς ἡμῶν. Ἐκεῖ εἰς τὸ καθαρὸν σπήλαιον τῆς καρδίας ἐκάστου ἡμῶν θὰ συντελεσθῇ τὸ μυστήριον διὰ τὸ ὁποῖον ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς εἰς τὸ σπήλαιον τῆς Βηθλεέμ.

Θὰ ἀγιασθῇ καὶ θὰ θεωθῇ ἡ ὑπαρξὶς ἡμῶν καὶ θὰ ἀναγεννηθῶμεν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀναγεννημένοι καὶ ἀνακαινισμένοι θὰ συμμετάσχωμεν εἰς ὅλην τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τῆς γεννήσεως ἕως τῆς σταυρώσεως καὶ τῆς μετ' αὐτὴν ἀναστάσεως καὶ ἀναλήψεως εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ἐορτάσωμεν, κατὰ τὸν

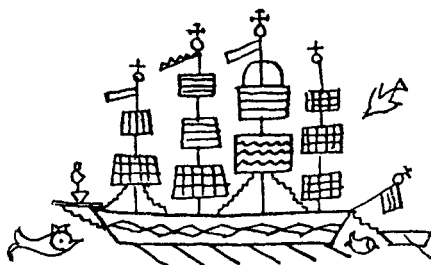
Ἅγιον Γρηγόριον τὸν Θεολόγον, «μὴ πανηγυρικῶς, ἀλλὰ θεϊκῶς· μὴ κοσμικῶς, ἀλλ' ὑπερκοσμικῶς· μὴ τὰ ἡμέτερα, ἀλλὰ τὰ τοῦ ἡμετέρου, μᾶλλον δὲ τὰ τοῦ Δεσπότη...· μὴ τὰ τῆς πλάσεως ἀλλὰ τῆς ἀναπλάσεως» (P.G., 36, 316 A-B).

Εἶθε νὰ ἀξιωθῶμεν πάντες νὰ ἴδωμεν γεννώμενον καὶ φιλοξενούμενον ἀξίως τὸν Χριστὸν εἰς τὴν καρδίαν μας. Τότε θὰ ἐορτάσωμεν θεϊκῶς τὴν χαρμόσουν ἐορτὴν τῆς ἀφανοῦς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς ὁλοψύχου συμμετοχῆς ἡμῶν εἰς τὴν ὑποδοχὴν Αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον.

Τοῦτου τοῦ ἐν Βηθλεέμ σαρκὶ γεννηθέντος καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθέντος Χριστοῦ καὶ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν ἡ χάρις καὶ τὸ πλούσιον ἔλεος εἴησαν μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

Φανάριον, Χριστοῦγεννα βα'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ 2002 ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ κ.κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ἀδελφοί μου,

Ο ΝΕΟΣ ΧΡΟΝΟΣ στὸν ὁποῖον ἤδη εἰσήλθαμε συγκεντρώνει γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ τὶς θερμὲς εὐχὲς καὶ προσδοκίες μας, νὰ εἶναι εἰρηνικός, ἀνέφελος, δημιουργικός καὶ εὐτυχισμένος. Μὲ τὶς εὐχὲς μας αὐτὲς ἐκδηλώνουμε τὴ βαθύτατη ἐπιθυμία μας νὰ ζήσουμε χωρὶς φόβους, χωρὶς πολέμους, χωρὶς ταραχές. Μακριὰ ἀπὸ μᾶς καὶ ἀπὸ τὴν πατρίδα μας νὰ μείνουν οἱ ἔχθρες, τὰ μίση, οἱ ἀνασφάλειες, οἱ ἀδικίες καὶ ὅλα τὰ κακά. Καὶ στὴ θέση τους νὰ παραμείνουν μόνιμοι σύντροφοί μας ἡ εἰρήνη, ἡ ἀγάπη, ἡ δικαιοσύνη, ἡ καλωσύνη καὶ ἡ πρόοδος.

* * *

ΜΕ ΤΙΣ ΕΥΧΕΣ ΜΑΣ αὐτὲς ἐκφράζουμε τοὺς πόθους μας. Ἀλλ' αὐτὸ μόνον δὲν ἀρκεῖ. Δὲν ἀρκεῖ νὰ εὐχόμεστε μόνον. Πρέπει καὶ νὰ ἐργαζόμαστε γιὰ νὰ συμβάλουμε στὴν παγίωση τοῦ καλοῦ, στὴν ἀποτροπὴ τοῦ κακοῦ. Στὴν Π. Διαθήκη ὁ Θεὸς ὑπόσχεται νὰ ἔλθει κάποτε στὴ γῆ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ εὐταξία καὶ νὰ ἀνατραπῇ ἡ κατάσταση τῆς ἀδικίας καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ φυσικὴ τάξη τῶν πραγμάτων. Θὰ ἔλθει λέγει καιρὸς πὺν θὰ βοσκοῦνε μαζὶ ὁ λύκος καὶ τὸ πρό-

βατο, πὺν τὸ μικρὸ παιδί θὰ βάζει τὸ χέρι του στὴ φωλιὰ δηλητηριωδῶν φιδιῶν καὶ αὐτὰ δὲν θὰ τὸ δαγκώνουν. Πότε θὰ γίνεῖ αὐτό;

* * *

ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΦΑΝΕΣ ὅτι τὸ κακὸ ἔχει καὶ ρίζες καὶ διαστάσεις. Μπροστὰ στὴν ἔκτασή του διερωτᾶται κανεὶς πῶς μπορεῖ νὰ ἀντιδράσει. Καὶ τί ἄραγε μπορεῖ ἓνας ἄνθρωπος νὰ διορθώσει. Σ' αὐτὸν τὸν προβληματισμὸ ἡ ἀπάντηση εἶναι μία. Ἄν θέλεις, μπορεῖς. Μπορεῖς νὰ ἀρχίσεις ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ σου. Εἶναι σὰν νὰ ἀνάβεις ἓνα κερί μέσα στοῦ πηχτοῦ σκοταδι. Σκέψου πόσα τέτοια κερία θὰ ἀνάψουν ἂν κάποιον ἄνθρωποι θελήσουν νὰ κάνουν τὴν ἀρχὴ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ τους. Καὶ μὴ ξεχνᾷς. Μόνος σου δὲν μπορεῖς νὰ καταφέρεις πολλὰ. Μὲ τὴ χάρη ὅμως καὶ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ θαύματα μπορεῖς νὰ κάνεις.

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ –
ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ 2002 ΕΥΤΥΧΕΣ

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Η ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΡΟΥ, ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ ΚΑΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

Συμφώνως πρὸς Ἀνακοινωθὲν τῆς Ἐπιτροπῆς Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 14ης Δεκεμβρίου 2001:

Συνήλθε σήμερον εἰς ἑκτακτον Συνεδρίαν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Χριστοδοδούλου εἰς τὴν Αἴθουσαν Συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τὴν πρωΐαν ἐτελέσθη εἰς τὸ Καθολικὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη Θεία Λειτουργία, προεξαρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ. Κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς Συνεδρίας ἐψάλη ἡ εἰδικὴ ἑναρκτήριος Ἀκολουθία, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου.

Εἰς τὴν Συνεδρίαν συμμετέσχον ἑβδομήκοντα τρεῖς (73) Ἱεράρχαι καὶ ἀπουσίαζαν τρεῖς (3), ἦτοι οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλος, Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων καὶ Ἑδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Χρυσόστομος.

Ἀκολουθῶς ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος προσεφώνησε τὰ Μέλη τῆς Ἱεραρχίας, εὐχηθεὶς τὰ βέλτιστα ἐπὶ τῇ ἐναρξί τοῦ Νέου Ἔτους 2001 καὶ ἀναφερθεὶς εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἱεραρχίας διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν τριῶν κενῶν Μητροπολιτικῶν Ἑδρῶν, δηλαδὴ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου, Κέας καὶ Μήλου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου καὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος.

Εἰς τὴν συνέχειαν οἱ Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι ψηφίσαντες κεχωρισμένως δι' ἐκάστην περίπτωσιν ἀπεφάνθησαν διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας, ὅπως καὶ αἱ τρεῖς Ἱεραὶ Μητροπόλεις πληρωθοῦν δι' ἐκλογῆς καὶ ὄχι διὰ μεταθέσεως.

Διεξαχθείσης τῆς ψηφοφορίας διὰ τὸ τριπρόσωπον πρὸς πλήρωσιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου, Κέας καὶ Μήλου, τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο τὸ ἀκόλουθον. Ἐλαβον:

Ἀρχιμανδρίτης Δωρόθεος Πολυκανδριώτης ψήφους 45.

Ἀρχιμανδρίτης Ἐμμανουὴλ Σιγάλας ψήφους 44

Ἀρχιμανδρίτης Παῦλος Τσαούσογλου ψήφους 22.

Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν τριῶν ὡς ἄνω Ἀρχιμανδριτῶν ἔλαβον:

Ἀρχιμανδρίτης Δωρόθεος Πολυκανδριώτης ψήφους 36

Ἀρχιμανδρίτης Ἐμμανουὴλ Σιγάλας ψήφους 33
Λευκαὶ ψήφοι 4.

Οὕτω νέος Μητροπολίτης Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου, Κέας καὶ Μήλου ἐξελέγη ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Δωρόθεος Πολυκανδριώτης, Ἱεροκέρυξ τῆς αὐτῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Κατὰ τὴν διαδικασίαν πρὸς πλήρωσιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου, τὸ τριπρόσωπον κατηρτίσθη ὡς ἀκολούθως:

Ἀρχιμανδρίτης Μακάριος Φιλοθέου ψήφους 54

Ἀρχιμανδρίτης Ἰωακείμ Καραχρηστός ψήφους 32

Ἀρχιμανδρίτης Ἀρίσταρχος Τσαλπαρᾶς ψήφους 25.

Ἀκολουθῶς κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, διὰ τὴν ἀνάδειξιν ἑνὸς ἐκ τῶν τριῶν, τῶν συγκρατησάντων τὸ τριπρόσωπον, ἔλαβον:

Ἀρχιμανδρίτης Μακάριος Φιλοθέου ψήφους 49

Ἀρχιμανδρίτης Ἰωακείμ Καραχρηστός ψήφους 21

Ἀρχιμανδρίτης Ἀρίσταρχος Τσαλπαρᾶς ψήφους 1
Λευκαὶ ψήφοι 2.

Οὕτω νέος Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου ἐκλέγεται ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Μακάριος Φιλοθέου, Κληρικὸς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὴν διαδικασίαν πρὸς πλήρωσιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, τὸ τριπρόσωπον κατηρτίσθη ὡς ἀκολούθως:

Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Τριανταφύλλου ψήφους 62

Ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος Μάνταλος ψήφους 22

Ἀρχιμανδρίτης Παῦλος Ἰωάννου ψήφους 19.

Ἀκολουθῶς κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, διὰ τὴν ἀνάδειξιν ἑνὸς ἐκ τῶν τριῶν, τῶν συγκροτησάντων τὸ τριπρόσωπον, ἔλαβον:

Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Τριανταφύλλου ψήφους 62

Ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος Μάνταλος ψήφους 5
Ἀρχιμανδρίτης Παῦλος Ἰωάννου ψήφους 3
Λευκαὶ ψῆφοι 2
Ἄκυρες ψῆφοι 1.

Οὕτω νέος Μητροπολίτης Χαλκίδος ἐκλέγεται ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Τριανταφύλλου, Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωροθέου θὰ γίνη τὸ Σάββατον 15 Δεκεμβρίου, εἰς τὸν Ἱερόν Καθεδρικὸν Ναὸν τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Σιδηροκάστρου κ. Μακαρίου θὰ γίνη τὴν Κυριακὴν 16 Δεκεμβρίου, εἰς τὸν Ἱερόν Καθεδρικὸν Ναὸν τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσόστομου θὰ γίνη τὴν Δευτέραν 17 Δεκεμβρίου, εἰς τὸν Ἱερόν Καθεδρικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν.

Ἀκολούθως ἐγένοντο τὰ μικρὰ καὶ μεγάλα μηνύματα.

(Ἡ Ἐπιτροπὴ Τύπου)

Ἐν συνεχείᾳ παρατίθενται οἱ Χειροτονητῆριοι Λόγοι τῶν νέων Σεβασμιωτῶν Μητροπολιτῶν καὶ τὰ Βιογραφικὰ αὐτῶν σημειώματα:

Ο ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΥΡΟΥ κ. ΔΩΡΟΘΕΟΥ

Μακαριώτατε, Πάτερ καὶ Δέσποτα,
«Ἴδου ὁ δοῦλος Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα αὐτοῦ»

Μετὰ ἀπὸ λίγο, ἓνας νέος Ἐπίσκοπος θὰ λικνίζεται στὴν παρθενικὴ ἀγκάλῃ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ταυτόχρονα, ἓνας νέος Γολγοθᾶς θὰ ὑψώνεται δίπλα στοὺς πολλοὺς ἄλλους, ποὺ ἀνηφορίζουν οἱ Ἐπίσκοποί της, ὁ καθένας φορτωμένος τὸν προσωπικὸ σταυρὸ τῆς ἀρχιερατικῆς του εὐθύνης καὶ διακονίας.

Αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίᾳ, ἡ ὁποία, καίτοι ἐπὶ τῆς γῆς, εἶναι ἀδιασπᾶστος ἐνωμένη μετὰ τὴν βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ στὸν οὐρανὸ καὶ εἶναι διὰ τοῦ Χριστοῦ ὁ μοναδικὸς καὶ ὑπερκόσμιος ὀργανισμὸς στὴν ἀνθρώπινη ἱστορία, στὸν ὁποῖον ἐνώνονται ἁρμονικῶς, ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαιρέτως ὁ θεῖος καὶ ἀνθρώπινος παράγοντας, τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς ἐφοδίασε μετὰ θεμελιώδη νομοθεσία καὶ ἀρμοδία ὄργανα γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς της, δηλονότι τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες, τοὺς ὁποίους πρὶν λίγο, ὡς ἐλάχιστος, ἐνώπιον τῆς εἰκόνος τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ καὶ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καὶ τῶν συλλειτουργούντων καὶ συμπροσευχομένων Σεβασμιωτῶν Ἀρχιερέων, ὑπεσχέθην νὰ τηρῶ καὶ νὰ σέβομαι ἕως τῆς ἐσχάτης στιγμῆς τῆς ζωῆς μου, καλοῦμαι νὰ διακονήσω ἀπὸ σήμερον διὰ τοῦ ὑψηλοῦ ὑπουργήματος τῆς ἀρχιερωσύνης.

Οἱ κατὰ τὴν Οἰκουμένη τοπικῆς Ἐκκλησίαις συνδέονται μεταξύ τους καὶ ἀποτελοῦν τὴν μία Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ. Ἡ Ὁρθόδοξη θεολογία ὑποστηρίζει τὴν καθολικότητα κάθε τοπικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπο, ἀφοῦ κάθε τοπικὴ Ἐκκλησία εἶναι πλήρης Ἐκκλησία, ἐπεὶ ὁ Χριστὸς εἶναι πραγματικὰ παρὼν στὴ θεία Εὐχαριστία καὶ ἀποτελεῖ τὴν πληρότητά της.

Σὲ μία τέτοια τοπικὴ Ἐκκλησία ἀποστέλλομαι διὰ νὰ ποιμάνω τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ. Μετὰ ἀποστέλει ἡ ἀγάπη Σας ἡ πατρικὴ καὶ ἡ ψῆφος τῶν Σεβασμιωτῶν Ἱεραρχῶν, τῶν συγκροτούντων τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἥτοι στὴν τοπικὴ Ἐκκλησίᾳ τῆς πολυνησιακῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σύρου.

Ἰσταμαι ἐνώπιόν σας, Μακαριώτατε, καὶ καθὼς ἀτενίζω πρὸς τὸ ἱερὸ Θυσιαστήριον, διστάζω νὰ ὑψώσω τὰ μάτια μου καὶ νὰ κοιτάξω τὰ μάτια τοῦ δι' ἡμᾶς παθόντος καὶ ἀναστάντος Χριστοῦ. Ἀναλογίζομαι τὸν παρελθόντα χρόνον τῆς ζωῆς μου, κατ' αὐτὴν τὴν ἱερωτάτη καὶ μοναδική δι' ἐμὲ ὥρα, καὶ σκέπτομαι πόση πράγματι ἀγάπη, μεγάλη καὶ καταρρακτώδης, ἀγάπη ὠκεάνεια, ἀντιμέτωπος ὁ Θεὸς σ' αὐτὴ τὴ μικρὴ καὶ ταπεινὴ ζωὴ μου.

Ἀναλογίζομαι τὴν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Σύρου εἰκοσιπενταετὴ διακονία μου καὶ σκέπτομαι, πό-

σα λίγα προσέφερα, μπροστά στὰ τόσα πολλά ποὺ μοῦ προσφέρει σήμερα ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀγάπη ἡ δική Σας, ἡ ἀγάπη τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμή σκέπτομαι ὄλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι στάθηκαν κοντά μου ἀπὸ τὸ ξεκίνημα τῆς ζωῆς μου ἕως καὶ σήμερα. Τοὺς ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνη μου καὶ τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα ὑπὲρ ἐμοῦ ἔπραξαν.

Εὐχαριστῶ τοὺς γονεῖς μου, ἀπλοὺς καὶ ταπεινοὺς ἀνθρώπους, εὐσεβεῖς ὅμως καὶ γνήσιους Χριστιανοὺς καὶ Ἕλληνες, οἱ ὅποιοι μὲ ἀνέθρεψαν ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου, καὶ ἐνεστάλαξαν στὴν ψυχὴ μου τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν ἀλήθεια.

Εὐχαριστῶ τὸν μοναδικὸ κατὰ σάρκα ἀδελφό μου, ὁ ὁποῖος σὲ ὅλες τὶς στιγμὲς τῆς ζωῆς μου, στίς θλίψεις μου καὶ στίς χαρὲς μου, ἦταν πάντοτε παρὼν.

Εὐχαριστῶ τοὺς δασκάλους μου, ὅσους μὲ ἐδί-

δαξαν καὶ μὲ ἔμαθαν τὴν θύραθεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἱερὰ ἐπιστήμη, τόσον κατὰ τὴν σχολικὴ, ὅσο καὶ κατὰ τὴν πανεπιστημιακὴ μου παιδεία. Τοὺς εὐχαριστῶ, διότι σὲ ὅλο τὸ δρόμο τῆς ζωῆς μου ἦσαν παρόντες, μὲ τὴν πολύτιμη προσευχὴ καὶ συμπαράστασή τους.

Εὐχαριστῶ καὶ εὐγνωμονῶ τὸν ἱερό Κλῆρο καὶ τὸν λαὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σύρου, τῆς κλήρω λαχούσης μοι, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ὀδηγήσω ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων.

Ὁ εὐσεβὴς Κλῆρος ὑπηρετεῖ μὲ ἀπλότητα, αὐταπάρηση καὶ ἀγάπη εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία τῶν δώδεκα νησιῶν τῆς Μητροπολιτικῆς αὐτῆς περιφερείας, καὶ μὲ τὸν ὅποιον μὲ συνδέει δεσμὸς πνευματικός, καθότι οἱ περισσότεροὶ ἐξ αὐτῶν, ὅπως καὶ ἐγὼ, ἐλάβαμε διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν, τοῦ μακαριστοῦ ἡμῶν γέροντος καὶ ποιμενάρχου κυροῦ Δωροθέου, τὸ μέγα τῆς Ἱερωσύνης μυστήριον.

Εὐχαριστῶ τὶς μοναχὲς καὶ τοὺς μοναχοὺς τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Μητροπόλεως αὐτῆς, ποὺ ἔχουν καταστήσει τὰ μοναστικά της ἐνδιαίτηματα, πνευματικὲς κιβωτοὺς, φυτώρια, μέσα στὰ ὁποῖα ἀναθάλλει τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς ἀληθείας, λιμάνια ψυχῶν, ὅπου οἱ προσκυνητὲς εὐρίσκουν θαλπωρὴ, ἀγάπη καὶ πνευματικὸ στηριγμό.

Εὐχαριστῶ τὸν εὐσεβὴ λαὸ τῆς Μητροπόλεως αὐτῆς. Τέσσερις μῆνες, ἀκριβῶς σὰν σήμερα, ἐκοιμήθη ὁ μακαριστὸς Γέροντας, καὶ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, αὐτὸς ὁ καλός, ἀπλοϊκός, καὶ ἀπὸ τὴ φύση του ἀρχοντικὸς λαός, στάθηκε δίπλα μου, στίς δοκιμασίες μου, στὴ λύπη μου, στὰ δάκρυά μου. Στάθηκε κοντά μου καὶ μὲ ἐστήριξε, καὶ ὕψωσε τὴν προσευχὴ τοῦ πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὴν προστάτιδα τῆς νησιωτικῆς αὐτῆς περιφερείας, Μεγαλόχαρη Μητέρα καὶ Μητέρα ὄλων μας, καὶ μοῦ ἔδωσε δύναμη, γιὰ νὰ ἴσταμαι, Μακαριώτατε, ἐνώπιόν σας αὐτὴ τὴ στιγμή, ἀκόμα ὀρθιος!

Εὐχαριστῶ ὄλους ἐκείνους, ποὺ συμπορεύθηκαν, συνοδίτες καὶ συγκυρηναῖοι, στὸ δύσκολο δρόμο τῆς ἱερατικῆς μου ζωῆς. Εὐχαριστῶ τοὺς πλοιοκτῆτες καὶ τὰ πληρώματα τῶν εὐδρόμων πλοίων, ποὺ ταξιδεύουν ἀδιάκοπα, νύχτα καὶ μέρα, μὲ χίλιους δύο κινδύνους στίς θάλασσες τοῦ Αἰγαίου, καὶ ποὺ μὲ

μετέφεραν ἀπὸ τὸ πιὸ μεγάλο νησί, τὴν μητροπολιτική Σύρο, ὡς τὸ πιὸ μικρὸ νησί, τὴν πολυαγαπημένη καὶ ὀλιγάριθμη Σίκινο, γιὰ νὰ πληροφορήσω τὴν διακονία μου, καὶ μοῦ συμπαραστάθηκαν καὶ με ἐμπύχωναν στὶς πολὺς φορές ἱεραποστολικές περιοδεῖες μου, ἐν καιρῷ χειμῶνος καὶ ἐν καιρῷ θέρους, με δυσκολίες καὶ κύματα, με φουρτουῖνες καὶ ἐμπόδια τῶν καιρῶν πολλά.

Μακαριώτατε,

Μοῦ ἐμπιστεύεστε μία Ἱερὰ Μητρόπολη, τῆς ὁποίας ὁ λαὸς προσδοκᾷ πολλὰ ἀπὸ ἐμένα. Μοῦ ἐμπιστεύεστε ἕναν λαό, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴ φύση του εἶναι εὐγενής, φιλακόλουθος, ἀληθινός, τίμιος καὶ εἰλικρινής, πὺξ ξέρεῖ νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ σέβεται τὴν Ἐκκλησία καὶ τὶς παραδόσεις του, νὰ τιμᾷ τοὺς ἱερεῖς, ὡς ἐκπροσώπους τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, νὰ ἀνέχεται τὰ τυχόν μικρὰ λάθη τους καὶ νὰ ἀναγνωρίζει τὴν πολὺτιμη προσφορά τους στὸ ἔργο τῆς διακονίας τους.

Αὐτὸν τὸν λαὸ θὰ προσπαθῶ με ὅλες μου τὶς δυνάμεις, καὶ θὰ τὶς δαπανήσω, ψυχικὲς καὶ σωματικές, γιὰ νὰ τὸν διαποιμάνω με ἀγάπη καὶ νὰ κρίνω τὰ λάθη του με ἐπιείκεια, αὐτὴν πὺξ γλυκαίνει τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου με θαλπωρὴ καὶ τὸν κάνει νὰ ἐλπίζει.

Δὲν θὰ προσθέσω βάρη στὰ βάρη αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, γιὰτὶ ἴσως κάποτε πιστέψουν πὺξ ὁ Χριστιανισμὸς πὺξ θὰ τοὺς ἐπαγγέλλομαι, δὲν μπορεῖ πράγματι νὰ διακονηθεῖ ἀπὸ τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο, καὶ νὰ φύγουν ἀπελπισμένοι μακριά!

Ἀντίθετα, ἔχοντας ὑπόψη μου, πὺξ ἔχω νὰ διαχειριστῶ ἀνθρώπινες ψυχές, ἔμψυχες εἰκόνες τοῦ Θεοῦ, πὺξ ὁμοῦ κατοικοῦν μέσα σὲ ἕνα ἀδύναμο καὶ τόσο πολὺ μικρὸ καὶ φευγαλέο σῶμα, θὰ προσπαθῶ νὰ τὶς ἀγγίξω με ἀγάπη καὶ ἀπλότητα, γιὰ νὰ μπορέσω πράγματι νὰ τὶς χειραγωγῶ στὸ δρόμο τῆς ἀληθείας, νὰ τὶς ἀναστήσω πνευματικὰ καὶ νὰ τὶς ἀναζωογονήσω ἐν Κυρίῳ, διὰ τοῦ σωτηριώδους μηνύματος τοῦ Εὐαγγελίου.

Αὐτὴ τὴν ἀποστολή, αὐτὸ τὸν κόπο καὶ τὸν μόχθο, δὲν θὰ παύσω ἀπὸ σήμερα, ἕως ὅτου ὁ Θεὸς θελήσει νὰ καταθέσω τὴν ἐπίγεια μαρτυρία μου, ἀνύστακτα νὰ διακονῶ ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ πολὺ.

Μακαριώτατε,

Πολλοὶ προσεπάθησαν στὸ δρόμο τῆς ζωῆς μου νὰ μοῦ κλείσουν τὶς πύλες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες πολλὰ ἀγαθοδωρήματα προέρχονται γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Τὸ χέρι ὁμοῦ τοῦ Θεοῦ, δὲν ξέρω, Ἐκεῖνος γνωρίζει, ἐπέβλεψε ἐπ' ἐμὲ καὶ μοῦ ἀνοιξε τὴν χρυσή πύλη τῆς καρδιᾶς Σας, καὶ με κατέστησε πνευματικὸ Σας τέκνο, καὶ μοῦ ἔδωσε, σ' αὐτὴ τὴν ἀγαπῶσα καρδιὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἕναν μικρὸ τόπο γιὰ νὰ φωλιάσει ἡ δική μου πληγωμένη καὶ ματωμένη καρδιά, ὅχι ἀπὸ τὴν κακία τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, ὅπως ἴσως μερικὲς φορές διαμορφώνονται.

Μακαριώτατε,

Ὁμολογῶ τὴν χάρη, κηρύττω τὸν ἔλεον, οὐδέποτε θὰ ἀποκρύψω τὴν εὐεργεσία! Πρέπει νὰ γνωρίζετε, καὶ ὑπόσχομαι ἐνώπιον τῆς εἰκόνος τοῦ Ἁγίου Θεοῦ καὶ ἐνώπιον τῶν συλλειτουργούντων καὶ συμπροσευχομένων Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι μετὰ ἀπὸ λίγο θὰ θέσουν τὰς τιμίας χεῖρας Των ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου, διὰ νὰ με καταστήσουν ὡς ἕναν ἐκ τῶν συνεπισκόπων τους, ὅτι οὐδέποτε λόγῳ μικρῷ θὰ ἀκούσετε ἀπὸ τὰ ἐμὰ χεῖλη, οὐδέποτε θὰ γίνω λήσμων τῆς μεγάλης πατρικῆς ἀγάπης Σας, καὶ οὐδέποτε θὰ παύσω νὰ μνημονεύω, ἕως καὶ τῆς ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς, τοῦ τιμίου ὀνόματος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, στὸ πρόσωπο τοῦ ὁποῖου εὗρον ἀγάπη, στοργή, τὸν καλὸν πατέρα, τὸν καλὸ καὶ φιλόστοργο ποιμένα.

Μακαριώτατε,

Αὐτὴ τὴν ὥρα πρέπει νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, ὅτι θὰ μείνω πιστὸς τηρητῆς τῶν ἀπαραχαράκτων Ὁρθόδοξων δογμάτων τῆς ἀγίας ἡμῶν Πίστεως καὶ Ἐκκλησίας. Πορεύομαι σὲ μία Μητρόπολη, στὴν ὁποία συνυπάρχουμε καὶ ζοῦμε εἰρηνικὰ καὶ ἀγαπημένα καὶ με ἕτερο χριστιανικὸ δόγμα, τὴν Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία. Ὁ ἐδῶ παριστάμενος Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Σύρου κ. Φραγκίσκος, γνωρίζει ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια ἔγινε μεγάλη προσπάθεια, με ἀγῶνες, με δάκρυα, με προσευχή, γιὰ νὰ συνυπάρξουν εἰρηνικὰ τὰ δύο χριστιανικὰ δόγματα στὴν Σύρο καὶ τὴν Τήνο. Οἱ Χριστιανοὶ τῆς Σύρου καὶ τῆς Τήνου, Ὁρθόδοξοι καὶ Ρωμαιοκα-

θολικοί, πού ζοῦμε κάτω ἀπὸ τὸν ἴδιο οὐρανό, καὶ ἀπολαμβάνουμε τὸν ἴδιο ἥλιο καὶ τὰ ἴδια ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ συμπορευόμεθα, τηρώντας ἀπαρχάρακτα τὴν πίστη μας, με ἀγάπη καὶ ὁμόνοια μέσα στὸ καθημερινὸ κοινωνικὸ γίνεσθαι, γιὰ νὰ δείξουμε καὶ νὰ διδάξουμε στὰ παιδιά μας, ἰδιαίτερος ἐκεῖνα τὰ προερχόμενα ἀπὸ τοὺς μικτοὺς γάμους, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ τὰ ἀγκαλιάζει, τὰ ἀγαπᾷ, καὶ τοὺς δίνει πράγματι τὸ μήνυμα τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀρετῆς.

Μακαριώτατε,

Περαιῶν τὸν λόγο μου, ἐκφράζοντας πρὸς Ὑμᾶς καὶ πάλι τὴν εὐγνωμοσύνη μου. Εὐχαριστῶ τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας, οἱ ὅποιοι, μεθ' Ὑμῶν ἐπικαλούμενοι τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, με ἀναδεικνύουν σήμερα Ἐπίσκοπο καὶ Μητροπολίτη. Εὐχαριστῶ τὸν Θεοφιλέστατο Ἀρχιεπίσκοπο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ ὁποῖος με τὴν πολλὴ ἀγάπη με ἐστήριξε καὶ μοῦ συμπαραστάθηκε, καὶ μοῦ ἔδειξε πῶς μπορεῖ ἓνας ἀδελφός νὰ συμπαρίσταται σὲ ἓναν ἄλλον ἀδελφό. Ὡσαύτως εὐχαριστῶ τοὺς ἀδελφούς μου, τοὺς συμπρεσβυτέρους, τοὺς ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διακονοῦντας Γραμματεῖς, κληρικούς τιμίους, ἀκαταπονήτους καὶ εἰλικρινεῖς, οἱ ὅποιοι με τὴν εὐλογία Σας, προσφέρουν ἔργο καρποφόρο στὸν Συνδικὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιτελικὸ ὄργανισμὸ. Αὕτῃ τὴν ὥρα ὀφείλω νὰ εὐχαριστήσω ἐκ βάθους καρδίας καὶ τὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Πατρίκιο Καλεώδη, ὁ ὁποῖος ἔδειξε πρὸς τὸ πρόσωπό μου περισσὴ ἀγάπη καὶ συμπάθεια, σ' αὐτὸν τὸ δύσκολο ἀγῶνα τῆς ζωῆς μου.

«Ἰδοὺ ὁ δοῦλος Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα αὐτοῦ».

Μακαριώτατε,

Ἡ καρδιά μου καὶ ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Σύρου, σὰς ἀνήκουν. Σὰς εὐγνωμονῶ!

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σύρου κ. Δωρόθεος, γεννήθηκε στὴ Μύκονο τὸ 1953. Εἶναι ἀριστοῦχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ πτυχιούχος τῆς Νομικῆς Σχολῆς (Τμήματος Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν καὶ Δημοσίας Διοικήσεως) τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Τὸ 1977 χειροτονήθηκε Διάκονος καὶ τὸ 1978 Πρεσβύτερος, ἀπὸ τὸν μακαριστὸ Μητροπολίτη Σύρου Δωρόθεο. Ἀπὸ τὸ 1977 μέχρι τῆς ἐκλογῆς του διηκόνησε ὡς Ἱεροκλήρυξ στὴν πολυνησιακὴ Μητρόπολη τῆς Σύρου. Τὸ 1988 μετεκλήθη στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὸν μακαριστὸ Ἀρχιεπίσκοπο Σεραφεῖμ καὶ διορίστηκε Γραμματέας στὴν Ἱερὰ Σύνοδο, μέλος Συνδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ ἐπιμελητῆς ἐκδόσεως τῶν «Διπτύχων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», συνεχίζοντας νὰ διακονεῖ στὴν Ἱ. Μητρόπολη Σύρου.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος τὸν διετήρησε στίς ἀνωτέρω θέσεις του, τὸν διόρισε Γραμματέα καὶ σὲ Εἰδικὲς Συνδικὲς Ἐπιτροπές, ἀναθέσας εἰς αὐτὸν τὴν διοργάνωση Συνεδρίων καὶ Συνδικῶν Ἐκδηλώσεων.

Ὡς Ἱεροκλήρυξ ἀνέπτυξε πλούσια ποιμαντικὴ, κηρυκτικὴ, κατηχητικὴ καὶ φιλανθρωπικὴ δραστηριότητα, στὰ δώδεκα νησιά τῆς Μητροπόλεως αὐτῆς, διευθύνων ἐπὶ δεκαετίαν καὶ τὸ Μαθητικὸ Οἰκοτροφεῖο Ἑρμουπόλεως.

Διετέλεσε Διευθυντῆς τῆς Κυκλαδικῆς Φοιτητικῆς Ἑστίας Ἀθηνῶν, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της τὸ 1996, ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως «Ἑνοριακὴ Εὐθύνη», ὑπεύθυνος εἰκοσάδος βιβλίων ἱστορικοῦ κυρίως περιεχομένου, με ἀναφορὰ σὲ πρόσωπα καὶ ἐκκλησιαστικὰ μνημεῖα τῆς Μητροπόλεως Σύρου.

Μητροπολίτης Σύρου ἐξελέγη τὴν 14ην Δεκεμβρίου 2001, καὶ ἐχειροτονήθη τὴν 15η τοῦ ἰδίου μηνὸς εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου καὶ πλειάδος Ἀρχιερέων, ἐνθρονισθεὶς εἰς Ἑρμούπολη, τὴν 19ην Ἰανουαρίου 2002.

Ο ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ κ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ

Μακαριώτατε,
Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Σεβαστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ μου Πατέρες,
Εὐλαβέστατοι Χριστιανοί,

Δέν ὑπάρχει δυσκολότερο γεγονός ἀπὸ τὸ νὰ μιᾶ κανεῖς σὲ μιὰ τόσο ὁμορφη καὶ σπουδαία στιγμή τῆς ζωῆς του γιὰ τὸν ἑαυτό του. Δέν ὑπάρχει ὅμως καὶ γνησιότερο καὶ αὐθεντικότερο γεγονός ἀπὸ τὸ νὰ μιᾶ κανεῖς τούτη τὴν ὥρα ἀπὸ τὸν ἑαυτό του.

Πι' αὐτὸ ἐνῶ φοβοῦμαι τὸ πρῶτο, ἐπιτρέψτε μου νὰ ἐπιχειρήσω τὸ δεύτερο, ἂν καὶ προτιμότερο θὰ ἦταν νὰ σιωπήσω, ἀφοῦ ἡ σιωπὴ εἶναι ἡ γλώσσα τῆς μυστικῆς ἐπικοινωνίας μὲ τὸ Θεό, ἡ γλώσσα τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἁγίων, καθὼς προτρέπει καὶ ὁ ἱερός ὑμνωδὸς τῆς Ἐκκλησίας μας: «Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία καὶ στήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου καὶ μηδὲν γήινον ἐν ἑαυτῇ λογιζέσθω».

Μακαριώτατε,

Γιὰ τὰ προηγηθέντα τῆς εἰς Ἐπίσκοπον ἐκλογῆς μου, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ κατ' αὐτήν, ἓνα ἔχω νὰ πῶ. Ὅτι τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ «ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων» καὶ «ἐκ κοιλίας μητρὸς μου» μὲ «ἀφώρισε», μὲ «προώρισε» καὶ μὲ «ἐξέλεξε» γιὰ τὴν προκειμένη μεγάλη καὶ ὑψηλὴ διακονία συνεργούντων καὶ πάντων Ὑμῶν τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν τῶν συγκροτούντων τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἑρμηνεῖα καὶ ἐξήγηση δέν χωρεῖ. «Οὐ φέρει τὸ μυστήριον ἔρευναν», γιατί εἶναι τὸ μυστήριον τοῦ «Ἀγγέλου τῆς μεγάλης βουλῆς», γι' αὐτὸ καὶ «πίστει μόνον τοῦτο δοξάζεται». Κύπτοντας δὲ τὸν αὐχένα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ὁμολογῶ καὶ λέγω: «Ἰδοὺ Κύριε ὁ δοῦλός σου. Λάλει Κύριε, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρημά σου». Ἄν καὶ οἱ λόγοι τοῦ Προφήτου Ἡσαΐα ἀντηχοῦν στ' ἀφτιά μου: «Ἀλίμονο σὲ μένα εἶμαι χαμένος, εἶμαι ἄνθρωπος χοῦκος καὶ

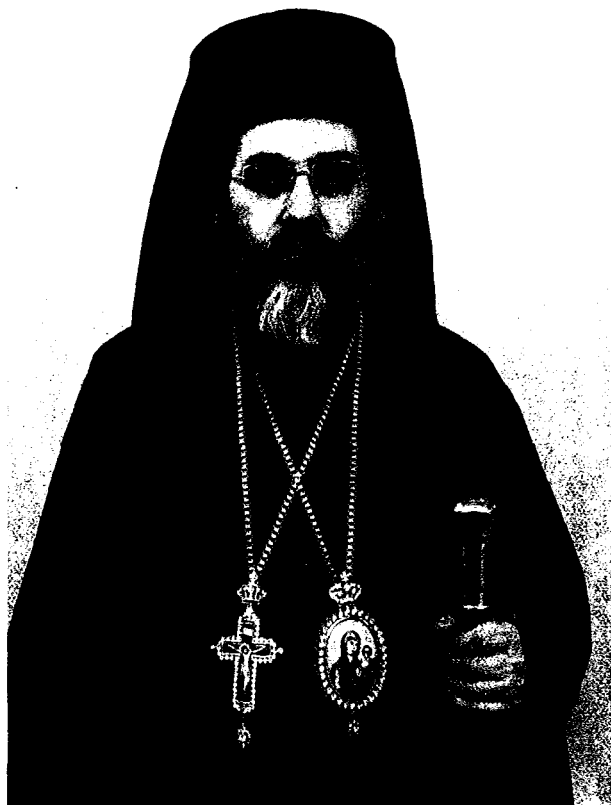
ἀδύναμος», «ὥσει χνοὺς ὃν ἐκρύπτει ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς».

Ὁ Κύριος τῶν πάντων «ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς», «ὁ μόνος γινώσκων τὰ κρύφια τῆς καρδίας μου», κατηύθυνε τὰ βήματά μου παιδιόθεν, ὥστε σήμερα νὰ δύναμαι καὶ νὰ λέγω μετὰ τοῦ ἀποστόλου τῶν ἔθνων: «Μακάριος, ἐλέω Θεοῦ ἐψηφισμένος Μητροπολίτης τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου, δοῦλος καὶ ὑπηρετῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, (...) δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολήν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ».

Σήμερα ὁμολογῶ παρησιᾶ ὅτι ἡ βουλὴ τοῦ Θεοῦ μὲ ὁδήγησε κατ' ἀρχὰς στὴν Ἱερατικὴ Σχολὴ Κύπρου, στὴ δύσκολη περίοδο τῆς ἐφηβείας μου, ὅπου γιὰ πρώτη φορὰ ἐγεύθην ἀπὸ διδασκάλων εὐλαβῶν τὰ πρῶτα διδάγματα τῆς «ἀληθοῦς θεογνωσίας». Κατὰ δεύτερον δὲ «κατηύθυνα τὰ διαβήματά μου» στὴ Θεολογικὴ καὶ στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν, ὡς καὶ στὴν ἀλλοδαπή, γιὰ νὰ ἀποκτήσω «συνεργούντων» εὐσεβῶν Καθηγητῶν, τὰ ἐφόδια τῆς «κατὰ Θεὸν καὶ τῆς κατὰ ἄνθρωπον» σοφίας, ἔτσι ὥστε κατηρτισμένος νὰ δύναμαι νὰ ἀποδώσω εἰς «βαθμὸν ἑκατονταπλασίονα» ὅσα ἡ χάρις Του μὲ τοὺς βαθμοὺς τῆς Ἱερωσύνης θὰ μοῦ ἀνέθετε.

Κυρίως ὅμως βλέπω τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ ἐμφανῆ καὶ εὐεργετικὴν σὲ μένα, ὅταν σὲ δύσκολες ἐποχές, ὅταν «μόνος μόνῳ Θεῷ» εὐρέθην στὴν Ἀθήνα γιὰ σπουδές μὲ τοποθέτησε στὴ ζεστὴ ἀγκυλιὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία διὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου της, κυρίως ὅμως διὰ τῶν στελεχῶν της, μοῦ προσέφερε ὄχι μόνον τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, ἀλλὰ κυρίως τὰ πνευματικά ἐφόδια γιὰ νὰ φτάσω ἀκώλυτα στὴ σημερινὴ μεγάλη ἡμέρα.

Ἡ πνευματικὴ σχέση μου, σχέση ὑπακοῆς καὶ ταπείνωσης, ἡ ὁποία αἰσίως συμπληρῶνει τριακονταετίαν, μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς Ἀρχιμανδρίτου Ἀνθίμου Ρούσσα, νῦν δὲ Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως, μὲ ἐστήριξαν ὑπερβαλλόντως.

«Όλα ὅσα ἐγεύθην κατὰ τὴ διάρκεια τῶν σπουδῶν μου στὴν Ἀθήνα μὲ ὁδήγησαν «ὐπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερυγῶν» τοῦ Σεβασμιωτάτου, ὡς «νεοσσόν» στὴν ἀκριτική Ἱερὰ Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως, στὴν ὁποία ὑπηρέτησα γιὰ δεκαῆξι ὁλόκληρα χρόνια, ὡς διάκονος καὶ πρεσβύτερος «ἀπολαύσας μεγάλων χαρισμάτων» «παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων».

Ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Γέροντά μου, μὲ ἐνεφύτευσε ἐν συνεχείᾳ στὴν Ἀθήνα, στὸν ἐπιτελικὸ ὀργανισμὸ τῆς Ἐκκλησίας μας. Στὴ συνοδική Ἐπιτροπὴ Νεότητος, στὴ Διεύθυνση Προσωπικοῦ τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», στὴ Διεύθυνση τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴ Διεύθυνση Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Παραλλήλως δὲ στὸν Ἱερό Ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων Ἀττικῆς καὶ κυρίως στὸν Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου, τῆς ὁδοῦ Ψαρρῶν, εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Σεραφείμ. Ἄν ἔκανα κάτι, δὲν τὸ

γνωρίζω. Τὸ γνωρίζει ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ μαζί μὲ τὴν κρίση τους παρακαλῶ νὰ ἔχω τὴν ἐπίεικεια καὶ τὴν συναντίληψή τους, ὥστε ὁ Κύριος νὰ γίνεται «ἵλεως ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν μου».

Αὕτῃ τῇ στιγμῇ μὲ ἀνήμεπορα βήματα καὶ φοβουμένη καρδιά προχωρῶ «τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθησάντων σημείων» ὕστερα ἀπὸ εἴκοσι πέντε χρόνια ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἱερατικῆς διακονίας στὰ «ἐνδότερα τοῦ καταπετάσματος» γιὰ νὰ λάβω «χάριν ἀντὶ χάριτος», τὴν «τῆς ἀρχιερατείας χάριν τοῦ προκειμένου μεγάλου καὶ φρικτοῦ μυστηρίου».

Δὲν εἶναι τιμὴ καὶ δόξα καὶ ἔπαινος γιὰ μένα, ὅλα ὅσα συντελοῦνται σήμερα στὸ πρόσωπό μου;

Τί ἔκανα ἄραγε ἐγὼ ὁ ταπεινὸς ὑπηρέτης Του γιὰ νὰ μὲ ἐλεήσει τόσο πλούσια ὁ ἀγιώτατος Θεός μου; Τίποτα, ἐκτὸς αὐτῶν διὰ τὰ ὁποῖα Ἐκεῖνος μὲ ἤλεησε. Μόνο τίς ἁμαρτίες μου βλέπω μπροστά μου καὶ τὴν ἀναξιότητά μου. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἔχω τίποτα νὰ πῶ παρὰ μόνον λόγους εὐγνωμοσύνης καὶ δοξολογίας στὸ Θεό, καὶ εὐχαριστιῶν στοὺς ἀνθρώπους.

Γιὰ ὅλα ὅσα μὲ ἐκόσμησε ὁ Θεὸς εὐεργετώντας με «μεγαλύνω καὶ ὑψώνω τὸ ὄνομα Αὐτοῦ», καὶ μὲ τὴν Κυρία Θεοτόκο, τὸν Ἅγιο Ἀπόστολο Παῦλο, τὸν Ἅγιο Νικόλαο καὶ τὸν Μεγαλομάρτυρα Γεώργιο τοὺς προστάτες μου «ἡ ψυχὴ μου μεγαλύνει τὸν Κύριον καὶ τὸ πνεῦμά μου ἀγάλλεται ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι μου· ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τοῦ δούλου αὐτοῦ».

Γιὰ ὅλα ὅσα ἔλαβα δοξολογῶ «ἐσπέρας καὶ πρωῒ καὶ μεσημβρίαν τὸν Κύριον»· «Δόξα τῷ Πατρί καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι».

Γιὰ ὅλα ὅσα μοῦ χορηγήθηκαν εὐγνωμονῶ καὶ ἀναφωνῶ μετὰ τοῦ ἱεροῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν: «Ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτον ἐνδείξῃται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτον ἐνδείξῃται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον».

Γιὰ ὅλα «δοξάζω τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ τὴν δύναμιν καὶ Πνεύματος Ἁγίου ὑμῶν τὴν ἐξουσίαν». «Τῷ βασιλεῖ τῶν αἰώνων ἀφθάρτου μόνου σοφῷ Θεῷ,

τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Μακαριώτατε

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Συναισθάνομαι πολὺ καλὰ ὅσα σήμερα τελοῦνται στὸ πρόσωπό μου. Νιώθω, ὅμως, ἀδύναμος καὶ ἀνίσχυρος, ἀφοῦ καὶ ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς, μιλώντας γιὰ τοὺς τρεῖς βαθμοὺς τῆς ἱερωσύνης, μὲ ἐλέγχει, μὲ ὅσα γράφει:

Ἡ ἱερωσύνη, καὶ εἰδικότερα ἡ ἀρχιερωσύνη, εἶναι μυστήριον. Εἶναι ὅμως καὶ κριτήριον, ἀλλὰ εἶναι καὶ μαρτύριον, κυρίως στὴν ἐποχὴ μας. Ὡς μυστήριον ἀπαιτεῖ πίστη καὶ εὐλάβεια. Ὡς κριτήριον ζητεῖ καθαρότητα καὶ φόβον Θεοῦ. Ὡς μαρτύριον θέλει ἥρωϊσμόν καὶ αὐταπάρνηση. Δὲν ξέρω τί ἀπ' ὅλα αὐτὰ διαθέτω· ὅμως, ἔχω διάθεση ἀγνῆς, πρόθεσης εἰλικρινῆ καὶ προαίρεση ἀνιδιοτελεῖ.

Οἱ λόγοι τοῦ ἱεροῦ Ἀποστόλου στὸν μαθητὴ του τὸν Τίτον γίνονται καὶ σὲ μένα ὑπόμνηση καὶ ἐντολή: «Δεῖ γάρ τὸν ἐπίσκοπον εἶναι φιλόξενον, φιλόγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὁσίον, ἐγκρατῆ, ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδασχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν».

Ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου μας, ὁ «ἄχρὸς τῶν κιγκλιδωμάτων καὶ τῶν δρυφράκτων συνωθούμενος» προσδοκᾷ ἀπὸ μένα διαποίμανση χριστομίμητη, ἀποστολικὴ καὶ «στοιχοῦσα τοῖς παραγγέλμασι τῶν ἁγίων Πατέρων». Γι' αὐτὸ δὲν θὰ δώσω ποτὲ «ὑπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου οὐδὲ τοῖς κροτάφοις μου νυσταγμόν».

Ὁ λόγος τοῦ ἱεροῦ Ἀποστόλου στὸ δεύτερο μαθητὴ του τὸν Τιμόθεον, «Σὺ οὖν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ», μοῦ διεγείρει τὸ αἶσθημα εὐθύνης «νὰ θέτω συνεχῶς τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ τῶν προβάτων» μου, γιατί ὁ «ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων αὐτοῦ» καὶ «ἐμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτοῦ ἀκολουθεῖ».

Εὐαγγελίό μου θὰ εἶναι οἱ λόγοι καὶ πάλιν τοῦ αὐτοῦ Ἀποστόλου: «Δίωκε δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραότητα. Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως. Ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίας ζωῆς, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθης καὶ ὁμολόγησας

τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων».

Εἶμαι ἔτοιμος νὰ ἀποδυθῶ σὲ πνευματικούς ἀγῶνες γιὰ τὴν «οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας» μας, γιὰ τὴν «ἀνόρθωσιν τῶν συντετριμμένων, τὴν ἴασιν τῶν ἀσθενούντων», «ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον» στὶς πληγὰς τῶν ἀδελφῶν μου, διακηρύσσοντας «τυφλοῖς ἀνάβλεψιν καὶ αἰχμάλωτοις ἄφεσιν, κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν».

Εὐχηθῆτε ὅλοι «ὁ Κύριος τῆς Ἐκκλησίας δομῆτωρ» νὰ μὲ εὐλογήσῃ, ὥστε κατὰ τὴν ἀσκησὴ τῶν καθηκόντων μου «λίνον τυφόμενον νὰ μὴ ἀποσβέσω καὶ κάλαμον συντετριμμένον νὰ μὴ κατεάξω, ἀλλ' ἵνα τὸ φλεγμαῖνον δροσίσω, τὸ ἐξοιδαίνον ἴασω, τῷ τεθραυσμένῳ ἐπιδέσω...».

Εὐχηθῆτε ὅλοι σας νὰ γίνω πραγματικὸς γεωργὸς ὥστε νὰ καλλιεργήσω μὲ κάθε τρόπο «τὴν ἄμπελον τὴν εὐκληματοῦσαν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου».

Εὐχηθῆτε ὅλοι σας νὰ γίνω «πύρινος στῦλος ὁδηγῶν τοὺς ἐν σκότει», «δέντρον εὐσκιόφυλλον ὑφ' οὗ νὰ σκέπτονται πολλοί». «Λιμὴν θαλαττεύων τοὺς ἐν τῷ πελάγει τῶν θλίψεων διαπλέοντας», «ὄργανον βιώσεως τοῦ παμμυστηρίου τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας», ὥστε δυνάμει νὰ προγεῦνται ὅλοι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν «ἐν τῷ νῦν αἰῶνι».

Ποιὸς λοιπὸν σήμερα βλέποντας τὰ ὅσα θαυμαστά «ἐποίησεν ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου» δὲν θὰ χαρεῖ καὶ δὲν θὰ σκιρτήσῃ καὶ δὲν θὰ κροτήσῃ τὰς χεῖρας μετ' εὐφροσύνης;

Οἱ ψυχὲς τῶν ἀοιδίμων Ἱεραρχῶν τῆς ἱστορικῆς Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου «μὲ προεξάρχοντα τῆς πανηγύρεως» τὸν ἐσχάτως μεταστάντα ἀοίδιμον Μητροπολίτην κυρὸν Ἰωάννην, τὸν «κανόνα τῆς πίστεως, τὸν διὰ τῆς πτωχείας τὰ πλούσια ἀπολαμβάνοντα ἐν οὐρανοῖς», ἀγάλονται διότι καὶ πάλιν ἐξελέγη Ἐπίσκοπος Σιδηροκάστρου «ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ὁσιότητι καὶ ἀληθείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ», διότι καὶ πάλιν «ἀνέστη ἡ σκηνὴ τοῦ Δαυὶδ ἡ πεπτωκυῖα».

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Σεβαστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ μου Πατέρες,

Εὐλαβέστατοι Χριστιανοί,

Ὁλοκληρώνοντας τὸν πενιχρὸ αὐτὸ λόγο δε-
χθεῖτε, παρακαλῶ, ὅλη τὴν ἔκφραση τῆς βαθιᾶς μου
εὐγνωμοσύνης, ἡ ὁποία τὴν στιγμή αὐτὴ ξεχειλίζει
τὴν καρδιά μου.

«Ἐν πρώτοις μνημονεύω τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πα-
τριάρχου ἡμῶν Βαρθολομαίου» καὶ τοῦ πνευματι-
κοῦ φάρου τῆς Ὁρθοδοξίας μας, τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριαρχείου. Ὁ σεβασμός μου καὶ ἡ ἀγάπη μου
πρὸς αὐτοὺς θὰ εἶναι διαρκῆς καὶ μὲ ὅση δύναμη θὰ
μοῦ δίνει ὁ Θεός, θὰ ἐργάζομαι γιὰ τὴν ἐνότητα τῆς
ὀρθοδόξου πίστεως καὶ Ἐκκλησίας ἐν ὑπακοῇ καὶ
ταπεινώσει.

Τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλον καὶ ὁλό-
κληρον τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλά-
δος, βαθύτατα εὐγνωμονῶ, γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὴν
ἐμπιστοσύνη στοὺς πρόσωπό μου. Ἀντιπροσφέρω καὶ
τὴν ὑπακοή καὶ τὴν ἀγάπη μου.

Ὑμᾶς, Μακαριώτατε, εὐχαριστῶ ἐκ δευτέρου γιὰ
τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν ἀγάπη στοὺς πρόσωπό μου
κατὰ τὸ διάστημα τῆς διακονίας μου τόσο στὰ Γρα-
φεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅσο καὶ στὸν Ἱερό Ναὸ
τοῦ Ἀγίου Παύλου τῆς ὁδοῦ Ψαρῶν. Τὴ σκυτάλη
τοῦ πνευματικοῦ ἔργου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, τὴν ὁποί-
αν ἔλαβα ἀπὸ τοὺς προκατόχους μου, προΐσταμέ-
νους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, τὴν παραδίδω σὲ Σᾶς γιὰ νὰ
τὴν δώσετε στοὺς συνεχιστὴ τοῦ ἔργου τὸ ὁποῖο ἔχει
πραγματοποιηθεῖ ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια σ' αὐτὸν
τὸν ὁμορφο καὶ ἱστορικό Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν.

Τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη πρῶν Κε-
φαλληνίας κ. Προκόπιο ξεχωριστὰ εὐχαριστῶ καὶ
μὲ εὐγνωμοσύνη τοῦ φιλῶ τὸ χέρι γιὰ ὅσα ἀγαθὰ
«ἐποίησεν ἡ δεξιὰ του» στὴν ἐνορία μας. Ἡ χαρὰ
καὶ ἡ ἀγαλλίασή μας ὠλοκληροῦτο στὴν ὑποδειγ-
ματικὴ τέλεση τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καὶ στὴ μυ-
σταγωγία τῆς Ἐκκλησίας μας. «Εὐφράνθημεν πολ-
λάκις λαμπρῶς, αὐλιζόμενοι εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυ-
ρίου».

Εὐχαριστῶ, ἀσπαζόμενος φιλήματι ἀγίῳ τοὺς
συμπρεσβυτέρους μου καὶ τοὺς διακόνους στὴν
Ἱερὰ Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως, στὴν Ἱερὰ
Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς κληρι-
κοὺς καὶ λαϊκοὺς στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος, «τοὺς κοπιῶντας καὶ πεφορτισμένους»,
γιὰ τὴν ἀπεριόριστη ἀγάπη στοὺς πρόσωπό μου. Τὰ
αἰσθήματα εἶναι ἀμοιβαῖα καὶ ἡ ἀγάπη μου καὶ οἱ
προσευχές μου θὰ τοὺς συνοδεύουν.

Τὸν εὐσεβῆ καὶ φιλόθεο λαὸ τῆς ἐνορίας τοῦ
Ἀγίου Παύλου, εὐχαριστῶ ἐκ βάθους καρδίας. Μὲ
ἔχουν –καὶ τὸ γνωρίζω– στὴν καρδιά τους, ὅπως
ἀκριβῶς κι ἐγώ.

Τοὺς γονεῖς μου εὐγνωμονῶ γιὰ ὅλα ὅσα μοῦ
ἔδωσαν μὲ τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν ταπεινώσή τους,
καὶ κυρίως γιὰ τὸ μεγάλο ἀγαθὸ τῆς πίστεως. Ζοῦν
στὸ πολὺπαθο νησί τῆς Κύπρου. Στὴ νῆσο τῶν
ἀγίων καὶ τῶν ἡρώων, τῶν μαρτύρων καὶ τῶν ἀγω-
νιστῶν. Δεηθεῖτε, Μακαριώτατε, γιὰ τὴν ἐλευθερία
τῆς καὶ τὴν ἐπικράτηση τοῦ δικαίου καὶ τὴν ἐφαρ-
μογὴ τῶν Ψηφισμάτων τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνω-
μένων Ἐθνῶν. Τὴν ἀπαλλαγὴ τῆς ἀπὸ τὸν τουρκικὸ
ζυγὸ καὶ ἀπὸ τὰ δεινὰ ποὺ τὴν ταλαιπωροῦν γιὰ
εἴκοσι ἐπτὰ ὁλόκληρα χρόνια. Μακάρι ὅλοι μας σύ-
ντομα νὰ βρεθοῦμε ἐκεῖ καὶ νὰ κτυπήσουμε τίς κα-
μπάνες τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν μοναστηριῶν τῶν
κατεχομένων περιοχῶν μας, συνοδεύοντας τοὺς πο-
λύπαθους πρόσφυγες στὰ σπίτια τους.

Τελειώνοντας, χρεωστικὰ ὀφείλω νὰ ἐκφράσω
τὴν βαθιὰ μου εὐγνωμοσύνη σὲ σᾶς, Σεβασμιώτατε
Ἀγιε Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ σεβαστέ μου Πατέ-
ρα, γιὰ ὅσα ἀγαθὰ γιὰ μένα ἐπράξατε, δίδοντάς μου
δύο φορές τὴν χάριν τῆς Ἱερωσύνης καὶ συνερ-
γοῦντες σήμερα καὶ τὴν ἀρχιερωσύνη.

Ἀδυνατεῖ στ' ἀλήθεια ἡ γλῶσσα μου νὰ περι-
γράψει τὸν πλοῦτο τῶν ἀνθέων ποὺ συγκροτοῦν τὴν
ἀνθοδέσμη τῶν εὐγνωμόνων συναισθημάτων μου
γιὰ σᾶς. Ἐδῶ καὶ τριάντα ὁλόκληρα χρόνια βρί-
σκομαι κοντά σας. Ἡ πατρικὴ σας ἀγάπη καὶ τὸ
ἐνδιαφέρον ἦταν πάντοτε ἔντονα. Ἡ ἐμπιστοσύνη
σας ἐκδηλώθηκε ἀπέναντί μου πάρα πολλές φορές.
Μὲ διδάξατε ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸ ἐκκλησιαστικῶς φρο-
νεῖν καὶ τὸ θεολογικῶς σκέπτεσθαι. Σήμερα, ἡ πνευ-
ματικὴ πατρότητα διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ Μακαριωτά-
του συμπληρώνεται.

Κατευθυντήριες γραμμὲς καὶ ὁδηγοὺς στὰ νέα κα-
θήκοντά μου θὰ ἔχω τὴ σύνεση καὶ τὴ σοφία σας, τὴν

ἐνεργητικότητα καὶ τὴν εὐρύτητά σας, τὴν ἐπιείκεια καὶ τὴν πραότητα σας, τὴν ἀνεξικακία καὶ τὴ φιλοστοργία σας, πείρα τῶν ὁποίων ἔλαβα κατὰ τὴ διάρκειά της ἀναστροφῆς μου μαζί σας. Ἡ ζωὴ σας γιὰ μένα θὰ εἶναι ἓνα διαρκὲς μάθημα ἱερατικοῦ ἡθους. Σὰς εὐχαριστῶ καὶ σὰς εὐγνωμονῶ διὰ βίου γιὰ ὅλα.

Καὶ τώρα, Μακαριώτατε, ὁ νοῦς μου στρέφεται πρὸς τὴν «κληρωθεῖσάν μοι ἱεράν καὶ ἱστορικὴν Μητροπόλιν Σιδηροκάστρου». Ἕνας εὐλαβὴς καὶ εὐγενὴς λαὸς προσδεδεμένος στὶς παραδόσεις, ἄγρυπνος φύλακας τῶν συνόρων μας, μὲ ἀναμένει. Θὰ ἀγωνιστῶ νὰ προσφέρω τὰ πάντα γιὰ τὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ του. Τὰ μοναστήρια μας μὲ τίς πολλές καὶ εὐλαβέστατες μοναχές, οἱ ἱεροὶ Ναοί, τὰ Ἱδρύματα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, θὰ ἔχουν τὸν πατέρα, τὸν φίλο, τὸν ἀδελφόν. Ἀλλὰ καὶ τὸ σημεῖον ἀναφορᾶς καὶ καυχήσεως.

Ὑπόσχομαι ὅτι ἀόκνως θὰ ἐργάζομαι ὑπὲρ τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τῆς σωτηρίας τῶν πιστῶν μελῶν τῆς θεοσώστου Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου, «ὁρθοτομῶν πάντοτε τὸν λόγον τῆς ἀληθείας» καὶ «τύπος γινόμενος τῶν πιστῶν ἐν ἔργῳ, ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ».

Μακαριώτατε,
Σεβασμιώτατοι,
Τίμιμον πρεσβύτεριον,
Εὐλαβέστατοι Χριστιανοί,

Προσερχόμενος σὲ λίγο στὰ ἅγια τῶν ἁγίων, σὰς παρακαλῶ γιὰ ἄλλη μιὰ φορά: Συνενώσατε τίς προσευχές σας στὸν Τριαδικὸ Θεὸ γιὰ μένα τὸν ἀνάξιο δοῦλο του. «Λιτανεύσατε», ὅπως λέγει καὶ ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, «τὸν Χριστὸν ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα τῷ Θεῷ θυσίᾳ εὐρεθῶ». Ἐπικαλούμενος δὲ τίς πρεσβεῖες τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, κλίνω εὐλαβῶς τὸν αὐχένα μου στὴ βουλή τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνέρχομαι τίς βαθμίδες τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου ἐπαναλαμβάνων μὲ κατάνυξη τοῦ τελώνου τῇ φωνῇ: «Ὁ Θεὸς, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ». Ἀμήν.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1952 εἰς Λευκωσίαν Κύπρου. Τὸ ἔτος 1970 ἀπεφοίτησεν ἀπὸ τὸ Παγκύπριο Οἰκονομικὸ Λύκειο Λευκωσίας ἀριστεύσας, λαβὼν καὶ τὴν διάκρισιν τοῦ Intermitiate Λογιστικῆς, καθὼς καὶ γραφομηχανῆς τὴν ὁποία χειρίζεται πάρα πολὺ καλά. Ἐγράφη εἰς τὸν ἀνώτερον κύκλον σπουδῶν τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Κύπρου καὶ ἀποφοίτησε τὸ ἔτος 1972 μετὰ τῶν ἀρίστων.

Ἐν συνεχείᾳ ἐγράφη εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν καὶ ἔλαβε τὸ πτυχίον του τὸ ἔτος 1976 ἀριστεύσας. Τὸ 1980 ἔλαβε τὸ πτυχίον τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, εἰδικευθεὶς περὶ τὴν Βυζαντινὴν Ἀρχαιολογίαν.

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς σπουδὰς του διετέλεσε ἀπὸ τὰ βασικὰ στελέχη τῶν Κατασκηνώσεων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου καὶ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, καθὼς καὶ κατηχητὴς ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Ἀλεξανδρουπόλει ἐπὶ πολλὰ ἔτη.

Κατὰ τὰ ἔτη 1982-1984 μετέβη εἰς Λονδίον, μετεκπαιδευθεὶς εἰς τὴν Πατρολογία, ὑπηρέτησας συγχρόνως καὶ τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν Κοινότητα Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ Ἀποστόλου Βαρνάβα τοῦ Βορείου Λονδίνου, πλησίον τοῦ νῦν Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων κ. Γρηγορίου. Παραλλήλως πρὸς τὴν ἐκεῖ διακονίαν του, ἐπὶ ἓν ἔτος ἐδίδαξεν τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κολέγιον τοῦ Λονδίνου.

Τὸ ἔτος 1977 ἐχειροτονήθη διάκονος ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου καὶ τὸ ἔτος 1981 Πρεσβύτερος καὶ Ἀρχιμανδρίτης ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, διορισθεὶς Ἱεροκλήρυξ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1980 μέχρι τοῦ 1987 ὑπηρέτησεν ἐπὶ συμβάσει ὡς Θεολόγος καὶ Φιλολόγος Καθηγητὴς εἰς διάφορα Λύκεια τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1987 διωρίσθη μονίμως εἰς τὴν ἐκπαιδεύσιν, παραλλήλως πρὸς τὰ λοιπὰ ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντά του.

Ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλε-

Ξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου τοῦ ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τοῦ Μαθητικοῦ Οἰκοτροφείου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1976 ἕως καὶ 1991, ὁργανώσας τοῦτο διὰ συγχρόνων προτύπων καὶ κατορθώσας τὸ Ἰδρυμα νὰ ἔχει πληρότητα 65 μαθητῶν κατ' ἔτος ἕως καὶ σήμερον, μάλιστα εἰς ἐποχὰς κατὰ τὰς ὁποίας τὰ μαθητικά Οἰκοτροφεία εἶχον ἔλλειψιν ἀπὸ μαθητὰς. Κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ ἐπὶ 15ετίας εἰς Ἀλεξανδρουπόλιν εἶχε τὴν εὐθύνην τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσείου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, πλείστων ἄλλων ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν Ἱ. Μητροπόλιν καὶ παρὰ τῷ Μητροπολίτῃ, ὡς καὶ τῆς κατηχητικῆς καὶ πνευματικῆς κινήσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀλεξανδρουπόλεως.

Τὸ ἔτος 1991 προτάσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως ἀπεσπιάσθη εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὰς κάτωθι ὑπηρεσίας:

α. Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς Νεότητος, ἐκδόσας ἐπὶ ὀκταετίαν τὸ Περιοδικὸν «Νεανικοὶ Προβληματισμοί» εἰς 40.000 ἀντίτυπα.

β. Προϊστάμενος Προσωπικοῦ τῶν Περιοδικῶν Ἐκκλησία - Ἐφημέριος - Θεολογία ἀπὸ τοῦ ἔτους 1994-1996, ἀνακαινίσας καὶ ὁργανώσας τὰ Γραφεῖα τῆς Ὑπηρεσίας.

γ. Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (89,4 FM) ἀπὸ τοῦ ἔτους 1996.

δ. Διευθυντὴς Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1998.

Ἐκ παραλλήλου ἐξεπροσώπησε τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς πλείστα συνέδρια εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικόν, ὁμιλήσας καταλλήλως κατὰ περιστάσιν. Συνέγραψε καὶ ἐξέδωσε ἢ δημοσίευσε βιβλία καὶ δεκάδες ἄρθρα θεολογικοῦ, πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ περιεχομένου.

Διορισθεὶς Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Παύλου, τῆς ὁδοῦ Ψαρῶν Ἀθηνῶν, κατώρθωσεν εἰς πολὺ σύντομον χρονικὸν διάστημα μαζί με τοὺς συνεργάτες του νὰ ἀναπαλαιώσῃ καὶ νὰ ἀνακαινίσῃ τὸ μνημεῖον ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς, καὶ νὰ ἀνανεώσῃ τὴν λειτουργικὴν καὶ πνευματικὴν

ζωὴν τῆς τόσον ὑποβαθμισμένης αὐτῆς ἐνορίας καὶ περιοχῆς.

Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 14ην Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 2001.

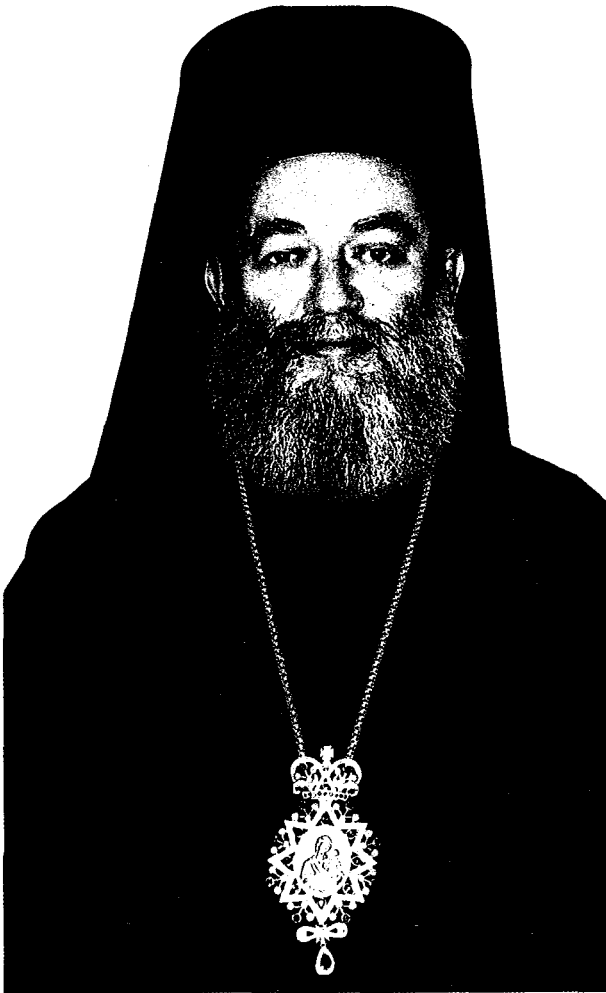
ΛΟΓΟΣ ΕΠΙ Τῆ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΑΛΚΙΔΟΣ κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε,
Σεβασμιωτάτη τῶν Ἀγίων Μητροπολιτῶν Χορεία,
Εὐλαβέστατοι κληρικοί,
Εὐσεβὲς ἐκκλησίασμα,

Μετὰ ἱερωτάτων πνευματικῶν αἰσθημάτων καὶ ἐν πολλῇ καὶ ἰδιαζούσῃ συγκινήσει, ἴσταμαι κατὰ τὴν μοναδικὴν ταύτην ὥραν τῆς ζωῆς μου ἐγγὺς τοῦ ἱεροῦ Θυσιαστηρίου τοῦ πανσέπτου τούτου Μητροπολιτικοῦ τῶν Ἀθηνῶν Ναοῦ καὶ ἐνώπιόν Σας, διὰ νὰ λάβω διὰ τῶν τιμίων χειρῶν Σας τὴν Χάριν τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος ἵνα καταστῶ, διὰ τοῦ ἱεροῦ Μυστηρίου τῆς Χειροτονίας, Ἐπίσκοπος καὶ Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος.

Ἰστάμενος ἐνώπιόν Σας ἀπευθύνω, ἐν γονυκλισίᾳ τῆς ψυχῆς μου καὶ ἀπὸ τὰ μύχια τῆς καρδίας μου, δοξολογίαν πρὸς τὸν ἐν Τριάδι προσκυνούμενον Θεὸν ἡμῶν διότι, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ καὶ ἐν τῷ ἀπείρῳ ἐλέει Αὐτοῦ, με ἀξιώνει σήμερον νὰ ἀνέλθω εἰς τὸν κορυφαῖον τρίτον τῆς Ἱερωσύνης βαθμόν. Σὺν τῇ ἐγκαρδίᾳ καὶ ὀφειλομένῃ δοξολογίᾳ μου, ἀπευθύνω ὡσαύτως καὶ τὰς ὀλοψύχους εὐχαριστίας μου πρὸς τὸν ὑπερεύσπλαχνον Εὐεργέτην μου Πανάγαθον Θεόν, διὰ τὴν εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονίαν μου. Καὶ ἱκετευτικῶς τὸν παρακαλῶ, ἵνα, καθ' ὅλην τὴν περαιτέρω διάρκειαν τῆς ζωῆς μου, με σκέπη, με φωτίζη, με καθοδηγῇ, καὶ με βοηθῇ εἰς τὴν ὑψηλὴν Ἀρχιερατικὴν ἀποστολήν μου.

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε,
Σεβασμιωτάτοι Μητροπολίται,

Ἐπ' αὐτὰ τὰ συναισθήματα διακατεχόμενος, καὶ προσερχόμενος ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης, φέρω εὐλαβῶς εἰς τὴν μνήμην μου, καὶ ἔναυλα ἐνηχοῦν εἰς τὰ ὦτα μου, τὰ θεόπνευστα λόγια τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου.

Ὁ θεὸς οὗτος Ἀπόστολος εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολὴν αὐτοῦ γράφει θεοπνεύστως, ὅτι ὁ ἐναθρωπήσας Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ καὶ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας Δομήτωρ, «ἔδωκεν, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν του, τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφῆτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. 4, 11-12). Συγκαταλέγομαι, λοιπόν, κατὰ ταῦτα, καὶ ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος μεταξὺ τῶν Ἱεραρχῶν καὶ Ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας «εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χρι-

στοῦ», ὁ ὁποῖος «οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Ματθ. 20, 28).

Ὁ αὐτὸς Ἀπόστολος, εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον πρῶτην Ἐπιστολὴν του καθορίζει ἐπιγραμματικῶς τὰ θεμελιώδη πνευματικὰ χαρίσματα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ποιμένου, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ εἶναι «ἀνεπίληπτος... νηφάλιος, σώφρων, κόσμιος, φιλόξενος, διδακτικός... μὴ πλήκτης, μὴ αἰσχροκερδής, ἀλλ' ἐπεικῆς, ἄμαχος, ἀφιλάργυρος...» (Α' Τιμ. 3, 2-3). Ταῦτα τὰ πνευματικὰ χαρίσματα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ποιμένου, κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, καὶ μάλιστα τὰ νεώτερα ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τὴν νέαν Ἐπισκοπικὴν μου ιδιότητα, θὰ τὰ ἔχω κατὰ νοῦν καὶ φρένας, καὶ θὰ τὰ φυλάττω ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Καὶ θὰ εἶναι δι' ἐμὲ ὁ μόνιμος χειρουργὸς μου ἐν τῇ Ἐπισκοπικῇ μου πορείᾳ, διὰ νὰ ἔχω καλὴν ἀπολογία ἐνώπιον τοῦ φρικτοῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ.

Ὅμως, ὁμοῦ μετὰ τῶν, ὡς ἄνω, ποιμαντικῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου διδασκαλιῶν καὶ προτροπῶν, καὶ τῶν ἐν γένει θεοπνευστῶν λόγων ἐν τῇ Παλαιᾷ καὶ τῇ Καινῇ Διαθήκῃ, περὶ τῶν Ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας, ἀναπολῶ καὶ φέρω εὐλαβῶς εἰς τὴν μνήμην μου, κατ' αὐτὴν τὴν εὐλογημένην ὥραν τῆς εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονίας μου, καὶ μερικὰ θεοφώτιστα λόγια, ἀναγραφόμενα εἰς συγγράμματα Ἀγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ ὑψίστου λειτουργήματος τοῦ Ἐπισκόπου.

Ὁ ἱερομόναχος Ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος χαρακτηρίζει τὸν Ἐπίσκοπον ὡς «προκαθήμενον –ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ– εἰς τόπον Θεοῦ». Καὶ ἀκόμη λέγει, ὅτι «ὁ ἀρχιερεὺς –εἶναι– ὁ πεπεισμένος τὰ ἅγια τῶν ἁγίων». Καὶ γράφει, ὅτι «ὅπου ἂν φανῇ ὁ ἐπίσκοπος, ἐκεῖ καὶ τὸ πλῆθος ἔστω: ὥσπερ ἂν ᾖ Χριστὸς Ἰησοῦς, ἐκεῖ ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία». Καὶ ἀλλαχοῦ ὡσαύτως γράφει «διὰ τοῦ ἐπισκόπου σου ὁ Θεὸς υἱοποιεῖται σε ἄνθρωπε».

Ὡσαύτως, ὁ Ἅγιος ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέγει, «ὅτι πάντων ὀφείλει εἶναι ὁ ἐπίσκοπος, τὰ πάντων βάρη βαστάζων». Καὶ ἀλλαχοῦ γράφει: «Ἄγρυπνον τοῖνυν –τὸν Ἐπίσκοπον– εἶναι χρή, οὐ τὰ ἑαυτοῦ μεριμνῶντα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν λοιπῶν...

καὶ τὴν ὑπὲρ πάντων ἔχειν φροντίδα καὶ μέριμναν». Διδάσκει δέ, περαιτέρω, ὁ χρυσοῦς τὴν γλῶτταν καὶ τὴν καρδίαν, ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς χάριτος καὶ τῆς εἰρήνης τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν μὴ καταποντισθῇ τὸ σκάφος τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅσοι ταξιδεύουν μὲ αὐτό, δηλαδὴ τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα: «Κὰν ἔμπειρος ᾖ τῆς κυβερνητικῆς –ὁ Ἐπίσκοπος– ἂν μὴ τοὺς οἰκίας τούτους ἔχη, τὴν χάριν καὶ τὴν εἰρήνην τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ, καταδύσει τὸ σκάφος καὶ τοὺς ἐμπλέοντας».

Ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἀπειροελάχιστα ἀγιογραφικὰ καὶ πατερικὰ λόγια τὰ ἔχω καὶ ἐγὼ κατὰ νοῦν καὶ καρδίαν. Καὶ πάντοτε ζῶ ἐν προσευχῇ, καὶ στηρίζομαι εἰς τὴν ἀγάπην καὶ εἰς τὴν εὐσπλαχνίαν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ. Καὶ ἐνθαρρύνομαι ἀπὸ τὸν φιλόανθρωπον λόγον Αὐτοῦ, ὅτι «χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθαι ποιεῖν οὐδέν» (Ἰωάν. 15, 5). Ὡς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὴν θεόπνευστον ρῆσιν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «ἡ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται» (Β΄ Κορ. 12, 9). Τὴν οὐθένιάν μου τὴν στηρίζει καὶ τὴν ἐνδυναμώνει ἡ πανσθενὴς χάρις καὶ δύναμις τοῦ Θεοῦ.

Μὲ τὴν χάριν καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοῦ, καὶ μὲ τὴν ψῆφον τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀποστέλλομαι Μητροπολίτης τῆς ἐν Εὐβοίᾳ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, Ἰστιαίας καὶ Βορείων Σποράδων. Μιᾶς ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθον 19 Ἅγιοι, καὶ ὄχι μόνον ἐξ αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων τῆς Χώρας ἡμῶν περιοχῶν καὶ ἐσχετίσθησαν μετὰ τῆς νήσου ταύτης.

Πρῶτος ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν δευτέραν ἀποστολικὴν περιοδείαν αὐτοῦ, ἐρχόμενος διὰ θαλάσσης ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ τὸ κήρυγμα ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπέρασε τὸ στενὸν τοῦ Εὐρίπου καὶ εἶδε τὴν πόλιν τῆς Χαλκίδος, πρωτεύουσαν τῆς ἱστορικῆς νήσου, δουλεύουσαν εἰς τὰ εἶδωλα, ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία τῆς ὁποίας ἐπραγματοποιήθη, διὰ τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἀθηνῶν. Ἐνδεχομένως μάλιστα, νὰ ἐπάτησαν ἐπὶ τὸ ἔδαφος τῆς Χαλκίδος «οἱ ὠραῖοι πόδες –αὐτοῦ– οἱ εὐαγγελιζόμενοι εἰρήνην, οἱ εὐαγγελιζόμενοι τὰ ἀγαθὰ».

Μετὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, εἰς τὴν Εὐβοϊκὴν Ἀγιολογίαν ἀναγράφονται, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, οἱ ἑξῆς Ἅγιοι: Ρηγῖνος, Ἐπίσκοπος Σκοπέλου. Ὀλύμπου Μεθόδιος. Ὅσιος Νίκων ὁ «Μετανοεῖτε». Ὅσιος Χριστόδουλος ὁ ἐν Πάτμῳ, κοιμηθεὶς ἐν Κυρίῳ εἰς τὴν Λίμνην Εὐβοίας. Ὅσιος Νικόλαος ὁ Σικελιώτης. Ὅσιος Γρηγόριος ὁ ἐκ Μυστρᾶ. Βουλγαρίας Θεοφύλακτος ὁ Χαλκιδεὺς. Ὅσιος Εὐθύμιος ὁ ἀσκητής. Ὅσιος Δανιὴλ ὁ στυλῖτης. Ἀθηνῶν καὶ Εὐρίπου καὶ Πρόεδρος Κρήτης Ἀνθίμος ὁ ὁμολογητής. Ὅσιος Γεράσιμος ὁ Σιναΐτης ὁ Εὐβοεὺς. Ὅσιος Ἰωσήφ ὁ Εὐβοεὺς. Ὅσιος Σάββας ὁ νέος ὁ ἐν τῷ Ἀθῶ. Εὐρίπου Τιμόθεος ὁ κτίτωρ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης. Ὅσιος Συμεὼν ὁ ἀνυπόδητος καὶ μονοχίτων. Ὅσιος Δαυὶδ ὁ ἐν Εὐβοίᾳ, ὁ κτίτωρ τῆς ὁμωνύμου Ἱερᾶς Μονῆς. Ὅσιος Γεράσιμος ὁ Μεγαλοχωρίτης. Πενταπόλεως Νεκτάριος, διατελέσας ἐπὶ δύο καὶ ἡμισυ ἔτη ἱεροκέρυξ Εὐβοίας. Καὶ ὁσιος Ἰωάννης ὁ Ρῶσος ὁμολογητής, τοῦ ὁποίου τὸ ὁλόσωμον ἱερόν λείψανον μετεφέρθη ἀπὸ τὸ Προκόπιον τῆς Καππαδοκίας εἰς τὸ Νέον Προκόπιον Εὐβοίας ἐν ἔτει 1924, μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν. Τὸ ἱερόν λείψανον αὐτοῦ εἶναι πανελλήνιον καὶ πανορθόδοξον προσκύνημα. Ὅλων αὐτῶν τῶν ἐν Εὐβοίᾳ διαλαμψάντων Ἀγίων, ἐπικαλοῦμαι κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, καὶ διὰ παντός, τὴν χάριν, τὰς ἰκεσίας καὶ τὰς πρεσβείας πρὸς τὸν Κύριον, διὰ τὴν θεοφιλεῖ διαποίμανσιν τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ τῆς κληρωθείσης μοι ἀγιοφυλάκτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Τὴν κληρωθείσάν μοι Ἐκκλησιαστικὴν ταύτην Ἐπαρχίαν ἐποίμαναν, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, διαπρεπεῖς Ἱεράρχαι, ὡς προανέφερα, ὧν τὰ ὀνόματα, τὰ ἔργα καὶ αἱ ἡμέραι, ἀνεγράφησαν ἤδη εἰς τὴν Ἐπισκοπικὴν Ἱστορίαν. Ἀνεγράφησαν δὲ πρωτίτως ἐν τῇ Βίβλῳ ζωῆς καὶ ἐν Σκηναῖς δικαίων τῆς ἐν οὐρανοῖς Θριαμβευούσης Ἐκκλησίας. Μνημονεύω δὲ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τῶν ὀνομάτων τῶν ἀπὸ τῆς παλιγγενεσίας τοῦ ἔθνους ἡμῶν διαλαμψάντων Ἐπισκόπων, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Μητροπολιτῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, Ἰστιαίας καὶ Βορείων Σποράδων, κατὰ ὀφειλόμενον ἀπὸ μέρους μου ἀπαράβατον τελετουργικόν

καθηκόν. Τὰ δὲ ὀνόματα αὐτῶν εἶναι: Γρηγόριος Γεδεών, Ἰάκωβος, Ἀνθίμος, Νεόφυτος, Καλλίνικος, Χριστοφόρος, Εὐγένιος, Παντελεήμων, Χρύσανθος, Γρηγόριος καὶ Νικόλαος. Τῶν ἀειμνήστων τούτων Προκατόχων μου Ἱεραρχῶν ὡς καὶ πάντων τῶν πρὸ αὐτῶν, ἔστω αἰωνία ἡ μνήμη.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀειμνήστων Ἐπισκόπων καὶ Μητροπολιτῶν ὁ Εὐβοίας Νεόφυτος Ἀδὰμ (1841-1851), ὅστις ἐγεννήθη εἰς τὰ Φύλλα τῆς Χαλκίδος, ἐγγύτατα τῆς γενετεiras μου Βασιλικόν, ὑπῆρξεν ὄχι μόνον διαπρεπεστάτη Ἐκκλησιαστικὴ προσωπικότης, ἀλλὰ καὶ ἔξοχος ἐθνικὸς ἀνὴρ, διακριθεὶς κατὰ τὴν ἐν Εὐβοίᾳ Ἐπανάστασιν τοῦ 1821. Διετέλεσεν δέ, ὡς Ἐπίσκοπος Εὐβοίας, ἐπὶ μίαν ὀκταετίαν Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέχρι τοῦ ἔτους 1850, ὅποτε διὰ τοῦ Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδοικοῦ Τόμου τοῦ ἔτους τούτου, περὶ ἀνακηρύξεως ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Αὐτοκεφάλου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνέλαβε τὴν ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ προεδρίαν ὁ Ἀθηνῶν Νεόφυτος Μεταξᾶς. Ἡ δὲ μεγάλη ἐθνικὴ τοῦ Εὐβοίας Νεοφύτου προσφορά, ἀναγράφεται λεπτομερῶς εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἐπανάστασεως τοῦ 1821.

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε,

Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται,

Ἐγγίζω, μετ' ὀλίγον, τὸ ἱερόν Θυσιαστήριον. Καὶ φθάνων ἔμπροσθεν αὐτοῦ γονυκλινῆς καὶ ἐν βαθυτάτῃ κατανύξει τῆς ψυχῆς μου, θὰ δεχθῶ τὴν χάριν τοῦ Παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος διὰ τῶν ἰδικῶν Σας «ὁσίων» καὶ τετιμημένων χειρῶν (Α' Τιμ. 2, 9). Αἰσθάνομαι δὲ ἐπιτακτικὸν τὸ χρέος μου, ὡς ἐπράξα ἐν ἀρχῇ τῆς ὁμιλίας μου ταύτης, νὰ εὐχαριστήσω «πάλιν καὶ πολλάκις» τὸν ἐν Τριάδι δοξαζόμενον καὶ προσκυνούμενον Ἀληθινόν Θεὸν διὰ τὴν εὐδοκίαν Αὐτοῦ νὰ ἀνυψωθῶ εἰς τὸ μέγα πνευματικὸν ὕψος τῆς Ἀρχιερωσύνης καὶ νὰ καταστῶ Ποιμὴν λογικῶν προβάτων τῆς Ἀγιωτάτης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Του. Καὶ αἶρω τὰς πενιχρὰς χεῖρας μου προσευχόμενος: Κύριε καὶ Θεέ μου, ὁμολογῶ καὶ κηρύττω, ὅτι εἶναι ἄπειρα τὰ ἔλέη σου πρὸς τὴν ἐλαχιστότητά μου. «Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου»

(Ψαλμ. 76, 12). «Ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ καὶ εὐφράνθην» (Ψαλμ. 76, 4). «Κύριε, ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ἔλεός σου, καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν» (Ψαλμ. 35, 6). «Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου» (Ψαλμ. 9, 2).

Μετὰ τὰς πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ βάθους ψυχῆς Δοξολογίας καὶ Εὐχαριστίας μου, καὶ δὴ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς ἐν Κυρίῳ Ἀρχιερατικῆς πορείας μου, ἀνοιγομένων νέων σελίδων τοῦ βίου μου, εὐχαριστῶ πρῶτον Ὑμᾶς, Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, θεοπρόβλητε καὶ πεφωτισμένε καὶ πασῶν χαρίτων ἀνάμεστε Προκαθήμενε τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν πρὸς ἐμὲ πατρικὴν ἀγάπην, καὶ θὰ εἶμαι εὐγνώμων πρὸς Ὑμᾶς, σκεπτόμενος καὶ ἐνεργῶν πάντοτε πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας.

Εὐχαριστῶ τὸν πολυσέβαστον Προκάτοχόν μου, Μητροπολίτην κύριον Χρυσόστομον, ὁ ὁποῖος ἦδη ἀπὸ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας μου, με ἔθεσε ὑπὸ τὴν στοργὴν καὶ τὴν φροντίδα αὐτοῦ. Μὲ ἐχειροτόνησε Διάκονον καὶ Πρεσβύτερον καὶ μοῦ ἔδωκε τὸ ὄνομά του. Μὲ συμπεριέλαβε μετὰ τῶν συνεργατῶν αὐτοῦ, καὶ προσέφερε παρ' αὐτῷ τὰς ὑπηρεσίας μου ὡς Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως αὐτοῦ, ὡς Ἱεροκέρυξ, ὡς Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος, καὶ ὡς Ὑποδιευθυντὴς καὶ Πνευματικὸς τοῦ Οἰκοτροφείου Ἀρρένων τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ Μητροπόλεως. Ἀποκορύφωμα δὲ τῆς πατρικῆς ἀγάπης καὶ στοργῆς του ὑπῆρξεν ἡ, κατὰ ἄνθρωπον, ἐκφρασθεῖσα ἐπιθυμία αὐτοῦ, ἵνα Χάριτι Θεοῦ ἐκλεγῶ διάδοχός του. Ἡ δὲ διακαὴς αὐτῇ ἐπιθυμία ἐγένετο πραγματικότης διὰ τῆς τιμίας ψήφου τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας. Κατὰ ταῦτα, θὰ ἀντιπελαργήσω, μετὰ στοργῆς καὶ ἀγάπης, τὸν Προκάτοχόν μου γενόμενος στηριγμὸς εἰς τὸ γῆρας αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον «οὐ μόνον ἔρχεται», καὶ περικρατῶν τὸ γῆρας του.

Κατὰ τὴν εὐλογημένην ὥραν ταύτην ὀφείλω νὰ παρουσιάσω ἐλάχιστα μέρη ἀπὸ τὴν Ἀποχαιρετιστήριον Ἐπιστολὴν αὐτοῦ, πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, Ἱστιάας καὶ Βορείων Σποράδων, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸν τοπικὸν Τύπον τῆς Χαλκίδος, ὁ ὁποῖος πληροφορηθεὶς περὶ τῆς ὑποψηφιότητός μου, εὐρε-

στήθη νὰ ἀσχοληθῇ ἐπαινετῶς τόσον περὶ τοῦ παραιτηθέντος Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὅσον καὶ περὶ ἐμοῦ. Ἡ δὲ Ἀποχαιρετιστήριος Ἐπιστολὴ τοῦ εἶναι ὑπέροχον δεῖγμα τῆς ἀγάπης αὐτοῦ πρὸς τοὺς χριστιανούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καὶ γενικώτερον πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Γράφει εἰς αὐτήν, μεταξύ πολλῶν ἄλλων, καὶ ταῦτα: «Τέκνα μου ἀγαπητὰ ἐν Κυρίῳ. Μὲ συγκίνηση καὶ πόνο καρδίας ἐπικοινωνῶ σήμερα μαζί σας, προκειμένου νὰ σᾶς ἐνημερώσω ὅτι, ἀρχᾶς Νοεμβρίου ἐ.ἔ. ὑπέβαλα στὴν Ἱερὰ Σύνοδο τὴν παραίτησή μου ἐκ τῶν καθηκόντων μου ὡς Μητροπολίτου Χαλκίδος γιὰ λόγους ὑγείας... Ἔλαβα αὐτὴ τὴν ἀπόφαση, γιατί δὲν ἤθελα τὸ πρόβλημα τῆς ὑγείας μου νὰ ἀποτελέσῃ πρόσκομμα γιὰ τὴν εὐρυθμὴ λειτουργία τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως ἢ καὶ νὰ μειώσῃ ἀκόμη τὸ κύρος τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας, τὴν ὁποία, μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ, ὑπηρετῶ ὡς κληρικός ἐπὶ 50 χρόνια... Μάρτυρας εἶναι ὁ Θεὸς “ἀδελφοί μου ἀγαπητοί καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου” (Φιλιπ. δ', 1), ὅτι σᾶς “ἠγάπησα καὶ ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ Χριστοῦ” (Φιλιπ. α', 8)... Συνέχισα, ὅση μοι δύναμις, τὸ ἔργο τῶν ἀοιδίμων προκατόχων μου Μητροπολιτῶν καὶ τώρα ἦλθε ἡ ὥρα νὰ παραδώσω καὶ ἐγὼ τὸ πηδάλιο τῆς νοητῆς Νηὸς τῆς τοπικῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας, ἐκζητῶν τὸ ἔλεος καὶ τὴν ἐπιείκεια τοῦ δικαιοκρίτου Κυρίου μας, γιὰ τὴν ἀποτίμηση τῆς προσφορᾶς μου. Πολλὰ καὶ καλὰ ἔγιναν μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ συνδρομὴ σας... Σᾶς εὐχαριστῶ διότι στὴ δοκιμασία τῆς ὑγείας μου “τὸν πειρασμὸν τὸν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσσατε” (Γαλ. δ', 14)... Ζητῶ τὴ συγγνώμη σας, ἐὰν κατὰ τὴν ἄσκηση τῶν καθηκόντων μου κάποιον ἐστενοχώρησα καὶ παρέχω ἐκ καρδίας τὴ συγχώρηση σὲ ὅσους μὲ ἔθλιψαν. Σᾶς καταφιλῶ μὲ ἀγάπη πατρικὴ καὶ εὐχομαι ὁ Θεὸς τῆς ἐλπίδος νὰ σᾶς χαρίσῃ “πᾶσαν χαρὰν καὶ εἰρήνην”» (Ρωμ. ιε', 13).

Ἐν συνεχείᾳ τῶν εὐχαριστιῶν μου, εὐχαριστῶ τὸν συμπατριώτην μου Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Μεσσηνίας κύριον Χρυσόστομον, τὸν σοφὸν καὶ λαμπρὸν Ἱεράρχην, διὰ τὴν στοργὴν του, τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνω ἀπὸ τῆς ἐφηβικῆς μου ἡλικίας

ὄτε διὰ πρώτην φορὰν τὸν συνήντησα εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερὸν Ναὸν Χαλκίδος καὶ ἤκουσα ἐκ τοῦ στόματός του πατρικοὺς λόγους σχεῖν ἔχοντας μὲ τὰ διαδραματιζόμενα σήμερον.

Εὐχαριστῶ τὸν γέροντα τοῦ ἁγίου Προκατόχου μου, Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κύριον Στέφανον, καθὼς καὶ ὅλους τοὺς ἁγίους Ἱεράρχας, οἱ ὅποιοι μὲ τιμοῦν διὰ τῆς εὐλογημένης παρουσίας των ἱερουργοῦντες τὸ Ἱερὸν Μυστήριον τῆς Χειροτονίας μου.

Εὐχαριστῶ τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Θερμοπυλῶν κύριον Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος ὡς Πνευματικός μου Πατὴρ καὶ Ἐξομολόγος, διακονεῖ τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τὸ ἔτος 1971, ὅτε ἐφοίτησα εἰς τὴν Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν ἐν Ἀθήναις.

Εὐχαριστῶ τοὺς Καθηγητὰς μου ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ τοὺς Καθηγητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐνθα ἐφοίτησα διὰ μεταπτυχιακὰς σπουδὰς εἰς τὸν τομέα Λατρείας, Ἀρχαιολογίας καὶ Τέχνης. Καὶ μακαρίζω τοὺς ἐκ τῶν Καθηγητῶν μου μεταστάντας εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.

Εὐχαριστῶ τὸν ἀγαπητὸν μου ἀδελφόν, ἐκλεκτὸν καὶ εἰλικρινῆ φίλον, τὸν προεξάρχοντα τῆς ἀγάπης Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Κύριον Διονύσιον Μάνταλον, καθὼς καὶ τὸν ζηλωτὴν Καθηγούμενον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς μετανοίας μου Ἀγίου Γεωργίου ΑΡΜΑ, Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην κύριον Παῦλον Ἰωάννου, μετὰ τῶν ὁποίων συνεδέθην ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ὡς ἀδελφὸς πρὸς ἀδελφούς.

Ἐν τέλει, μακαρίζω τὴν ἀείμνηστον στοργικὴν μητέρα μου Ἀγγελικὴν, μεταστᾶσαν πρὸς Κύριον πρὸ διετίας, καὶ εὐχομαι νικῶς νὰ εὐρίσκεται ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἐν κόλποις Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ, ἐν αἰωνία ἀναπαύσει, ἐν τῇ τρυφῇ τοῦ Παραδείσου. Ὅφειλω εἰς αὐτὴν τὴν ἑναρξιν, ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, τῆς ἀκλονήτου πίστεώς μου εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀπέραντον ἀγάπην μου πρὸς τὴν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν του.

Εὐχαριστῶ καὶ εὐγνωμονῶ, ἐν ἀπεριορίστῳ

υἱκῇ ἀγάπῃ, τὸν καλὸν μου πατέρα Χρῆστον. Ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ μου ὑπῆρξαν μὲν πτωχοί, ἀλλὰ πλουσιώτατοι ἐν τῇ εὐσεβείᾳ καὶ τιμιώτατοι ἐν τῇ Κοινωνίᾳ. Καὶ ἔδωσαν ὄχι ἀπλῶς τὸν τίμιον ἰδρῶτα των, ἀλλὰ, χωρὶς ὑπερβολὴν, τὸ αἷμα αὐτῶν διὰ τὴν οἰκογένειάν των. Εὐχαριστῶ ἀδελφικῶς καὶ μετὰ πολλῆς ἀγάπης τὸν κατὰ πάντα καλὸν ἀδελφόν μου Τριαντάφυλλον καὶ τὴν ἀγαπητὴν μου οἰκογένειαν αὐτοῦ.

Εὐχαριστῶ τὸν ἱερὸν Κλῆρον καὶ τὸν παρεστῶτα λαὸν διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην.

Καὶ νῦν, Κύριε, Κύριε, ἐλθέτω ἐπ' ἐμέ ἡ Χάρις Σου, καὶ παρελθέτω διὰ παντός πᾶν ὅ,τι εἶναι μακρὰν τῆς Χάριτός Σου. Χάρισαί μοι τὴν ἀμνησίαν τῶν καρπῶν μου. Ἐκτεινόν μοι χεῖρα βοήθειας καὶ κράτησον τῆς ἀθλίας καὶ παρειμένης χειρός μου καὶ ἐνίσχυσόν με ἐν τῇ διαποιμάνσει τοῦ λαοῦ Σου. «Πρόσδεξι τὴν προσευχήν μου ὡς θυμίαμα δεκτόν, ἀναλαμβάνόμενον ἐνώπιον τῆς Σῆς ὑπεραγάθου βασιλείας». Ἀμήν.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος (κατὰ κόσμον Κωνσταντῖνος) Τριανταφύλλου, Ἱεροκλήρυς καὶ Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, ἐγεννήθη ἐν Βασιλικῇ Χαλκίδος τὸ 1957.

Ἐφοίτησεν ἐπὶ πέντε ἔτη εἰς τὴν Μέσσην Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, λαβὼν τὸ πτυχίον του τὸ 1981.

Τὸ 1979 διορίσθη Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, καθὼς καὶ Γραμματεὺς τοῦ οἴκειου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Π.Δ.Σ./ΟΔΕΠ, θέσεις τὰς ὁποίας διατηρεῖ ἕως σήμερον. Ὑπηρέτησεν ὡς λαϊκὸς Ἱεροκλήρυς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀπὸ τοῦ 1979 ἕως καὶ τῆς χειροτονίας του.

Τὸ 1983 ἐκάρην Μοναχὸς εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἀγίου Γεωργίου ΑΡΜΑ καὶ ἐχειροτονήθη Διάκονος καὶ Προεβύτερος, χειροθετηθεὶς καὶ Ἀρχιμαν-

δρίτης ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου.

Ἀπὸ τῆς χειροτονίας του καὶ ἕως τοῦ 1997 ὑπηρέτησεν ὡς Ἱεροκλήρυς τοῦ Ν. 817/1978.

Τὸ 1992 τοῦ ἀνετέθησαν καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ Γενικοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος.

Τὸ 1997 κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου διορίσθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τακτικὸς Ἱεροκλήρυς τοῦ Ν. 1811/88, εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Χαλκίδος.

Ἐφοίτησεν εὐδοκίμως ἐπὶ δύο ἔτη εἰς τὸ Τμῆμα Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν τοῦ Κλάδου Πρακτικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ τὴν 15ην Ὀκτωβρίου 1998 ἔλαβε δίπλωμα εἰδικεύσεως εἰς τὸν τομέα Λατρείας, Ἀρχαιολογίας καὶ Τέχνης (γνωστικὸν ἀντικείμενον Λειτουργικῇ) μὲ βαθμὸν «Ἀριστα». Τυγχάνει ὑποψήφιος Διδάκτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Παρηκολούθησε τὸ ἐτήσιον ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμα μὲ θέμα «Ποιμαντικὴ Πράξις καὶ Ψυχικὴ Ὑγεία» τὸ ὁποῖον διοργάνωσαν ἡ Ψυχιατρικὴ Κλινικὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἡ Ὑπηρεσία Ψυχιατρικῆς καὶ Ποιμαντικῆς Μέρμινας τοῦ Κέντρου Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς καὶ τὸ Τμῆμα τῆς Ποιμαντικῆς Μέρμινας τοῦ Κέντρου Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς καὶ τὸ Τμῆμα τῆς Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ἐχει ἀναπτύξει ἱεραποστολικὴν δραστηριότητα εἰς ὅλην τὴν ἑκτασὶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἐχει ὑπηρετήσῃ ἐπὶ 15 ἔτη ὡς ὑποδιευθυντὴς καὶ πνευματικὸς τοῦ Οἰκοτροφείου Ἀρρένων, ὡς Κατηχητὴς πολλῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ὅλων τῶν βαθμίδων, ἐκκλησιαστικὸς συμπαραστάτης ἐκπαιδευτῶν, Καθηγητὴς τῶν Εἰδικῶν Σχολῶν Ὑποψηφίων Κατηχητῶν, Στελεχῶν Κατασκηνώσεων καὶ Ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ εἰσηγητὴς ἱερατικῶν Συνεδρίων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν καὶ ἄλλοι.

Ἀρθρογραφεῖ εἰς τὸν «ΕΦΗΜΕΡΙΟΝ» καὶ εἰς ἄλλα ἐκκλησιαστικὰ ἔντυπα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 110
Ἀριθμ.
Διεκ. 72

Ἀθήνησι, τῇ 14ῃ Ἰανουαρίου 2002

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», δημοσιεύομεν κατωτέρω «Προκαταρκτικὸν Πίνακα» Κληρικῶν προταθέντων διὰ τὴν ἐγγραφήν των εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν Ἐκλογίμων καὶ κεκτημένων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα.

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Νόμου 590/1977, κατὰ τῆς ἐγγραφῆς ὑποψηφίου τινὸς ἐκ τῶν κατωτέρω προτεινομένων, δύναται νὰ ἀσκηθῇ παρ' οἰουδήποτε, κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ, ἔνστασις ἐντὸς δύο (2) μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσίευσως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ προτεινόμενος στερεῖται τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν οὐσιαστικῶν ἢ τυπικῶν προσόντων.

Ἡ ἔνστασις αὕτη ὑποβάλλεται εἴτε πρὸς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην, εἴτε πρὸς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὰ περαιτέρω.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ
ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙ' ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ
ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ

1. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Βησσαρίων Βάσσο, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου.

2. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Εὐθύμιος Δούης, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων.

3. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Νεκτάριος Καλύβας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος.

4. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰάκωβος Καραμούζης, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου.

5. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀγαθάγγελος Κόκλας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

6. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Δωρόθεος Πάπαρης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου.

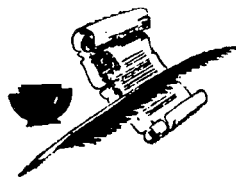
7. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀγαθάγγελος Σφονδουλιάς, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου.

8. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Νικόλαος Τζίβας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

9. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

10. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Παῦλος Χαρίσης, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπισκοπάρχης
† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ
ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

- ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

- ΔΙΑΦΟΡΑ

Τὸ ἄρθρον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Συντάξεως

ΤΟ ΒΕΛΗΝΕΚΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ

4. Ἑρμηνευτικὲς προσεγγίσεις τῶν ὁμοιοτήτων, ἀναλογιῶν καὶ «παρὰλλήλων» μεταξὺ τῶν Θρησκειῶν

Τὸ πρῶτο βῆμα σ' ἓνα διμερῆ ἢ πολυμερῆ δια-
θρησκειακὸ διάλογο εἶναι ἡ ἀξιολόγησις τῶν κοινῶν
σημειῶν τῶν Θρησκειῶν, τῶν ὁποίων ἐπαΐοντες
ἐκπρόσωποι διεξάγουν τὸν διάλογο αὐτό, εἴτε συ-
ζητώντας εἴτε ἀνταλλάσσοντας γραπτὰ κείμενα. Ἡ
ἀξιολόγησις αὕτη πρέπει νὰ στηρίζεται σὲ χρησι-
μὴν ἐρμηνευτικὴν μεθόδον πρὸς ἐπίτευξιν κατα-
νοήσεως τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς σημασίας τῶν
ὁμοιοτήτων, ἀναλογιῶν καὶ «παρὰλλήλων» μεταξὺ
τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος Θρησκειῶν. Ἀλλὰ ποία εἶναι

σὲ εἰδολογικὲς ἐκδηλώσεις, ἀλλὰ καὶ σὲ μερικὰ στοι-
χεῖα τοῦ περιεχομένου αὐτῶν. Κατὰ τὸν Τερτυλ-
λιανὸ ἡ «*anima*» τῶν ἀνθρώπων, ἡ ὁποία πλάσθη-
κε «κατ' εἰκόνα» καὶ «καθ' ὁμοίωσιν» τοῦ Θεοῦ,
εἶναι «*naturaliter christiana*». Γι' αὐτὸ ὁ Karl Rahner
ὁμιλεῖ γιὰ «ἀνωνύμους Χριστιανούς». Χριστιανικὴ
προδιάθεσις ἔβλεπε στὴν ψυχὴ τοῦ Buddha καὶ ὁ
Alfred Jeremias, ὁ ὁποῖος μάλιστα ἔχει γράψει, ὅτι
ἐὰν ὁ Βούδδας ζοῦσε στὰ χρόνια τοῦ Χριστοῦ καὶ
εἶχε γνωρίσει τὰ γεγονότα τῆς Σταυρώσεως καὶ τῆς
Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, θὰ εἶχε πέσει στὰ γόνα-
τα, ψελλίζοντας τοὺς λόγους: «Ὁ Κύριός μου καὶ
ὁ Θεός μου».

Γενικῶς τὰ ὑπάρχοντα μέσα στίς διάφορες Θρη-
σκειές κοινὰ στοιχεῖα ὀφείλονται συχνὰ στὴν παν-
ανθρώπινη κοινὴ προϊστορία καὶ στὴν ἐκτρέφουσα
τίς σχετικὲς θρησκευτικὲς νοσταλγίες προδιάθεσις, ἡ
ὁποία ὁδηγεῖ στὴ χρησιμοποίησιν κοινῶν ἐννοιῶν
καὶ συμβόλων.

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου
Ἀθηνῶν, Τακτικοῦ Μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς
Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

ἡ ὁρθὴ αὕτη μέθοδος; Πρὸς ἐπισήμανσιν αὐτῆς θὰ
ἦταν δυνατό νὰ χρησιμοποιηθῇ συνδυασμὸς δια-
φόρων ἐναλλακτικῶν ἐρμηνευτικῶν προσεγγίσεων,
οἱ κυριώτερες ἀπὸ τίς ὁποῖες εἶναι οἱ ἑξῆς:

α) Παραδοχὴ Πρωτοαποκαλύψεως πρὸς τοὺς Πρω- τοπλάστους.

Θὰ ἦταν δυνατό νὰ κατανοήσωμε μερικὰ κοινὰ
καθ' ὕλην ἡ εἰδολογικὰ στοιχεῖα μεταξὺ τῶν Θρη-
σκειῶν ὑπὸ τὴν ὀπτικὴν γωνίαν τοῦ γεγονότος ὅτι στὴ
μνήμη τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὑπάρχουν κοινὲς
ὑποσυνειδήτες ἀναμνήσεις, πού ἔχουν τίς βαθειὰς
ρίζες τοὺς στὴν λεγομένη Πρωτοαποκάλυψιν τοῦ Θε-
οῦ πρὸς τοὺς Πρωτοπλάστους. Πρόκειται γιὰ πρω-
ταρχικὴ παράδοσι, γιὰ μιὰ *revelatio ante legem*. Αὕτη
εἶναι ὁ ἀρχετυπικὸς καὶ πρωταρχικὸς πυρὴν ὅλων
τῶν Θρησκειῶν καὶ ἐξηγεῖ τὴ συμφωνία ὅχι μόνον

β) «Λόγος σπερματικός».

Ἀπὸ ἀνθρωπολογικὴ σκοπιὰ ὁ φιλόσοφος καὶ
μάρτυς ἅγιος Ἰουστίνος εἶχε τονίσει ὅτι ἡ ὑπαρξίς
τοῦ ἀνθρωπίνου λόγου σημαίνει συμμετοχὴ στὸν
θεῖο Λόγον. Ὁ ἀνθρώπινος λόγος εἶναι «λόγος σπερ-
ματικός», εἶναι «σπέρμα» τοῦ θείου Λόγου. Ἀλλ' ἡ
συμμετοχὴ αὕτη στὸν θεῖο Λόγον εἶναι σὲ μερικὲς
ἀνθρώπινες ὑπάρξεις ἰδιαίτερος μεγάλη, ὅπως λ.χ.
στοὺς θεοπνευστοὺς προφῆτες τοῦ Ἰσραὴλ ἢ σὲ
Ἑλληνες φιλοσόφους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ ὠρισμένους
ἀπόψεις εἶναι Χριστιανοὶ πρὸ Χριστοῦ. «ὅσα γὰρ
καλῶς αἰεὶ ἐφθέγγαντο καὶ εὖρον οἱ φιλοσοφῆσαν-
τες ἢ νομοθετήσαντες κατὰ Λόγον μέρος εὐρέσεως
καὶ θεωρίας ἐστὶ ποιηθέντα αὐτοῖς» (Ἰουστίνου,
Ἀπολογία 2, 10, Migne Ἔ. Π. 6, 460).

Καὶ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐτόνισεν, ὅτι «πᾶσι
γὰρ ἀπαξιαπλῶς ἀνθρώποις, μάλιστα δὲ τοῖς περὶ
λόγους ἐνδιατρίβουσιν, ἐνστέταται τις ἀπόρροια

θεϊκή» (Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως, Λόγος προτρεπτικός πρὸς Ἑλληνας, Migne Ἐ. Π. 8, 173).

Τόσον στὴν Πρωτοαποκάλυψι τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς πρῶτους ἀνθρώπους, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἐντελέχεια τῆς πανανθρωπίνης θρησκευτικῆς προδιαθέσεως καὶ τῆς νοσταλγίας καὶ ἀναζητήσεως τοῦ ἀπολεσθέντος παραδείσου, ὅσον καὶ στὴν παραδοχὴ τοῦ συνεννοῦντος τοὺς ἀνθρώπους «*σπερματικοῦ λόγου*» στηρίχθηκε ἡ ἐπισήμανσις τοῦ ἐπιφανοῦς θρησκευολόγου Friedrich Max Müller, κατὰ τὴν ὁποία μία elite ὁπαδῶν ὅλων τῶν Θρησκειῶν μὲ μιὰ ἐσωτερικὴ ἀδελφοσύνη συναντῶνται καὶ συζητοῦν στὰ πλαίσια τοῦ διαθρησκειακοῦ διαλόγου. Ἡ ἐσωτερικὴ αὕτη ἀδελφοσύνη, κατὰ τὸν Müller, μοιάζει μὲ μιὰ μεσαιωνικὴ κρύπτη, ἡ ὁποία εἶναι «*ὁ σπόρος μιᾶς μελλοντικῆς Ἐκκλησίας*» (der Keim einer Kirche der Zukunft).

γ) Ἀλληλεπιδράσεις μεταξὺ τῶν Θρησκειῶν.

Πολλὰ κοινὰ σημεῖα τῶν Θρησκειῶν ἔχουν ὡς αἰτίαν τοὺς μίαν ἀμοιβαία ἐπίδρασι καὶ ἀνταλλαγὴ, ποὺ ἐγίνε κατὰ τὸ ἀπώτερο ἢ ἐγγύτερο παρελθόν. Ἰδού μερικὰ παραδείγματα:

Γνωστὲς εἶναι οἱ ἐπιδράσεις τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ πρὸς διαμόρφωσι τῆς χριστιανικῆς λατρείας. Τόσον οἱ Ἀπόστολοι ὅσον καὶ οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ στὰ Ἱεροσόλυμα συμμετεῖχαν στὴ λατρεία τοῦ Ναοῦ «*καθ' ἡμέραν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ναῷ*» (Πράξ. β', 46· πρβλ. γ', 1). Γι' αὐτὸ ἦταν ἐπόμενο ἡ «*λατρεία τοῦ Ἰσραὴλ ν' ἀποβῇ κύριος παράγων ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς νέας λατρείας καὶ νὰ καταστῇ μήτρα, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκνοφορήθη καὶ προσέλαβε τὰς πρῶτας αὐτῆς διαμορφώσεις*» (Π. Τρεμπέλας). Ὅπως ὁ Κύριος διδάσκει στίς συναγωγὰς (Ματθ. δ', 23 κ.λπ.), ἔτσι καὶ τὰ πρῶτα μέλη τῆς Μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν σύχναζαν στίς συναγωγὰς. Βεβαίως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβῶς τὴν ἔκτασι τῆς ἐξωτερικῆς εἰδολογικῆς ἐπιδράσεως τῆς ἰουδαϊκῆς λατρείας πάνω στὴν χριστιανικὴ, δοθέντος ὅτι ἡ ἰουδαϊκὴ λατρεία εἶναι γνωστὴ σ' ἐμᾶς μόνον ἀπὸ μεταγενέστερες ἰουδαϊκὰς πηγὰς, οἱ ὁποῖες πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν σὲ αὐστηρὸ κριτικὸ ἔλεγχον. Ὅπως τονίσθηκε ἀπὸ τὸν

Warren, δὲν ὑπάρχουν λειτουργικὲς πηγὰς τοῦ α' αἰῶνος. Οἱ παλαιότερες ἐξ αὐτῶν περιέχονται στὴ Μίσινα (β' αἰών), στὴν μεταγενέστερη αὐτῆς Τοξίφτα καὶ στίς δύο Γεμάρες, τὴν τῶν Ἱεροσολύμων (δ' αἰών) καὶ τὴν τῆς Βαβυλῶνος (ε' αἰών). Ὅλα αὐτὰ περιέχονται στὸ Ταλμούδ.

Ἀλλὰ, παρὰ τὸ ὅτι ἡ σύγκρισις τοῦ μεταγενεστέρου ἰουδαϊκοῦ εὐχολογίου πρὸς τὴν χριστιανικὴ λατρεία δὲν δύναται νὰ ὀδηγήσῃ σὲ ἀσφαλὴ συμπεράσματα, εἶναι βέβαιον ὅτι κοινὴ πηγὴ τῶν δύο αὐτῶν μορφῶν τῆς λατρείας εἶναι ἡ Παλαιὰ Διαθήκη. Μάλιστα κατὰ τίς πρῶτες δεκαετίες, κατὰ τίς ὁποῖες δὲν εἶχαν ἀκόμη γραφῇ οἱ ἐπιστολὰς τοῦ Ἀπ. Παύλου, τὰ Εὐαγγέλια καὶ τὰ λοιπὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης, οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ χρησιμοποιοῦσαν ὡς μόνον θεόπνευστα βιβλία τὰ περιληφθέντα στὸν Κανόνα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὸν ὁποῖον ἀνεγνώρισεν ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία κατέταξεν εἰς αὐτὸν καὶ αὐτὰ τὰ λεγόμενα «*ἀναγιγνωσκόμενα*» ἢ «*δευτεροκανονικά*» βιβλία. Χαρακτηριστικὴ εἶναι καὶ ἡ διαποτίζουσα τὴν χριστιανικὴ λατρεία χρῆσις τοῦ Ψαλτηρίου.

Ἐχομεν ἤδη ἀναφέρει παραδείγματα μορφολογικῶν σημείων ἐπαφῆς μεταξὺ χριστιανικῆς καὶ ἰουδαϊκῆς λατρείας. Ὅς προσθέσωμε σ' αὐτὰ καὶ τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἰουδαϊκὴ ὁρολογία τῶν θυσιῶν χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι διακηρύττουν, ὅτι ὁ Χριστὸς ἔσωσε τὸν λαόν του προσενηκῶν ὡς μέγας Ἀρχιερεὺς τὴν ἀληθινὴν θυσίαν, τῆς ὁποίας σκιῶδεις προεικονίσεις ἦσαν οἱ θυσιῆς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἐκ τοῦ Τυπικοῦ τοῦ ἰουδαϊκοῦ ναοῦ ἔχουν ληφθῇ οἱ θυσιαστικὲς κατηγορίαι, ὑπὸ τίς ὁποῖες σκεπτόμεθα περὶ τοῦ Πάθους καὶ περὶ τῆς Ἐξιλεώσεως. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ «*ἄμνος ὁ ἁμώμος*», ὁ πασχάλιος, ποὺ θυσιάσθηκε ὑπὲρ ἡμῶν, ἡ μόνη περὶ ἁμαρτίας ἐξιλαστήρια θυσία, τὸ θῦμα τὸ ζωοποιοῦν, διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ὁποίου ἔχομε τὴν ἀπολύτρωσι, τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν.

Ἄλλο παράδειγμα ἐπιδράσεων ἀπὸ μιὰ θρησκευτικὴ παράδοσι σὲ ἄλλη εἶναι οἱ περιφερειακὲς μορφολογικὲς ἐθνικὲς ἐπιδράσεις πάνω στὸν Χριστιανισμό, οἱ ὁποῖες ἐγίναν ἰδιαίτερος αἰσθητὴς, ὅταν ἐξέλιπεν ὁ κίνδυνος ἐκ τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ ὅταν πλέον ἡ

χριστιανική λατρεία ἦταν δυνατόν να ἀναπτύσσεται ἐλευθέρως. Ἡ Ἐκκλησία ἤλθε σὲ στενότερη σχέσι πρὸς τὴν τέχνη τοῦ εἰδωλολατρικοῦ ἑλληνορωμαϊκοῦ κόσμου, χρησιμοποίησε τὸν ρυθμὸ τῆς Βασιλικῆς, καλλιτεχνικὰ μοτίβα τοῦ εἰδωλολατρικοῦ περιβάλλοντος. Δειγματοληπτικῶς τέτοια μοτίβα, ὡς ἔχει ἐπισημάνει ὁ καθηγητὴς κ. Κ. Καλοκύρης, εἶναι οἱ ἐρωτιδεῖς, οἱ τρίτωνες, οἱ παραστάσεις τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους, προσωποποιήσεις (ἡλίου, θαλάσσης), συμβολικὰ πτηνά, κλάδοι φυτῶν, ὁ ἰχθύς, ἡ ἄμπελος, οἱ ἀρχαῖες ἑλληνικὲς Νίκες ὡς πρότυπα τῶν πτερωτῶν ἀγγέλων, ἡ ἰδεαλιστικὴ μορφή τοῦ Ἀπόλλωνος ἢ τοῦ ποιμένος ἢ τοῦ Ὁρφέως, ποὺ παίζει τὴ λύρα, πρὸς ἐξεκόνισιν τοῦ Χριστοῦ, ἡ παράστασις τοῦ λουτροῦ τοῦ Διονύσου ἢ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου πρὸς ἐξεκόνισιν τοῦ Θεοῦ Βρέφους, ἡ κάθοδος τοῦ Ἡρακλῆ στὸν Ἄδη ὡς καλλιτεχνικὸ πρότυπο τῆς παραστάσεως τῆς εἰς Ἄδου καθόδου τοῦ Κυρίου κ.λπ.

Ἀρχετὲς εἶναι οἱ μορφολογικὲς ἐπιδράσεις πάνω στὴ χριστιανικὴ λατρεία ὄχι μόνον ἐκ τοῦ εἰδωλολατρικοῦ περιβάλλοντος, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς λατρείας. Παραδείγματα στοιχείων, ποὺ υἱοθετήθηκαν ἐκ τοῦ Ἑθνισμοῦ καὶ ἐντάχθηκαν σὲ νέες πνευματικὲς συναρτήσεις καὶ ὀργανικὲς ὁλοότητες καὶ ἔλαβαν νέο περιεχόμενο, εἶναι λ.χ. ἡ χορήγησις στοὺς νεοβαπτισθέντες γάλακτος καὶ μέλιτος, «*συνήθειαι τινες τοῦ γάμου, οἷα ὁ συνηθιζόμενος καὶ παρ' ἐθνικοῖς πέπλος τῆς νύμφης, οἱ δακτύλιοι, τὰ λευκὰ ἐνδύματα καὶ οἱ στέφανοι... ἐπικηδεῖα τινα ἔθιμα οἷα τὰ τριήμερα, ἐφθήμερα, ἐννεαήμερα, τεσσαρακονθήμερα ἢ τριακονθήμερα μνημόσυνα, τὰ νεκρικὰ δεῖπνα, ἡ πολιτικὴ διαίρεσις τοῦ ἔτους, τὰ ὀνόματα τῶν μηνῶν καὶ ἰδίᾳ ἐν τῇ Δύσει τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος, ἡ παρ' ἐθνικοῖς κρατοῦσα χρῆσις τοῦ θυμιάματος καὶ τῶν ἀνημμένων ἐν ἡμέρᾳ λαμπάδων κατὰ τὴν λατρείαν, αἱ πομπώδεις λιτανεῖαι, ἀλλὰ καὶ ἐορταὶ ἐκχριστιανισθεῖσαι καὶ προσλαβοῦσαι καθαρῶς χριστιανικὸν περιεχόμενον κ.λπ.*» (Π. Τρεμπέλας). Τέτοια ἐορτὴ εἶναι λ.χ. ἡ ἐορτὴ τῶν Χριστουγέννων, τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία ἐξ ἀντιδράσεως πρὸς τὸν Ἑθνισμό ὥρισε τὴν 25ῃ Δεκεμβρίου, θέλοντας πιθανῶς νὰ δημιουργήσῃ ἓνα ἀντίβαρο στὴν κυρία ἐθνικὴ ἐορ-

τῇ τῆς λατρείας τοῦ ἡλίου (Dies Natalis Solis Invicti).

Ἄλλο παράδειγμα ἐπιδράσεως μιᾶς θρησκείας πάνω σὲ μιὰ ἄλλη καὶ ὑπάρξεως μερικῶν κοινῶν σημείων μεταξὺ αὐτῶν εἶναι οἱ ἀναμφοιβήτες ἐπιδράσεις, τίς ὁποῖες δέχθηκε τὸ Ἰσλάμ ἐκ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ ἐκ τοῦ Χριστιανισμοῦ ὄχι υἱοθετώντας τὴν οὐσία τῶν δογματικῶν καὶ πολλῶν ἠθικοκοινωνικῶν διδασκαλιῶν τους, ἀλλὰ ἀρνούμενο οὐσιαστικῶς αὐτὴ με διαστρέβλωσι ἢ με ὑποβάθμισι ἢ με ἔνταξι σὲ νέες πνευματικὲς συναρτήσεις θεμελιωδῶν ἀληθειῶν τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐπισημάνσεων τῆς σοβαρᾶς συγκριτικῆς θρησκευτολογικῆς γραμματείας.

Τοὺς τελευταίους μῆνες, ἐξ ἀφορμῆς τῶν διακηρύξεων τῶν Ταλιμπάν καὶ τῶν πολεμικῶν συγκρούσεων στὸ Ἀφγανιστάν, ἐγράφησαν πολλὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν θέλομε νὰ ἐπαναλάβωμε. Μόνον πρὸς πληρέστερη ἐνημέρωσι παραπέμπομε δειγματοληπτικῶς στὰ ἐξῆς δημοσιεύματα: Ἀναστασίου Γιαννουλάτου, Ἐπισκόπου Ἀνδρουῆς, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ νῦν Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας, *Ἰσλάμ (Θρησκευτολογικὴ ἐπισκόπησις)*, ἐκδ. «Πορευθέντες», Ἀθῆναι, ⁵1990. Γρηγορίου Ζιάκα, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, *Ἱστορία τῶν Θρησκευμάτων Β': τὸ Ἰσλάμ*, ἐκδ. «Πουρνάρα», Θεσσαλονίκη 1981. Πολύ κατατοπιστικὴ παρουσίᾳ τῶν θρησκευτολογικῶν δεδομένων γίνεται κατὰ γλαφυρὸν ἐκλαϊκευτικὸ τρόπο στὸ καὶ σὲ ἄλλες σελίδες τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας», ἀναφερόμενο ἐξαίρετο βιβλίον τοῦ διακεκριμένου θεολόγου-συγγραφέως Νικ. Βασιλειάδου, *Ὁρθοδοξία, Ἰσλάμ καὶ Πολιτισμὸς*, ἐκδ. Ἀδελφότητος «Ὁ Σωτήρ», Ἀθῆναι ²2001.

Εἶναι βέβαιον ὅτι ἐκ τῆς προκρούστεας κλίνης, τὴν ὁποία χρησιμοποίησε τὸ Ἰσλάμ γιὰ τίς θεμελιώδεις χριστιανικὲς ἀλήθειες, ξέφυγαν ἀναμιφθόλως μερικὰ ἀνθρωπιστικοῦ καὶ ἠθικοκοινωνικοῦ περιεχομένου στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἐνισχυόμενα μέσα στὴν περιορροῦσα χριστιανικὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ δυτικοῦ κόσμου, διατηρήθηκαν καὶ εἶναι ἐκδηλὰ στὴν ζωὴ ἐκλεκτῶν μωαμεθανῶν, με τοὺς ὁποίους στὸ παρελθὸν ἔχουν συνάψει φιλίαν ἐπιφανεῖς Χριστιανοί, ὡς λ.χ. ὁ ἱερός Φώτιος ὁ Μέγας. Στὸ παρὸν εἶναι

δυνατός ὁ διάλογος μαζί τους ἐπὶ ἀνθρωπιστικῶν ζητημάτων (εἰρήνης, δικαιοσύνης, ἐλευθερίας, προοτασίας τῶν μειονοτήτων κ.λπ.).

Ἄλλο ἓνα παράδειγμα ἀλληλεπιδράσεων μεταξὺ τῶν Θρησκειῶν εἶναι οἱ πνευματικὲς ἀνταλλαγές μεταξὺ Βουδδισμού καὶ Χριστιανισμοῦ, ποὺ ἐγιναν διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Εἶναι π.χ. βέβαιον, ὅτι ὁ ἀνατολικοσυριακὸς καὶ ἰδίως ὁ νεστοριανικὸς Χριστιανισμὸς συνετέλεσε στὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Mahāyāna-Bουδδισμού, ὡς ἰδιαίτερος ἔχει ἐπισημανθῇ ἀπὸ τὸν A. E. Gordon στὸ ἔργο του «Asian Christology and the Mahāyāna» (Tokyo). Οἱ χριστιανικὲς ἐπιδράσεις ὠδήγησαν στὴν ὑπέρβασι τοῦ πρωταρχικοῦ πυρῆνος τοῦ Βουδδισμού, ποὺ ἦταν ἓνα φιλοσοφικὸ σύστημα. Σήμερα εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι πολλὰ στοιχεῖα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔχουν υἱοθετηθῇ ἀπὸ βουδδιστικὲς κοινότητες. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ σημερινή φιλανθρωπικὴ καὶ κοινωνικὴ δράσις βουδδιστικῶν κοινοτήτων τῆς Δύσεως.

Ἀντιστρόφως καὶ οἱ Χριστιανοὶ δέχθηκαν μερικὲς εἰδολογικὲς ἐπιδράσεις ἀπὸ τὸν Βουδδισμό, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνες ἦταν γνωστὸς εἰς αὐτοὺς. Ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ποὺ γνῶριζε τὸν Mahāyāna-Bουδδισμό, γράφει: «Εἰσὶ δὲ τῶν Ἰνδῶν οἱ τοῖς Βούττα πειθόμενοι παραγγέλμασιν, ὃν δι' ὑπερβολὴν σεμνότητος εἰς Θεὸν τιμήκασιν» (Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως, Στρωματεῖς, 1, 5, Migne Ἐ. Π. 8, 780). Ὁ Σύρος γνωστὸς Βαρδεσάνης, σὲ ἀποσπάσματα τοῦ βιβλίου του περὶ «Ἰνδιῶν» ποὺ σώθηκαν σὲ ἔργα τοῦ Πορφυρίου καὶ τοῦ Στοβαίου, ὁμιλεῖ γιὰ τὴν βουδδιστικὴ μοναχικὴ ζωή. Ἀργότερα, σὲ ἀπόκρυφα χριστιανικὰ βιβλία, ὅπως λ.χ. στίς «Πράξεις Θωμᾶ», ἐντάσσονται στοιχεῖα βουδδιστικῶν διηγήσεων, οἱ ὁποῖες εἰσδύουν καὶ σὲ συναξάρια, στὰ ὁποῖα δίδουν μυθιστορηματικὴ μορφή. Σὲ μιὰ τέτοια βουδδιστικὴ διήγησι, ἡ ὁποία ἐκχριστιανίσθηκε, στηρίχθηκε ὁ περίφημος «Βίος Βαβλαάμ καὶ Ἰωάσαφ», ποὺ ἀναφέρεται ἀνάμεσα στὰ ἔργα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ (Ἐ. Π. 96, 860-1241).

Μερικοὶ ὑποστηρίζουν ὅτι ἐγράφη τὸ ἀ' ἡμῖν τοῦ 7ου αἰῶνος ἀπὸ κάποιο μοναχὸ Ἰωάννη τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Σάββα ἢ τὸν ι' αἰῶνα ἀπὸ τὸν Εὐθύμιο τὸν Ἰβηρίτη. Ἄλλ' ὡς ὑποστηρίζει μὲ σο-

βαρὰ ἐπιχειρήματα ὁ ἐπιφανὴς ἱστορικὸς Franz Joseph Dölger, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθοῦμε ὅτι τὸ ἔργο αὐτὸ διαμορφώθηκε ἀπὸ τὸν κάλαμο τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ (F. J. Dölger, *Der griechische Barlaam-Roman. Ein Werk des hl. Johannes von Damaskus*, Ettal 1953). Ὅπως ἐπεσήμανεν ὁ κ. Ἀριστείδης Πανώτης, «τὸ ἔργον τοῦτο, συγκερασθὲν ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς ἐκ παραδόσεως βιογραφίας τοῦ ἀσκητοῦ Γκοτάμα συγγραφείσης τὸ β' ἡμῖν τοῦ Α' αἰῶνος μ.Χ., τῆς Lalita Vistasa («Διήγησις τῶν πράξεων» [τοῦ Βούδδα]), ἀντικατέστησε τὸ ὄνομα τοῦ Γκοτάμα διὰ τοῦ Ἰωάσαφ υἱοῦ Ἀβενῆρ, ὅστις μετὰ τοῦ Βαβλαάμ ἐξ εὐσεβοῦς ἀγνοίας εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ὀρθόδοξον Ἑορτολόγιον, τιμώμενος τὴν 23ην Αὐγούστου, καὶ εἰς τὴν εἰκονογραφίαν ἱστορηθεὶς εἰς ναοὺς, ὡς εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς μονῆς Μεγίστης Λαύρας. Οὕτω σήμερον ὁ ἱστορικὸς Βούδδας, μετονομασθεὶς εἰς Ἰωάσαφ, μνημονεύεται ἐπ' ἐκκλησίαις» (Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεῖα, τόμ. Γ', Ἀθῆναι 1963, στ. 967). Ἡ βουδδιστικὴ ἀφήγησις εἶχεν ἔλθει ἀπὸ τὴν Περσία, ἐκχριστιανίσθηκε μὲ χριστιανικὰ στοιχεῖα στὴν Συρία καὶ διαδόθηκε στὸ Βυζάντιο καὶ στὴ Δύσι. Ἔτσι ὁ Βούδδας (μὲ νέο ὄνομα) συνδέθηκε μὲ χριστιανικὲς διδασκαλίας καὶ εἰσῆλθε στὸ χριστιανικὸ ἑορτολόγιο καὶ στὰ ὀρθόδοξα ἑλληνικὰ λειτουργικὰ βιβλία καὶ ἐξ αὐτῶν στὸ «Martyrologium Romanum».

Εἶναι περιττὸν νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ὁ Ἰωάσαφ δὲν θὰ ἦταν στὸ χριστιανικὸ ἑορτολόγιο, ἐὰν ἡ στηριχθεῖσα στὸ μορφολογικὸ βουδδιστικὸ φιλολογικὸ πρότυπο βιογραφία του δὲν διαπνεόταν ἐξ ἐπόψεως περιεχομένου ἀπὸ τὴν πίστι στὸν Ἰησοῦ Χριστόν, ὡς Υἱὸν Θεοῦ, Σταυρωθέντα, Ἀναστάντα, Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν.

Ἡ ἐξέτασις καὶ ἐρμηνεία τῶν ἀναφερθέντων κοινῶν σημείων ἢ σημείων ἐπαφῆς μεταξὺ Θρησκειῶν πρέπει στοὺς διαθρησκειακοὺς διαλόγους νὰ γίνεται μὲ νηφαλιότητα πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου τοῦ θρησκευτολογικοῦ συγκρητισμοῦ καὶ τῆς θρησκευτικῆς «παγκοσμιοποιήσεως», ἡ ὁποία παραγνῶριζει τὶς οὐσιώδεις διαφορὰς μεταξὺ –ἰδίως τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῶν ἄλλων– Θρησκειῶν. Ἀλλὰ περὶ αὐτῶν θὰ μιλήσωμε στὴ συνέχεια.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

«Εορτάσωμεν... μὴ κοσμικῶς, ἀλλ' ὑπερκοσμίως»

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος στὴν «Πατριαρχικὴν Ἀπόδειξιν ἐπὶ τοῖς Χριστουγέννοις», ἐπεσήμανε ὅτι «τὸ μέγα μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας τελεσιουργεῖται κατὰ τὸ πλεῖστον ἐσωτερικῶς καὶ μυστικῶς. Παράλληλως, καὶ τὸ οὐσιωδέστερον ἔργον μας, τὸ ἔργον τῆς προσοικειώσεως τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐξαγιαζούσης τὰς καρδίας μας, τελεσιουργεῖται καὶ αὐτὸ μυστικῶς ἐντὸς ἡμῶν, ὡς εἰς ἄλλο σπήλαιον...

» Ἀναμφισβητήτως εἶναι χρήσιμα καὶ ἐπαινετὰ ὅλα τὰ ἐμφανῆ καλὰ ἔργα. Αὐτὸς ὁ Κύριος συνιστᾷ εἰς ἡμᾶς νὰ λάμπη τὸ φῶς ἡμῶν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν οἱ συνάνθρωποί μας τὰ καλὰ ἡμῶν ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς (πρβλ. Ματθ. 5, 16)».

Τὸ Πατριαρχικὸ Μήνυμα στὴ συνέχεια προσθέτει: «Ὅλοι οἱ πιστοὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ γίνῃ ἡ καρδιά μας τὸ νέον σπήλαιον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ φιλοξενηθῇ ὁ Χριστός, ὥστε νὰ ἀναγεννήσῃ ἡμᾶς. Διὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ χρειάζεται ἐπὶ πλεόν ἀπὸ τὰ ἐμφανῆ καλὰ ἔργα καὶ τὸ ἀφανές ἔργον τῆς καθάρσεως τῆς καρδίας μας ἀπὸ πᾶσαν ταραχὴν καὶ πικρίαν, ἀπὸ ἐνθυμήσεις πονηρὰς καὶ ἀπὸ διαλογισμοὺς ματαίους, ὥστε νὰ ἔλθῃ ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ νὰ ἀγιάσῃ τὸν τόπον, καὶ νὰ εὕρῃ αὐτὸν κατάλληλον ὁ Χριστὸς διὰ νὰ κατοικήσῃ ἐντὸς ἡμῶν».

Μόνον ἕνας τέτοιος ἐορτασμὸς τῶν Χριστουγέννων θὰ σημαίνει πραγματοποιήσιν τῆς προτροπῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, κατὰ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ ἐορτάζωμεν «μὴ πανηγυρικῶς, ἀλλὰ θεϊκῶς· μὴ κοσμικῶς, ἀλλ' ὑπερκοσμίως· μὴ τὰ ἡμέτερα, ἀλλὰ τὰ τοῦ ἡμετέρου, μᾶλλον δὲ τὰ τοῦ Δεσπότου..., μὴ τὰ τῆς πλάσεως, ἀλλὰ τῆς ἀναπλάσεως» (PG. 36, 316 A-B).

«Ἀφορμὴ ἐλπίδος διηνεκοῦς»

Στὸ Χριστουγεννιάτικο Μήνυμά Του ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.

Χριστόδουλος ἐπεσήμανε: «ΣΩΤΗΡΑΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΗΛΘΕ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΑΣ με συγκεκριμένο σχέδιο καὶ σκοπὸ. Ὁ Μ. Ἀθανάσιος διευκρινίζει: “Αὐτὸς γὰρ ἐνηνθρώπησεν ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν”. Ὅμως ὁ κόσμος δὲν Τὸν δέχθηκε στὴν πλειονότητά του. Δὲν θέλησε νὰ Τὸν γνωρίσει, οὔτε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, δὲν Τοῦ χάρισε τὴν ἐμπιστοσύνη του. Ὅσοι ὁμως Τὸν δέχθηκαν, τοὺς χάρισε τὴν ιδιότητα νὰ γίνουν παιδιά τοῦ Θεοῦ, τοὺς ἔφερε σὲ κοινωνία μὲ τὸν Θεό, τοὺς ἀνοίξε τίς προοπτικὲς καὶ τοὺς ὀρίζοντες τῆς ζωῆς.

» Οἱ ἄλλοι παρέμειναν στὶς στεῖρες ἀναζητήσεις των ἢ καὶ στὴν παθητικὴ ἀποδοχὴ τῆς πίκρας των. Ἔμειναν “ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσεις”. Γι' αὐτοὺς τὰ Χριστούγεννα ἔχουν ἕνα λαϊκὸ παραδοσιακὸ καὶ φολκλορικὸ χαρακτῆρα, ποὺ ἐξαντλεῖται στὴν ὕλική εὐτυχία, στὰ δῶρα καὶ στὶς εὐχές. Χωρὶς πνευματικότητα καὶ ἐνόραση.

» Γιὰ τοὺς ἄλλους ὁμως, γιὰ ἐμᾶς εἶναι ἐπέτειος ζωῆς καὶ χαρᾶς. Κυρίως εἶναι ἀφορμὴ ἐλπίδος διηνεκοῦς καὶ μονίμου. Αὐτὴ τὴν ἐλπίδα τὴν ἔχουμε ἀνάγκη οἱ θνητοί.

» Στὰ σκοτάδια τοῦ ὕλισμου καὶ τῆς ἀπελπισίας, στὶς ἐρημιές τῆς ἀθεΐας καὶ τοῦ ψυχικοῦ κενοῦ, στὸ πλάσιμο τοῦ ὑπανθρώπου, τοῦ ὑπερανθρώπου καὶ τοῦ τηλεανθρώπου, ἡ παρουσία τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ εἶναι φῶς καθοδηγητικὸ καὶ ἐλπιδοφόρο...»

«Θεὸς εἰρήνης»

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος, στὸ Μήνυμά του γιὰ τὴν ἐορτὴ τῶν Χριστουγέννων, ἐξῆρε τὴν ἔννοια τῆς χριστιανικῆς εἰρήνης εἰπὼν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἑξῆς:

«Στὴν ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, ποὺ κορυφώθηκε στὸν Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀνάστασή του, ἀποκαλύφθηκε ἡ πολυεδρικὴ εἰρήνη, ποὺ Ἐκεῖνος χαρίζει στὸν κόσμο. Ὁ Θεός, στὸν ὁποῖο ἔχουμε στηριχθεῖ τὴν ἐμπιστοσύνη μας εἶναι “Θεὸς εἰρήνης” (Φιλιπ. 4:9). Ἡ εἰρήνη αὐτὴ ἀρχίζει ἀπὸ τὴ βάση τῆς ἀνθρώπινης

ὑπάρξεως γιὰ νὰ γίνει ἡ εὐεργετική δύναμη ποὺ γαλινεύει τὸν κόσμον ὁλόκληρο. Ἡ εἰρήνη, τὴν ὁποία κηρύττει ἡ Καινὴ Διαθήκη, εἶναι πολυδιάστατη: προσωπική, κοινωνική, καὶ συγχρόνως ἀγιαστική, ὁλική, ἐσχατολογική.

»Ἡ χριστιανική ἐννοια τῆς ἐσωτερικῆς εἰρήνης εἶναι κάτι πολὺ βαθύτερο καὶ πλατύτερο ἀπὸ τὴν ἀπραξία τῶν στωϊκῶν ἢ τὴ νιοβάννα τῶν βουδδιστῶν, καὶ δὲν σχετίζεται καθόλου μὲ τὴν ἀπάθεια γιὰ τὰ συμβαίνοντα γύρω μας. Τὸ Εὐαγγέλιο ἀπεκάλυψε ὅτι τὸ ἀντίθετο τῆς εἰρήνης δὲν εἶναι ὁ πόλεμος ἀλλὰ ὁ ἐγωϊσμός, ὁ προσωπικός, ὁ κοινοτικός, ὁ ἐθνικός, ὁ φυλετικός ἐγωκεντρισμός. Ἐδῶ βρίσκεται ἡ ρίζα τῆς ἀπειλῆς κατὰ τῆς εἰρήνης καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ στραφεῖ ἡ προσοχή καὶ ἡ προσπάθειά μας.

»Ἡ ὀρθόδοξη πνευματική ἐμπειρία δὲν ἐπιδιώκει μιὰ συμβατική, ἐπιφανειακή εἰρήνη, περιορισμένη σὲ μερικὲς μόνο περιοχές, ἀλλὰ τὴν πλήρη εἰρήνη, μὲ τοὺς ἄλλους, μὲ τὸν ἑαυτὸ μας, μὲ τὸν Θεό, μὲ τὴν κτίση».

Τὸ νόημα τῶν εὐχῶν γιὰ τὸ Νέον Ἔτος

Γιὰ τίς εὐχές ποὺ ἀνταλλάσσουμε κατὰ τὴν εἴσοδο τοῦ ἐκάστοτε νέου χρόνου, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χριστόδουλος, στὸ «Μήνυμα Πρωτοχρονιάς 2002», τονίζει ὅτι:

«ΜΕ ΤΙΣ ΕΥΧΕΣ ΜΑΣ αὐτὲς ἐκφράζουμε τοὺς πόθους μας. Ἀλλ' αὐτὸ μόνον δὲν ἀρκεῖ. Δὲν ἀρκεῖ νὰ εὐχόμεστε μόνον. Πρέπει καὶ νὰ ἐργαζόμεστε γιὰ νὰ συμβάλουμε στὴν παγίωση τοῦ καλοῦ, στὴν ἀποτροπὴ τοῦ κακοῦ. Στὴ Π. Διαθήκη ὁ Θεὸς ὑπόσχεται νὰ ἔλθει κάποτε στὴ γῆ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ εὐταξία καὶ νὰ ἀνατραπεῖ ἡ κατάσταση τῆς ἀδικίας καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ φυσικὴ τάξη τῶν πραγμάτων. Θὰ ἔλθει λέγει καιρὸς ποὺ θὰ βοσκοῦνε μαζὶ ὁ λύκος καὶ τὸ πρόβατο, ποὺ τὸ μικρὸ παιδί θὰ βάζει τὸ χέρι του στὴ φωλιά δηλητηριωδῶν φιδιῶν καὶ αὐτὰ δὲν θὰ τὸ δαγκώνουν. Πότε θὰ γίνει αὐτό;

»ΕἶΝΑΙ ΠΡΟΦΑΝΕΣ ὅτι τὸ κακὸ ἔχει καὶ ρίζες καὶ διαστάσεις. Μπροστὰ στὴν ἔκτασή του διερωτᾶται κανεὶς πῶς μπορεῖ νὰ ἀντιδράσει. Καὶ τί ἄραγε μπορεῖ ἓνας ἄνθρωπος νὰ διορθώσει. Σ' αὐτὸ τὸν προβληματισμὸ ἡ ἀπάντηση εἶναι μία. Ἄν θέλεις, μπορεῖς. Μπορεῖς νὰ ἀρχίσεις ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ

σου. Εἶναι σὰν νὰ ἀνάβεις ἓνα κερί μέσα στοὺς πηχτοσκοτάδι. Σκέψου πόσα τέτοια κεριά θὰ ἀνάψουν ἂν κάποιοι ἄνθρωποι θελήσουν νὰ κάνουν τὴν ἀρχὴ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ τους. Καὶ μὴ ξεχνᾷς. Μόνος σου δὲν μπορεῖς νὰ καταφέρεις πολλά. Μὲ τὴ χάρη ὅμως καὶ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ θαύματα μπορεῖς νὰ κάνεις».

Θεία Λατρεία «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ»

Τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχει διατυπωθῇ πολλὲς φορὲς τὸ αἶτημα γιὰ τὴ λειτουργικὴ ἀνανέωση μὲ τὴ λειτουργικὴ ἀγωγή καὶ μόρφωση, δηλαδὴ μὲ τὴ μόρφωση τοῦ Χριστεπωνύμου ποιμνίου τόσο γιὰ τὴ Λατρεία, δηλαδὴ γιὰ τὴν ἐνσυνείδητη μετὰ κατανοήσεως ἐνεργὸ προσωπικὴ συμμετοχὴ τῶν πιστῶν στὰ λειτουργικῶς δρώμενα, ὅσον καὶ ἐκ τῆς Λατρείας, δηλαδὴ διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσεως τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν καὶ θείων χαρίτων, ποὺ περιέχονται μέσα στὴν Ὀρθόδοξη Λατρεία καὶ παρέχονται ὑπ' αὐτῆς.

Μία ἐξαιρετὴ προσπάθεια ἀνταποκρίσεως στοῦ αἶτημα αὐτὸ εἶναι καὶ ἡ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 2001 δημοσίευσις ἀπὸ τὸν Διευθυντὴ Οἰκονομικῶν τοῦ Ραδιοσταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Πανος. Ἀρχιμανδρίτη π. Μακάριο Βασιλᾶ τοῦ ἐκ 208 σελίδων καλαισθήτου καὶ μὲ ὠραῖο ἐγχρωμο ἐξώφυλλο βιβλίου μὲ τὸν τίτλο «Θεία Λατρεία "ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ"».

Τὸ βιβλίο αὐτὸ, ποὺ συνθέτει σὲ μιὰ συστηματικὴ ὁργανικὴ ὁλότητα διάφορα μυσταγωγικά κηρύγματα τοῦ συγγραφέως, ποὺ ἔγιναν τόσο σὲ ἐνορίες τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σουηδίας καὶ πάσης Σκανδιναβίας, ὅσον καὶ στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγίας Μαρίνης Θησείου Ἀθηνῶν, μὲ ἀγιογραφικὴ καὶ πατερικὴ θεμελίωσι καὶ μὲ σύντομο, λιτὸ καὶ εὐκόλα κατανοητὸ διδακτικὸ καὶ ἐποικοδομητικὸ λόγο, ποὺ ἐπενδύει γλαφυρῶς τὰ δεδομένα τῆς Ἱστορίας καὶ Θεωρίας τῆς Λατρείας, διαφωτίζει τὸν ἀναγνώστη ἀφ' ἑνὸς γιὰ τὴ Λατρεία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία κορυφώνεται στὴ Χριστιανικὴ Λατρεία, ἀφ' ἑτέρου γιὰ τὸ νόημα καὶ τὸ συμβολισμὸ τοῦ χριστιανικοῦ ναοῦ καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἐντὸς αὐτοῦ (Ἀγίας Τραπέζης, ἰ. εἰκόνων, μουσικῆς, προσφερομένων δώρων, ἱεροῦ κλήρου, ἀμφίων κ.τ.τ.) καὶ τρίτον γιὰ τὰ τελούμενα στὴν

Εὐχαριστιακὴ Θεία Λειτουργία. Μὲ τὸ βιβλίον αὐτό, ὅπως σημειώνει ὁ σ. στὸ Εἰσαγωγικὸ σημειώματόν του, ὁ πιστὸς «κατανοεῖ τὰ λεγόμενα καὶ τελούμενα, ἐμβαθύνει στὰ ὑψηλὰ νοήματα καὶ τοὺς συμβολισμοὺς τοὺς καὶ... βιώνει τό, μὲ τὸν ἐνδεδειγμένο τρόπο, μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας» (σ. 9).

Τὴν ὅλη ἐπιμέλεια τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὡραιότητος ἐκδόσεως εἶχεν ἀναλάβει ὁ Διευθυντὴς Ἐκδόσεων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κ. Εὐάγγελος Λέκκος.

«Μελέτη... καὶ ἔμπνη βίωση τῆς λατρείας»

Στὴ συνέχεια ἂς προσθέσωμε ὅτι ὁ ἐκτενὴς προλογίζων τὸ βιβλίον αὐτὸ διακεκριμένος λειτουργιολόγος Καθηγητὴς κ. Ἰωάννης Φουντουλῆς σημειώνει γι' αὐτὸ χαρακτηριστικῶς:

«Τὸ αἶτημα τῆς λειτουργικῆς ἀναγεννήσεως, ποὺ προβάλλεται τελευταίως, κατὰ πρῶτον λόγον στηρίζεται καὶ προϋποθέτει πυκνὸ μυσταγωγικὸ κήρυγμα, ποὺ θὰ ἄρει τίς ἐγγενεῖς στὴ θεία λατρεία δυσκολίες, θὰ προαγάγει τὴν γνώση τῶν λειτουργικῶν μορφῶν, θὰ καλλιεργήσει τὴν ἀγάπην σ' αὐτές, θὰ ἀναρριπίσει τὸ παραδοσιακὸ λειτουργικὸ φρόνημα τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ θὰ τὰ καταστήσει ἐν ἐπιγνώσει λατρευτῆς τοῦ Θεοῦ, μύστες τῶν μυστηρίων τῆς πίστεως, προσκυνητῆς “ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ”... Στὰ πλαίσια αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν τῶν συγχρόνων ποιμένων καὶ διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας ἐντάσσεται καὶ ἡ παροῦσα ἔκδοσις τῆς μυσταγωγικῆς πραγματείας τοῦ πανοσιολογιώτατου Ἀρχιεπισκόπου π. Μακαρίου Βασιλῆ. Μὲ γνώση, ἀπλότητα καὶ γλυκύτητα λόγου ἀναλύει τὰ θεωρητικὰ καὶ τελετουργικὰ θέματα τῆς Ὁρθοδόξου λατρείας, προσφέροντας στοὺς ἀναγνώστες ὅλο τὸν θησαυρὸ τῆς λατρευτικῆς γνώσεως καὶ ἐμπειρίας, ποὺ ὡς κληρικὸς καὶ λειτουργὸς τῶν μυστηρίων αὐτῶν ἐξ αὐτοψίας καὶ μακρᾶς ἱερατικῆς πείρας γνώρισε καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀντλώντας δίδαξε καὶ κατήχησε πλήθη εὐσεβῶν χριστιανῶν, καλλιεργώντας τὸ λειτουργικὸν τοῦ φρόνημα καὶ ἀνοίγοντας τοὺς δρόμους πρὸς κατανόησιν τῶν θείων μυστηρίων καὶ σωτηρία. Εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ ἐδῶ συγκέντρωσις τοῦ πλουσιωτάτου αὐτοῦ ὑλικοῦ ἐγένετο μὲ προσωπικὸ κόπον καὶ πόνον, μελέτη πολλῶν ἐτῶν καὶ ἐμπνη βίωσις τῆς λατρείας καὶ τῶν μυστικῶν ἀναβάσεων ποὺ προσφέρει αὐτή. Ἄν αὐτὸ προσφέρεται

μὲ ἰδιαίτερος ἀπλὸ καὶ ἐπαγωγὸν τρόπον, ὀφείλεται στὸ γεγονὸς ποὺ εἶδαμε καὶ στὰ παράλληλα πατερικὰ ἀρχαῖα κείμενα. Δὲν εἶναι ἔργο γραφείου, ἀλλὰ γέννημα τοῦ ἁμβωνος καὶ τῆς διδασκαλικῆς ἑδρας, τῆς κατηχήσεως, τῆς μυσταγωγίας καὶ τῆς χειραγωγίας τοῦ λαοῦ στὴν γνώση καὶ στὴν ἐπίγνωσιν τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ. Αὐτὰ ἔμαθαν στὸν φορέα τοῦ μυσταγωγοῦ λόγον νὰ εἶναι προσγειωμένος, λιτός, διδακτικὸς, γεμάτος χάρι καὶ ἀλήθεια, “οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις” (Α' Κορ. β. 4), “ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ”» (Α' Κορ. α. 17).

«Ὁρθοδοξία, Ἰσλάμ καὶ Πολιτισμὸς»

Τὸ Ἰσλάμ –κατὰ τίς τελευταῖες ἐβδομάδες μετὰ τὸ τρομοκρατικὸ κτύπημα στὴ Ν. Ὑόρκη, τίς προκλητικὰ διακηρύξεις τῶν Ταλιμπάν καὶ τίς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις στὸ Ἀφγανιστάν–, βρίσκεται στὸ ἐπικέντρο τοῦ παγκοσμίου ἐνδιαφέροντος καὶ προκαλεῖ τὴν ἀναζωπύρῃσιν τοῦ αἰτήματος γιὰ τὴ συστηματικὴ ὁργάνωσιν Χριστιανο-ισλαμικῶν διαλόγων.

Αὐτὰ ἐξηγοῦν γιὰτί εἶναι πολὺ ἐπικαίρην καὶ ἀνταποκρίνεται σὲ σημερινὴ ἀνάγκη ἢ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον 2001 πραγματοποιηθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος «Ὁ Σωτὴρ» δευτέρᾳ ἔκδοσιν τοῦ ἐκ 352 σελίδων βιβλίου τοῦ διακεκριμένου θεολόγου –συγγραφέως κ. Νικ. Π. Βασιλειάδου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁρθοδοξία, Ἰσλάμ καὶ Πολιτισμὸς».

Ὁ συγγραφεὺς –ὁ ὁποῖος εἶναι γνωστὸς γιὰ τὰ ἐξαιρετὰ ἐρμηνευτικὰ ὑπομνήματά του στὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, γιὰ τὰ εὐστοχα ἀπολογητικὰ συγγράμματά του καὶ γιὰ πολλὰ εὐστοχα δοκίμιά του περὶ διαφορῶν πτυχῶν τοῦ χριστιανικοῦ στοχασμοῦ–, ἐπισημαίνει τὰ ἐξῆς γιὰ τοὺς στόχους τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίου του:

«Πολὺς λόγος γίνεται στίς μέρες μας γιὰ τὸ Ἰσλάμ καὶ τὸν ἠθικὸ θεϊσμόν του. Καὶ τοῦτο, διότι παρατηρεῖται ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀναζωπύρῃσις τοῦ Ἰσλαμισμού, ἀφ' ἑτέρου δὲ μιὰ ἐπικίνδυνον ἐπεκτατικὴ πορεία καὶ διεξόδου τοῦ Ἰσλάμ στὴ Δύση. Τοῦτο ὁδηγεῖ ὀρισμένους σὲ μιὰ ἀπόπειραν διαλόγου μὲ τὸ Ἰσλάμ, ἐνῶ ἄλλοι ἐπισημαίνουν τὸν ἄμεσον κίνδυνον τοῦ πολιτισμοῦ μας ἀπὸ τὸν “θηρησκευτικὸν φασισμόν”, ὅπως ἀποκαλοῦν τὸν Ἰσλαμισμόν, καὶ πρὸ παντός ἐξ ἀφορμῆς τοῦ “τζιχάντ”, τοῦ ἱεροῦ πολέ-

μου, πού ἔχουν κηρύξει πιστοί τοῦ Μωάμεθ πρὸς Ἀνατολή καὶ Δύση.

»Αὐτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια μᾶς ὁδήγησαν σὲ μιὰ ἀπόπειρα προσεγγίσεως τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ ἐνημερώσεως τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Μωάμεθ καὶ τίς κυριότερες θέσεις τοῦ Ἰσλάμ με βάση τὸ «Κοράνιο», πού ἀποτελεῖ τὴν «ψυχὴ τοῦ Ἰσλάμ». Τὴ διδασκαλία αὐτὴ τὴν ἀνακρίνουμε με γνώμονα τὸν αἰώνιο καὶ ἀψευδὴ λόγο τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, ὅπως τὸν κατέχει, τὸν κατανοεῖ καὶ τὸν διδάσκει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας. Τελικὰ θὰ κάνουμε τίς ἀποτιμήσεις μας, καὶ ἐκθέτουμε τίς ἀπόψεις μας γιὰ τὸν διάλογο Ὁρθοδοξίας καὶ Ἰσλάμ.

Ὁ κ. Βασιλειάδης, χρησιμοποιώντας κριτικῶς τὴν σχετικὴ ἑλληνικὴ καὶ ξένη Βιβλιογραφία, παρέχει τῷ ὄντι ἓνα ἐξαιρετὸ βοήθημα στοὺς Ὁρθόδοξους ἀναγνώστες γιὰ νὰ κατανοήσουν ὅτι «βάση τοῦ διαλόγου (με τὸ Ἰσλάμ) δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὁ συγκρητισμός», δοθέντος ὅτι «ὁ διάλογος Ὁρθοδοξίας - Ἰσλάμ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ με στόχο τὴ δογματικὴ προσέγγιση» (σσ. 327 καὶ 322).

Ἀλλὰ στίς σχετικὲς ἐπισημάνσεις τοῦ κ. Βασιλειάδη θὰ ἐπανεέλθωμε στὴ σειρὰ τῶν εἰς ἄλλες σελίδες τοῦ παρόντος περιοδικοῦ δημοσιευομένων ἀρθρῶν μας περὶ τοῦ βεληνεκοῦς τῶν διαθρησκειακῶν διαλόγων.

Διδακτορικὴ Διατριβὴ γιὰ τὸν αὐτοκράτορα Λέοντα Α΄

Εἶναι ἄξιον ἰδιαίτερας ἐξάρσεως τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης π. Εὐθύμιος Ἐλ. Ἐλευθεριάδης, – ὁ ὁποῖος εἶναι γνωστὸς ὡς ἱκανὸς χειριστὴς τοῦ καθαρεύοντος ἑλληνικοῦ λόγου, ὡς γλαφυρὸς διάκονος τοῦ ἱεροῦ ἁμβωνος, ὡς πτυχιούχος τῆς Θεολογίας καὶ τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ὡς φιλόλογος τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως μετὰ βαθμὸν Γυμνασιάρχου, ὡς ἀριστοῦχος Διδάκτωρ τῆς Θεολογίας – ἀνηγορεύθῃ ἐντὸς τοῦ ἔτους 2001 καὶ ἀριστοῦχος Διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καὶ Ἀρχαιολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ μνημονευθέντος Πανεπιστημίου, ὑποβαλὼν εἰς αὐτὴν τὸ ἔτος 1999 Διδακτορικὴν Διατριβὴν ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ὁ Αὐτοκράτωρ Λέων Α΄ ὁ Θράξ ὁ Μέ-

γας καὶ ὁ «Μακέλης» (457-474). Ἡ βασιλεία αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ αὐτοῦ πολιτικὴ».

Ἡ διατριβὴ αὐτὴ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἐκ 240 σελίδων μεγάλου σχήματος, ἀποδεικνύει τὴν θαυμαστὴ ἐνημέρωσί του περὶ τὴν σχετικὴν ἑλληνικὴν καὶ ξένην Βιβλιογραφίαν, τὸ ἐρευνητικόν του χάρισμα, τὴν κριτικὴν ἱκανότητα πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ πηγαιῶν ὕλικου, τὴν ἀρίστη χρῆσιν τῆς ἱστοριογενετικῆς μεθόδου πρὸς ἀνίχνευσι τῶν κρίκων τῆς ἀλυσίδας τῆς ἱστορικῆς ἐξελιξεως καὶ τὴν συνθετικὴν συγγραφικὴν ἱκανότητα τοῦ π. Εὐθυμίου Ἐλευθεριάδου.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος Διατριβή, ἡ ὁποία περιέχει τόσον καὶ Ἐπίμετρον - Παράρτημα, πού ἐξετάζει τὴν σχέσιν τοῦ Αὐτοκράτορος Λέοντος Α΄ πρὸς τὸ ἅγισμα τῆς «Παναγίας τῆς Πηγῆς», ὅσον καὶ Παράρτημα Εἰκόνων, παρουσιάζει ἄγνωστες λεπτομέρειες τῆς Βασιλείας καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Πολιτικῆς τοῦ αὐτοκράτορος τούτου, τοῦ ὁποίου «ἡ παρουσία εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπῆρξε καθοριστικὴ, συντελέσασα τὰ μάλα εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ Ὁρθόδοξου χαρακτῆρος τοῦ Ἀνατολικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους... Ἡ ἐν γένει πολιτεία τοῦ Λέοντος Α΄ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς «προπαρασκευαστικὴ» τῆς μετὰ πεντηκονταετίαν ἐνδόξου βασιλείας τοῦ Ἰουστινιανοῦ...» (σσ. δ΄-ε΄).

Κατὰ τὸν σ. ἀποτελέσματα τῆς ἐκκλησιαστικῆς πολιτικῆς ἦσαν «ὁ περιορισμὸς αὐθαιρέτων πρωτοβουλιῶν μοναχῶν καὶ κληρικῶν θετόντων εἰς κίνδυνον τὴν εὐστάθειαν τῆς κρατικῆς καὶ κοινωνικῆς ὁμαλότητος, καθὼς καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ σατανικοῦ Μονοφυσίτου Τιμοθέου Αἰλούρου, στυγνοῦ φονέως τοῦ κανονικοῦ Ὁρθόδοξου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Προτερίου (457)», (σ. στ΄).

Ὁ π. Εὐθύμιος παρουσιάζει ἐπίσης λεπτομερῶς τὴν ἡθογραφίαν τοῦ Λέοντος τοῦ Α΄, ὁ ὁποῖος ἀν καὶ δὲν ἐξετιμᾶτο ἀπὸ μερικοὺς, ἦτο, κατὰ τὸν Ἐφραίμ, «ἄναξ ἱλαρὸς, εὐμενὴς ὑπηκόοις, γαληνός, εὐέντευκτος, ἡδύς, χαρίεις». Ἡ θρησκευτικότης του ἐνεθάρρυνε τὸν Ὅσιον Δανιὴλ νὰ τοῦ ἀποστείλῃ ὑπόμνημα (467) στὸ ὁποῖο τοῦ ἔλεγε: «Αὐτὸς ἀνθρωπίνης βοηθείας οὐ χρῆζε, ἔχεις γὰρ διὰ τὴν τελείαν σου πρὸς Θεὸν πίστιν, Θεὸν τὸν αἰώνιον ὑπερμαχοῦντά σου».

Ε. Δ. Θ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τής 28ης Νοεμβρίου 2001

Σε επίσημη έκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 3 Δεκεμβρίου 2001 και ώρα 19.00 στην αίθουσα «Δ. Μητρόπουλου» στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, η Ιερά Σύνοδος τής Εκκλησίας τής Ελλάδος θα παρουσιάσει τόν αφιερωματικό τόμο με τίτλο «Η Μαρτυρία τής Αγάπης – Τò φιλανθρωπικό καί κοινωνικό έργο τής Εκκλησίας τής Ελλάδος». Τήν όργάνωση τής έκδηλώσεως έχει η Συνοδική Επιτροπή Κοινωνικής Προνοίας καί Εύποιίας καί χορηγός τής έκδόσεως είναι τò περιοδικό «Εκκλησία» τής Επικοινωνιακής καί Μορφωτικής Υπηρεσίας τής Εκκλησίας τής Ελλάδος καί ό Όργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος.

Η παρουσίαση του τόμου αυτού εντάσσεται στις έορταστικές έκδηλώσεις για τήν επέτειο τής συμπληρώσεως 150 έτών από τήν ανάκληψη του Αυτόκεφάλου τής Εκκλησίας τής Ελλάδος με τήν έκδοση από τήν Αγία καί Ιερά Σύνοδο του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως του Πατριαρχικού Τόμου στις 29 Ιουνίου 1850.

Ό τόμος «Η Μαρτυρία τής Αγάπης – Τò φιλανθρωπικό καί κοινωνικό έργο τής Εκκλησίας τής Ελλάδος» αναφέρεται στο μείζον έθνικό έργο καί τήν προσφορά τής Εκκλησίας στον συνάνθρωπο που βρίσκεται σε ανάγκη, προσφορά ή όποία είναι σύμφυτη με τή χριστιανική διδασκαλία καί σημειώνεται από τὰ πρώτα χρόνια τής υπάρξεως τής χριστιανικής κοινότητας. Η εύποιία τής Εκκλησίας έχει νά παρουσιάσει ανά τούς αιώνες ένα έκπληκτικό έργο, χαρακτηριστικό παράδειγμα του οποίου είναι η Βασιλειάδα, ίδρυμα πρότυπο για τήν έποχή του αλλά καί τούς χρόνους που ακολούθησαν.

Ό καλαίσθητος αφιερωματικός - μνημειακός τόμος αποτελείται από 396 σελίδες καί περιλαμβάνει, εκτός από τό πλούσιο φωτογραφικό υλικό, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τήν προσφορά καί τή λειτουργία των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων τής Εκκλησίας μας.

Κατά τήν παρουσίαση του τόμου, θα μιλήσει ό Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών καί Πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος, θα προβληθεί ταινία με τίτλο «Όδοιπορικό στην αγάπη» καί η Χορωδία καί Όρχήστρα «Ελληνορθόδοξη Παράδοση» τής Ενορίας Αγίου Αθανασίου Πολυδρόσου υπό τήν διεύθυνση του Αϊδεσιμολογιώτατου κ. Λάμπρου Άνδρεάκη θα πλαισιώσει τήν έκδήλωση με συναυλία μουσικής.

Τέλος θα τιμηθούν πρόσωπα καί φορείς που ένεργως συμβάλλουν υλικώς καί ήθικώς στο πολύπλευρο αυτό έργο τής Εκκλησίας μας. Συγκεκριμένα θα τιμηθούν κατόπιν ύποδείξεως των οικείων Ποιμεναρχών:

α) Ό Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης κ. Νήφων Θωμαδάκης τής Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, για τήν κοινωνική προσφορά που επιτελεί με τὰ ιδρύματά του, τὰ όποία συνέστησε καί λειτουργεί.

β) Τò Ίδρυμα «Σταύρος Σ. Νιάρχος», για τήν τέραστια οικονομική προσφορά του τήν Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας καί Σπάρτης.

γ) Ό κ. Ιωάννης Δ. Μπιλάλης, θεολόγος, ό όποιος μαζί με τήν σύζυγό του Ροδάμνεια, επίσης θεολόγο, στηρίζουν τήν φιλανθρωπική καί κοινωνική προσπάθεια τής Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας με τήν αφοσίωσή τους στο Ίδρυμα «Παναγία Καθολική» Γαστούνης.

(Έκ του Γραφείου Τύπου τής Ιεράς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τής 29ης Νοεμβρίου 2001

Συνέντευξη Τύπου που άφοροῦσε στη συνεργασία τής Εϊδικής Συνοδικής Επιτροπής Καλλιτεχνικών Έκδηλώσεων τής Ιεράς Συνόδου με τὰ Μουσικά Σύνολα τής Ε.Ρ.Τ. πραγματοποιήθηκε σήμερα τò μεσημέρι στην Αίθουσα Τύπου τής Ιεράς Συνόδου (Μονή Πετράκη), με τήν εύκαιρία των δύο μουσικών έκδηλώσεων στη μνήμη του Άλεξάνδρου Παπαδιαμάντη. Από τις έκδηλώσεις αυτές η πρώτη θα λάβει χώρα στις 2 Δεκεμβρίου έ.έ. στο Μέ-

γαρο Μουσικῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἡ δεύτερη στίς 16 Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. στὴ Λυρική Σκηνή Ἀθηνῶν.

Ἡ συνεργασία τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Καλλιτεχνικῶν Ἐκδηλώσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μὲ τὰ Μουσικά Σύνολα τῆς Ε.Ρ.Τ. ἐγκαινιάζει μία προσπάθεια ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ μία περισσότερο ἐντονη παρουσία στὰ καλλιτεχνικά δρώμενα τῆς πατρίδος μας ἐν ᾧψει μάλιστα καὶ τῆς πολιτιστικῆς Ὀλυμπιάδος, στὴν ὁποία θὰ ὑπάρξει ἄκρως ἐπιμελημένη συμμετοχή.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ τῆς 8ης Ἰανουαρίου 2002

Τρεῖς διακεκριμένες προσωπικότητες τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας τιμᾶ αὐριο Τετάρτη 9 Ἰανουαρίου 2002 καὶ ὥρα 12.00 σὲ ἐπίσημη τελετὴ στὸ Μεγάλο Συνοδικὸ (Ἰαίου 1, Ἱερὰ Μονὴ Πετράκη) ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Συγκεκριμένα ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος θὰ ἀπονείμῃ τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Ἐνδόξου Ἀποστόλου Παύλου τοῦ καὶ Ἰδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος:

α) Στὸν κ. Τάσο Γριτσόπουλο, πολυγραφότατο ἱστορικὸ συγγραφέα, γιὰ τὴν προσφορά του στὴν ἔρευνα καὶ τὴ μελέτη τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὴν τουρκοκρατία καὶ τὴ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας στὴ στήριξη τοῦ Γένους.

β) Στὴν κ. Ἀναστασία Ἀγγελοπούλου, γιὰ τὸ πλούσιο κοινωνικὸ καὶ φιланθρωπικὸ ἔργο της ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ συμβολὴ της στὴν ἀγορά τοῦ κτιρίου τῶν Γραφείων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στίς Βρυξέλλες μὲ τὴν προσφορά σημαντικοῦ ποσοῦ στὴν μνήμη τοῦ συζύγου της Δημητρίου καὶ

γ) Στὸν κ. Γεώργιο Κ. Σκούρα, παλαίμαχο διακεκριμένο δημοσιογράφο γιὰ τὴν προσφορά του στὴ χώρα τῶν καλῶν ὑπηρεσιῶν του γιὰ τὴν προαγωγὴ ἐθνικῶν μηνυμάτων.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 10ης Ἰανουαρίου 2002

Συνῆλθε σήμερα στὴ δευτέρα τακτικὴ Συνεδρία τῆς ἡ Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς

Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου. Γενομένης προσευχῆς ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐπεκυρώθησαν τὰ Πρακτικά τῆς χθεσινῆς Συνεδρίας.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη τὸ ἀπαντητικὸ ἔγγραφο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἔγιναν ἐπ' αὐτοῦ τοποθετήσεις καὶ διετυπώθησαν ἀπόψεις. Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως ὅτι ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἰσχύει ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Ὀκτωβρίου 2001 περὶ ἐφαρμογῆς ἐνός «moratorium» μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ ἐπομένως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν θὰ δώσει καμία συνέχεια στὸ ζήτημα αὐτό.

Ἀκολούθως ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος, ὡς εἶχεν ὑποχρέωσιν ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τοῦ Νόμου περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη ἐν σχέσει μὲ τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κ. Νικηφόρον, καὶ ἀφοῦ ἔλαβε γνῶσιν τῶν γραπτῶν ἐξηγήσεων ποὺ παρέσχεν ὁ Ἱεράρχης, τὰς ὁποίας ἔκρινεν ἐπαρκεῖς, ἀπεφάσισε νὰ τεθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Ἀρχεῖον.

Ὡσαύτως ἡ Δ.Ι.Σ. ἀσχολήθηκε μὲ προτάσεις τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ ἄλλα ὑπηρεσιακὰ θέματα.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

«Ἐξ αἰτίας τῶν ἰδικῶν μας ἀμαρτημάτων καὶ ἀδυναμιῶν κανεὶς δὲν πρέπει νὰ ἀποστασιοποιεῖται ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Γιατὶ ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ αἰώνια καὶ διαρκὴς καὶ διηνεκὴς στήριξή μας, εἶναι τὸ θεμέλιο τῆς ζωῆς μας, εἶναι ἡ ἐλπίδα καὶ παρηγοριά μας, τὴν ὁποίαν ἔχουμε τόσο πολὺ ἀνάγκη», εἶπε σήμερα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος συνιστώντας στοὺς πιστοὺς νὰ μείνουν σταθεροὶ στὴ σχέση τους μὲ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ μὴ σκανδαλίζονται. Συνέστησε μάλιστα νὰ μὴ δίδουν ἰδιαιτέρη σημασίαν στὰ ἀνώφελα καὶ περιστασιακὰ καὶ ἀνούσια λόγια, καὶ τὰ ἐσωτερικὰ προβλήματα.

«Μέσα στίς συνειδήσεις καὶ στίς σκέψεις κάποιων θὰ μπορούσε νὰ περάσει ἡ ἰδέα ὅτι καὶ μέσα

στην Ἐκκλησία βλέπουμε πολλές φορές νά συμβαίνουν πράγματα τὰ ὁποῖα εἴτε μᾶς σκανδαλίζουν εἴτε δὲν εἶναι ἀντάξια τοῦ χώρου ἀπὸ τὸν ὁποῖο προέρχονται. Ναι, μήπως ὁ Κύριός μας δὲν εἶναι αὐτός, ὁ ὁποῖος, ὅταν τὸν παρακάλεσε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ μέγας ἀετός τῆς πίστεως καὶ τῆς Ἐκκλησίας, νά τοῦ ἀφαιρέσει μία ἀδυναμία, μία ἀσθένεια τὴν ὁποία εἶχε, ὁ Χριστὸς ἀρνήθηκε νά τοῦ πάρει τὴν ἀσθένεια λέγοντας, «ἡ γὰρ δύναμὶς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται»; Ναί, μὲ σᾶς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ εἴσατε ἁμαρτωλοί, ποὺ εἴσατε μπλεγμένοι εἰς δεινὰ καὶ εἰς περιπέτειες, μὲ σᾶς τοὺς κληρικούς μου, οἱ ὁποῖοι πολλές φορές λησμονεῖτε τὴν προέλευσίν σας καὶ τὴν ἀποστολή σας καὶ τὸ πὼς ὁ λαὸς περιμένει ἀπὸ σᾶς νά βρεῖ τὸ τέλει πρότυπο καὶ τὸ παράδειγμα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Ναί, ἀπὸ σᾶς μέσα, ἀπὸ τὴ δική σας συμπεριφορὰ ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶναι αὕτη ποὺ πρέπει, «ἐγὼ ὁ Θεός, λέγει ὁ Κύριός μας, κάνω τὸ ἔργο τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου. Γιὰ νὰ βλέπετε ὅτι ἡ δύναμις δὲν εἶναι τῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ ἡ δύναμις εἶναι τοῦ Θεοῦ», εἶπε χαρακτηριστικὰ ὁ Μακαριώτατος.

Λίγο νωρίτερα, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν νεοχειροτονηθέντα διάκονο Δαμασκηνὸ ὁ Μακαριώτατος ἐπεσήμανε ὅτι «ἡ ἀγιοσύνη δὲν εἶναι εὐκόλος στόχος. Εἶναι στόχος ὁ ὁποῖος ἐπιτυγχάνεται μέσα ἀπὸ πολλὴ ὑπομονή, πίστη καὶ ἐλπίδα. Εἶναι ἓνας στόχος ὁ ὁποῖος ἐπιτυγχάνεται κάτω ἀπὸ τὰ πεπυρωμένα βέλη τῆς πικρᾶς συκοφαντίας τῶν κακοπίστων ἀνθρώπων. Μέσα ἀπὸ τὴν ἄδικη παρανόηση τῶν καλοπίστων, μέσα ἀπὸ τὴ γελοιότητα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νά γελοιοποιήσουν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀγιοσύνη εἶναι κατόρθωμα ἐλευθερίας» εἶναι αὐτὸ ποὺ ἀποτελεῖ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ὁποῖο εἶναι μὲν εἰς τὴν διάθεση πάντων τῶν ἀνθρώπων, ὅμως ὥστόσο, χαρίζεται ἀπὸ τὸν Θεὸ μόνον σὲ ἐκείνους ποὺ εἶναι οἱ ἀγωνιστὲς τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος. Φρόντισε λοιπὸν μὲ τὴν ἀφιέρωσή σου νά δίδεις εἰς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα νά δοξάζουν τὸν Θεό». Προειδοποιώντας τὸν νέο διάκονο Δαμασκηνὸ γιὰ τὸν πνευματικὸ ἀγῶνα ποὺ καλεῖται νά δώσει, ὁ Μακαριώτατος τόνισε ὅτι «δὲν εἶναι ὅλα τόσο ρόδινα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς Ἐκκλησίας. Θὰ κινδυνεύεις νά διαψευσθεῖς εἰς τίς ἐλπίδες σου, γι' αὐτὸ θέλω νά σοῦ συστήσω, παιδί μου, μὴν στηριχθεῖς τόσο εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Στηρίξου μονάχα εἰς τὸν Χρι-

στό, τὸν ἀρχηγὸ καὶ θεμελιωτὴ τῆς πίστεώς μας. Αὐτὸς οὐδέποτε πρόκειται νά διαψεύσει τίς ἐλπίδες σου. Αὐτὸς οὐδέποτε πρόκειται νά σοῦ δημιουργήσει ἐσωτερικὰ προβλήματα ἀνεσιότητος καὶ ἀβεβαιότητος. Αὐτὸς εἶναι Ἐκεῖνος ποὺ μπορεῖ καὶ ἔχει τὴ δυνατότητα νά στηρίξει τὰ βήματά σου καθὼς θὰ βαδίζεις τὸν μοναχικὸ σου μερικὲς φορές δρόμο. Γιατὶ ὁ δρόμος τοῦ χρέους καὶ τοῦ καθήκοντος, εἶναι δρόμος μοναχικός, τὸν ὁποῖο συνοδεύει κυρίως, γιὰ νά μὴν πῶ μόνον, ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ».

Ὁ Μακαριώτατος συνέστησε ἀκόμη στὸ νέο διάκονο Δαμασκηνὸ νά παραμείνει πιστὸς στίς ἐλληνοχριστιανικὲς παραδόσεις τοῦ λαοῦ μας. «Ὁ λαὸς μας ὁ ἐλληνικὸς διατηρεῖ πάντοτε τὴν παράδοση εὐλάβειας καὶ πίστεως, ἡ ὁποία εἶναι τόσο πολὺ ριζωμένη μέσα στὴν ψυχὴ καὶ στὴν καρδιά του, ὥστε καμία δύναμη μέχρι τώρα δὲν ἔχει κατορθώσει αὐτὴ τὴν πίστη καὶ αὐτὴ τὴν παράδοση νά τὴν ξεριζώσει».

«Ἐχω τὴν αἴσθηση —συνέχισε ὁ Μακαριώτατος— ὅτι βρισκόμαστε ἐνώπιον ἐνὸς νέου Μαραθῶνος. Ἐχουμε τοὺς νέους Πέρσες καὶ τοὺς νέους Μῆδες, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἔρθει διεκδικώντας τὴν κατάργηση τῆς πίστεώς μας, τῆς γλώσσης μας, τῆς παραδόσεώς μας. Μπροστὰ καὶ μαζί μὲ αὐτοὺς εἶναι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς «μηδίσαντες», ἀπὸ ἐκείνους δηλαδή, οἱ ὁποῖοι μὴ ἔχοντας ἐπίγνωση τοῦ μεγάλου θησαυροῦ τὸν ὁποῖο μᾶς κληροδότησαν οἱ περασμένες γενεές των Πατέρων μας, εἶναι πρόθυμοι νά ἀνταλλάξουν τὰ πρωτοτόκια αὐτῆς τῆς τιμῆς μὲ ὅτιδήποτε ἄλλο τὸ ὁποῖο δὲν δύναται νά εἶναι ἀντάξιο τῆς παραδόσεως αὐτῆς. Γι' αὐτὸ μεγάλο μέρος τῆς εὐθύνης γιὰ τὴ διαφύλαξη αὐτῆς τῆς ταυτότητας καὶ αὐτῆς τῆς ἰδιοπροσωπίας καὶ αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς καὶ πνευματικῆς συνειδήσεως τοῦ λαοῦ μας, πέφτει ἐπάνω στοὺς ὤμους τοὺς ἰδικούς μας, στοὺς ὤμους τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία πάντοτε μέσα στὸ διάβα τῶν αἰώνων ὑπῆρξε ὁ θεματοφύλακας αὐτῶν τῶν πανανθρώπινων ἀξιών, οἱ ὁποῖες ἐδῶ σ' αὐτὸν τὸν τόπο γεννήθηκαν».

(2.12.2001)

(Ἐκ τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν)

Τελετὴ ὑποδοχῆς τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος ἐπισκέφθηκε

σήμερα στις 12 τὸ μεσημέρι τὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς τελετῆς ὑποδοχῆς τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν τῶν τμημάτων Θεολογίας καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς ὡς ἄνω Σχολῆς.

Τὸν Μακαριώτατο ὑποδέχθηκαν ὁ Κοσμήτορας τῆς Σχολῆς Καθηγητῆς κ. Κ. Σκουτέρης καὶ οἱ Πρόεδροι τῶν τμημάτων, Καθηγητὲς κ.κ. Δ. Γόνης καὶ Π. Χριστινάκης, οἱ ὁποῖοι μίλησαν μὲ θερμὰ λόγια γιὰ τὴν παρουσία του στὸ πηδάλιο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Μακαριώτατος, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὁμιλίας του, παρότρυνε τοὺς νέους φοιτητὲς νὰ ἐμβαθύνουν στὶς σπουδές τους, ἐπισημαίνοντας χαρακτηριστικὰ ὅτι «ὁ χῶρος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κρύβει ἓνα χρυσωρυχεῖο ἀπὸ ὅπου μποροῦν νὰ ἀντλοῦν καὶ παλαιὰ καὶ καινὰ, γιὰτὶ μέσα ἀπὸ τὸ θησαυρὸ τῆς Ὁρθόδοξης θὰ βροῦν ὅλα τὰ στοιχεῖα ποὺ καταξιώνουν τὴν ἀνθρώπινη ζωή». Τόνισε μάλιστα ὅτι «στὶς ἡμέρες μας, ἰδιαίτερα μετὰ τὸ τρομοκρατικὸ χτύπημα τῆς 11ης Σεπτεμβρίου στὶς Η.Π.Α., παρατηρεῖται μία στροφὴ πρὸς τὶς πνευματικές μας ρίζες, καθὼς καὶ πρὸς τὴν ἐξέλιξη τῶν ἐπιστημῶν τῆς βιοηθικῆς καὶ τῆς οἰκολογίας». Ὅπως σημείωσε, ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι στὸ περιθώριο τῶν ἐξελίξεων ποὺ ἀφοροῦν στὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ στὸ ἐπίκεντρο τῆς προόδου του.

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρθηκε στὴν ἀνάγκη τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀναζητήσῃ τὴν πνευματικὴ του ταυτότητα καὶ ἐπισήμανε ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ποὺ εἶναι βγαλμένη ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ λαοῦ, ἀνταποκρίνεται σὲ αὐτὴ τὴν βαθύτερη ἀνάγκη. Ἐπικαλούμενος μάλιστα ὀρισμένα ἀποσπάσματα τοῦ Μακρυγιάννη, ὑπογράμμισε ὅτι «σὲ πείσμα ὅλων ὅσοι προσπαθοῦν νὰ βγάλουν ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ τὴν Θεολογία, ὁ λαὸς ἐξακολουθεῖ νὰ πιστεύει καὶ νὰ ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησία, νὰ ἀναγνωρίζει ὅτι ἡ παράδοσή δὲν εἶναι ὀπισθοδρόμηση, ἀλλὰ οὐσία ζωῆς». Καταλήγοντας ὁ Μακαριώτατος ἐπισήμανε ὅτι κανένας λαὸς δὲν ἐπιβίωσε μόνο μὲ ὑλικές παροχές, ἀφοῦ ὅσοι δὲν εἶχαν πνευματικὸ ὑπόβαθρο κατέρρευσαν. «Καὶ αὐτὸ τὸ πνευματικὸ ὑπόβαθρο», εἶπε, «εἶναι ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ μόνη διέξοδος στὸ ἀπελπιστικὸ ἀδιέξοδο τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ».

(4.12.2001)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἐπίσκεψη στὸν Μακαριώτατο τοῦ Προέδρου τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας κ. Vladimir Putin

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος δέχθηκε σήμε-
ρα στὶς 5.45 τὸ ἀπόγευμα στὸ Ἀρχιεπισκοπικὸ Μέ-
γαρο σὲ ἐθιμοτυπικὴ ἐπίσκεψη τὸν Πρόεδρο τῆς
Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας κ. Vladimir Putin.

Τὸν Πρόεδρο Putin συνόδευαν ἡ ἀναπληρωτὴς Πρωθυπουργὸς τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας κ. Valentina Matvienko, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Βόρειας Ὁσετίας κ. Aleksandr Dzasokhon, ὁ Δήμαρχος τῆς Μόσχας κ. Yuri Luzhkov, ὁ ἀναπληρωτὴς Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας κ. Aleksandr Avdeev, ὁ ἀναπληρωτὴς Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν Σχέσεων καὶ Ἀνάπτυξης τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας κ. Strzhalkovsky, ὁ ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Διεθνῶν Σχέσεων τῆς Δούμας κ. Serguei Shishkarev, ὁ ἀναπληρωτὴς Προσωπάρχης τῆς Προεδρίας τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας κ. Dmitry Medvedev καὶ ὁ Πρέσβης τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας στὴν Ἀθήνα κ. Mikhail Botcharnikov. Ἡ ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἀπαρτίζετο ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρο καὶ Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Παντελεήμονα, τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Θερμοπυλῶν καὶ Διευθυντὴ τοῦ Διορθόδοξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. Ἰωάννη, τὸν Αἰδεσμ. Πρωτοπρεσβύτερο π. Θωμᾶ Συνοδινό, Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὸν Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτη π. Ἰάκωβο Μπιζαούρη, Διευθυντὴ τοῦ Γραφείου Προσωπικοῦ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὸν Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτη π. Πατρίκιο Καλεῶδη, Διευθυντὴ τοῦ Γραφείου Ἐκκλησιαστικῆς Ἐθιμοτυπίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὸν Αἰδεσμ. Πρωτοπρεσβύτερο π. Στέφανο Ἀβραμίδη, Γραμματέα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθόδοξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, τὸν Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτη π. Προκόπιο Πετρίδη, συνεργάτη τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς καὶ τὸν κ. Κωνσταντῖνο Πυλαρινό, Ὑπεύθυνο τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ κατ' ἰδίαν συνάντηση τοῦ Μακαριωτάτου μὲ τὸν Πρόεδρο Ρῶσῶ ἐγίνε σὲ ἰδιαίτερα ἐγκάρδιο κλίμα καὶ διήρκεσε 35 λεπτά. Στὴ συνέχεια ἀκολούθησαν συνομιλίες διάρκειας 45 λεπτῶν στὶς ὁποῖες

συμμετείχαν τὰ μέλη τῶν δύο ἀντιπροσωπειῶν.

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρθηκε στὴν ἐπίσημη συνάντηση ποὺ εἶχε μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας στὸ Κρεμλίνο κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Εἰρηνικῆς Ἐπίσκεψής του στὴ Ρωσικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τὸν προηγούμενο Μάιο, ἐνῶ ὁ κ. Putin ἐξέφρασε μὲ τὴ σειρά του τὴ χαρά του γιὰ ἐκείνη τὴ συνάντηση καὶ τὴν ἰδιαίτερη ἱκανοποίησή του γιὰ τὶς θέσεις τοῦ Μακαριωτάτου σχετικὰ μὲ τὶς κατευθύνσεις συνεργασίας μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν καὶ τῶν δύο λαῶν.

Ὁ Μακαριώτατος συνεχάρη τὸν κ. Putin, «τὸν σύγχρονο ἡγέτη τῆς μεγάλης ρωσικῆς δημοκρατίας καὶ τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ μὲ τὸν ὁποῖο μᾶς συνδέουν ἀκατάλυτοι διαιώνιοι δεσμοί», γιὰ τὶς ἀγαστὲς καὶ στενὲς σχέσεις ποὺ ἔχει καλλιεργήσει μὲ τὴν Ἁγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας καὶ γιὰ τὴν σημασία τὴν ὁποία ἀποδίδει στὸν παράγοντα Ὁρθοδοξία. Τὸν εὐχαρίστησε δὲ γιὰ τὴ σταθερὴ ἀποψη ποὺ διατηρεῖ ὅσον ἀφορᾷ στὰ ἐθνικὰ ζητήματα τῆς χώρας μας, ἰδιαίτερα στὸ θέμα τῆς Κύπρου, «ἡ ὁποία ἀδίκως κατέχεται ἀπὸ δυνάμεις κατοχῆς», καὶ στὸ πρόβλημα τοῦ Αἰγαίου. Ἐπίσης ἀναφέρθηκε στὸ πρόσωπο τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας κ. Ἀλεξίου, «πρόσωπο ἰδιαίτερα ἀγαπητὸ καὶ προσφιλές», καὶ στοὺς στενοὺς δεσμοὺς μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, οἱ ὁποῖες καταβάλλουν φιλότιμες προσπάθειες γιὰ νὰ διατηρήσουν καὶ νὰ ἀναπτύξουν τὴ σταθερὴ φιλία καὶ τὴν ἀδελφικὴ ἀλληλεγγύη τῶν δύο χωρῶν καὶ κυρίως τῶν δύο λαῶν.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ του ὁ Πρόεδρος Putin, ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνη του γιὰ τὰ «τόσο καλὰ καὶ ὀρθὰ λόγια τοῦ Μακαριωτάτου, ποὺ ἐκφράζουν τὴν ἐννοια τῶν διμερῶν σχέσεων», ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐν γένει στάση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐναντὶ τῆς χώρας του. Ἀναφέρθηκε δὲ στὶς πνευματικὲς σχέσεις καὶ ρίζες ποὺ ἐνώνουν τοὺς δύο λαοὺς, οἱ ὁποῖες εἶναι «τόσο καλὴ βάση, τόσο καλὴ δομὴ γιὰ συνεργασία, τὴν ὁποία δὲν ἔχει ἡ Ρωσία μὲ ἄλλα κράτη».

Ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τὴν ἐκτίμησή του πρὸς τὸν κ. Ρῶδο γιὰ τὴν ἀποτελεσματικότητα καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα μὲ τὴν ὁποία ἀντιμετωπίζει τὰ προβλήματα, ἐνῶ ἐπισήμανε ὅτι «ἡ παρουσία τῆς Ὁρθόδοξης Ρωσίας στὸ διεθνὲς γίνεσθαι, ἀλλὰ

καὶ στὶς διορθόδοξες σχέσεις ἔχει μεγάλη βαρύτητα». Τόνισε μάλιστα ὅτι ἡ συνεργασία ἀνάμεσα στὶς δύο χώρες καὶ τὶς δύο Ἐκκλησίες, μπορεῖ νὰ ἀποφέρει πολὺ σημαντικοὺς καρποὺς στὴν ἀντιμετώπιση μεγάλων σύγχρονων προβλημάτων, ὅπως εἶναι ἡ τρομοκρατία καὶ οἱ πόλεμοι, πάντοτε πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς παγίωσης τῆς εἰρήνης. Ὅπως ὑπογράμμισε, «ἡ Ρωσία δὲν ἐκπροσωπεῖ μόνο τὸν ὄγκο καὶ τὴ δύναμη, ἀλλὰ καὶ ἓναν λεπτὸ καὶ ἐγκάρδιο πολιτισμὸ ποὺ ἔχει ἄμεση σχέση μὲ τὸν Χριστιανισμό».

Περαιτέρω, ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἐπισήμανε τὴν εὐθύνη τῶν πολιτικῶν γιὰ τὴ διοίκηση καὶ ἀνάπτυξη τῶν λαῶν καὶ τὸ χρέος τῆς Ἐκκλησίας «νὰ προτείνει καὶ νὰ προβάλλει αἰώνιες ἀλήθειες καὶ ἀρχές». Ἀναφέρθηκε μάλιστα στὴν ἀνάγκη συνένωσης τῶν προσπαθειῶν ὅλων γιὰ τὴ διατήρηση τῆς πνευματικῆς καὶ θρησκευτικῆς παράδοσης, στὴν ὁποία πρέπει νὰ στηρίζεται ἡ Εὐρώπη, προκειμένου νὰ μὴν ἀποτελεῖ μόνο μία πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἔνωση.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας, συμφωνώντας μὲ τὶς θέσεις τοῦ Μακαριωτάτου, ὑπογράμμισε ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει εὐρωπαϊκὴ ὁλοκλήρωση, χωρὶς τὴν ἐκπροσώπηση καὶ τὴν αὐθύπαρκτη παρουσία τοῦ Ὁρθοδόξου πολιτισμοῦ. Ἐπίσης, ἀναφέρθηκε στὴν ἐξαιρετικὰ χρήσιμη πρωτοβουλία, ποὺ πρώτη ἡ Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία ἀνέλαβε, γιὰ τὴ διοργάνωση στὴν Ἀθήνα διαθρησκειακοῦ συνεδρίου κατὰ τῆς τρομοκρατίας μὲ τὴ συμμετοχὴ ἐκπροσώπων ὅλων τῶν μονοθεϊστικῶν θρησκειῶν.

Τέλος, ὁ κ. Putin ἀπηύθυνε ἐπίσημη πρόσκληση στὸν Προκαθήμενο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐπισκεφθεῖ τὴν Μόσχα καὶ πρόσθεσε: «Θέλουμε τακτικὰ νὰ μᾶς ἐπισκέπτεσθε. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι εὐτυχὴς ποὺ διαθέτει τέτοιο ἐκκλησιαστικὸ ταγό». (6.12.2001)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐν λόγω ἐπισκέψεως, σὲ τεθὲν (30.11.2001) ἐρώτημα, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ἔδωσε τὴν ἀκόλουθη ἀπάντηση στὸν ἀπεσταλμένο τοῦ Ρωσικοῦ Πρακτορείου Εἰδήσεων ITAP-ΤΑΣΣ:

Οἱ προοπτικὲς ἀνάπτυξης τῶν ἀδελφικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων λαῶν τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Ἑλλάδος εἶναι θαυμάσιες. Σ' αὐτὸ συμβάλλουν

καὶ οἱ θερμότερες σχέσεις ποὺ ἔχουν ἀναπτυχθεῖ μεταξὺ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας καὶ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ πρόσφατο ταξίδι μου στὴν Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας ἐστέφθη ἀπὸ πλήρη ἐπιτυχία καὶ ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσιῶν κ.κ. Ἀλέξιος ΒΔ καὶ ἡ ταπεινότητά μου ἐλάβανε τὴν κοινὴ ἀπόφαση τὰ πνευματικὰ βιώματα καὶ ἡ πρόταση ζωῆς τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας νὰ γίνουν γνωστὰ στὴν Οἰκουμένη. Πιὸ συγκεκριμένα εἶναι κοινὴ ἡ ἀπόφασή μας νὰ κηρύξουμε μὲ ὅλες μας τὶς δυνάμεις τὸ μήνυμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, τὸ ὁποῖο ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔφερε στὸν κόσμον μὲ τὴ Γέννησή Του, καὶ νὰ συμβάλουμε μὲ ὅλες μας τὶς δυνάμεις στὴν πνευματικὴ ἀνάταση τῶν ἀνθρώπων, γιὰ νὰ λείψει τὸ πνεῦμα τοῦ ἀτομισμού καὶ τοῦ ὠφελιτισμοῦ, νὰ λείψουν τὰ φαινόμενα τοῦ ρατσισμοῦ καὶ τῆς ξενοφοβίας, νὰ λείψουν οἱ ἀπάνθρωπες πράξεις τῆς βίας καὶ τῆς τρομοκρατίας, νὰ λείψει ἐν τέλει ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἐκμετάλλευση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν συνάνθρωπό του.

Ἡ ἀποδοχὴ καὶ ἡ κυριαρχία στὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων τοῦ εὐαγγελικοῦ μηνύματος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν καθένα μας, εἰδικότερα θὰ ἔλεγα ἀπὸ τὴν ἀγία καὶ ἱεραποστολικὴ ζωὴ ἡμῶν τῶν κληρικῶν, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ θέληση τῶν ἀρχόντων ὅλων τῶν κρατῶν τῆς οἰκουμένης καὶ κυρίως αὐτῶν στὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔχει παραχωρήσει τὴ διαχείριση κολοσσιᾶς κοσμικῆς δυνάμεις, ὅπως ἡ Ρωσία. Γι' αὐτὸ γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ θετικότατο γεγονὸς καὶ μεγάλη ἐλπίδα τὸ ὅτι ὁ Ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Ρωσίας κ. Β. Πούτιν διαθέτει ἀγάπη καὶ σεβασμὸ πρὸς τὴν Ἐκκλησία, ἀποδέχεται πλήρως τὸν προορισμὸ καὶ τὰ μηνύματά της καὶ ἔχει μεγάλη ἐκτίμηση στὴν Παράδοση τοῦ λαοῦ του καὶ στὸ ρόλο ποὺ καλεῖται αὐτὸς νὰ παίξει στὴν παγκόσμια ἱστορία τοῦ 21οῦ αἰῶνα.

Τὸν ἐξοχώτατο Πρόεδρο τῆς Ρωσίας εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ στὸ Κρεμλίνο κατὰ τὸ πρόσφατο ταξίδι μου στὴν Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας καὶ νὰ ἐκτιμήσω τὶς ἀρετὲς του, ἀλλὰ καὶ νὰ διαπιστώσω τὴν ἀγάπη του πρὸς τὸν Ἑλληνισμό καὶ τὴν Ὁρθοδοξία. Πιστεύω ὅτι ἡ παρουσία του στὴν Ἑλλάδα, οἱ συναντήσεις του μὲ τὴν πολιτειακὴ καὶ τὴν πολιτικὴ ἡγεσίαν τῆς πατρίδος μου, ἀλλὰ

καὶ ἡ τιμητικὴ ἐπίσκεψή του στὴν ταπεινότητά μου θὰ συμβάλουν καθοριστικὰ στὴν περαιτέρω ἀνάπτυξη τῶν σχέσεων τῶν δύο λαῶν μας σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ στὴν ἀπὸ κοινοῦ σημαντικὴ παρουσία μας στὴν ἐνωμένη Εὐρώπη.

Ἡ Δ' Παγκόσμια Συνέλευση τοῦ Συμβουλίου Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος θὰ ἀναχωρήσει τὸ Σάββατο 8 Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. γιὰ τὴν Θεσσαλονίκη, προκειμένου νὰ παραστῇ στὶς ἐργασίες τῆς ΔΔ Παγκόσμιας Συνέλευσης τοῦ Συμβουλίου Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ (Σ.Α.Ε.).

Τὸ Σάββατο στὶς 9 τὸ βράδυ θὰ παρακαθῇ σὲ ἐπίσημο δεῖπνο ποὺ παραθέτει ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνος Στεφανόπουλος στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο «Ἰωάννης Βελλίδης». Τὴν Κυριακὴ τὸ πρωὶ θὰ συμμετάσχει στὸ Πολυαρχιερατικὸ Συλλεῖτουργο τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ποὺ θὰ τελεσθῇ στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγ. Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Τὸ μεσημέρι θὰ ἀπευθύνει χαιρετισμὸ στὰ μέλη τῆς Συνέλευσης στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο «Ἰωάννης Βελλίδης» καὶ στὴ συνέχεια θὰ μιλήσει σὲ Ἡμερίδα μὲ θέμα «Ὁρθοδοξία καὶ Ἀπόδημος Ἑλληνισμὸς» στὸ Περίπτερο 10.

(7.12.2001)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἀρωγὴ στοὺς ἀλλοδαποὺς ἀστέγους ἀδελφοὺς τοῦ Πεδίου τοῦ Ἀρεῶς

Μὲ πρωτοβουλία τοῦ Ἑνοριακοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Βασιλείου τῆς ὁδοῦ Μετσόβου καὶ σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ἰδρυμα «Φίλοι τῶν ἀστέγων» ξεκίνησαν πρόσφατα σχετικὲς ἐνέργειες γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ποικίλων προβλημάτων τῶν ἀλλοδαπῶν ἀστέγων ποὺ συγκεντρώνονται καὶ διαβιοῦν προσωρινὰ κάτω ἀπὸ ἄθλιες συνθῆκες σὲ διάφορα σημεία τοῦ Πεδίου τοῦ Ἀρεῶς.

Ὅπως διαπιστώθηκε μετὰ ἀπὸ ἐπανελημμένες ἐπισκέψεις στὸ Πεδίον τοῦ Ἀρεῶς τοῦ ἐφημερίου

τοῦ Ἱ. Ναοῦ καὶ τῶν συνεργατῶν του, περισσότεροι ἀπὸ 300 ἄστεγοι ἀλλοδαποὶ διαφόρων ἐθνοτήτων (Ἀλβανοί, Ἀφγανοί, Πακιστανοί, κ.λπ.) διαμένουν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας στοὺς χώρους τοῦ Πάρκου δίχως τροφή καὶ ρουχισμό καὶ ἐπιπλέον, χωρὶς ἱατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη ὅταν αὐτὴ ἀπαιτεῖται. Μάλιστα, σημαντικὸς ἀριθμὸς τῶν ὡς ἄνω ἀλλοδαπῶν, κυρίως ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ γυναικῶν καὶ παιδιῶν, διαμένει καὶ κατὰ τὶς νυχτερινὲς ὥρες σὲ πρόχειρα παραπήγματα (αὐτοσχέδιες καλύβες ἀπὸ χαρτόνι, ὑφάσματα, νάυλον κ.λπ.), κάτω ἀπὸ συνθήκες ποὺ συνιστοῦν ἀπειλὴ γιὰ τὴν ὑγεία τους.

Τὸ Ἑνοριακὸ Φιλόπτωχο Ταμεῖο τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Βασιλείου, προκειμένου νὰ συμβάλει στὴν προσπάθεια ἀνακούφισης τῶν πασχόντων ἀλλοδαπῶν ἀδελφῶν μας προέβη, σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ἰδρυμα «Φίλοι τῶν ἀστέγων», στὴν παροχὴ:

- γευμάτων σὲ τακτικὴ βάση,
- δεμάτων, ἰδιαίτερα κατὰ τὶς ἐορταστικὲς περιόδους, μὲ καινούργιο ἀτομικὸ ρουχισμό καὶ πολλὰ ἄλλα εἶδη προσωπικῆς χρήσης, καὶ τέλος,
- κατάλληλου ρουχισμοῦ, κουβερτῶν καὶ ἄλλων ἀπαραίτητων εἰδῶν γιὰ τὴν κάλυψη τῶν στοιχειωδῶν ἀναγκῶν τῶν ἀστέγων ἐνόψη καὶ τοῦ χειμῶνα.

Μὲ πρόσφατη μάλιστα ἐντολὴ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδοῦλου κλήθηκαν νὰ συμμετάσχουν στὴν ἀξιόλογη αὐτὴ προσπάθεια ὅλες οἱ ἐνορίες ποὺ βρίσκονται πλησίον τοῦ Πεδίου τοῦ Ἄρεως, ὑπὸ τὸν συντονισμό καὶ σχεδιασμό τῆς Διεύθυνσης Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

(7.12.2001)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

**Μήνυμα τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου μὲ
τὴν εὐκαιρίαν τῆς Παγκόσμιας Διακήρυξης
τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου
(10 Δεκεμβρίου)**

Ἡ σημερινὴ ἐπέτειος τῆς υιοθέτησης τῆς Οἰκουμενικῆς Διακήρυξης τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου μᾶς δίνει γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὴν εὐκαιρίαν νὰ σκεφθοῦμε τὶς Ἀρχές τοῦ Εὐαγγελίου, τὶς ὁποῖες

μεμονωμένοι ἄνθρωποι ἢ ὀρισμένα κράτη βάνουσα πολλὰς φορὲς παραβιάζουν. Διότι ὅταν ὁ Χριστιανὸς τηρεῖ τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ δὲν μπορεῖ νὰ παραβιάζει κανένα δικαίωμα συνανθρώπου του. Ὁ Ἱερὸς Αὐγουστίνος παροτρύνει τὸν καθένα ἀπὸ μᾶς «ἀγάπα καὶ κάνε ὅ,τι θές», μὲ τὴν ἐννοία πὼς ὅταν ἀγαπᾷ δὲν μπορεῖ νὰ ἀδικήσει, δὲν μπορεῖ νὰ μισήσει, δὲν μπορεῖ νὰ ἐκμεταλλευθεῖ τὸν ἀδύναμο συνάνθρωπό του.

Εἶναι εὐκαιρία σήμερα νὰ ἀναλογισθοῦμε γιὰ λίγες στιγμὲς ποῦ βρισκόμαστε ὡς Οἰκουμένη. Τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν ἐννοία τῶν πολιτικῶν, κοινωνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἐλευθεριῶν παραβιάζονται σὲ πολλὰς ἀναπτυσσόμενες χώρες. Σ' αὐτές καὶ πέραν τῶν ἄλλων παραβιάσεων τὰ παιδιὰ καὶ οἱ γυναῖκες ὑφίστανται ταπεινώσεις καὶ τὴν ἐκμετάλλευση ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς κοινωνίας τους. Οἱ πτωχοὶ δὲν ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ ζήσουν μὲ αξιοπρέπεια καὶ οἱ ἀναπτυσσόμενες κοινωνίες μαστίζονται ἀπὸ ἀσθένειες καὶ ὅσοι δοκιμάζονται ἀπὸ αὐτὲς μένουν ἀβοήθητοι οἱ περισσότεροι, χωρὶς καμία σχεδὸν ἱατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη.

Τελευταίως ἡ ἀνθρωπότητα ἀντιμέτωπισε μὲ δέος τὸ ἀπάνθρωπο τρομοκρατικὸ χτύπημα στὶς ΗΠΑ, τὸ ὁποῖο εἶχε θύματα χιλιάδες ἀθῶων συνανθρώπων μας. Ἀκόμη τὰ φαινόμενα τῆς βίας, τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροτέρου, τοῦ ρατσισμοῦ καὶ τῆς ξενοφοβίας ἐπηρεάζουν ἀρνητικὰ τὶς κοινωνίες τῶν ἀναπτυσσόμενων οἰκονομικὰ χωρῶν καὶ δηλητηριάζουν τὴν κοινωνικὴ τους γαλήνη. Παράλληλα ὁ ὠφελιμισμὸς καὶ ὁ ἀτομισμὸς ὁδηγοῦν σὲ νέα προβλήματα τὴν ἀνθρωπότητα, μὲ θύματα τοὺς ἀνήμπορους συνανθρώπους μας, δηλαδὴ τὰ ἔμβρυα καὶ τοὺς βαριὰ ἀσθενοῦντες. Ἡ κλωνοποίηση ἀπὸ ἀνθρώπινο ἔμβρυο καὶ ἡ εὐθανασία ἢ ἡ ὑποβοηθούμενη αὐτοκτονία δείχνουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπροστὰ στὸ συμφέρον τῶν ἰσχυρῶν τείνει νὰ ξεχάσει τὴν ἀνθρωπιά του καὶ πὼς τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα δὲν ἀφοροῦν μόνο στοὺς δυνατοὺς, ἀλλὰ σὲ ὅλους καὶ κυρίως στοὺς ἀδυνάτους.

Ἐχῶ κατ' ἐπανάληψη τονίσει ὅτι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν συνάνθρωπο δὲν ἐπιβάλλεται μὲ νόμους καὶ πὼς ὁποῖος ἀγαπᾷ δὲν ἔχει ἀνάγκη τοὺς νόμους. Σήμερα λείπει ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα ἡ ἀγάπη καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πρόβλημά της. 2001 χρόνια μετὰ τὴ

Γέννηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ μήνυμα τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης καὶ πρὸ πάντων τῆς ἀγάπης δὲν ἔχει φθάσει στὶς ψυχές μας. Καὶ πρέπει νὰ τὸ καταλάβουμε ὅλοι πῶς ὅσο ἐπιχειροῦμε μόνο μὲ τὴ λογικὴ καὶ μὲ τὴν δύναμη τῆς ἰσχύος νὰ ἐπιλύσουμε τὰ προβλήματα τῆς ἀνθρωπότητας, τόσο θὰ διαπιστώνουμε ὅτι γεμίζουμε τὸ πυθάρι τῶν Δαναΐδων καὶ πῶς ἔχουμε ἐμπλακεῖ σὲ ἓνα φαῦλο κύκλο ποὺ δὲν ὁδηγεῖ πουθενά. Μακάρι νὰ ἀντιληφθοῦμε γρήγορα τὸ ἀδιέξοδο καὶ νὰ κατευθύνουμε τὶς ψυχές μας πρὸς τὸ νήπιο τῆς Βηθλεὲμ ποὺ σὲ λίγες ἡμέρες γεννιέται, ὅπως οἱ σοφοὶ τῆς Ἀνατολῆς καὶ οἱ βοσκοὶ τῆς περιοχῆς.

**Μήνυμα τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου
κ.κ. Χριστοδούλου διὰ τὸν ἐτήσιον Ἔρανον
τῆς ἀγάπης**

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἐρώτησαν κάποτε τὸν Ἀββὰ Ἀγάθωνα πῶς ἐκδηλώνεται ἡ εἰλικρινὴς ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον, καὶ ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε:

Ἀγάπη, εἶπε, εἶναι νὰ βρῶ ἓναν λεπρὸ καὶ νὰ τοῦ δώσω εὐχαρίστως τὸ σῶμα μου καί, ἂν εἶναι δυνατόν, νὰ πάρω τὸ δικό του.

Στὴν ἀπάντηση αὐτῆ τοῦ σοφοῦ γέροντα, συμπεκνώνεται τὸ νόημα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Μέσα στὴν Ἐκκλησία μας, ἡ ἀγάπη εἶναι συμμετοχὴ στὸν πόνο, συνοδοιπορία στὴ δοκιμασία, συν-χώρηση καὶ συν-οδύνη. Ὁ γνήσιος Χριστιανὸς, γίνεται πατέρας γιὰ τοὺς ἀδυνάτους, ὀφθαλμὸς γιὰ τοὺς τυφλοὺς, πόδια γιὰ τοὺς χωλοὺς. Τελικά, ἡ ἀγάπη εἶναι ὁ δρόμος ποὺ ὁδηγεῖ στὴν ὁμοίωσή μας μὲ τὸ Θεό.

Ἡ ἀγάπη, λοιπόν, εἶναι συνυφασμένη μὲ τὸν πλησίον μας, ποὺ μπορεῖ νὰ χαίρεται ἢ νὰ θλίβεται, νὰ πονᾷ ἢ νὰ δακρύζει, νὰ ἀπελπίζεται καὶ νὰ περιφρονεῖται καὶ τὸ ἐρώτημα ποὺ ἀναφέρεται εἶναι ποιὸς θὰ σκουπίσει τὸ δάκρυ τοῦ πονεμένου, ποιὸς θὰ σφίξει τὸ χέρι τοῦ ἀρρώστου, ποιὸς θὰ χαμογελάσει στὸν ἀπελπισμένο. Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ μὴ βιαστοῦμε νὰ ἀπαντήσουμε ἀνεύθυνα: ἡ κοινωνικὴ πρόνοια τοῦ κράτους καὶ τὰ ἰδιωτικὰ γηροκομεῖα. Διότι κοινὸς παρανομαστής ὅλων αὐτῶν εἶναι ἡ δημοσιούπαλληλικὴ νοοτροπία. Κι ὅμως ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι ἐπάγγελμα, οὔτε περιορίζεται στὸ ὀκτάωρο.

Εἶναι καύση καρδιᾶς, εἶναι καθημερινὸς ἐλεγχὸς συνειδήσεως. Οὐσιαστικὰ ἡ ἀγάπη εἶναι πρῶτα φιλοθεΐα καὶ μετὰ φιланθρωπία.

Ἡ Ἐκκλησία μας, ὡς κοινωνία πιστῶν, ποὺ ζεῖ τὴν ἀγάπη προσωποποιημένη στὸν ἐσταυρωμένο Χριστό, τὴ φανερώνει μέσα στὸν κόσμον μὲ τὰ ἔργα της. Ἄς καταλάβουμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἴμαστε ὅλοι ἐμεῖς, ποὺ πιστεύουμε στὸν Τριαδικὸ Θεὸ καὶ κοινωνῶμε τὸ ζωοποιὸ Σῶμα καὶ Αἷμα Του. Ἐπομένως, ἐὰν ὁ καθένας μας ἀδιαφορεῖ ἢ ἀμελεῖ γιὰ τὸν πλησίον του, τότε «πολὺ σωστὰ» μεταθέτει τὶς εὐθύνες του στὴν Ἐκκλησία, τὴν ὁποία βλέπει ὡς ἱδρυμα κοινωνικῆς προνοίας καὶ παροχῶν καὶ ὅχι ὡς Σῶμα Χριστοῦ, ζωντανὸ μέλος τοῦ ὁποίου εἶναι καὶ ὁ ἴδιος.

Ὁ Μ. Βασίλειος λέγει ὅτι «ἐὰν καταναλῶνεις περισσότερο ἀπὸ τὸ ἀναγκαῖο, τὸ ἐπιπλέον φαγητό σου εἶναι κλεμμένο ἀπὸ τὸ πιάτο τοῦ φτωχοῦ». Ἄς ἔχουμε τὸ λόγο αὐτὸ τοῦ μεγάλου Πατρὸς στοῦ νοῦ μας τὶς ἅγιες ἡμέρες ποὺ ἔρχονται. Ἡ χαρὰ τῆς γιορτῆς δὲν κρύβεται στὸ πλούσιο γιορτινὸ τραπέζι, ἀλλὰ στὸ νεογέννητο Χριστὸ ποὺ ἦλθε στὸν κόσμον γιὰ νὰ μᾶς μάθει ὅτι ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι μόνο νὰ δίνουμε, ἀλλὰ νὰ ζοῦμε σὰν δικό μας τὸ πρόβλημα τοῦ διπλανοῦ μας. Στὴν Ἀποκάλυψη, ὁ Χριστὸς μᾶς «περιφέρεται» ὡς ἓνας ζητιάνος κτυπώντας τὴν πόρτα τῶν σπιτιῶν τῶν ἀνθρώπων (Ἀποκ. γΔ 20). Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ αὐτὲς τὶς ἡμέρες ὁ πᾶσχων Ἰησοῦς θὰ κτυπήσει καὶ τὴ δική μας πόρτα. Δὲ νοιάζεται γιὰ τὴν ἐκούσια φτώχεια Του, ἀλλὰ γιὰ τὴ φτώχεια τῶν πονεμένων ἀδελφῶν Του. Ἄραγε θὰ τοῦ ἀνοίξουμε;

Ἄς κάνουμε ἀπὸ σήμερα ἀρχὴ γιὰ μιὰ πνευματικὴ ζωὴ ὅπου ἡ ἀγάπη, δηλαδὴ ὁ Χριστὸς, θὰ γίνεαι τὸ κέντρο τῆς ζωῆς μας προκειμένου νὰ γίνουμε ὁμοτράπεζοι τῶν φτωχῶν, ἀντιλήπτορες τῶν ἀσθενῶν, φίλοι καρδιακοὶ τῶν πονεμένων. Ὁ καθένας μας ἂς συμμετάσχει στὸν Ἔρανο Ἀγάπης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ποὺ θὰ διεξαχθεῖ στὶς 15, 16, 17, 18 καὶ 19 Δεκεμβρίου, εἴτε ἀπὸ τὸ ὑστέρημά του, εἴτε ἀπὸ τὸ πλεόνασμά του, γιὰ νὰ συναντήσουμε στὸ σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ τὸν ἐκουσίως πτωχεύσαντα δι' ἡμᾶς νηπιάσαντα Χριστὸν ὡς ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ Του.

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Ἡ δεύτερη συνάντηση τοῦ χειμερινοῦ προγράμματος τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν

Ἡ δεύτερη προγραμματισμένη συνάντηση τοῦ Χειμερινοῦ προγράμματος τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν θὰ γίνῃ τὸ ἐρχόμενο Σάββατο 15 Δεκεμβρίου. Σὲ αὐτὴ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γέρων Ἐφέσου κ. Χρυσόστομος Κωνσταντινίδης, καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, θὰ ἀναπτύξῃ τὸ θέμα «Ὁρθοδοξία καὶ νεωτερικότητα». Ἀμέσως μετὰ ὁ κ. Ἀντώνης Μανιτάκης, καθηγητὴς Συναγματικοῦ Δικαίου στὸ Α.Π.Θ. θὰ μιλήσῃ γιὰ τὴν «Ὁρθοδοξία καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου». Πάνω στὸ ἴδιο θέμα θὰ μιλήσῃ καὶ ὁ Κώστας Δεληκωνσταντῆς, καθηγητὴς Παιδαγωγικῆς Σχολῆς Φλώρινας τοῦ Α.Π.Θ. Οἱ συναντήσεις αὐτὲς ἀρχίζουν στὶς 10 π.μ. καὶ γίνονται στὸ συνεδριακὸ Κέντρο Οὔ.Ι.Μ. μετὰ τὴν εὐγενικὴ χορηγία τῶν ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων Μουστακαλῆ.

Θυμίζουμε ὅτι εἶναι ἡ δεύτερη χρονιά τοῦ Χειμερινοῦ προγράμματος τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν ποὺ διοργανώνει ἡ Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος μετὰ πρωτοβουλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἰγνατίου.

Τὰ μαθήματα στὴ δεύτερη αὐτὴ χρονιά περιτρέφονται στὸ γενικὸ θέμα «Ὁρθοδοξία καὶ νεωτερικότητα» καὶ οἱ εἰσηγήσεις γίνονται τόσο ἀπὸ διακεκριμένους Θεολόγους ἀλλὰ καὶ μὴ Θεολόγους.

Τὸν συντονισμό τοῦ Χειμερινοῦ προγράμματος τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν τὴν ἔχει ὁ Θεολόγος Παντελῆς Καλαϊτζίδης.

Ἐληξαν οἱ ἐργασίες στὸ Θεολογικὸ Ἑργαστήριον τοῦ περιοδικοῦ «Σύναξη» ποὺ φιλοξένησε ἡ Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν

Ἐληξαν οἱ ἐργασίες τοῦ Θεολογικοῦ Ἑργαστηρίου τοῦ περιοδικοῦ «ΣΥΝΑΞΗ» ποὺ φιλοξενήθηκε τὸ Σάββατο 1.12.2001 ἀπὸ τὸ χειμερινὸ πρόγραμμα τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Τὸ περιοδικὸ «ΣΥΝΑΞΗ» διοργανώνει κατὰ τακτὰ διαστήματα Θεολογικὰ Ἑργαστήρια μετὰ ἓνα κεντρικὸ θέμα στὸ

ὁποῖο οἱ συμμετέχοντες ἐμβαθύνουν μετὰ εἰσηγήσεις καὶ γόνιμο διάλογο. Τὰ Θεολογικὰ αὐτὰ Ἑργαστήρια συγκροτοῦνται ἀπὸ ἐξειδικευμένους κληρικούς καὶ θεολόγους. Τόσοι οἱ εἰσηγήσεις ὅσο καὶ οἱ παρεμβάσεις δημοσιεύονται σὲ εἰδικὰ ἀφιέρωματα τοῦ περιοδικοῦ.

Στὸ συγκεκριμένο Θεολογικὸ Ἑργαστήριον τὸ πρὸς συζήτηση θέμα ἦταν: «Ἐλευθερία καὶ φόβος στὴ ζωὴ καὶ στὶς δομὲς τῆς Ἐκκλησίας». Ἡ ἐναρξὴ ἔγινε μετὰ χαιρετισμὸ ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου.

Πρώτη διαβάστηκε ἡ εἰσήγησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θηβῶν κ. Ἱερωνύμου, ὁ ὁποῖος δὲν μπόρεσε νὰ παρευρεθεῖ. Τὸ θέμα τῆς εἰσηγήσεως ἦταν «Ἐλευθερία καὶ φόβος».

Ἀκολούθησε ὁ Θεολόγος κ. Γιάννης Παπαδόπουλος, μέλος τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ περιοδικοῦ, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Κατανοήσεως δομῶν διολισθήσεις», ἀμέσως μετὰ ὁ Θεολόγος κ. Κλήμης Πυρουνάκης ἀναφέρθηκε στὴν «Ἡ Ἐκκλησία τοῦ μέλλοντος», ἐνῶ ὁ ψυχίατρος καὶ ψυχαναλυτὴς κ. Δημήτρης Κυριαζὴς πραγματεύθηκε τὸ θέμα «Ἐλευθερία: ἀνθρωπολογικὲς προϋποθέσεις». Τὸν συντονισμό τοῦ πρώτου αὐτοῦ μέρους εἶχε ὁ κ. Γιάννης Λάμπας, ἐπίσης μέλος τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ περιοδικοῦ «ΣΥΝΑΞΗ».

Στὸ δεύτερο μέρος διαβάστηκε ἡ εἰσηγήσις τοῦ π. Σταμάτη Σκλήρη, θεολόγου, ἱατροῦ καὶ ἀγιογράφου, μέλους τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ περιοδικοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν μπόρεσε νὰ παρευρεθεῖ. Τὸ θέμα τῆς εἰσηγήσεως ἦταν «Φόβος καὶ ἐλευθερία στὸ λειτούργημα τῆς Ἀγιογραφίας». Ἀμέσως μετὰ ὁ ἀρχισυντάκτης τοῦ περιοδικοῦ «ΣΥΝΑΞΗ» κ. Θανάσης Παπαθανασίου, Δρ. Θεολογίας καὶ πτυχιούχος Νομικῆς εἰσηγήθηκε τὸ θέμα «Ἡ τρομοκρατία τῶν ἀντιτρομοκρατῶν». Τὸν συντονισμό τοῦ δευτέρου μέρους εἶχε ὁ ὑπεύθυνος τοῦ Χειμερινοῦ Προγράμματος τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν, Θεολόγος κ. Παντελῆς Καλαϊτζίδης.

Πέραν τῶν δύο ὥρῶν διήρκεσε ὁ διάλογος στὸν ὁποῖο γόνιμα συνεισέφεραν τὰ μέλη τοῦ Θεολογικοῦ Ἑργαστηρίου, ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα καὶ ὁ καθηγητὴς κ. Χρ. Γιανναράς, ὁ καθηγητὴς κ. Νικήτας Ἀλιπράντης, ὁ Πάρεδρος τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστι-

τούτου κ. Γεώργιος Στάθης, ἡ σύμβουλος Θεολόγων κ. Πηγή Καζλάρη κ.ἄ.

Οἱ ἐργασίες τοῦ Θεολογικοῦ Ἐργαστηρίου κατέδειξαν τὴ σπουδαιότητα ποὺ ὀφείλει νὰ κατέχει στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἐλευθερία σὲ ὅλες τὶς διαστάσεις: στὴν καλλιέργεια κριτικῆς σκέψης, στὴ διαμόρφωση θεσμῶν ποὺ ὑπηρετοῦν τὴν ἐλευθερία, στὴ συγκρότηση προσωπικοτήτων ποὺ δὲν συνθλίβονται ἀπὸ τὸ φόβο καὶ τὸν ἐκφοβισμό, πραγματικοτήτων ποὺ εὐθύνονται γιὰ τὶς στρεβλώσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς.

Τὴν ἐπόμενη ἡμέρα, Κυριακὴ 2 Δεκεμβρίου, στὶς 11.30 τὸ πρωῒ, στὴν αἴθουσα ἐκδηλώσεων τοῦ ἀνακαινισμένου Μεταξουργείου στὴ Νέα Ἰωνία, ἡ Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν καὶ τὸ περιοδικὸ «ΣΥΝΑΞΗ» ποὺ φέτος ἐορτάζει τὰ 20 χρόνια ἀπὸ τὴν ἐκδόσή του, πραγματοποιοῦσαν ἀνοικτὴ ἐκδήλωση μὲ θέμα: «Χρειάζεται τὴ Θεολογία ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος».

Ὁμιλητὲς ἦταν οἱ: π. Παῦλος Ἰωάννου, Γραμματέας Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Νεότητος, ὁ π. Ἀρσένιος Μέσκος, Πτυχιούχος Θεολογίας καὶ Πολυτεχνείου ἀπὸ τὴν Ἱ. Μονὴ Μεταμορφώσεως τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἡ κ. Εὐη Βουλγαράκη, μέλος τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς, Θεολόγος. Ἀκολούθησε ἐνδιαφέρουσα συζήτηση.

Τὴν ἐκδήλωση ἀνοίξε ὁ κ. Παντελὴς Καλαϊτζίδης, συντόνισε ὁ κ. Θανάσης Παπαθανασίου καὶ ἐκλείσε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος.

Τονίσθηκε πόσο χρειάζεται ἡ νηφάλια Θεολογία, προκειμένου τὸ ἐκκλησιαστικὸ σῶμα νὰ μὴν ὀλισθαίνει σὲ μαγικὲς καὶ ἀλλοτριωτικὲς πρακτικὲς, ἐνῶ, ταυτόχρονα, ὑπογράμμισε τὸ χρέος τῆς Θεολογίας νὰ διαλέγεται μὲ τὰ ζητήματα ποὺ θέτει ἡ ἀλματώδης ἀνάπτυξη τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν τοῦ ἀνθρώπου. Τέλος, ἐπισημάνθηκε ὅτι αὐτοὶ οἱ προβληματισμοὶ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ξένοι πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸ αἶτημα τῆς ἀγιότητος.

Καὶ τὶς δύο ἡμέρες στοὺς συντελεστὲς τῶν ἐκδηλώσεων προσφέρθηκε ἀπὸ τὴν Ἱ. Μητρόπολη γεῦμα στὶς ἐνορίες Εὐαγγελίστριας Ν. Ἰωνίας καὶ Ἀγίου Δημητρίου Ν. Δημητριάδος, ἀντίστοιχα.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἱερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Τὴν Τετάρτη 19η Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε ἡ Χριστουγεννιάτικη γιορτὴ τοῦ Βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως «ΤΑ ΑΓΓΕΛΟΥ-ΔΑΚΙΑ», τὴν ὁποία τίμησε μὲ τὴν παρουσία Του ὁ Μητροπολίτης μας. Τὴν ἐορταστικὴ ἐκδήλωση παρηκολούθησαν τὰ μέλη τοῦ Ἰδρύματος «ΑΓΑΠΗΣ ΜΕΛΑΘΡΟΝ (Ο ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ)», οἱ γονεῖς τῶν παιδιῶν καὶ πολλοὶ συμπολίτες μας.

Τὰ παιδιὰ μὲ τὴν ἀπλότητα καὶ ἀθωότητα ποὺ τὰ διακρίνει, ἀπήγγειλαν Χριστουγεννιάτικα ποιήματα καὶ σκέτς καὶ τραγούδησαν ἐορταστικὰ τραγούδια καὶ κάλαντα. Τέλος ὁ Σεβασμιώτατος σὲ σύντομη προσλαλία του ἀπηύθυνε πατρικὲς εὐχὲς καὶ εὐχαρίστησε τοὺς γονεῖς ποὺ ἐμπιστεύονται τὰ παιδιὰ τους στὴν Ἐκκλησία.

— Χθὲς Κυριακὴ κατὰ τὴν τελεσθεῖσα Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερό Ναὸ Ἀγίου Ἀνδρέου Αἰγίου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας ἐχειροτόνησε σὲ Πρεσβύτερο τὸν Ἱεροδιάκονο π. Ἰωακείμ κατὰ κόσμον Ἰουνστίν-Μαξιμίλιαν ΝΙΚΟΛΑΕ, ἀδελφὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Ἀθανασίου Φιλίων Καλαβρύτων στὴν ὁποία προσφέρει ἀξιόλογο ἔργο γιὰ τὴν ἀνασυγκρότηση, τὴν συντήρηση τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τὴν πνευματικὴ πρόοδο αὐτῆς. Ὁ π. Ἰωακείμ ἄγει τὸ 31ο ἔτος τῆς ἡλικίας του, κατὰγετα ἀπὸ τὴν Κωστάντζα τῆς Ρουμανίας καὶ ἐγκαταβιοῖ στὴν Ἱερὰ Μονὴ ἀπὸ τετραετίας. Ἐπιδεικνύει ζῆλο, ἀφοσίωση, ἐργατικότητα καὶ φλέγεται ἀπὸ ἐπιθυμία νὰ διακονίσει τὸ ἱερὸ Θυσιαστήριο.

— Περισσότερα ἀπὸ 50 παιδιὰ τῶν Νεανικῶν Συντροφικῶν τοῦ Κέντρου Νεότητος «Νέοι Ὁρίζοντες» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὸ Σάββατο πρωῒ 22 Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. ἐπεσκέφθησαν τὸ Νοσοκομεῖο Αἰγίου, ὅπου ἔψαλαν τὰ κάλαντα καὶ μοίρασαν χειροποίητες κάρτες στοὺς ἀσθενεῖς καὶ τὸ νοσηλευτικὸ προσωπικόν, ὅπου τὰ ὑπεδέχθησαν μὲ συγκίνηση καὶ ἐνθουσιασμό.

Στὴ συνέχεια ἐπεσκέφθησαν τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα «ΑΓΑΠΗΣ ΜΕΛΑΘΡΟΝ (Ο ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ)», ὅπου ἔψαλαν τὰ κάλαντα καὶ παρουσίασαν μουσικοχορευτικὸ πρόγραμμα στὶς τροφίμους.

(24.12.2001)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Στις ἀρχές Νοεμβρίου 2001 ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκου-
μενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος μετέβη στὴν
Ἀρμενία γιὰ νὰ κηρύξη τὴ λήξι τῶν ἐορτασμῶν γιὰ
τὴν 1700ετηρίδα τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τῆς. Στὴν πό-
λι Ἐρεβάν τὸν ὑπεδέχθη ὁ διακεκριμένος Πα-
τριάρχης τῶν Ἀρμενίων Καρέκιν Β΄. Ἡ ἐπίσημος
ὑποδοχὴ τοῦ Παναγιωτάτου ἐγίνε στὸ Ἑτμιετζίν,
ὅπου ἐψάλη καὶ ἐπίσημη δοξολογία. Ἐπίσης ἐκεῖ ὁ
Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινου-
πόλεως κατὰ τὴ διάρκεια τελέσεως Οἰκουμενικῆς Θ.
Λειτουργίας ὁμιλῶν κήρυξε τὴ λήξι τῶν ἐορτασμῶν.
Ε.Δ.Θ.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Τὴν 22α Ὀκτωβρίου 2001 ὁ Πάπας Ἰωάννης-
Παῦλος Β΄ δέχθηκε στὸ Βατικανὸ τὴν Α.Θ.Μ. τὸν
Πατριάρχη Ἀντιοχείας κ. Ἰγνάτιο Δ΄ Χαζίμ, τὸν ὁποῖο
χαρακτήρισε ὡς «ἐργάτη τῆς πρώτης ὥρας στis
προσπάθειες ποὺ καταβάλλονται γιὰ τὴν προσέγγι-
σι Ἀνατολῆς καὶ Δύσης». Ὁ Ποντίφηξ ὑπέμνησε ἐπί-
σης τὴν ἐπίσκεψι τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἰγνατίου Δ΄
στὴ Ρώμη τὸν Μάιο τοῦ 1993, γιὰ τὴν ὁποία τόνισε:
«Προχωρήσαμε μαζί καὶ μὲ ἀποφασιστικότητα στὴν
ὁδὸ τῆς ἐνότητας».

— Κατὰ τὴ 10η Σύνοδο τῶν Ἐπισκόπων τῆς Κα-
θολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία συνήλθε στὴ Ρώμη ἀπὸ
20 Σεπτεμβρίου ἕως 27 Ὀκτωβρίου 2001 ὁ Πα-
τριάρχης τῶν Μελχιτῶν Γρηγόριος Γ΄, ὁμιλήσας
περὶ τῆς Ἐκκλησιολογίας καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τά-
ξεως τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, ἀπέκρουσε τὴν
ὑπὸ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν ὑποτίμησι τῶν Πατριαρ-
χικῶν Συνόδων τῆς Ἀνατολῆς. Ἐκτός τῶν ἄλλων,
εἶπε: «Δὲν εἶναι ὀρθὸ νὰ ἐξισώνεται ἡ Πατριαρχικὴ
Σύνοδος πρὸς τίς κατὰ τόπους Συνόδους τῶν Ἐπι-
σκόπων... Εἶναι ἡ ἀνωτάτη ἀρχὴ τῆς Ἀνατολικῆς
Ἐκκλησίας. Ἐχει δικαίωμα νὰ θεσπίζῃ κανόνες, νὰ
ἐκλέγῃ ἐπισκόπους καὶ πατριάρχες, νὰ λύῃ διαφο-
ρές... Τὸ πατριαρχικὸ διακόνημα εἶναι στὴν Ἀνατο-
λικὴ Ἐκκλησιολογία τὸ ἀντίστοιχο τοῦ καθ' ὅλα σε-
βαστοῦ διακονήματος τοῦ Διαδόχου τοῦ Ἀποστόλου
Πέτρου. Ἐπὶ ὅσον καιρὸ ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία δὲν
θὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψι τῆς τὴν ἀλήθεια αὐτῇ, πρόσδος
στὸν οἰκουμενικὸ διάλογο δὲν θὰ γίνεται.

— Ὁ Πάπας σὲ κήρυγμά του πρὸς ἐπιστήμονες
καὶ σπουδαστὲς τόνισε ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγουν
τὸν πειρασμὸ μιᾶς προόδου τῆς ἐπιστήμης, ἡ ὁποία
ἀντιτίθεται στὸ θέλημα καὶ στὰ σχέδια τοῦ Θεοῦ.
Ἰδιαιτέρως ἐπεσήμανεν, ὅτι ἡ μοντέρνα ἐπιστημο-
νικὴ καὶ τεχνολογικὴ ἀνάπτυξις ὑπόσχεται πολλὰ
γιὰ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ συνοδεύ-
εται ἀπὸ τὴν «τρομακτικὴ σκιά τῆς καταστροφῆς
καὶ τοῦ θανάτου».

— Ἐξ ἀφορμῆς τῆς λήξεως τοῦ ὑπὸ τοῦ Ο.Η.Ε.
δημιουργηθέντος Διεθνoῦς Ἑτους τῶν Ἐθελοντῶν
ὁ Πάπας ἀπηύθυνε μῆνυμα πρὸς τοὺς ἐθελοντὲς
ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου, στὸ ὁποῖο τονίζει ὅτι ἡδὴ
«ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον εἶναι ἡ εὐγλωττοτάτη
ἐκφρασις τοῦ εὐαγγελισμοῦ». Προσέθεσεν, ὅτι ὁ
μέγας «εἰρηνικὸς στρατὸς» τῶν ἐθελοντῶν εἶναι
ἐλπιδοφόρο σημεῖο τῆς ἐποχῆς μας.

— Ὁ Πάπας ὁμιλῶν πρὸς τοὺς ἐλθόντες στὴ Ρώ-
μη ρωμαιοκαθολικοὺς ἐπισκόπους τῆς Ταυλάνδης
τόνισε ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς πρέπει νὰ ριζώνῃ μέσα
σὲ κάθε τοπικὸ πολιτισμὸ. Ἐπίσης εἶπεν ὅτι στὴν
Ἀσία ὁ διαθρησκειακὸς διάλογος, οἱ ἐπαφές καὶ οἱ
συνεργασίες μὲ ἐκπροσώπους ἄλλων θρησκειῶν
εἶναι καθήκον. Ἰδίως ὁ διάλογος μεταξύ Βουδδι-
στῶν καὶ Χριστιανῶν στὴν Ταυλάνδη εἶναι πνευμα-
τικὴ ἀντίδρασι στὸ ὕλιστικὸ καὶ καταναλωτικὸ
πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

— Ὁ Καθολικὸς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμπούγιας τῆς
Νιγηρίας, Ἰωάννης Ὀναγκάν, ἀναφερόμενος στὰ
φαινόμενα τῆς τρομοκρατίας, τόνισε: «Ὅταν ὁ
πρόεδρος Μποῦς ὁμιλεῖ γιὰ “κόσμο πολιτισμένο”,
προφανῶς ἐννοεῖ τὸν ἑαυτὸ του, τὸν κύριο Μπλαῖρ
καὶ μερικὲς χώρες τῆς Δύσεως. Αὐτοὶ διαδίδουν ὅτι
ὁ πόλεμος, τὸν ὁποῖο κήρυξαν, εἶναι πόλεμος
ὁλων, ὅμως στὴν πραγματικότητα εἶναι πόλεμος
δικός τους. Δὲν φαίνονται νὰ καταλαβαίνουν ὅτι
πέραν ἀπ' αὐτοὺς ὑπάρχουν δισεκατομμύρια ἀνθρώ-
πων γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ πόλεμος δὲν ἔχει κανένα
προβάδισμα. Ὅσο ἡ Δύσι δὲν καταλαβαίνει αὐτό,
τόσο τὰ πλήγματα τῶν τρομοκρατῶν θὰ ἐξακο-
λουθοῦν. Θὰ διαιωνίζονται οἱ παράγοντες τῆς
ὀργῆς, τῆς δυστυχίας, τῆς καταπίεσεως. Πάντοτε
κάποιος καμικάζι, θὰ λέγῃ: “κι ἂν πεθάνω δὲν ἔχω
τίποτα νὰ χάσω”».

Ε.Δ.Θ.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΖΩΗ

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΑΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΣΥΜΠΟΣΙΩΝ, 2000 ΚΑΙ 2001

I.

Κατά τόν μήνα Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1982, ὑπέβαλα εἰς τὴν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τὴν δημοσιευθεῖσαν τότε μελέτην μου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ μας Παιδεία. Τὸ πρόβλημα τῆς Μορφώσεως καὶ Ἐπιμορφώσεως τῶν Ἐφημερίων μας». Δι' ἐκτενῶν δὲ ἀναφορῶν μου ἐτονίζετο ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τῆς ταχείας ἀναδιαρθρώσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας Ἐκπαιδεύσεως, ὥστε νὰ ἀντα-

γνωστοποιήσῃ καὶ εἰς ἐμέ, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 927/938/26 Μαΐου τοῦ ἰδίου ἔτους, ἐγγράφου Της, ἐπελήφθη τοῦ θέματος τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας Ἐκπαιδεύσεως, καὶ «Συνοδικῇ ἀποφάσει», διεβίβασε τὴν ἐν λόγῳ μελέτην, μετὰ τῆς ἀναφορᾶς μου, «εἰς τὴν ἀρμοδίαν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παιδείας, πρὸς μελέτην καὶ ἀξιοποίησιν».

Ὡς ἐγράφη δὲ τότε εἰς τὸν Τύπον, τὴν 16ην Ἰουνίου τοῦ ἰδίου ἔτους, 1982, ὁ τότε Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κύριος Ἐλευθέριος Βερυβάκης συνεκρότησεν εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐργασίας, ἐξ ἐκπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας, ἀρμοδίων παραγόντων τοῦ Ὑπουργείου του καὶ ἄλλας προσωπικότητας, «γιά τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου κύριος Ἀπόστολος Κακλαμάνης, ὁμιλῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ε' Πανελληνίου Θεολογικοῦ Συνεδρίου, τὴν 3ην Σεπτεμβρίου τοῦ ἰδίου πάντοτε ἔτους 1982, ἐνώπιον 2000 καὶ πλέον Συνέδρων, ἐκπροσώπων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν Πολιτικῶν Κομμάτων, τοῦ Τύπου, διαφόρων Ἐνώσεων Ἐκπαιδευτικῶν, πολλῶν Πανεπιστημιακῶν Καθηγητῶν καὶ λειτουργῶν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ ἄλλων προσωπικοτήτων ἐκ τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τῆς Χώρας, εἶπε, μετὰξὺ ἄλλων, καὶ τὰ κατωτέρω, τὰ ὁποῖα, αὐτόν ἀκριβῶς τὸν καιρὸν ἔχουν ἰδιαίτεραν σημασίαν καὶ ἐπικαιρότητα:

Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις «δὲν πρόκειται νὰ διευκολύνῃ ὁποιαδήποτε χαλάρωσιν τῶν δεσμῶν Ὁρθοδοξίας καὶ Γένους, δεσμῶν, ποὺ ἐσφυρηλατήθησαν σὲ κρίσιμες ἐθνικὰς στιγμὰς, στὴ διάρκεια τῆς ἀγωνιστικῆς πορείας τοῦ ἔθνους μας. Πρὸς ἐνδυνάμωσιν μάλιστα τῶν δεσμῶν αὐτῶν, στοχεύουμε, κατὰ προτεραιότητα, τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς Ἐκκλη-

Τοῦ κ. **ΑΝΔΡΕΟΥ ΙΩΑΝ. ΦΥΤΡΑΚΗ**

Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ποκρίνεται αὕτη εἰς τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου καὶ τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ, τόσον προβληματιζομένου, σημερινοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς τὴν ἐν λόγῳ μελέτην ἐξετάζονται αἱ καταβληθεῖσαι προσπάθειαι ὑπὸ τοῦ Νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας του, διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, καὶ ἐρευνῶνται οἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἐπετεύχθησαν, μέχρι καὶ σήμερον, διὰ τῶν, κατὰ καιροὺς, διαφόρων τύπων καὶ μορφῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα.

Καὶ ἐπὶ τούτοις, διατυπώνονται ὠρισμένοι σκέψεις καὶ προτείνεται ἡ ἰδρυσις εἰδικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Παιδευτηρίων, διὰ τὴν μόρφωσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν διαρκὴ ἐπιμόρφωσιν τῶν Ἐφημερίων μας, ὥστε νὰ δύνανται οὗτοι νὰ ἐπιτελοῦν καρποφόρως τὸ ὑψηλὸν τῶν λειτουργημάτων, εἰς τὸν διαρκῶς μεταβαλλόμενον κόσμον τῶν ἡμερῶν μας.

Ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, ὡς εὐηρεστήθη νὰ

σιαστικής Ἐκπαιδεύσεως, ὥστε νὰ ἀνταποκριθῇ δημιουργικὰ στὶς ἀξιώσεις τῆς ἐποχῆς μας καὶ ν' ἀποκτήσῃ, ἐπιτέλους, ἡ Ἐκκλησία τὰ ἐξειδικευμένα στελέχη, πὺν χρειάζεται. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, συστήσαμε Ὁμάδα Ἐργασίας, πὺν ἔχει καταθέσει ἤδη τὶς πρῶτες προτάσεις της. Εὐελπιστοῦμε, κατέληξεν ὁ κ. Ὑπουργός, ὅτι, τόσο ἡ ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας, ὅσο καὶ οἱ Θεολογικὲς Σχολές καὶ ὅλοι σεῖς θὰ συνδράμετε τὴν προσπάθειά μας αὐτή».

Θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ἀξιοπρόσεκτος ταχύτης, μὲ τὴν ὁποῖαν, τόσον ἡ Ἐκκλησία ὅσον καὶ ἡ Πολιτεία, ἐνεργοποιήθησαν διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἀποδεικνύει τὴν σημασίαν, τὴν ὁποῖαν οἱ δύο αὐτοὶ ἀρμόδιοι παράγοντες ἀπέδιδαν εἰς τὸ ἐν λόγω θέμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ἐπείγοντα χαρακτήρα του.

Δυστυχῶς ὁμως καὶ αὐτὴ ἡ προσπάθεια, ὡς καὶ τόσαι ἄλλαι σχετικαί, κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίαι, δὲν εἶχον τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα, ἰδίᾳ ἀπὸ τὴν τελευταίαν, δικαιολογημένα ἀνεμόνοντο ἀπὸ αὐτάς.

Μέχρι καὶ σήμερον δὲ τὸ πρόβλημα της ἐνδεδειγμένης εἰς τὰς ἡμέρας μας μορφώσεως καὶ ἐπιμορφώσεως τῶν Ἐφημερίων μας δὲν ἔχει, δυστυχῶς, ἐπιλυθῇ. Θὰ ἠδύνατο δὲ νὰ λεχθῇ, ὅτι, καὶ διὰ τὴν ὅλως προσφάτως προωθουμένην προσπάθειαν, δὲν διαφαίνονται οἱ καλύτεροι οἰωνοί.

Ὡς Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς μέλος, ἐπὶ σειρὰν δεκαετιῶν, τῆς Διοικήσεως τῆς «γεραρᾶς» πάντοτε Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ἡ ὁποία ἀναβιώσασα, ὡς γνωστόν, ἐκ τῶν ἐρειπίων της, κατόπιν πολλῶν προσπάθειων μετὰ τὸν Β' Παγκόσμιον πόλεμον, ἔχει προσφέρει μεγίστας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος κατὰ τὰ 156 ἔτη τῆς λειτουργίας της, ἀλλὰ καὶ ὡς διευθυντὴς τοῦ Περιδικοῦ Συγγράμματος τῆς Σχολῆς αὐτῆς, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ριζαρείος Ἐκκλησιαστικὴ Παιδεία», ἐνόμισα ὅτι εἶχα χρέος νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὴν τόσον θερμὴν καὶ ἐλπιδοφόρον πρόκλησιν τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ.

Ἡ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ εὐρύτερα ἀναδιάρθρωσις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας Παιδείας ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη. Ἡ λειτουργικὴ ἀγωγή τοῦ Πληρώματος», ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν Γ' τόμον τοῦ ἀνωτέρω Περιδικοῦ Συγγράμματος τῆς Ριζαρείου, ὑπῆρξεν

ἡ συμβολὴ μου εἰς τὴν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, πρόκλησιν τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ.

Ἐπιδιώξεις τῆς μελέτης αὐτῆς ὑπῆρξε νὰ τονίσῃ, ἀκόμη μίαν φοράν, τὴν ἀναγκαιότητα τῆς προωθουμένης προσπάθειας ἀναδιάρθρωσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παιδείας. Καὶ ἀκόμη νὰ ἐξάγῃ ἓνα οὐσιώδη τομέα τοῦ ἔργου τῆς Ὁρθόδοξου ἀγωγῆς τοῦ ὅλου Πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, τῆς λειτουργικῆς του ἀγωγῆς. Ἡ ὁποία, διὰ νὰ εἶναι ὠλοκληρωμένη, θὰ πρέπει νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν παροχὴν βέβαια τῶν ἀναγκαίων γνώσεων, ὥστε νὰ κατανοοῦν οἱ πιστοὶ τὸ νόημα τῶν λειτουργικῶν κειμένων, ἐφ' ὅσον, ὡς «συλλειτουργοί», κατὰ τινα τρόπον, μετὰ τοῦ λειτουργοῦ Ἱερέως, συνδιαλέγονται διαρκῶς μετ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ ἀκόμη καὶ νὰ τοὺς χειραγωγῇ, νὰ βιώνουν τοὺς ποικίλους συμβολισμοὺς τῶν «δρωμένων» κατὰ τὰς λατρευτικὰς ἐκδηλώσεις, ὥστε νὰ ἐπηρεάζουν καὶ νὰ καθοδηγοῦν οὗτοι τὴν καθ' ὅλου ζωὴν των.

Ὁρισμένα στοιχεῖα ἐκ τῆς μελέτης αὐτῆς εἶχον ἀναπτυχθῇ καὶ εἰς τὴν ἀναφερθεῖσαν μελέτην μας περὶ «Ἐκκλησιαστικῆς Παιδείας» ἀλλὰ καὶ εἰς ἐτέραν ἐκτενεστέραν, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ σύγχρονος Ὁρθόδοξος Ἀγωγή εἰς τὴν Χώραν μας καὶ τὰ προβλήματά της», αἱ ὁποῖαι εἶχον δημοσιευθῇ εἰς τοὺς Β' καὶ Δ' τόμους τοῦ Περιδικοῦ τῆς Ριζαρείου, τῶν ἐτῶν 1981 καὶ 1988.

Ἀλλὰ ἐνόμισα, ὅτι, ἡ ἀνάπτυξις καὶ προβολὴ τοῦ οὐσιώδους αὐτοῦ εἰς τὸ καθ' ὅλου Ἐκκλησιαστικόν ἔργον θέματος, θὰ ἦτο ἐπιβεβλημένη καὶ ἀπαραιτήτος.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ θέμα τῆς ἀναδιάρθρωσεως καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας Ἐκπαιδεύσεως εἶναι καὶ σήμερον ὑπὸ συζήτησιν, ἃς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἀναφέρωμεν, ὅτι εἰς πρόσφατον ἀξιοπρόσεκτον μελέτην τοῦ κ. Ἰωάννη Παναγιωτόπουλου, «Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐκπαίδευσις: ἡ ἱστορία, τὸ παρὸν καὶ οἱ προοπτικὲς» (Ἐφημέριος, 1998), οἱ 4 ὀγκῶδεις τόμοι τῆς «Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Παιδείας», ἐκ 1855 σελίδων, χαρακτηρίζονται «ὡς ἓνας πραγματικὸς θησαυρὸς γιὰ ὅποιον ἀσχολεῖται μὲ τὴν μελέτη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως» (σ. 32 τοῦ Ἀνατύπου).

Εἰς τὰς 8 παραγράφους τῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ λειτουργικὴ ἀγωγή τοῦ Πληρώματος» μελέτης, ἐρευνῶνται τὰ κατωτέρω θέματα:

1. Ἡ ἀναδιοργάνωσις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας Παιδείας ἐν ὄψει.

2. Ἀναγκαία καὶ ἡ λειτουργικὴ ἀγωγή τοῦ πληρώματος.

3. Ἡ Ὁρθόδοξος Λατρεία καὶ τὰ μηνύματά της.

4. Τὰ «Ἀναγινωσκόμενα» εἰς τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας.

5. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ μας ψαλμωδία. Διὰ ζώσης μόνης «ἐναρμονίου» φωνῆς ἢ ἐνόργανος;

6. Εἰς τὸ πρωτότυπον ἢ εἰς μεταφράσεις τὰ λειτουργικά μας κείμενα;

7. Αἱ Ὁρθόδοξοι λειτουργικαὶ τέχναι, καὶ

8. Ὁρθόδοξος λειτουργικὴ παράδοσις καὶ σύγχρονος ζωὴ.

Ἡ τελευταία αὕτὴ παράγραφος ἔχει τεθῇ ὡς τίτλος τοῦ παρόντος δημοσιεύματος, πολλὰ στοιχεῖα τοῦ ὁποίου ἔχουν ληφθῇ ἐξ αὐτῆς.

II.

Μὲ ἰδιαίτεραν προσοχὴν, ἀλλὰ καὶ ἱκανοποιήσιν, ὁμολογῶ, παρακολουθῶ τὸν τελευταῖον καιρὸν τὴν αὔξησιν τοῦ ἐνδιαφέροντος, διὰ τὰ τῆς Ὁρθόδοξου Λατρείας, γενικώτερον, εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν μας χώρον.

Ἡ διαπίστωσις αὕτὴ προκύπτει ἀπὸ τὴν σύγκλησιν δύο «Πανελληνίων Λειτουργικῶν Συμποσίων» τὰ δύο τελευταῖα ἔτη, τὰς ἀξιολόγους, ὡς φαίνεται, κατ' αὐτὰ Εἰσηγήσεις καὶ τὰ δημοσιευθέντα περιληπτικὰ πορίσματα ἐκ τῶν ἐργασιῶν των. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας, ὅτι, σειρὰ παρομοίων Λειτουργικῶν Συμποσίων, ἔχει προγραμματισθῇ διὰ τὰ προσεχῆ ἔτη.

Τὸ πρῶτον ἀπὸ τὰ Συμπόσια αὐτὰ συνήλθεν, ἀπὸ τῆς 8ης μέχρι τῆς 10ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1999, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Πεντέλης, πρὸς διερεῦνησιν τοῦ θέματος: «Τὸ μυστήριον τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος χθὲς καὶ σήμερον», προσεκλήθησαν δ' ἵνα λάβουν μέρος δύο ἐκπρόσωποι ἐξ ἐκάστης Ἱ. Μητροπόλεως καὶ παρηκολούθησαν τὰς ἐργασίας του Σεβ. Ἱεράρχαι, Καθηγηταὶ Πανεπιστημίου καὶ ἄλλαι προσωπικότητες, περὶ τὰ 150 ἄτομα.

Ἐπιδιώξεις του «ὑπῆρξεν ἡ, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς Θεολογίας τῆς Λατρείας, μελέτη τῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια ἀναφέρονται σήμερον κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος καὶ προσ-

διορισμὸς τῶν ἐξ ἐπόψεως ποιμαντικῆς καὶ τελετουργικῆς ληπτέων μέτρων, διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῆς σημασίας τοῦ Μυστηρίου τούτου».

Τὸ ἐν λόγῳ Συμπόσιον συνεκλήθη, ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὑπὸ τῆς «Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου», προήδρευσε δὲ τῶν Συνεδριῶν του ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριος Χριστόδουλος.

Τὸ Β' «Πανελλήνιον Λειτουργικὸν Συμπόσιον» συνήλθεν εἰς τὸν Βόλον, μερίμνη καὶ φιλοξενία, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος Κυρίου Ἰγνατίου, ἀπὸ τῆς 22ας μέχρι καὶ τῆς 25ης Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 2000. Ὁργανώθη ὑπὸ τῆς αὐτῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκλήθησαν ἐπίσης δύο ἐκπρόσωποι ἐξ ἐκάστης Ἱ. Μητροπόλεως, παρηκολούθησαν δὲ καὶ αὐτοῦ τὰς ἐργασίας Σεβ. Ἱεράρχαι, Καθηγηταὶ Πανεπιστημίου, ἄλλαι προσωπικότητες καὶ πλήθος ἐνδιαφερομένων.

Τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν του ἐκήρυξεν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριος Χριστόδουλος. Ὁ «τίτλος» τοῦ Συμποσίου αὐτοῦ ἦτο «Ἡ Λατρεῦσόμεν ἐυαρέστως τῷ Θεῷ», τὸ αἶτημα τῆς λειτουργικῆς ἀνανεώσεως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν», τὸ ὅποιον ἐξητάσθη, ἀπὸ διαφόρους πλευράς, εἰς πέντε ἐνότητες ὑπὸ τῶν ὁμιλητῶν εἰς τὰς ἐνδιαφερούσας Εἰσηγήσεις των.

Ἐξ ὧν αὐτῶν ἀποδεικνύεται, ὅτι ἔχει ἀρχίσει ἤδη μία σοβαρὰ καὶ ἰδιαίτερος ἐνδιαφέρουσα ἐνασχόλησις μὲ τὰ θέματα τῆς λατρευτικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, μία κριτικὴ θεώρησις τῶν τῆς Ὁρθόδοξου λειτουργικῆς παραδόσεως, ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ συγχρόνου σχετικοῦ προβληματισμοῦ τῶν πιστῶν.

Ἐπειδὴ πρὸ εἰκοσαετίας περίπου καὶ ἐξ ἀφορμῆς τῶν εἰσαγωγικῶς ἐκτεθέντων, ὁ συντάκτης αὐτοῦ τοῦ δημοσιεύματος εἶχεν ἀσχοληθῇ μὲ παρεμφερῆ προβλήματα, ἐνόμισεν ὅτι θὰ ἦτο χρήσιμον νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τοὺς σημερινοὺς μελετητὰς τοῦ θέματος ὠρισμένας ἐκ τῶν σχετικῶν συμπερασματικῶν καὶ δεοντολογικῶν ἀπόψεων, παλαιότερων καὶ προσφάτων. Χαίρει δέ, διότι τὸ θέμα καὶ τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς τοῦ Πληρώματος, τὸ ὅποιον ἠθελήσαμεν νὰ προβάλλῃ τότε, ὡς οὐσιῶδες πρόβλημα μιᾶς συγχρόνου Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ Ἀγωγῆς, ἀναφέρεται εἰς πολλὰ σημεῖα

τῶν προβληματισμῶν καὶ τῶν δύο Συμποσίων τῶν ἡμερῶν μας.

Γνωστὸν εἶναι, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία χαρακτηρίζεται ὡς «κοινωνία λατρείας». Ἡ Ὁρθόδοξος, εἰδικώτερα, Λειτουργία ἀποτελεῖ, κατὰ τὴν Πατερικὴν ἔκφρασιν, «εἰκόνα τῆς τοῦ Σωτῆρος Πολιτείας», «συγκεφαλαιῶσιν τῆς ὅλης Οἰκονομίας τὸ Μυστήριον», κατὰ τὸν Θεόδωρον τὸν Στουδίτην. Κατὰ τὴν ὁποῖαν παρέχεται εἰς τοὺς πιστοὺς τὸ «φάρμακον τῆς ἀθανασίας» κατὰ τὸν Ἅγιον Ἰγνάτιον τὸν Θεοφόρον.

Ἐνδεικτικὰ εἶναι ὅσα, τὸ ἔτος 1948, ἔγραφε προτεστάντης ἐρευνήτης, ὁ *Karl Heimsath* περὶ τῆς Ὁρθοδόξου λατρείας· εὐρίσκει τις ἐν αὐτῇ συνδυασμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου μεγαλείου καὶ τοῦ θείου μυστηρίου, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουν τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰωάννου. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ ταύτῃ εὐρίσκει τις τὸ Εὐαγγελικὸν ὄραμα τῆς σαρκώσεως, τῆς ζωῆς, τοῦ θανάτου, τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὡς τὸ φοβερόν Μυστήριον ὅλης τῆς Δημιουργίας... Οὐδεμία θρησκευτικὴ τελετὴ εἶναι τόσον περιεκτικὴ ὅλων τῶν γήινων ἐνδιαφερόντων καὶ ὅλων τῶν οὐρανίων ἐλπίδων, τόσον ἄξια τοῦ ἀνθρωπίνου ἀξιώματος καὶ τῆς θείας μεγαλειότητος» («Ἐκκλησία» 1948, 136-7, 1949, 256).

Ἐμπεριέχει, μὲ ἄλλας λέξεις, συμπετυκνωμένον τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα καὶ ἀνόθευτον τὴν ὀρθόδοξον διδασκαλίαν καὶ παράδοσιν, ὡς αὗται προεβλήθησαν καὶ ἐβιώθησαν ὑπὸ τῶν Μεγάλων Ποιμεναρχῶν, Πατέρων, Διδασκάλων καὶ Ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ Πληρώματος Αὐτῆς κατὰ τὴν μακροαῖωνα ἱστορίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ, συνεπῶς, τὴν ἔκφρασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν βεβαίωσιν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως.

Ἀποτελεῖ, θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθῇ, τὴν «προσευχομένην Θεολογίαν» τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸ «εἰς προσευχὴν, ἀλλὰ καὶ ζωὴν, μετατραπὲν Ὁρθόδοξον δόγμα». «Οἱ Ὁρθόδοξοι λαοί», γράφει καὶ ὁ *Εὐσέβιος*, «τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν Χριστόν, ὕμνοῦσι θεολογοῦντες» (Ἐκκλ. Ἰστ. 5, 28).

Καὶ αὐτῆς δὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μελωδίας αἱ ἐπιδιώξεις, ταυτίζονται μετὰ τῶν ἐπιδιώξεων τῶν λειτουργικῶν κειμένων, ἰδίᾳ τῶν ὕμνων. Ἡ μουσικὴ «ἐρμηνείαν βούλεται τὴν τῶν λεγομένων διάνοιαν». Καὶ δι' αὐτῆς δέον νὰ ἐξαίρεται «τῶν ρη-

μάτων ἡ δύναμις», «ἡ τῶν λεγομένων διάνοια», «ὁ ἐγκείμενος τοῖς ῥήμασι νοῦς», κατὰ τὸν Ἁγ. Γρηγόριον Νύσσης (Migne E.Π., 44, 444).

Κατὰ τὸν *Μέγαν Βασίλειον* δέ, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα «τὸ ἐκ τῆς μελωδίας τερπνὸν τοῖς δόγμασιν ἐγκατέμειξεν», διότι, ὡς γνωστὸν, ὅσα «μετὰ τέρεψως καὶ χάριτος» δέχεται ὁ ἄνθρωπος, παραμένουν μονιμώτερον εἰς τὴν ψυχὴν του. Μελωδίαν δὲ «ἐκ ζωῆς μόνης φωνῆς». Διότι, ὡς γράφει ὁ Ἁγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἡ χρῆσις ὀργάνων ἀπὸ τοῦς Ἑβραίους ἐπετρέπη παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ κατανοήσουν τὴν «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ» λατρείαν.

Διὰ τοὺς χριστιανοὺς ὁμως, τοὺς ἔχοντες «συνειδὸς ἐκκεκαθαρόμενον» καὶ «ψυχὴν νήφουσαν», «οὐ χρεῖα κιθάρας, οὐδὲ νεύρων τεταμένων, οὔτε πλήκτρου καὶ τέχνης, οὐδὲ ὀργάνων τινῶν, ἀλλ' ἐὰν θέλῃς σὺ σαυτὸν ἐργάσῃ κιθάραν, νεκρώσας τὰ μέλη τῆς σαρκὸς» (Migne E.Π., 55, 156-8).

Ἡ αὐτὴ ἀδιάκοπος παράδοσις καὶ προᾶξις ἐσυνεχίσθη καὶ εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα αἰῶνας. Ἦδη π.χ. τὸν 12ο αἰῶνα ὁ *Ζωναρᾶς* βεβαίωσι, ὅτι «ἡμῖν δὲ πρὸς θεῖον ὕμνον οὐδὲν τι μουσικὸν περιλαμβάνεται ὄργανον, ἀλλὰ διὰ ζωῆς μόνης ἑναρμονίου ἄδομεν τῷ Θεῷ» (Migne E.Π., 135, 425). Καὶ τοῦτο, διότι πάντοτε ἐπιστεύετο ὅτι ἡ χρῆσις τῶν θὰ παρέβλαπτε τὴν πνευματικότητα τῆς Ὁρθοδόξου λατρείας καὶ ὅτι «μουσικῶν ὀργάνων ἀνενδεής ὁ Θεός».

Ἀσφαλῶς δὲ οὐδὲ καὶ σήμερον ὑπάρχει λόγος νὰ διακοπῇ ἡ Ὁρθόδοξος αὐτὴ παράδοσις. Ὅ,τι ἐνδείκνυται, εἶναι ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν μελωδιῶν ἀπὸ τὰς ἐπικαλυπτούσας «τῶν ρημάτων τὴν δύναμιν» τῶν ψαλλομένων κειμένων, ὑπερβολάς.

Ἡ εἰς τὰς Ἀκολουθίας μελωδία ἐνδείκνυται ὅπως «ἡδύνη τὰς ψυχὰς» τοῦ Πληρώματος, ἵνα, ὡς προελέχθη, ἐπιτυγχάνεται εὐχερέστερον ὁ σκοπὸς τῶν, οὐχὶ δὲ νὰ τὰς παροργίσῃ μὲ τὴν κακὴν τῆς ἀπόδοσιν καὶ νὰ τὰς ταράσῃ μὲ τὰς, ξένας πρὸς τὴν κατανυκτικότητα τῆς λατρείας, ὑπερβολὰς τῆς, αἱ ὁποῖαι δημιουργοῦν τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι αὐτὴ «οὐδὲν ἔχει πλέον τῶν ἐπὶ σκηνῆς ἡσμάτων», ὅπως ἔγραφε χαρακτηριστικῶς ὁ Ἅγιος Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης (Migne E.Π., 78, 244-5).

Κατὰ τὴν εἰσήγησίν μας εἰς τὸ Δ' Πανελλήνιον Θεολογικὸν Συνέδριον, τοῦ ἔτους 1969, εἶχομεν ἐπισημάνει «τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς, σὺν τῷ χρόνῳ, καταρτίσεως, εἰ δυνατόν εἰς πάντας τοὺς μεγάλους Ναοὺς, βυζαντινῶν παιδικῶν χορωδιῶν, διὰ τῶν ὁποίων οὐ μόνον θὰ ἀπεφεύγοντο κατ' ἀνάγκην αἱ μελωδικαὶ ὑπερβολαί, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐθίζωνται εἰς τὴν λειτουργικὴν ζωὴν οἱ μικροὶ χορωδοὶ καὶ οἱ οἰκεῖοι των, ἀλλὰ καὶ θὰ προσελκύωνται εἰς τοὺς Ναοὺς καὶ πλείστοι ἕτεροι πιστοί, τοὺς ὁποίους ἀπομακρύνει πολλάκις ἐκ τῆς λατρείας ἡ, κατὰ τρόπον ὄντως ἀπαράδεκτον, εἰς τινὰς περιπτώσεις, ψαλμωδία τῶν ὕμνων κατὰ τὰς διαφόρους Ἀκολουθίας». (Πρβλ. Πρακτικά τοῦ ἐν λόγῳ Συνεδρίου, Ἀθήναι 1970, σελ. 101 ἑ.).

Σήμερον, ὅτε καὶ διὰ τῶν Πανελληνίων Λειτουργικῶν Συνεδρίων τόσον ἐπίμονα καὶ ὀρθῶς ἐπιδιώκεται, «ὁ λαὸς νὰ συμμετέχῃ περισσότερον στὴ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας», ἡ ἀνωτέρω ἐπισήμανσις ἴσως νὰ ἀποκτᾷ ἰδιαιτέραν σημασίαν.

Ὡς γνωστόν, ὁ κεντρικὸς πυρὴν, ἡ πεμπουσία, ἡ «ζωογόνος καρδιά» τῆς Ὁρθοδόξου λατρείας εἶναι τὸ Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, τὸ ὁποῖον ἐτελεῖτο, «τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ», «τὴν ἀναστάσιμον, τὴν βασιλίδαν, τὴν ὑπατον πασῶν τῶν ἡμερῶν», κατὰ τὸν Ἅγιον Ἰγνάτιον τὸν Θεοφόρον, τὸ ἐσπέρας δὲ κατ' ἀρχὴν μετὰ τὴν κοινὴν ἐστίασιν, τὴν ἀγάπην, ἀλλὰ ταχέως ἐχωρίσθη ἀπὸ αὐτὴν καὶ μετεφέρθη τὴν πρωΐαν τῆς ἰδίας ἡμέρας καὶ συνεδέθη μετὰ τῆς πρωΐνης ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθοῦ.

Κατὰ τὴν τελετὴν αὐτὴν ἡ «Ἐκκλησία», ὡς ἀδιάσπαστος κοινωνία, ὡς μυστικὸν «σῶμα Χριστοῦ», ἐν «ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ», «ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ», εἰς μοναδικὴν δὲ ἀμεσότητα λειτουργῶν καὶ λαοῦ καὶ εἰς διαρκὴ διάλογον μεταξὺ αὐτῶν, ἐδοξολόγει, εἰς κοινὴν προσευχὴν, τὸν Ἀναστάσαντα Σωτῆρα, «ὡμολόγει τὴν ὀρθόδοξον πίστιν τῆς εἰς τὴν Ἁγία Τριάδα καὶ μετεῖχεν εἰς τὸ «Κυριακὸν Δεῖπνον», «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον».

Ἐξ αὐτοῦ τοῦ βασικοῦ λατρευτικοῦ πυρῆνος καὶ εἰς ἀτμόσφαιραν ἐνός διηνεκοῦς Πάσχα, «ἀεὶ Πάσχα ἐστί», κατὰ τὸν Ἱερὸν Χρυσόστομον (Migne E.Π., 62, 530), ἤρχισε διαμορφούμενη, σὺν τῷ χρόνῳ καὶ μέχρις ὅτου λάβῃ, διὰ τῶν ἐν χρήσει καὶ μέχρι σή-

μερον λειτουργιῶν, τῶν ἀποδιδομένων εἰς τὸν Ἁγ. Ἰωάννην Χρυσόστομον, τὸν Μ. Βασίλειον καὶ τὸν Ἁγ. Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφόθεον, τὴν σημερινὴν μορφήν τῆς ἡ Ὁρθόδοξος θεία λειτουργία, κατὰ τε τὸ μυστηριακὸν καὶ τὸ διδακτικὸν αὐτῆς μέρος.

Ἡ τοιαύτη διαμόρφωσις ἐγένετο ἐντὸς ἐνὸς σταθεροῦ λατρευτικοῦ πλαισίου, διὰ σειρᾶς δὲ διευρύνσεων καὶ συντμήσεων καὶ ἐκ τῶν ἐνδον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐβραϊκῶν τινῶν ἐπιδράσεων, ὡς καὶ ἐπιδράσεων ἐκ τῶν λειτουργικῶν παραδόσεων καὶ συνθηθειῶν τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ προσπαθειῶν ἐξάρσεως τῆς ζωῆς καὶ τοῦ λυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, χωρὶς ὅμως οὐδόλως νὰ ἀλλοιωθῇ, ὡς κοινῶς πιστεύεται σήμερον, ὁ οὐσιώδης αὐτῆς χαρακτήρ, ὡς οὗτος ἐθεμελιώδη ὑπὸ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων. Ἀλλ' ἡ λεπτομερὴς παρακολούθησις τοῦ ἐν λόγῳ θέματος κεῖται ἐκτὸς τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ παρόντος δημοσιεύματος. (Περί αὐτοῦ πρβ. προσχ. Π. Τρεμπέλα, Ἀρχαὶ καὶ χαρακτήρ τῆς χριστ. λατρείας, Ἀθήναι 1962, σ. 1-70. Τοῦ ἰδίου, Αἱ τρεῖς λειτουργίαι κατὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις Κώδικας, Ἀθήναι 1935, ἐνθα καὶ αἱ σχέσεις τῶν κειμένων τῶν τριῶν λειτουργιῶν).

Μὲ κορυφαίαν λατρευτικὴν ἐκδήλωσιν τὴν Θείαν Εὐχαριστίαν, βασικὴν δὲ ἐπιδιώξιν τὴν ἔξαρσιν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ἐπὶ τούτοις δὲ τὸν ἁγιασμόν τῶν πιστῶν καὶ τὴν «μέθεξιν» αὐτῶν εἰς τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, ἤρχισαν, σὺν τῷ χρόνῳ, νὰ προβάλλωνται καὶ νὰ ἐξυμνοῦνται εἰς τὴν ὀρθόδοξον λατρείαν, εἰς διαφόρους δὲ, ἡμερησίους, ἑβδομαδιαίους καὶ ἐτησίους λειτουργικοὺς κύκλους, ὡς καὶ εἰς διαφόρους περιόδους τοῦ λειτουργικοῦ ἔτους, ἀλλὰ καὶ εἰς μεμονωμένας ἑορτάς καὶ κατὰ τὴν καθιερωθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τάξιν, ἱερὰ περιστατικά, ἐκ τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης καὶ τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, «τῶν Ἀγίων ὁ χορὸς», Μάρτυρες καὶ Ὁμολογηταὶ τῆς πίστεως, προσωπικότητες τῆς τε Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, Ἱεράρχαι, Ὅσιοι κ.λπ., ὡς καὶ ἡ Θεοτόκος κατ' ἐξοχὴν.

Καὶ τοῦτο, ἵνα οἱ ἐκκλησιαζόμενοι συμμετέχουν, ἐν τῇ πραγματικότητι, εἰς τὰ γεγονότα τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας, ὡς καὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας, «ὧν μνείαν ποιούμεθα» κατὰ τὰς διαφόρους Ἀκολου-

θίας, πείθονται δὲ καὶ ἐξ αὐτῶν περὶ τῆς ἀληθείας τῆς ἐαυτῶν πίστεως καὶ παραδειγματίζονται ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας τῶν ἐορταζομένων ἐκάστοτε ἱερῶν προσωπικότητων καὶ ἡρώων τῆς πίστεως.

Οὕτω, διὰ τῆς ὀρθοδόξου λατρείας, ἐπαναλαμβάνεται, τρόπον τινά, εἰς ἕκαστον πιστὸν ἢ προτροπὴ «ἔρχου καὶ ἴδε» (Ἰωάν. 2,47), ἵνα καὶ ὁ ἴδιος προσωπικῶς πεισθῇ, ἐκ τῆς ἀμέσου ἐποπτείας τῶν γεγονότων, ἐκ τῆς ἐνεργοῦ συμμετοχῆς του, ὀρθότερον, εἰς αὐτὰ περὶ τῆς ἀληθείας τῆς πίστεώς του.

Ἡ προβολὴ δὲ καὶ ἐξύμνησις τῆς τε ζωῆς καὶ τοῦ λυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου ὡς καὶ τῶν ἱερῶν περιστατικῶν καὶ προσωπικότητων, πραγματοποιεῖται, ὡς γνωστόν, εἰς εἰδικάς, κατὰ Τάξιν συντεταγμένας, Ἀκολουθίας, ἀποτελουμένας ὑπὸ πλήθους εὐχῶν, ἐπικλήσεων, αἰτήσεων καὶ εὐχαριστιῶν, βιβλικῶν Ἀναγνωσμάτων, βιβλικῶν Ὡδῶν καὶ Ψαλμῶν, ὡς καὶ χριστιανικῶν ὕμνων, ἐκ τῆς μοναδικῆς εἰς πλοῦτον καὶ ποικιλίαν ἐκφράσεως ὀρθοδόξου ὕμνολογίας, τῆς ἀρρήκτως συνδεδεμένης πάντοτε μετὰ τῆς καταλλήλου ἱερᾶς μελωδίας.

Ὅλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, ἁρμονικῶς ἀλληλοσυμπληρούμενα, εἰς θαυμαστήν δὲ σύνθεσιν, συγκροτοῦν πολύμορφον καὶ δραματικὴν λειτουργικὴν μυσταγωγίαν, εἰς τὴν ὁποίαν δοξολογεῖται ἡ Ἁγία Τριάς, ἐξαίρονται αἱ βασικαὶ ἀλήθειαι καὶ ἐπιταγαὶ τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος, ὡς ἡ συμφιλίωσις, ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἀγάπη μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, αἱ ὁποῖαι καὶ χαρακτηρίζονται ὡς ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις καὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν θεῖαν εὐχαριστίαν, καὶ χειραγωγεῖται ὁ πιστὸς εἰς τὴν βίωσιν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Οἰκονομίας, εἰς τὴν μέθεξιν αὐτοῦ εἰς τὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας, εἰς τὸν ἁγιασμόν καὶ αὐτῆς τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ζωῆς του καὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν του, με μίαν λέξιν, εἰς τὸ διηνεκὲς θαῦμα τῆς σωτηρίας καὶ τῆς θέσεώς του.

Αὐτὰ τὰ μεγάλα Μηνύματα τῆς Ὀρθοδόξου λατρείας ἀποκτοῦν ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τοὺς καιροὺς μας, κατὰ τοὺς ὁποίους ἐπίμονος καταβάλλεται προσπάθεια, ὅπως ὁ, «κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ», δημιουργηθεὶς ἄνθρωπος, κάθε ἄνθρωπος ὀνομαστικῶς, θεωρηθῇ ὡς ἀσήμαντον μόριον ἑνὸς ἀπροσώπου συνόλου, τῆς «μάζας».

Πάντα δὲ τὰ γεγονότα ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς θείας

Οἰκονομίας ὡς καὶ ἐκ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας, παρελθόντα, παρόντα καὶ μέλλοντα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἔσχατα ἀκόμη, προβάλλονται εἰς τὴν Ὀρθόδοξον λατρείαν ὡς διαρκὲς παρόν, ἐντόνως δηλούμενον διὰ τῆς, τόσον συχνά, ἐπαναλαμβανομένης κατ' αὐτὴν λέξεως «σήμερον», ὥστε τὸ Πλήρωμα αὐτῆς νὰ θεᾶται, τρόπον τινά, πανοραμικῶς ὁλόκληρον τὴν Ἱερὰν Ἱστορίαν, νὰ συμμετέχῃ ἐνεργῶς εἰς τὰ γεγονότα τῆς καὶ νὰ αἰσθάνεται, ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας πάντοτε, «δυνάμει» τὴν αἰωνιότητα, τὴν ἀθανασίαν, αὐτὴν τὴν «Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ».

Τὰ τε «δρώμενα» καὶ «λεγόμενα» καὶ συμβολιζόμενα δέ, κατὰ τὴν Ὀρθόδοξον λατρείαν, ἐπιτελοῦνται ἐντὸς τοῦ Ὀρθοδόξου Ναοῦ, μὲ τὴν ἰδιαιτέραν ἀρχιτεκτονικὴν του μορφὴν καὶ τὸν ἰδιάζοντα, μοναδικόν δέ, ζωγραφικόν καὶ γλυπτικόν του διάκοσμον, τὸν ὁποῖον Ναόν, ὡς «θεράποντα» αὐτῆς ἐδημιούργησεν ἡ λειτουργικὴ μας παράδοσις, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τῆς λατρείας.

Ὁ Χριστιανικὸς Ναὸς δὲν εἶναι βεβαίως ἡ «κατοικία τοῦ Θεοῦ», ὡς ἐπίστευον οἱ ἑξωχριστιανικοὶ λαοὶ διὰ τοὺς Ναοὺς των, διότι, κατὰ τὴν χριστιανικὴν πίστιν, «πνεῦμα ὁ Θεὸς» (Ἰωάν. 4,24), διὸ καὶ «οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ», κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον (Πρᾶξ. 17,24), ἀλλὰ «οὐρανὸς ὁ θρόνος Του, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν Του».

Ὁ Ὀρθόδοξος Ναὸς εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἡ «Ἐκκλησία», δηλ. ὁ τόπος εἰς τὸν ὁποῖον καλεῖται ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ, τὸ Πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν λατρείαν του, «ὁ οἶκος προσευχῆς» του καὶ συμβολίζει τὸν κόσμον ὅλον, τὸν ὁποῖον σώζει ὁ ἐνανθρωπήσας Κύριος. Ὁ ἀρχιτεκτονικὸς του ρυθμὸς, ἡ ἐσωτερικὴ του διαίρεσις, ἡ καλλιτεχνικὴ του ἐκφράσις καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ ζωγραφικοῦ καὶ γλυπτικοῦ του διακόσμου, εἶναι, ὡς καὶ κατωτέρω λεπτομερέστερον θὰ ἐκτεθῇ, ἀπαύγασμα τῆς ὀρθοδόξου λειτουργικῆς μας παραδόσεως καὶ ἔχουν, ὑπ' αὐτῆς, ἐνταχθῇ ὁργανικῶς εἰς τοὺς προαναφερθέντας σκοποὺς τῆς λατρείας. Ὁρθῶς δὲ παρατηρήθη, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Λατρεία εἶναι «ἓνας συγκερασμὸς ὁπτικῶν καὶ ἀκουστικῶν στοιχείων, ὑποταγμένων στὸ νόημα τοῦ Μυστηρίου».

Τοιουτοτρόπως ὅλαι αὐταὶ αἱ πνευματικαὶ καὶ

καλλιτεχνικαὶ ἀξίαι, ἡ ποίησις, ἡ μουσική, ἡ ζωγραφική, ἡ γλυπτική, ὡς καὶ ἡ ἀρχιτεκτονική, ἐχρησιμοποιήθησαν ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἵνα, ὡς πολύμορφοι καὶ πολύφωνοι τρόποι ἐκφράσεως, ἀποδώσουν, ἀλληλοσυμπληρούμενοι, πληρέστερον τὸ βαθύτερον νόημα τῆς μεγαλειώδους πράγματι πνευματικῆς καὶ θρησκευτικῆς αὐτῆς μυσταγωγίας, τὴν ὁποίαν ὀνομάζομεν Ὁρθόδοξον Λατρείαν, καὶ ὑποβοηθήσουν καὶ αὐταὶ εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν σκοπῶν τῆς.

Πάντα δὲ ταῦτα τὰ πνευματικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ στοιχεῖα ἀποτελοῦν ἀδιάσπαστον ἐνότητα εἰς τὴν ὀρθόδοξον λατρείαν, ὥστε ἕκαστον ἐξ αὐτῶν μεμονωμένον νὰ μὴ δύναται νὰ κατανοηθῇ ἐκτὸς τοῦ λειτουργικοῦ πλαισίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐδημιουργήθη, οὐδὲ καὶ νὰ ἐρμηνευθῇ ἡ καλλιτεχνική του μορφή καὶ τὸ περιεχόμενόν του. Συνεπῶς, ἡ καθ' οἷον δῆποτε τρόπον ἀλλοίωσις ἐνὸς ἐκ τῶν στοιχείων αὐτῶν, διασπᾷ τὴν ἐνότητα, εἰς τὴν ὁποίαν τοῦτο ἀνήκει καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐδημιουργήθη, καὶ μειώνει τὸ «ἰλαρόν φῶς» τῆς ὀρθοδόξου λατρείας.

Ὅλαι δὲ αὐταὶ αἱ τέχναι ἐδημιουργήθησαν παρὰ τὸ Θυσιαστήριον, παρὰ τὴν Ἀγίαν Τράπεζαν, διὸ καὶ εἶναι λειτουργικαὶ τέχναι, προοριζόμεναι νὰ ἐξυπηρετήσουν τοὺς σκοποὺς τῆς λατρείας. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν αἱ τέχναι αὐταὶ ἐχρησιμοποιήθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς αὐτοσκοπός, ἀλλ' ὡς μέσον πάντοτε διὰ τὰς ἰδίας αὐτῆς ἐπιδιώξεις. Τὸ γεγονὸς ὁμῶς τοῦτο οὐδαμῶς μειώνει τὴν αἰσθητικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἀξίαν τῶν ἱερῶν αὐτῶν τεχνῶν, διότι, ἐμπνευσμένοι ὄντως καλλιτέχναι-δημιουργοί, ἔνθερμοι φορεῖς τῆς ὀρθοδόξου λειτουργικῆς μας παραδόσεως, κατόρθωσαν, ὡς κοινῶς πιστεύεται σήμερον, νὰ δημιουργήσουν ἔργα μοναδικά, μεγάλης καὶ καλλιτεχνικῆς ἀξίας, θαυμαζόμενα εἰς τὰς ἡμέρας μας εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον.

Θὰ ἡδύνατο νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Λειτουργία, ἡ Ὁρθόδοξος λατεία, γενικώτερον, ἀποτελεῖ τὴν πλέον μεγαλειώδη, εἰς πλοκὴν καὶ ἐκφρασιν καὶ βάθος, Δοξολογίαν, Εὐχαριστίαν καὶ Δέησιν, τὰς ὁποίας κατώρθωσε νὰ διατυπώσῃ ὁ ἄνθρωπος, δι' ὅλων δὲ τῶν κορυφαίων στοιχείων τοῦ Πολιτισμοῦ του.

Μία τοιαύτη λατεία, συνδέουσα ὄντως τὰ οὐράνια μὲ τὰ ἐπίγεια, τόσον πλουσίαν εἰς μοναδικὰ διδάγματα καὶ ὑψίστης σημασίας διὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον συμβολισμούς, ἓνα μεγαλειώδες ἀπόσταγμα Ὁρθοδόξου Πνευματικότητος, ἐκφραζόμενον δὲ μὲ ὅλα τὰ μεγαλειώδη δημιουργήματα τοῦ Πολιτισμοῦ αἰώνων, μὲ τὴν ὀρθὴν ἱεράρχησιν τῶν ἀξιῶν, διὰ τὴν παροῦσαν ἀλλὰ καὶ τὴν μέλλουσαν ζωὴν, ὡς φυτώριον Πολιτισμοῦ καὶ αὐτῆ, φυσικὸν ἦτο νὰ ἐμπνέη καὶ νὰ ἀσκή μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὸ Ὁρθόδοξον Πλήρωμα, ὅπως ἰδιαίτερος δὲ εἰς καιροὺς τῶν δοκιμασιῶν του. (Πρβλ. *Ε. Θεοδώρου*, Ἡ λατεία ὡς φυτώριον Πολιτισμοῦ, «Ἐφημέριος» 2001 σ. 3).

Ὁ Καθηγητὴς *E. Benz*, διακεκριμένος ἐρευνητὴς τῆς ἱστορίας τῶν Ὁρθοδόξων λαῶν, γράφει χαρακτηριστικῶς· εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν «ἀπεσύροντο οἱ Ὁρθόδοξοι κατὰ τὸ παρελθόν, ὡς ἀποσύρονται καὶ σήμερον, ἀκριβῶς ὡς αἱ χελῶνες εἰς τὸ κέλυφός των, ὅταν ἀντιμετωπίζουν ἐξαιρετικούς κινδύνους καὶ ὑπερχεοῦντο νὰ ζοῦν ἐπὶ μακρὸν τὴν ζωὴν τῆς ὑπομονῆς».

Γνωστὸν πράγματι εἶναι, ὅτι, εἰς δυσχερεῖς διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους λαοὺς περιόδους, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τοὺς αἰῶνας τῆς τουρκοκρατίας, κατὰ τοὺς ὁποίους καὶ ἡ κατήχησις εἶχε παραμεληθῇ καὶ ὁ ἄμβων εἶχε σιγήσει, ἡ ὀρθόδοξος λατεία ἦτο ἐκείνη, ἡ ὁποία, μὲ τὴν ἐποπτικὴν τῆς διδασχῆς, τὴν μυσταγωγικὴν τῆς ἐπιβλητικότητος, τὰς ποικίλας ἐκδηλώσεις τῆς καὶ τὸ πλῆθος τῶν προβαλλομένων κατ' αὐτὴν πρὸς ἐξύμνησιν καὶ μίμησιν παραδειγμάτων, κατώρθωσε νὰ τοὺς διατηρήσῃ ἐντὸς τῶν κόλπων τῶν Ἐκκλησιῶν των, καὶ ἀκόμη νὰ διατηρήσῃ τόσον ζωντανὴν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν εἰς τὰς ψυχὰς των, ὥστε, διὰ τὴν διατήρησιν καὶ ὑπεράσπισίν τῆς, ἦσαν πρόθυμοι πάντοτε νὰ ἀγωνισθοῦν καὶ νὰ ὑποστοῦν, μὲ ἀφάνταστον δὲ ἥρωισμόν, καὶ αὐτὸν τὸν μαρτυρικὸν θάνατον, ὡς ἀκριβῶς καὶ οἱ μάρτυρες τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας.

Αἱ μυσταγωγικαὶ Ἀκολουθίαι τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξαν τὸ θερμοκήπιον εἰς τὸ ὁποῖον διετεθήθη, ἐπὶ τέσσαρας ὁλοκλήρους αἰῶνας, ἡ θρησκευτικὴ ἀλλὰ καὶ ἡ ἐθνικὴ συνείδησις τοῦ ἑλληνικοῦ Γένους

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Ἰωάννη Κονιδάρη, **ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**, ἐκδόσεις Ἄντ. Ν. Σάκκουλα, 2000, σσ. 268.

Μετὰ τὰ «Ἐκκλησιαστικά ἹΑτακτα» καί τίς «Θεμελιώδεις Διατάξεις σχέσεων Κράτους - Ἐκκλησίας» [ἐκδόσεις Ἄντ. Ν. Σάκκουλα 1999] κυκλοφορεῖ τὸ Ἐγχειρίδιο Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου τοῦ καθηγητῆ Ἰωάννη Κονιδάρη.

Ἡ εἰσαγωγή ἀφιερώνεται στοῦ ἀντικείμενο καί τίς πηγές τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου. Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον ἔχει ἡ παράγραφος ποῦ ἀναφέρεται στίς μεθόδους ἐρμηνείας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου. Ἀξία προσοχῆς εἶναι τὰ ὅσα ἀναπτύσσονται σέ σχέση μέ τόν ἰδιόμορφο θεσμό τῆς (ἐκκλησιαστικῆς) οἰκονομίας, ἕνα θεσμὸ ποῦ ἔχει σημασία γιὰ τὴν ἐρμηνεία, κυρίως ὁμως γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου. Πρόκειται γιὰ τὴ μὴ ἐφαρμογὴ ἀπὸ τὰ ἐκκλησιαστικά ὄργανα σέ συγκεκριμένη περίπτωσι ἐφαρμοστέου κανόνα (ἐκκλησιαστικοῦ) δικαίου, γιὰ λόγους συγκατάβασης καί ἐπιεικείας. Ὁ αἰωνόβιος αὐτὸς θεσμὸς πολλὰ θὰ μπορούσε νὰ διδάξει τὸ σύγχρονο ἐφαρμοστὴ τοῦ δικαίου, πρὸς τὴν κατεύθυνση μιᾶς πλὴ οὐσιαστικῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων (καὶ τοῦ κοινοῦ) δικαίου.

καὶ ἐκαλλιεργήθησαν συστηματικῶς καὶ μέ ἐπιμονὴν αἱ ἐλπίδες τῆς ἐκ τῆς δουλείας ἀναστάσεως, τὴν ὁποίαν προεμήνυε τὸ κήρυγμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ἡ Ὁρθόδοξος λατρεία μέ τὰ ἐποπτικῶς κατ' αὐτὴν δρώμενα, τοὺς ἀναφερόμενους συμβολισμοὺς καὶ τὰ τόσα μηνύματά της, εἶναι ὄντως ἀναντικατάστατος εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν, διότι οὐδὲν ἄλλο μέσον χριστιανικῆς χειραγωγήσεως παρέχει τόσας καὶ τοιαύτας παιδαγωγικάς, κατηχητικάς, ἀλλὰ καὶ μυσταγωγικάς δυνατότητας καὶ εὐκαιρίας, ὅσας διαθέτει αὕτη.

(Συνεχίζεται)

Τὸ πρῶτο μέρος τοῦ βιβλίου ἀναφέρεται στοῦ μεγάλο θέμα τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, στοῦ περιεχόμενο τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας (τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς συνείδησης καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς λατρείας) καὶ στοὺς φραγμοὺς τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Ἰδιαίτερη παράγραφος εἶναι ἀφιερωμένη στοὺν προσηλυτισμὸν.

Οἱ σχέσεις Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας ἐξετάζονται στοῦ δεύτερο μέρος τοῦ βιβλίου. Μετὰ τὴν ἀναφορὰ στὰ συστήματα σχέσεων Ἐκκλησίας - Πολιτείας (συστήματα ἐνώσεως καὶ διακρίσεως) καὶ τὴν ἱστορικὴ προσέγγιση τῶν σχέσεων αὐτῶν, ἀντιμετωπίζονται οἱ σχέσεις Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας ὑπὸ τὸ ἰσχύον Σύνταγμα.

Ἀκολουθεῖ ἡ μελέτη τῆς ὁργάνωσης τῆς Ἐκκλησίας (μέλη-διακρίσεις, ὄργανα διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας) καὶ τῆς διοίκησός της. Σημαντικὸ εἶναι τὸ ἐνδιαφέρον ποῦ παρουσιάζουν τὰ κεφάλαια γιὰ τὴν ἰδιαίτερη νομικὴ μεταχείριση κληρικῶν καὶ μοναχῶν καὶ γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ διοικητικὴ ἐξουσία.

Τὸ πέμπτο μέρος τοῦ βιβλίου ἀφιερώνεται στοῦ ἐκκλησιαστικὸ (οὐσιαστικὸ) ποινικὸ δίκαιο καὶ ἐξετάζει τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀδικήματα καὶ τίς ἐκκλησιαστικὰς ποινές. Ἐνῶ στοῦ ἕκτου μέρους γίνεται ἀναφορὰ στὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια καὶ τὴν ἐφαρμοζόμενη ἐνώπιον αὐτῶν δικονομία. Ἀξιοπρόσεκτος εἶναι ὁ προβληματισμὸς τοῦ συγγραφέα ὡς πρὸς τὴ φύση τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας, καὶ αὐτὸ ἔχει πρακτικὴ ἀξία ἐνόψει ἰδίως τοῦ ἀρθροῦ 6 τῆς ΕὐρΣΔΣ γιὰ τίς ἀρχές τῆς δίκαιης δίκης.

Τέλος στοῦ σύγγραμμα τοῦ καθηγητῆ Ἰω. Κονιδάρη περιλαμβάνεται καὶ παράρτημα ποῦ ἀφιερώνεται στὰ ἰδιαίτερα ἐκκλησιαστικὰ καθεστῶτα (Κρήτης, Ἁγίου Ὁρους, Λωδεκανήσου).

Τὸ παρουσιαζόμενο βιβλίον, μέ τὸ μετριοφρόνα τίτλον «Ἐγχειρίδιον», ἀποτελεῖ ἕναν πλήρη ὁδηγὸ τοῦ ἐφαρμοστῆ τοῦ δικαίου στοῦ χώρου τοῦ δικαίου τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου τῆς κρατούσας θρησκείας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΡΟΥΣΤΑΛΑΚΗΣ

ΕΙΔΙΚΗ Σ.Ε. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΥΡΩΠ. ΘΕΜΑΤΩΝ

ΒΥΖΑΝΤΙΟ: ΜΗΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΝ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΝΟΠΙΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΚΡΑΤΩΝ (ΕΟΚ)*

Μέσα στὸν ἀδιάκοπο ροῦ τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ, ὅταν σύμφωνα μὲ τὶς προφητείες τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τὶς προσδοκίες τῶν Ἑθνῶν ἦλθε τὸ «πλήρωμα τοῦ χρόνου» καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ὁ Μεσσίας Χριστὸς, ἐπικρατοῦσε στὴν τότε γνωστὴ Οἰκουμένη ἢ λεγόμενη Pax Romana. Αὐτὴ ἦταν ἀπόρροια τῆς φιλοδοξίας τῆς Ρώμης τοῦ Αὐγούστου νὰ συνεχίσει τὸ ὄραμα τοῦ Μ. Ἀλεξάν-

Στὶς ἀρχές τοῦ 4ου αἰῶνα τὰ πράγματα ἄλλαξαν μὲ τὸ Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων (313 μ.Χ.), ποὺ κήρυξε τὴν ἀνεξιθρησκεία, ἐνῶ στὶς 11 Μαΐου τοῦ 330, ἡ γενέθλια ἡμέρα τῆς Κωνσταντινούπολης τῆς Νέας Ρώμης, ἐμελλε νὰ σηματοδοτήσει τὴν ἀρχὴ ἀλλὰ σταθερὴ πορεία ἀκμῆς τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολῆς καὶ τὴν ἀντίστοιχη πορεία παρακμῆς τῆς Χριστιανικῆς Δύσης.

Τοῦ πανοσ. ἀρχιμ. κ. **ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗ**

Γραμματέως τῆς Εἰδ. Συν. Ἐπιτροπῆς

δρου, ποὺ ἤθελε «νὰ κάνει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους πολῖτες ἑνὸς Κράτους καὶ μιᾶς ἴδιας Κυβερνήσεως», «νὰ κάνει νὰ βασιλεύσει ἡ παγκόσμια εἰρήνη, ἡ ὁμόνοια, ἡ ἐνότητα καὶ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν ἐπικοινωνία ὅλων τῶν ἀνθρώπων μεταξύ τους»¹.

Παρὰ ταῦτα στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας ἡ εἰρήνη δὲν ἐπικράτησε καὶ ἡ δικαιοσύνη δὲν ἐφαρμόστηκε, γιὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐξουσία εἶδε μὲ καχυποψία τὴν ἐξάπλωση τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐξαπέλυσε ἐναντίον τῆς γιὰ τρεῖς ὁλόκληρους αἰῶνες ἐξοντωτικὸς διωγμούς.

Ἡ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία, αὐτὴ ποὺ ἀδόκιμα ὀνομάζουμε Βυζαντινὴ, μὲ πρωτεύουσα τὴ Νέα Ρώμη πάνω στὸ Βόσπορο, ἦταν προορισμένη νὰ διαγράψει τὴν ἐντελῶς ξεχωριστὴ δική της πολιτιστικὴ τροχιά γιὰ ἑνδεκα ἀκόμη αἰῶνες στὸν Εὐρω-ασιατικὸ χῶρο, ἐνῶ τὴν ἴδια στιγμή ἡ πρεσβύτερα Ρώμη ἦταν σχεδὸν καταδικασμένη νὰ ὑποκύψει στὰ χέρια τῶν βαρβάρων.

Ἡ πνευματικὴ ἀκτινοβολία καὶ τὸ πολιτιστικὸ ἐπίπεδο τοῦ Βυζαντίου, τῆς ἐξελληνισμένης χριστιανικῆς Αὐτοκρατορίας, εἶναι τέτοια ὥστε ὁ μορφωμένος ἄνθρωπος τοῦ Δυτικοῦ Μεσαίωνα νὰ ἐκφράζει τὸ διακαῆ του πόθο νὰ ἦταν Ἑλληνας («esse velim graecus»)².

Ὡστόσο δύο ἱστορικὲς ἡμερομηνίες διαταράσσουν τὶς σχέσεις τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Χριστιανικῆς Δύσης: τὰ Χριστούγεννα τοῦ 800 (στέψη τοῦ Φράγκου Καρόλου τοῦ Μεγάλου σὲ αὐτοκράτορα ἀπ' τὸν Πάπα) καὶ ἡ Υπαπαντὴ τοῦ 962 (στέψη τοῦ Γερμανοῦ Ὁθωνα Α' τοῦ Μεγάλου ἀπ' τὸν Πάπα σὲ αὐτοκράτορα τῶν Ρωμαίων).

Αὐτὲς οἱ δύο ἡμερομηνίες, ποὺ δυστυχῶς ὀριοθετοῦν καὶ τὴ σταδιακὴ γλωσσικὴ, πολιτιστικὴ, δογματικὴ καὶ ψυχολογικὴ ἀποξένωση τῶν δύο τμημάτων τῆς ἐνιαίας Χριστιανικῆς Οἰκουμένης τῶν Ἑλλήνων καὶ Λατίνων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, προκα-

* Τὸ παρὸν ἀποτελεῖ εἰσήγηση ποὺ ἀναγνώσθηκε ἀπὸ τὸν συντάκτη τῆς, ὁ ὁποῖος ἐκπροσώπησε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος στὸ Διεθνὲς Συνέδριο τῆς Ὁρθόδοξης Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Πρέσοφ Σλοβακίας μὲ τὸ γενικὸ τίτλο «Ἡ Βυζαντινὴ κουλτούρα στὰ πλαίσια τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ» (26-28.10.2001). Στὴ σύνταξη τοῦ κειμένου χρησιμοποιήθηκαν οἱ ἐξῆς συλλογικοὶ τόμοι: α) Ὁρθοδοξία - Ἑλληνισμός. Πορεία στὴν Τρίτη Χιλιετία, τ. Α'-Β', ἐκδ. Ἱ. Μ. Κουτλουμουσιῶν, Ἁγιον Ὅρος 1999 καὶ β) Βυζάντιο καὶ Εὐρώπη, Πρακτικὰ Συμποσίου (Παρίσι 22 Ἀπριλίου 1994), Ἀθήνα 1996.

1. Πλακίδας Deseille, Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στὴ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία καὶ ἐν μέσῳ τῶν Ἑθνῶν, στὸ Ὁρθόδοξία - Ἑλληνισμός, Τ. Β', σ. 184.

2. André Guillou, Ἑλληνας στὴ μεσαιωνικὴ Εὐρώπη, στὸ Βυζάντιο καὶ Εὐρώπη, σ. 43.

λεσαν καὶ δύο ἀκόμη, πὺν ἔμελλαν γιὰ 1000 χρόνια νὰ ἐπηρεάσουν πορεία, σχέσεις καὶ πολιτισμὸ ἀτόμων καὶ λαῶν: τὸ 1054 εἶναι τὸ ἔτος τοῦ μεγάλου καὶ ὀριστικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σχίσματος μεταξὺ Δύσης καὶ Ἀνατολῆς, ἐνὼ τὸ 1204, ἔτος τῆς οὐσιαστικῆς πτώσης τῆς Κωνσταντινούπολης κατὰ τὸν ἀδελφοκτόνο ἐνδοχριστιανικὸ ἱερὸ πόλεμο, τῇ Δ' Σταυροφορίᾳ, σήμανε τὴν ὀριστικὴν διάλυση τῆς ἥδη ἀποξηνωμένης Χριστιανικῆς Οἰκογένειας τῆς Εὐρώπης.

Κι ὅμως τὸ Βυζάντιο, ἡ μόνη ἀνόθευτη ἔκφραση τῆς Ρωμαϊκῆς Χριστιανικῆς Αὐτοκρατορίας, πὺν χάρις στὴν ἐλληνικότητά του θεωρεῖται ὁ μείζων σταθμὸς τῆς ἀδιάλειπτης ἱστορικῆς συνέχειας παραμένοντας ἀπ' τὴν ἀρχαιότητα ὡς τὰ σήμερα ἡ ἀνεξάντλητη δύναμις ἀνανέωσης καὶ ἀέναου μοντερνισμοῦ, χάρισε στὴν Εὐρώπῃ τὸ προνόμιο τοῦ φωτισμοῦ μέσα ἀπ' τὰ ἐκπολιτιστικὰ ἐπιτεύγματά της³.

Κάποιες ἐξέχουσες μορφές, αὐτοῦ τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ ἔργου ὑπῆρξαν ὁ Θεόδωρος τοῦ Canterbury, Ἀρχιεπίσκοπος καὶ Ἅγιος (7ος αἰώνας)· οἱ Ἅγιοι Ἰσαπόστολοι καὶ αὐτάδελφοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος, Θεσσαλονικεῖς καὶ φωτιστὲς τῶν Σλάβων (9ος αἰώνας)· ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Γερμανίας Θεοφανώ καὶ ἡ δόγισσα τῆς Βενετίας Μαρία Ἀργυρή (10ος αἰώνας)· οἱ ἱεραπόστολοι κληρικοὶ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας πὺν κατήχησαν καὶ βάπτισαν τὴ Ρωσία τοῦ Κιέβου (11ος αἰώνας) καὶ οἱ Μητροπολίτες Νικαίας Βησσαρίων καὶ Κιέβου Ἰσίδωρος πὺν ἀναβάθμισαν τὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο τῆς Ρώμης τῶν Παπῶν μὲ τὰ ἐλληνικὰ χειρόγραφα πὺν διέσωσαν, μὲ τὴ διδασκαλία τους καὶ τὴν προώθηση τῆς ιδέας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σταυροφορίας κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν Τούρκων γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Κωνσταντινούπολης (15ος αἰώνας).

Ἡ πτώση τῆς Κωνσταντινούπολης στὶς 29 Μαΐου τοῦ 1453 δὲν ἐπέτρεψε στοὺς Ὀρθοδόξους Λαοὺς νὰ ζήσουν φαινόμενα ὅπως ἡ Ἀναγέννηση καὶ ὁ Οὐμανισμός, τὸ Σχίσμα τῆς Προτεσταντικῆς Μεταρρύθμισης, ὁ Διαφωτισμὸς καὶ ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση.

Ἔτσι, ὅμως, αὐτοὶ οἱ λαοὶ δὲν ἀντιμετώπισαν τὴν

πρόκληση καὶ δὲν ἐνέδωσαν στὸν πειρασμὸ νὰ περιθωριοποιήσουν τὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, τὴ μητέρα καὶ τροφὸ, μὲ σκοπὸ νὰ αὐτονομηθεῖ τὸ ἄτομο ἀπὸ κάθε ὑπερβατικὴ αὐθεντία, πράγμα πὺν σταδιακὰ πραγματοποιήθηκε στὶς Χῶρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, τὶς σφαῖρες δηλαδὴ ἐπιρροῆς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Μεταρρυθμισμένων Χριστιανικῶν Κοινοτήτων, οἱ ὁποῖες ἀλώθηκαν ἰδεολογικὰ κατὰ τὴ μετάβασή τους ἀπ' τὸ μεσαίωνα στὶς νεώτερες περιόδους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἱστορίας⁴.

Ἐπίσης αὐτὲς οἱ Χῶρες ἔπαψαν κατὰ τὸν 15ο αἰῶνα νὰ θεωροῦν ὡς σημεῖο ἀναφορᾶς τοὺς τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, καθότι στὴν ἐπιστημονικὴ τους σκέψη τὸ Βυζάντιο ἀντικαταστάθηκε ἀπ' τὴν κλασικὴ Ἑλλάδα καὶ τὴν ἀναβίωση τῆς ἐλληνο-ρωμαϊκῆς ἀρχαιότητος.

Ἡ λόγια Εὐρώπη ξανάγραψε τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα χωρὶς καθόλου νὰ νοιαστεῖ γιὰ τὴ σκέψη τῆς βυζαντινῆς Ἑλλάδας, πὺν ἐν τούτοις εἶχε ἀφομοιώσει τόσο φυσικὰ τὸ παρελθόν της. Ἔτσι γιὰ ἓνα μεγάλο χρονικὸ διάστημα ἡ Εὐρώπη ἔχασε ἀνεπαρόρθωτα τὸ βυζαντινὸ πολιτισμὸ⁵.

Ὅταν, βέβαια, ὁμιλοῦμε γιὰ βυζαντινὸ πολιτισμὸ, ἐννοοῦμε τὴν πιὸ γνήσια ἰδεολογικὴ ἔκφρασή του: τὴν Ὀρθοδοξία.

Ἡ Ὀρθοδοξία, μὲ τὴν αὐστηρὴ προσήλωσή της στὴν πατερικὴ παράδοση τῆς πρώτης χιλιετίας, διέσωσε τὸν ἱστορικὰ δοκιμασμένο μηχανισμὸ τῆς ἐλληνοχριστιανικῆς συνθέσεως, ἡ ὁποία παραμένει καὶ ἡ μόνη ὁδὸς γιὰ τὴν κίνηση μιᾶς νέας διαδικασίας, ὁρθῆς προσλήψεως τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἐποχῆς μας στὴν ἀνακαινιστικὴ δύναμις τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ περίφημος Ρῶσος θεολόγος π. Γεώργιος Φλωρόφσκι κατέγραψε τὸ 1936 τὴ γενικότερη διαπίστωση ὅτι στὴν πνευματικὴ κληρονομιά τῶν χριστιανικῶν λαῶν «ὅλα τὰ παραδοσιακὰ σχήματα καὶ οἱ μορφές εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μέχρι τὸ τέλος ἐλληνιστικὰ ἢ ἐλληνικά... Ὁ Ἑλληνισμὸς αὐτὸς ἔχει πράγματι κανονικοποιηθεῖ κατὰ κάποιο τρόπο, πρόκειται δὲ γιὰ ἓνα χριστιανικὸ Ἑλληνισμὸ... Ὑπὸ μία ὀρισμένη ἔννοια καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐλληνι-

3. Ἑλένη Ἀρβελέρ, *Μοντερνισμὸς καὶ Βυζάντιο*, Ἀθήνα 1992 (᾽Οψεις τῆς Βυζαντινῆς Κοινωνίας - 1), σ. 32.

4. Μητροπολίτης Ἑλβετίας Δαμασκηνός, *Ὀρθοδοξία καὶ Κόσμος*, Κατερίνη 1993.

5. A. Guillou, ὁπ. παρ., σσ. 53-54.

στική, δηλαδή μία μορφή ἑλληνιστικῆς προελεύσεως ἢ, μὲ ἄλλες λέξεις, ὁ Ἑλληνισμός εἶναι μία κατηγορία τῆς χριστιανικῆς υπάρξεως... Πολλές ἐλλείψεις στὶς σύγχρονες ἐξελίξεις τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν μποροῦν νὰ ἀποδοθοῦν κατὰ κύριο λόγο στὴν ἀπώλεια τοῦ ἑλληνικοῦ αὐτοῦ πνεύματος, τὸ δὲ δημιουργικὸ αἶτημα γιὰ τὸ προσεχές μέλλον θὰ ἦταν πράγματι τὸ ἀκόλουθο: Ὑποθέτουμε περὶ ἡμῶν ὅτι ἂν γίνουμε ἀληθινὰ Καθολικοί, ἀληθινὰ Ὁρθόδοξοι»⁶.

Βέβαια, δυστυχῶς, στὴ σημερινὴ Εὐρώπη ἡ Ὁρθοδοξία ὡς προσφορά τοῦ Βυζαντίου ἀλλὰ καὶ ὡς παράγων ιδεολογικῆς συνοχῆς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὁμοσπονδίας Κρατῶν (ΕΟΚ) εἶναι ἐλάχιστα καταννητή, ἂν καὶ ἱστορικὰ χωρὶς τὸ Βυζάντιο, ἢ καλύτερα τὴ Ρωμοσύνη, ἡ Εὐρώπη εἶναι ἀδιανόητη καὶ χωρὶς νὰ εἶναι ὑπόθεση μόνο τῶν Καθολικῶν καὶ τῶν Προτεστάντων ὀφείλει στὴν Ὁρθοδοξία τὴν ὑπόστασι καὶ τὴν ἐπιβίωσή της, κατὰ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο⁷.

Κινούμενος στὸ αὐτὸ μῆκος κύματος ὁ γνωστός Καρδινάλιος Joseph Ratzinger, Προϊστάμενος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Συνόδου γιὰ τὴ Διδασκαλία τῆς Πίστεως, ἀποφαίνεται ὅτι «ἂν ἡ Εὐρώπη λησμονοῦσε κάποτε τὴν ἑλληνικὴ της κληρονομιά δὲν θὰ μπορούσε πιά νὰ εἶναι Εὐρώπη»⁸.

Ἐπ' αὐτοῦ ὁ γνωστός Ἀκαδημαϊκὸς Μητροπολίτης Ἑλβετίας Δαμασκηνὸς ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἑλληνισμός, ὑπὸ τὴν προοπτικὴ τῆς πατερικῆς παραδόσεως, εἶναι ἴσως ἡ μόνη ἀστασίαστὴ ἢ ἔστω παραδεκτὴ σὲ οἰκουμενικὴ κλίμακα γέφυρα γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς δημιουργικῆς συνέχειας τῆς πνευματικῆς κληρονομιάς τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου γενικότερα⁹.

Ἡ Ὁρθοδοξία ὑπῆρξε παράγων ἐνότητας τῶν ἀνατολικῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ μπορεῖ νὰ ἐνώσει ιδεολογικὰ ὅλη τὴν εὐρωπαϊκὴ ὁμοσπονδία

κρατῶν, στὴν παρούσα ἀλλὰ καὶ στὴ διευρυνόμενη μορφή της, σὲ ἀντίθεση μὲ τὴ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία, γιατί:

α) ὡς ταυτισμένη μὲ τὴν ιδέα ἐνὸς ἐνοποιημένου πολυεθνικοῦ κράτους μὲ ἐπικεντρωτὸν αὐτοκράτορα καὶ τὴ Βασιλεύουσα καὶ ὡς μὴ αὐτόνομος ἐξουσιαστικὸς φορέας ἡ ἴδια διαδραμάτιζε τὸ ρόλο τοῦ κοινοῦ σημείου ἀναφορᾶς καὶ ἐπομένως τοῦ ἐνοποιητικοῦ συντελεστή, ἀνεξάρτητα καὶ ὑπεράνω τῶν ἐθνικῶν καὶ πολιτικῶν ἀντιπαραθέσεων μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων χριστιανικῶν λαῶν,

β) σ' αὐτὴν οὐδέποτε ἀναπτύχθηκε τὸ δόγμα γιὰ τὸ ἀλάθητο τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας, γεγονός καθοριστικῆς σημασίας ὅσον ἀφορᾶ τὸν χαρακτήρα της ὡς «ἐξανθρωπισμένης» καὶ προσιτῆς στὸν κάθε πιστό, ἐπίγειας καὶ ὄχι ἔξω ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα μέτρα παρουσίας,

γ) οὐδέποτε ὁ μοναστικὸς βίος στὴν Ὁρθοδοξία ὁδήγησε στὸ σχηματισμὸ μοναστικῶν ταγμάτων μὲ αὐστηρὴ δομὴ καὶ ὀργάνωση, μὲ στρατιωτικὸ χαρακτήρα καὶ δύναμη βίαιης παρέμβασης στὴν κοινωνία,

δ) οὐδέποτε ἐνεπλάκη σὲ ἀνταγωνισμοὺς πολιτικοστρατιωτικοῦ χαρακτήρα καὶ διατήρησε τὸν καθαρὰ πνευματικὸ της χαρακτήρα σ' ὅλη τὴ μακροαίωνα διαδρομὴ της καὶ

ε) ὡς συνισταμένη ὅλων αὐτῶν τῶν παραγόντων ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ποτὲ δὲν ἀπέκτησε τὸν ἀριστοκρατικὸ καὶ ἀποστασιοποιημένο χαρακτήρα τῆς Καθολικῆς καὶ λειτούργησε ἀποκλειστικὰ ὡς ἐγκόσμια Ἐκκλησία, πράγμα πού εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι βρισκόταν πολὺ πιὸ κοντὰ στὶς λαϊκὲς μάζες καὶ ὅτι οἱ ἐκκλησιαστικὲς τελετουργίες γινόταν στὴ γλώσσα τοῦ κάθε λαοῦ¹⁰.

Σήμερα, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στηριζόμενη στὴν Ἁγία Γραφή, τὴν ἀνόθευτη παράδοσή της, τὶς παρακαταθήκες τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τὶς ἀποφάσεις τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, στὶς θυσίες καὶ τοὺς μάρτυρές της καὶ σὲ ἐμπειρίες αἰώνων δίδει τὴ μαρτυρία της μέσα ἀπὸ ἀπαντήσεις σὲ καίρια καὶ κρίσιμα προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας, ὅπως

6. Μητροπολίτης Ἑλβετίας Δαμασκηνός, ὁπ. παρ., σσ. 200-201.

7. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος Χριστόδουλος, *Ρίζωμα χαρᾶς καὶ ἐλπίδας, Ὁ λόγος καὶ ὁ ρόλος τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν Ἑνωμένη Εὐρώπη*, Ἀθήνα 2001, σ. 55.

8. Μητροπολίτης Ἑλβετίας Δαμασκηνός, ὁπ. παρ., σ. 202.

9. Τοῦ ἰδίου, ὁπ. παρ., σ. 201.

10. Βασίλειος Φίλιας, Ἡ Ὁρθόδοξη ὡς παράγων ἐνότητας τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν, στὸ *Ὁρθόδοξία - Ἑλληνισμός*, τ. Β', σσ. 260-261.

εἶναι τὸ θέμα τῆς εἰρήνης¹¹, τῆς προστασίας τοῦ Φυσικοῦ Περιβάλλοντος¹², τῶν φυλετικῶν διακρίσεων¹³ καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Χωρὶς νὰ ἀποβλέπει στὸ κέρδος ἀντλεῖ τὴ δύναμή της ἀπὸ τὴν ἀγάπη: «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ»¹⁴.

Στὴ Διακήρυξη τῶν Προκαθημένων τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας (Φανάρι, Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, 15.3.1992), ἔνα κείμενο μεστὸ ρεαλισμοῦ ἀλλὰ καὶ εὐαισθησίας πρὸς τὰ προβλήματα τοῦ σύγχρονου κόσμου ἀναφέρεται ὅτι «ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία χαιρετίζει κάθε πρόοδον πρὸς τὴν καταλλαγὴν καὶ τὴν ἐνότητα. Ἰδιαιτέρως χαιρετίζει τὴν πορείαν τῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν ἐνότητα αὐτῆς καὶ ὑπενθυμίζει τὸ γεγονός ὅτι ἐντὸς αὐτῆς διαβιοῖ μέγας ἀριθμὸς Ὁρθόδοξων, ἐνῶ ἀναμένεται νὰ προστεθοῦν καὶ ἄλλοι Ὁρθόδοξοι εἰς αὐτὴν εἰς τὸ μέλλον. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ὅτι αἱ Χῶραι τῆς Νοτίου καὶ Ἀνατολικῆς Εὐρώπης κατοικοῦνται ἐν πλειονότητι ὑπὸ Ὁρθόδοξων λαῶν, συμβαλλόντων ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν πολιτιστικὴν διαμόρφωσιν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καὶ πνεύματος. Τὸ γεγονός τοῦτο καθιστᾷ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν σημαντικὸν παράγοντα εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς Ἡνωμένης Εὐρώπης καὶ αὐξάνει τὰς εὐθύνas αὐτῆς»¹⁵.

Γιὰ νὰ ἀνταποκριθεῖ, ὅμως, στὶς ὑψηλές της εὐθύνες καὶ τὰ διαχρονικὰ καθήκοντά της ἡ Ὁρθόδοξία χρειάζεται κατὰ τὸν Προκαθήμενο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, τὰ ἑξῆς:

11. Βλ. σχετικὰ τὸ Διεθνὲς Συνέδριον με θέμα τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀνεξιθρησκεία πού πραγματοποιήθηκε μεταξύ 7-9 Φεβρουαρίου 1994 στὴν Κωνσταντινούπολη. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς σημαντικῆς συνάντησης εἶναι ἡ Διακήρυξη τοῦ Βοσπόρου, Ὁρθόδοξία, Τεύχ. Β', Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 1994, σσ. 343-347.

12. Κωνσταντῖνος Ζορμπάς, Ἐκκλησία καὶ Φυσικὸ Περιβάλλον, Κατερίνη 1998.

13. Βασίλειος Γιούλτσης Πνευματικότητα καὶ κοινωνικὴ ζωὴ, Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 207-220.

14. Ἀνδρέας Κουντῆς, Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία γέφυρα ἐνώσεως τῶν λαῶν, στὸ Ὁρθόδοξία - Ἑλληνισμός, τ. Β', σσ. 268-269.

15. Μήνυμα τῶν Προκαθημένων τῶν Ἀγιοτάτων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, Ὁρθόδοξία, Τεύχ. Α', Ἰανουάριος - Μάρτιος 1994, σσ. 81-88.

α) Νὰ ἀνοίξει διάλογο μετὰ τὴ Δύση, ἐγκαταλείποντας τὴν ἐσωστρέφειά της. Ὑπάρχει ὁ θεσμοθετημένος θεολογικὸς διάλογος, πού ἀποβλέπει στὴν προσέγγιση τῶν ἀπόψεων καὶ στὴν ἐνότητα ὅλων τῶν Χριστιανῶν. Αὐτὸς ὁ διάλογος δὲν ἀρκεῖ. Χρειάζεται νὰ ἐπεκταθεῖ σὲ διάλογο μεταξύ ἰδεολογικῶν ρευμάτων. Ἐδῶ ἡ Ὁρθόδοξία καλεῖται νὰ παύσει νὰ ὀμιλεῖ ἐρήμην τῶν ρευμάτων καὶ νὰ θελήσει νὰ ἀντιπαρατάξει τὸν φερέγγυο καὶ κριτικὸ λόγο της, μιμούμενη τοὺς μεγάλους Πατέρες της πού ἦταν ἀνοικτοὶ στὸ διάλογο μετὰ τὴν ἐποχὴ τους καὶ συνέβαλαν ὅσον ὀλίγοι στὴ διαμόρφωση τοῦ πολιτισμοῦ.

β) Νὰ προσφέρει στὸν σύγχρονο κόσμο τὸ μοντέλο τῆς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία ὡς κοινότητα καὶ μάλιστα εὐχαριστιακή, τῆς ὁποίας ἡ κοινωνικὴ σημασία εἶναι τεράστια. Αὐτὸ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς χρειάζεται ὁ Εὐρωπαῖος ἄνθρωπος πού ζεῖ μέσα στὸ μονισμό καὶ τὴν ἀπομόνωσή του. Τὸ πρότυπο αὐτὸ εἶναι ἡ μεταμορφωτικὴ δύναμη τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς κοινωνίας, πού ἀνατρέπει τὰ παλαιὰ καὶ τοποθετεῖ τὰ νέα. Γι' αὐτὸ καὶ κάθε τάση ἀλλοίωσης τῆς ὀρθόδοξης κοινοτικῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ ὀρθόδοξου ἥθους καθιστᾷ ἀδύνατη τὴ μαρτυρία τῆς Ὁρθόδοξίας μέσα στὸ δυτικὸ χῶρο. Ἡ δύναμη τῆς Ὁρθόδοξίας εἶναι κυρίως ὁ λόγος της, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐκκλησιαστικὸς καὶ εὐχαριστιακὸς κοινοτικὸς χαρακτήρας της, ὁ ὁποῖος διαθέτει τεράστια ἀναμορφωτικὴ καὶ δημιουργικὴ δύναμη.

γ) Νὰ ἐμφανισθεῖ μετὰ τὸν μανδύα τῆς οἰκουμενικότητας, πού ἀγκαλιάζει ὅλο τὸν κόσμο, χωρὶς τοὺς φραγμοὺς τοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ, τοῦ ρατσισμοῦ καὶ τῶν διακρίσεων σὲ βάρος τῶν ἀδυνάτων. Ἡ Ὁρθόδοξία ἄλλωστε δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ἡ θρησκεία τῶν ἰσχυρῶν. Ἦταν ἡ Ἐκκλησία τοῦ λαοῦ, μαζί μετὰ τὸν ὁποῖο γεύθηκε τίς χαρὲς καὶ τίς λύπες τῆς ζωῆς. Θὰ πρέπει νὰ ὑπερβεῖ τίς μικρόκαρδες διαφωνίες καὶ διαφοροποιήσεις στοὺς κόλπους της καὶ νὰ προσφέρει πρὸς τὰ ἔξω τὸν ἐνδον θησαυρὸ της, πού εἶναι ἡ καταξίωση τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, πού δὲν χάνεται, οὔτε ποδοπατεῖται, οὔτε ἰσοπεδώνεται μέσα στὴ μάζα τῶν ἀνθρώπων¹⁶.

Γνωρίζουμε ὅτι καὶ σήμερα, μετὰ ἀπὸ 50 ὁλό-

16. Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, ὁπ. παρ., σσ. 57-58.

κληρα χρόνια από την ίδρυσή της, ή Εϋρωπαϊκή Ένωση κατάφερε να ξεπεράσει τις πρώτες πιεστικές οικονομικές άρχές της και να επαναπροσδιορίσει την ουσία της ύπαρξής της. Άραγε ψάχνει και σήμερα για ένα όραμα; Άποτελεί όντως μια κοινωνία πνευματικών άξιων; Μήπως τελικά γίνεται ένα κλάμπ των πλουσίων; Ποιές είναι οι ουσιαστικές άρχές πάνω στις όποιες θα μπορέσει να δομήσει την μελλοντική διεύρυνσή της;

Μιλώντας για άξίες θα μπορούσαμε να αναφέρουμε εκείνες που είναι κοινές σε όλη τη γηραιά ήπειρο. Άς θυμηθούμε μερικές:

- ό σεβασμός των ανθρώπινων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης άξίας,
- ή προσπάθεια των λαών να κλείνει –όσο γίνεται– τις πληγές του παρελθόντος,
- ό σεβασμός στη δημοκρατία και της ελεύθερης γνώμης,
- ό σεβασμός στην ένότητα και στην ποικιλομορφία.

Η Εϋρώπη έχει ήδη ενηλικιωθεί και μπορεί να δώσει μιάν απάντηση στα παραπάνω ερωτήματα. Θα ήταν πολύ σημαντικό να δούμε τελικά έναν απέχουμε πολύ από τό όραμα που έθεσαν οι πρώτοι ιδρυτές της, όπως οι Schumann, Monnet και Adenauer. Πιστεύουμε ότι όράματα δεν έπαψαν να υπάρχουν. Η υλοποίησή τους είναι τό πρόβλημα. Η συνεχιζόμενη απομόνωση του πνευματικού από τό υλικό δεν επιτρέπει και πολύ μιάν πνευματική περισυλλογή. Όπως είναι γνωστό στη Νίκαια της Γαλλίας μεταξύ άλλων αποφασίσθηκε να γίνει ένας διεξοδικότερος και ευρύτερος διάλογος από όλους τους Φορείς της κοινωνίας των πολιτών για τό μέλλον της Εϋρώπης¹⁷. Στα πλαίσια αυτά τό Ίδρυμα Μελετών Λαμπράκη διοργάνωσε διάλεξη στο Μέγαρο Μουσικής (4 Όκτωβρίου) με όμιλητή τόν τότε Πρόεδρο της Εϋρωπαϊκής Έπιτροπής (Commission) κ. Ζάκ Ντελόρ, ό όποιος ανέπτυξε σχετικό θέμα με την εϋρωπαϊκή πρόκληση. Στην όμιλία του, ή όποια θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μιάν πνευματική περισυλλογή στο θέμα της εϋρω-

παϊκής διεύρυνσης¹⁸, ό κ. Ντελόρ έθεσε τρεις βασικούς άξονες πάνω στους όποιους πρέπει να στηριχθεί τό μέλλον της Εϋρώπης. Ό πρώτος βασίζεται στις πρωτοβουλίες που πρέπει να ληφθούν, ώστε ή Ένωμένη Εϋρώπη να αναδειχθεί ένας ουσιαστικός παράγοντας στη διαμόρφωση της ειρήνης, σε περιοχές που υπάρχουν πολεμικές συρράξεις. Ό δεύτερος βασίζεται στην άειφόρο –βιώσιμη– ανάπτυξη (sustainable development) των μελών – χωρών της Εϋρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο μιάν οικονομία πιο δυναμική αλλά παράλληλα που θα διέπεται από σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον. Και τέλος, ό τρίτος άξονας αναφέρεται στην ήθική πλευρά της Εϋρώπης. Δηλαδή, όπως ό ίδιος έπeseήμανε, στο ρόλο των Έκκλησιών και των πολιτισμών όπου μεταξυ των μελών – χωρών θα γίνονται σεβαστές οι διαφορές και ή πολυπολιτισμικότητα των λαών¹⁹.

Άπό την άλλη πλευρά ή φωνή της Έκκλησίας

18. Βλ. περισσότερα στο βιβλίο του Ζάκ Ντελόρ, *Η Εϋρωπαϊκή Πρόκληση*, Δημοσιογραφικός Όργανισμός Λαμπράκη, Άθήνα 1992. Άξιζει να σημειωθεί ότι ό κ. Ντελόρ κατά τη δεκαετή θητεία του στα εϋρωπαϊκά όργανα προετοίμασε με πολυεπίπεδες ενέργειες την έδραϊωση της Εϋρωπαϊκής Ένωσης και καθιέρωσε τό Πρόγραμμα «Donner une áme pour l' Europe» (=δώστε μιάν ψυχή για την Εϋρώπη), ενώ σήμερα διαδραματίζει με τό έπιστημονικό Ίδρυμα Notre Europe ένα καθοριστικό ρόλο στα εϋρωπαϊκά δρώμενα. Πρβλ. *Les Eglises et le Processus d' Integration europeenne*, Conference des Eglises Europeenes, Bruxelles, Mai 2001.

19. Στα πλαίσια αυτά κινείται και ή όμιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας της Όμοσπονδιακής Γερμανίας J. Rau στην πανηγυρική συνεδρίαση της Όλομέλειας του Σώματος, ό όποιος ανέπτυξε τις άποφείς του σχετικά με την αναγκαιότητα ενός εϋρωπαϊκού Συντάγματος (5.4.2001). Μεταξύ άλλων τόνισε ότι ό ρόλος της Εϋρώπης πρέπει να είναι «ή προώθηση συγκεκριμένων στόχων και συμφερόντων από κοινού και, ταυτόχρονα, ή διατήρηση της διαφορετικότητας των εϋρωπαϊκών χωρών και έθνων που αποτελούν τη βάση και τόν πλούτο της μοναδικότητας της Εϋρωπαϊκής Ένωσης. Τίποτα δεν χρειάζεται ή πρέπει να αλλάξει σ' αυτό τό σημείο στο μέλλον. Για τό σκοπό αυτό θα πρέπει να απαντηθούν ερωτήματα όπως πώς θα πρέπει να οργανωθεί ή Εϋρωπαϊκή Ένωση έτσι ώστε οι πολίτες να αισθάνονται καλύτερα μέσα σ' αυτήν, τί θα πρέπει να γίνει ώστε να διασφαλισθεί ότι οι άποφάσεις που λαμβάνονται από αυτήν θα έχουν μιάν μεγαλύτερη μονιμότητα σε εϋρωπαϊκό έπίπεδο, και, τέλος, πώς θα πρέπει να είναι τό οργανωτικό πλαίσιο», *Daily Notebook*, 4.4.2001, σσ. 1-3.

17. Βλ. σχετικά την πρόταση του Προέδρου Romano Prodi στο *Bulletin Quotidien Europe* 7887, 24.1.2001, σσ. 29-35.

τῆς Ἑλλάδος, διὰ τοῦ Σεπτοῦ Προκαθημένου της, ἔχει ποικιλοτρόπως τονίσει τὴν πνευματικὴ αὐτὴ διάσταση τῆς Εὐρώπης, σημειώνοντας ὅτι ἡ Εὐρώπη εἶναι τὸ πνευματικὸ ἀνάστημα τοῦ Χριστιανισμοῦ, δεδομένου ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς «ἐγκολπώθηκε τόσο τῇ ρωμαϊκῇ κληρονομίᾳ, ὅσο καὶ τὴν ἑλληνικῇ παιδείᾳ καὶ ἐδίδαξε καὶ κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς καὶ κατὰ τοὺς νεώτερους χρόνους»²⁰.

Ἡ ἀνάγκη νὰ δώσουμε ἓνα νέο ὄραμα στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις –καὶ γιὰ νὰ ἐπαναλάβουμε τὰ λόγια τοῦ ἴδιου τοῦ κ. Ντελὸρ «μὴ ψυχὴ στὴν Εὐρώπη»– καὶ μάλιστα πρὸς τὴ δημιουργία ἐνὸς ἥθους ποὺ πρέπει νὰ ἀποδεχθοῦν τὰ θεσμικὰ εὐρωπαϊκὰ ὄργανα εἶναι ἔργο κατ' ἀποκλειστικότητα τῶν Ἐκκλησιῶν. Κι αὐτὸ ἔχει τονισθεῖ ἐπανειλημμένα. Τὸ κείμενο ποὺ ὑπογράφηκε στὴ Ρουμανία καὶ φέρει τὸν τίτλο «Ἡ Διακήρυξις τῶν Θρησκειῶν» τονίζει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Τὸ θέμα τῆς διεύρυνσης τῆς Ἑνωμένης Εὐρώπης δὲν θὰ μπορέσει νὰ στηριχθεῖ ἐὰν δὲν θὰ μπορέσουμε παράλληλα μὲ τὴν οἰκονομικὴ τῆς διοίκηση νὰ στηρίξουμε καὶ τὴν πνευματικὴ τῆς διάσταση»²¹.

Οἱ Ἐκκλησίαις πρέπει νὰ τοποθετηθοῦν μὲ σοβαρότητα ἀπέναντι στὴ νέα πραγματικότητα ἐπιμένοντας στὴν ἐνότητα τῆς ἀνθρωπότητας, ὅπως αὐτὸ ἐκφράζεται στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων²², καὶ κατ' ἐπέκταση τοῦ ἴδιου τοῦ εὐρωπαϊκοῦ λαοῦ. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πρέπει νὰ λάβουμε σοβαρὰ ὑπ' ὄψη μας ὅτι οἱ ἀνταγωνισμοὶ καὶ οἱ ἔριδες ἀποτελοῦν ἓνα μεγάλο καὶ οὐσιαστικὸ πρόβλημα γιὰ τὴν ἐνότητα τῆς Εὐρώπης. Σημαντικὸ εἶναι ἐπίσης ὅτι ἀναφέρεται στὸ Χριστιανισμὸ ὡς παράγοντα ἐνοποίησης τῆς Εὐρώπης στὴν Κοινὴ Δήλωση τοῦ Πάπα-Ἰωάννη Παύλου Β' καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιε-

πισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου ἐνώπιον τοῦ Βήματος τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου, στὴν Ἀθήνα, στίς 4 Μαΐου 2001: «Ἡ ἔνωσις τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου εἰς μίαν πολιτειακὴν ὄντοτητα χωρὶς οἱ λαοὶ νὰ χάσουν τὴν αὐτοσυνειδησίαν, τὴν ἐθνικὴν παράδοσιν καὶ τὴν θρησκευτικὴν ταυτότητά των, ὑπῆρξε τὸ ὄραμα τῶν πρωτεργατῶν της. Ὅμως ἡ διαφαινομένη τάσις μετατροπῆς ἐνίων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν εἰς κράτη λαϊκὰ χωρὶς καμίας ἀναφορὰν σὲ Θρησκεία, συνιστᾷ ἀναίρεσιν καὶ ἀπάρνησιν τῆς πνευματικῆς αὐτῶν κληρονομίας. Καλούμεθα νὰ ἐντείνωμεν τὰς προσπάθειάς μας, ὥστε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐνοποίησης τῆς Εὐρώπης. Θὰ ἀφιερῶσωμεν δὲ τὰς δυνάμεις μας, ὥστε αἱ χριστιανικαὶ ρίζαι τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ χριστιανικὴ τῆς ψυχῆ νὰ διατηρηθῶσιν ἀλώβητοι»²³.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἔχοντας βαθιὰ ἐπίγνωση τοῦ ρόλου καὶ τῆς ἀποστολῆς της στὴν Εὐρώπη, συγκρότησε Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων, μὲ σκοπὸ νὰ παρακολουθεῖ τὰ εὐρωπαϊκὰ δεδομένα καὶ νὰ ἀξιολογεῖ τὴν κάθε πληροφορία. Παράλληλα ἔχει ἰδρύσει καὶ λειτουργεῖ, μὲ τὴ σύμφωνη γνώμη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Γραφεῖο στίς Βρυξέλλες ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀχαΐας κ. Ἀθανασίου, μὲ σκοπὸ νὰ συμβάλει στὴν καλύτερη συνεργασία μὲ τὰ ἐκεῖ κέντρα λήψεως ἀποφάσεων.

Θέλουμε, λοιπόν, νὰ πιστεύουμε ὅτι ἡ ψυχὴ ποὺ πρέπει νὰ δώσουμε στὴν Εὐρώπη, γιὰ νὰ μπορέσει αὐτὴ νὰ ἀνδρωθεῖ καὶ νὰ ἐπιβιώσει μελλοντικὰ ὡς Εὐρωπαϊκὴ Ὁμοσπονδία Κρατῶν (ΕΟΚ), μὲ ποικιλία παραδόσεων, γλωσσῶν καὶ θρησκειῶν εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ Βυζαντίου μας, τῆς Ρωμοσύνης, ἡ Ἁγία Ὁρθοδοξία, ποὺ ἔδωσε καὶ δίδει τὴ μαρτυρία τοῦ Εὐαγγελίου, ὡς ἀνόθευτη καὶ ἀκαινοτόμητη ἔκφρασις τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας γιὰ μίαν Εὐρώπη ὅχι μόνον τῶν οἰκονομικῶν μεγεθῶν ἀλλὰ καὶ τῶν πολιτιστικῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν καὶ ἀναζητήσεων.

20. Βλ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ὁπ. παρ., σσ. 38-39. Πρβλ. καὶ τὴν Ὁμιλίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου πρὸς τὴν Ὀλομέλεια τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου (19 Ἀπριλίου 1994), Ὁρθοδοξία, Τεύχ. Γ', Ἰούλιος - Σεπτέμβριος 1994, σσ. 491-499. Βέβαια ἡ παραπάνω προβληματικὴ δὲν υἱοθετεῖται πλήρως ἀπὸ τὸν Χάρτη Θεμελιωδῶν Δικαιωμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως, Ἐπίσημη Ἐφημερίδα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, C 364, 18.12.2000.

21. *La Declaration des Religions*, Bucarest, Mai 2000.

22. Πράξεις, 4:12.

23. Περιοδικὸ Ἐκκλησία, Μάιος 2001, Ἀριθμ. 5, 2001, σ. 387.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΝΕΟΔΗΜΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΣΤΗΝ ΤΗΝΟ ΣΕ ΑΝΑΜΝΗΣΗ ΤΗΣ Β' ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗΣ

Τὴν Πέμπτη, 16 Αὐγούστου 2001, τελέσθηκαν, μὲ κάθε ἐπισημότητα καὶ σύμφωνα μὲ τὴν καθιερωμένη ἐκκλησιαστικὴ τάξη, τὰ ἐγκαίνια ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κύριο Χριστόδουλο τοῦ νεόδημου περικαλλοῦς ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας στὴ θέση «Θεοτόκος» τῶν Ὑστερνίων, ἀνεγερθέντος εἰς ἀνάμνησιν καὶ τιμὴν τῆς Β' Εὐρέσεως τῆς θαυματουργοῦ Εἰκόνος τῆς Μεγαλόχαρης στὶς 18 Δεκεμβρίου τοῦ

Τοῦ κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΟΦΙΑΝΟΥ**

1842. Μαζὶ μὲ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο, τὴν τελετὴ τῶν ἐγκαίνιων ἐτίμησαν κι ἐλάμπρυναν μὲ τὴν παρουσία τους Ἀρχιερεῖς, οἱ Μητροπολίτες Φιλίππων κ. Προκόπιος, Θήρας κ. Παντελεήμων, Φθιώτιδος κ. Νικόλαος, Ταμιάθεως κ. Ἰωακείμ, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν αἰδεσιμολογιώτατος π. Θωμᾶς Συνοδινός, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀρχιμανδρίτης τότε, Ἐπίσκοπος Σαλῶνων σήμερα π. Θεολόγος Ἀποστολίδης, ὁ Ἱεροκήρυκας καὶ ἐκπρόσωπος τῆς Μητροπόλεως Σύρου-Τήνου π. Δωρόθεος Πολυκανδριώτης, ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. Πατρίκιος Καλεώδης, ὁ ἐφημέριος τῶν Ὑστερνίων π. Βασίλειος Δράκος, ἡ ὁσιολογιωτάτη Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κεχροβουνίου Τήνου, Μοναχὴ Ἰουλιανὴ Ρηγοπούλου καὶ π. ἄ. Παρέστησαν ἐπίσης ὁ βουλευτὴς Κυκλάδων κ. Χωματᾶς, ὁ ἐπαρχος Τήνου κ. Ἀντώνης Μαραγκός, ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως Τήνου κ. Σάββας Ἀπέργης, ὁ Δήμαρχος Ἐξωμβούργου Τήνου κ. Νικηφόρος Δελασούδας, ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Πανόρμου Τήνου κ. Παρασὸς Σαλταμανίκας, Ἐκπρόσωπος τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Πανελληνίου Ἱεροῦ Ἰδρυμάτος Εὐαγγελιστρίας, ὁ Λιμενάρχης Τήνου κ.

Ἰάκωβος Γκύζης, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας Τηνιακῶν Μελετῶν κ. Γιώργος Μπουρδάκος καθὼς καὶ μεγάλο πλῆθος πιστῶν.

Τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο προσεφώνησε καὶ καλωσόρισε ὁ ἱεροκήρυκας τῆς Μητροπόλεως Σύρου - Τήνου π. Δωρόθεος Πολυκανδριώτης.

Τὸ ἱστορικὸ τῆς Β' Ἀνευρέσεως τῆς θαυματουργοῦ Εἰκόνος τῆς Μεγαλόχαρης καὶ κυρίως τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ἐγκαινιασθέντος ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας παρουσίασε μὲ συντομία ὁ Τήνιος Καθηγητὴς τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου κ. Δημήτριος Ζ. Σοφιανὸς μὲ τὴν ἐξῆς ὁμιλία του:

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι, κ. Χωματᾶ, Βουλευτὰ Κυκλάδων, Κύριε Ἐπαρχε, Κύριοι Δήμαρχοι τῆς πόλεως Τήνου καὶ Ἐξωμβούργου, Κύριε Πρόεδρε τῆς Κοινότητος Πανόρμου, Κύριε Ἐκπρόσωπε τοῦ Πανελληνίου Ἱεροῦ Ἰδρυμάτος τῆς Εὐαγγελιστρίας, Ὁσιολογιωτάτη Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων Κεχροβουνίου Τήνου.

Ἡ σημερινὴ παρουσία σας, Μακαριώτατε, γιὰ τὸν ἐπίσημο ἐγκαινιασμό τοῦ νεόδημου περικαλλοῦς ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας, τοῦ ἀνεγερθέντος πρὸς τιμὴν τῆς Β' Εὐρέσεως τῆς Μεγαλόχαρης Θεοτόκου, περιποιεῖ ἰδιαίτερη τιμὴ στὸ νησί μας τὴν Τήνο καὶ στὸν φιλόχριστο καὶ εὐσεβῆ λαό της. Εἶναι ἤδη δευτέρη φορὰ (ἡ πρώτη τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1998) ποὺ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης τιμᾷ μὲ τὴν παρουσία της τὸν περίβλεπτο αὐτὸ οἶκο τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Τήνος εἶχε τὴν ἐξαιρετικὴ τύχη καὶ εὐλογία, μὲ τὴ Θεία Πρόνοια καὶ οἰκονομία, νὰ ἐγκαταστήσει σ' αὐτὴν ἡ Πάναγνη Μητέρα τοῦ Χριστοῦ τὸν περίδοξο θρόνο της, μὲ τὴν θαυματουργὴ Εὐρεση τῆς Ἀγίας Εἰκόνας της στὶς 30 Ἰανουαρίου τοῦ 1823, καὶ νὰ ἀποτελέσει ἔτσι τὴ νέα Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν κολυμβήθρα ἀναβαπτισμοῦ στὰ νάματα τῆς

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, συμπαραστα-
τούμενος ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες Θήρας κ. Παντελεήμο-
να καὶ Φθιώτιδος κ. Νικόλαο ἐγκαινιάζει τὴν Ἁγία Τράπεζα.

Ὁρθοδοξίας τῶν ἀπανταχοῦ γῆς πιστῶν χρι-
στιανῶν.

Ἡ Ἁγία Πελαγία ἡ Τηνία, τῆς ὁποίας τὴ σεπτὴ
μνήμη ἐορτάσαμε λαμπρὰ πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες,
στὶς 23 Ἰουλίου, ἡ ταπεινὴ καὶ ὀλιγογράμματη, ἀλλὰ
φιλευσεβέστατη καὶ πλούσια σὲ πνευματικὰ χαρί-
σματα καὶ ψυχικὴ ἀρετὴ Κεχροβουνιώτισσα μονα-
χὴ, ἐγινε τὸ σκευὸς ἐκλογῆς τοῦ Κυρίου, καὶ μὲ τὰ
θεϊκὰ καὶ ἐξαίσια ἐνύπνια καὶ ὁράματά της ὁδήγη-
σε στὴν ἀνεύρεση, κατὰ θαυματουργικὸ καὶ ἀποκα-
λυπτικὸ τρόπο, τῆς Πάνσεπτης Εἰκόνας τῆς Μεγα-
λόχαρης Θεομήτορος. Σ' Αὐτὴν τὴ στοργικὴ μάνα
ὅλου τοῦ κόσμου, καταθέτουν τὴν εὐσέβειά τους, τὸ
δάκρυ καὶ τὸν πόνο τους ὅλοι οἱ πιστοὶ χριστιανοὶ
καὶ ζητοῦν τὴν κραταιὰ σκέπη της, τὴν προστασία
καὶ παραμυθία της. Ἡ Θεομήτωρ Παρθένος εἶναι ἡ
Ὑπέρμαχος Στρατηγός, ποὺ διὰ μέσου τῶν αἰώνων,
ἀπὸ τοὺς πρώτους βυζαντινοὺς χρόνους καὶ ὡς σή-
μερα προστατεῦει καὶ διαφυλάσσει τὸ Ἔθνος μας
ἀπὸ παντοίους ἐχθροὺς καὶ πολεμίους.

Μακαριώτατε, οἱ πρόγονοί μας Τήνιοι, μετὰ τὴν
ἀνεύρεση τῆς θαυματουργῆς Εἰκόνας τῆς Μεγαλό-
χαρης, ἀνήγειραν σὲ ἐκπληκτικὰ σύντομο χρονικὸ
διάστημα τὸν πάγκαλο ναὸ της στὴν πόλη τῆς Τή-
νου, στὸν ἱερὸ χῶρο ποὺ βρέθηκε ἡ Εἰκόνα, ὅπου
φυλασσόταν ὡς πολυτίμητος θησαυρὸς καὶ πάνσε-
πτο κειμήλιο, ποὺ δεχόταν τίς δεήσεις καὶ παρα-
κλήσεις σύσσωμου τοῦ θρησκευόμενου Τηνιακοῦ
λαοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν Πανελλήνων, Ὁρθοδόξων καὶ
ἐτεροδόξων ἀκόμη.

Πρὶν ἀπὸ 160 περίπου χρόνια, καὶ 20 μόλις χρό-
νια μετὰ τὴ θαυματουργὴ Εὗρεση τῆς Πάνσεπτης
Εἰκόνας, στὶς 15 Δεκεμβρίου τοῦ 1842, βέβηλοι καὶ
ἀνιέροι χεῖρες ἀφαίρεσαν καὶ ἀπέσπασαν ἀπὸ τὴ θέ-
ση του τὸ ἱερὸ θησαυρίσμα, μὲ σκοπὸ νὰ ἐκμεταλ-
λευτοῦν τὰ πολλὰ καὶ πολύτιμα κοσμήματα, βαρύ-
τιμα ἀφιερώματα καὶ τάματα τῶν πιστῶν χρι-
στιανῶν στὴν Ἁγία Εἰκόνα τῆς Μεγαλόχαρης.

Τὸ γεγονὸς τῆς κλοπῆς τῆς θαυματουργῆς Εἰκό-
νας συνετάραξε, συνεκλόνησε καὶ κατέθλιψε σύ-
μπαντας τοὺς Τηνίους, ποὺ κινητοποιήθηκαν ἄμε-
σα καὶ δραστικὰ γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ καὶ τὴν σύλλη-
ψη τοῦ ἀνιέρου καὶ βέβηλου δράστη. Τὴν Ἐπιτροπὴ
τότε τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρυμάτος τῆς Εὐαγγελίστριας ἀπο-
τελοῦσαν οἱ εὐσεβεῖς συμπολίτες μας Ἰωάννης Κα-
γκάδης, συγγενὴς τοῦ κτήτορα τοῦ ναοῦ Σταματέλου
Καγκάδης, Φραγκίσκος Μιχαὴλ Παξιμάδης, ὁ γνω-
στὸς γενναῖος ἀγωνιστὴς τῆς Ἐθνεγερσίας τοῦ 1821,
ὁ Ἰωάννης Δρόσος, τῆς γνωστῆς οἰκογένειας ἀγω-
νιστῶν καὶ συγγραφέων, ὁ Μάρκος Γεωργαντό-
πουλος, πρῶτος ἐξάδελφος τοῦ ἐθνομάρτυρα Φρα-
γκίσκου Γεωργαντόπουλου ποὺ εἶχαν ἀπαχονίσει
οἱ Τούρκοι στὴν Κωνσταντινούπολη στὶς 17 Ἀπρι-
λίου τοῦ 1821, καὶ ὁ Μιχαὴλ Τζώρας. Πολιτικὸς δι-
οικητὴς τῆς Τήνου τότε, τὸ 1842, ἦταν ὁ Ἰωάννης
Θεοτόκης, Κερκυραῖος, προφανῶς συγγενὴς τοῦ με-
γάλου σοφοῦ καὶ Διδασκάλου τοῦ Γένους καὶ τῆς
Ἐκκλησίας Νικηφόρου Θεοτόκη.

Τόσο ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Εὐαγγελίστριας ὅσο καὶ ὁ
Διοικητὴς τοῦ νησιοῦ Ἰωάννης Θεοτόκης, μὲ ἐγγρα-
φὰ τους ποὺ ἐξαπέλυσαν ἁμέσως, ἐνημέρωσαν τίς
ἀρχές καὶ τοὺς φορεῖς τῆς Τήνου (τοὺς ὑπόλοιπους
Δήμους), καθὼς καὶ τὰ γειτονικὰ νησιά γιὰ τὸ θλι-
βερὸ καὶ ἀνήκουστο γεγονὸς καὶ ζήτησαν τὴ βοή-
θεια καὶ κινητοποίηση ὄλων γιὰ τὴν ἐπισήμανση καὶ
σύλληψη τοῦ ἱερόσυλου καὶ τὴν ἀνεύρεση τῆς κλα-
πείσης Ἱερῆς καὶ Θαυματουργῆς Εἰκόνας.

Ὅλες τίς λεπτομέρειες τῆς κλοπῆς καὶ τῶν ἐνερ-
γειῶν ποὺ ἀκολούθησαν διασώζει μὲ πολὺ γλαφυρὸ
ἀλλὰ καὶ δραματικὸ ὕφος ὁ γνωστὸς ἱστορικὸς τοῦ
Ἱεροῦ Ἰδρυμάτος τῆς Εὐαγγελίστριας καὶ τοῦ νη-
σιοῦ τῆς Τήνου Νικόλαος Σακελλίων, ἀφοῦ στὴν
Ἐπιτροπὴ ποὺ συστήθηκε τότε γιὰ τὴν ἀνεύρεση τῆς

Ἁγίας Εἰκόνας μετεῖχε καὶ ὁ πατέρας του, Γεώργιος Σακελλίων, Γραμματέας τῆς Διοικήσεως τοῦ νησιοῦ, ὁ ὁποῖος ὡς αὐτόπτης μάρτυρας διηγήθηκε στοὶ γιό του τὰ συμβάντα καὶ τοῦ παρέδωσε πιθανότατα καὶ τὰ σχετικά ἔγγραφα.

Σύγχρονο ἐπίσης, ἀδέξιο ἀλλὰ ἐκφραστικότατο στιχουργήμα, ποὺ φυλάσσεται στὰ ἀρχεῖα τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας, ἀναφέρεται καὶ περιγράφει μὲ λεπτομέρειες τὸ συμβάν τῆς κλοπῆς καὶ ἀνεύρεσης τῆς Ἁγίας Εἰκόνας. Ἔχει γραφεῖ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἀπὸ τὴν Ἄννα ἢ Ἀννεζάκη Γεωργίου Γεωργαντόπουλου, ἀδελφὴ τοῦ ἔθνομάρτυρα Φραγκίσκου Γεωργαντόπουλου, ἡ ὁποία εἶχε τὴν εὐχέρεια νὰ συνθέτει ρίμες.

Ἱστορικά καὶ χρήσιμα στοιχεῖα γιὰ τὸ συνταρακτικὸ αὐτὸ γεγονός, συνοδευόμενα καὶ ἀπὸ τὴν ἐκδόση τοῦ προαναφερθέντος στιχουργήματος, μᾶς δίνει ὁ συνάδελφος, φίλος κ. Γιώργος Ἀμυραλῆς.

Μακαριώτατε δέσποτα, ὁ χρόνος δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐκταθοῦμε σὲ λεπτομερῆ στοιχεῖα τοῦ συνταρακτικοῦ γεγονότος τῆς κλοπῆς τῆς σεπτῆς Εἰκόνας τῆς Εὐαγγελιστρίας.

Μετὰ τὴν ἐπισήμανση καὶ σύλληψη τοῦ ἱερόσυλου ἀπὸ τίς ἀρχές τοῦ Πανόρμου στὴν περιοχὴ τοῦ χωριοῦ Μαρολᾶς, τὴν ὁμολογία τῆς ἀνίερης πράξης του καὶ τὴν ὑπόδειξη τοῦ ἀκριβοῦς σημείου ὅπου εἶχε θάψει καὶ σκεπάσει μὲ χῶμα καὶ μὲ πλάκα πέτρινη τὴν Ἁγία Εἰκόνα, στίς 18 Δεκεμβρίου τοῦ 1842, ἡμέρα Παρασκευή, θεῖα χάριτι καὶ εὐλογία, ἀνευρέθηκε τὸ ἱερὸ θησαύρισμα ἐδῶ ὅπου σήμερα ἔχει ἀνεγερθεῖ ὁ μεγάλοπρεπος αὐτὸς ναὸς πρὸς αἰώνια ἀνάμνηση τοῦ συμβάντος καὶ δοξολόγησι τῆς Θεομήτορος καὶ τοῦ Υἱοῦ τῆς.

Ἡ χαρμόσυνη εἰδηση διαδόθηκε σ' ὁλόκληρο τὸ νησί ὅσο γινόταν ταχύτερα μὲ τὰ τότε μέσα ἐπικοινωνίας καὶ ἄρρητη ἀγαλλίαση καὶ εὐφροσύνη διαχύθηκε στίς ψυχές καὶ στίς καρδιές σύσσωμου τοῦ Τηνιακοῦ λαοῦ, ἀνεξαρτήτως δόγματος. Ἡ ἁγία εἰκόνα μεταφέρθηκε λιτανευτικῶς, αὐθιμερόν, μὲ δάκρυα χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης καὶ ἐπανατοποθετήθηκε στὴ θέση τῆς στὸν ἱερὸ της ναὸ στὴν πόλη τῆς Τήνου.

Ἡ εὐσέβεια τοῦ Ὑστερνιώτικου λαοῦ τοποθέ-

τησε ἀμέσως ταπεινὸ μαρμαρίνο σταυρὸ στὴ θέση «Θεοτόκος», στοὶ σημεῖο τῆς θαυματουργικῆς δεύτερης Ἀνεύρεσης καὶ φτωχικὴ ἀκοίμητη κανδήλα μὲ τὸ ἀκήρατο φῶς τῆς ἀνέπεμπε σιωπηλὰ τίς ὁλόψυχες εὐχαριστίες καὶ τοὺς αἶνους τῶν Ὑστερνιωτῶν καὶ ὅλων τῶν Τηνιακῶν πρὸς τὴν ἄχραντη μητέρα τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν εὐδοκία καὶ εὐνοιά τῆς πάλι πρὸς τὸ νησί μας.

Ὅπως ἀναφέρει χαρακτηριστικὰ σὲ ἐκτενῆ σχετικὴ ἐκθεσὴ του, τῆς 19ης Δεκεμβρίου τοῦ 1842, ὁ τότε Διοικητὴς Τήνου Ἰωάννης Θεοτόκης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως: «Ἐν τέλει ἡ 18η τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, ἀποκληθεῖσα Ἡμέρα τῆς Δευτέρας Εὐρέσεως τῆς Ἁγίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Εἰκόνας, ἐπανηγυρίσθη καὶ θέλει πανηγυρίζεσθαι εἰς τὸ διηνεκές κατ' ἔτος λαμπρῶς ὡς μεγάλη ἐορτὴ τῆς νήσου Τήνου».

Πράγματι, φαίνεται, ὅτι τὸ γεγονός αὐτὸ πανηγυριζόταν λαμπρὰ ὡς τὸ ἔτος 1897, ὁπότε, ἄγνωστο γιὰ τοιοῦς λόγους ὁ ἐορτασμὸς αὐτὸς ἀτόνησε γιὰ μερικὲς δεκαετίες, παρ' ὅλο ποὺ διακαῆς καὶ ἐπίμονος πόθος τῶν Ὑστερνιωτῶν καὶ τῶν Τηνιακῶν γενικότερα ἦταν ἡ ἀνέγερση ἱεροῦ ναοῦ στὸν τόπο τῆς Δευτέρας Εὐρέσεως τῆς Ἁγίας Εἰκόνας.

Στὴ δεκαετία τοῦ 1950 παρατηρεῖται ἀναβίωση τοῦ ἐορτασμοῦ, σύμφωνα μὲ δημοσιεύματα τοῦ τοπικοῦ Τύπου. Ἔτσι, ὁ «Ἀστὴρ τῆς Τήνου», ἡ ἱστορικὴ ἐφημερίδα τοῦ λόγιου συμπολίτη μας καὶ γλυκύτατου ἱεροψάλτη ἀξέχαστου Στέλιου Κελαϊδίτη, στοὶ φύλλο τῆς 23ης Δεκεμβρίου 1951, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, ἀναγράφει καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος καθιέρωσεν ἀπὸ ἐφέτος ὅπως ἐφεξῆς πανηγυρίζεται –ὡς καὶ μέχρι τοῦ 1897 ἐγένετο– ἡ Δευτέρα Εὐρεσις τῆς Ἁγίας Εἰκόνας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἥτις ὡς γνωστὸν ἐκλάπη κατὰ τὴν 15ην Δεκεμβρίου 1842». Κατὰ τὸν λαμπρὸ ἐκεῖνο ἐορτασμὸ «τὸν πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ὁ σοφὸς ἐκπαιδευτικὸς κ. Ἰωάννης Ν. Καρδαμίτσης, Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς. Πρόκειται, ὅπως γνωρίζομε ὅλοι οἱ παλαιότεροι Τηνιακοί, γιὰ τὸν δραστήριο, φιλευσεβῆ καὶ ἐμπνευσμένο σχολάρχην τοῦ νησιοῦ.

Ἡ ἄλλη ἱστορικὴ ἐφημερίδα τῶν Κυκλάδων, τὸ

«Κυκλαδικὸν φῶς», τοῦ ἀειμνήστου συμπολίτη μας Ἰωάννη Τερζόπουλου, τοῦ ὁποίου ἡ ἔκδοση συνεχίζεται ὡς τώρα, στὸ φύλλο του τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1957, σὲ ἀνταπόκρισὴ του τοῦ σοφοῦ, δυναμικοῦ καὶ φιλόστοργου Κωνσταντίνου Καρδαμίτση, ἐπὶ δεκαετίες δασκάλου τῶν Ὑστερνίων, σημειώνει τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά: «Παρηκολουθήσαμεν τὸν λαμπρὸν ἑορτασμὸν τῆς Β' Εὐρέσεως τῆς Ἀγίας καὶ θαυματουργοῦ Εἰκόνας τῆς Μεγαλόχαρης εἰς τὸν πάνσεπτον καὶ ἱερὸν Ναὸν τῆς ἐν Τήνῳ τὴν 18ην Δεκεμβρίου. Πόσον ὁμως λαμπρότερος καὶ σημαντικότερος θὰ ἦτο αὐτὸς ὁ πανηγυρισμός, ἐὰν καὶ εἰς τὴν τοποθεσίαν «Θεοτόκος τῶν Ὑστερνίων» ἀνεγείρετο ἐν μικρὸν προσκίνημα, ἐκεῖ ὅπου ὁ ἱερόσυλος... εἶχε κρύψει τὴν κλαπεῖσαν ἱερὰν Εἰκόνα... Καὶ μάλιστα διότι τὰ ἱστορικὰ γεγονότα, τὰ συνδεδεμένα μὲ τὴν θείαν καὶ φωταυγὴ παράδοσιν τῆς θαυματουργοῦ Εἰκόνας τῆς Εὐαγγελιστρίας δὲν πρέπει νὰ καλύπτονται μὲ τὸν πέπλον τῆς λήθης. Καὶ εἶπον περὶ τοῦ πόθου τῶν παλαιότερων Τηνίων, διότι πολλάκις ἡ γηραιὰ καὶ εὐεργετικὴ Ἀδελφότης τῶν Τηνίων ἐν Ἀθήναις ἀνεκίνησε τὸ ζήτημα τοῦτο... καὶ ἔγκριτοι συμπολιταὶ μας ἐκ τῶν ζώντων πολλάκις ἔγραψαν καὶ ἐτόνισαν τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνάγκης ταύτης, ὡς ὁ γηραιὸς πολιτευτὴς κ. Κωνσταντίνος Ἀλαβάνος... ὥστε τὸ φῶς τοῦ φανοῦ ἐκεῖνοι, ποὺ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀκτινοβολοῦσε εἰς τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον τόπον τῶν Ὑστερνίων, χάρις εἰς τὴν εὐσέβειαν τῶν παλαιότερων Ὑστερνιωτῶν, νὰ ἀναλάβῃ καὶ πάλιν λαμπρότερον ἐντὸς τοῦ ἀνεγειρομένου προσκυνήματος».

Γιὰ τὴν ὑλοποίηση τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ πόθου καὶ σκοποῦ, ἥδη τὸ 1948, μὲ πρωτοβουλία καὶ παρακίνηση τῆς Ἀδελφότητος τῶν Τηνίων, ὁ Ὑστερνιώτης Φίλιππος Ἀντωνίου Σῶχος εἶχε ἀγοράσει μικρὸ τιμῆμα τοῦ κτήματος, ὅπου σήμερα ὁ ἐγκαινιζόμενος ἐπιβλητικὸς ναός, τὸ ὁποῖο στὴ συνέχεια δώρισε στὸν ἐνοριακὸ ναὸ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς τῶν Ὑστερνίων, προκειμένου νὰ χρησιμοποιηθεῖ γιὰ τὴν ἀνέγερση σεμινοῦ προσκυνήματος.

Τὸ 1973, ἱστορικὴ ἐπέτειο τῶν 150 χρόνων ἀπὸ τὴν Εὐρεση τῆς θαυματουργῆς Εἰκόνας τῆς Μεγαλόχαρης στὴν Τήνο, στίς 30 Ἰανουαρίου τοῦ 1823,

συγκροτεῖται κεντρικὴ κληρικολαϊκὴ Ἐπιτροπὴ λαμπροῦ ἑορτασμοῦ, ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὴν Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρυμάτος τῆς Εὐαγγελιστρίας, πανηγυρισμοῦ ἀντάξιου τοῦ ἐξαίσιου καὶ θεοσημείωτου αὐτοῦ γεγονότος γιὰ τὸ φτωχικὸ καὶ ἄνικμο νησί μας καὶ τὴν χριστιανοσύνη ὁλόκληρη. Σ' αὐτὴν μετέχουν, ἐκτὸς τῶν ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν, καὶ πολλοὶ ἔγκριτοι Τήνιοι, καθηγητὲς Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, καλλιτέχνες καὶ ἐκπρόσωποι φορέων καὶ ἀρχῶν τοῦ τόπου. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ συμπολίτης μας, Ὑστερνιώτης, μακαριστὸς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κυρὸς Ἱερώνυμος (15.11.1988), ὁ ὁποῖος, λόγῳ καταγωγῆς καὶ προσωπικῶν βιωμάτων, ἔχει ἰδιαίτερη εὐαισθησία καὶ πρὸς τὸ γεγονὸς τῆς Δευτέρας Εὐρέσεως τῆς Ἀγίας Εἰκόνας στὴ θέση αὐτή, πλησίον τοῦ γενέθλιου χωριοῦ του, τῶν Ὑστερνίων.

Στὸ ἐπίσημο λοιπὸν πρόγραμμα ἑορτασμοῦ, τὸ ὁποῖο ἐγκρίθηκε ἀπὸ τὴν τότε Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, περιλαμβάνεται, ἀνάμεσα καὶ σὲ ἄλλες ἐκδηλώσεις, στίς 24 Ἰουλίου, ἡμέρα Τρίτη, καὶ ἡ «Θεμελίωσις Ἱεροῦ Ναοῦ ἐν τῷ τόπῳ τῆς Δευτέρας Εὐρέσεως». Ἡ θεμελίωσις αὐτὴ ἔγινε μὲ σεμνὴ τελετὴ, ὅχι ὅπως ὀρίσθηκε ἀρχικὰ στὸ πρόγραμμα, ἀλλὰ λίγο ἀργότερα, τὴν 1η Σεπτεμβρίου 1973, μετὰ τὴν Ἱερὰ Ἀκολουθία τῆς πανηγύρεως τῆς Καταπολιανῆς, στὸ τιμῆμα τοῦ οἰκοπέδου ποὺ εἶχε ἀγοράσει γιὰ τὸν ἱερὸ αὐτὸ προορισμὸ ὁ Φίλιππος Σῶχος.

Ἔτσι ἀρχίζει σιγὰ σιγὰ νὰ δρομολογεῖται μὲ συγκεκριμένες ἐνέργειες ἡ ὑλοποίηση καὶ ἐκπλήρωσις τοῦ ἐπὶ ἐνάμισυ αἰῶνα καὶ πλέον εὐσεβοῦς καὶ ἐπίμονου πόθου τῶν Τηνίων γιὰ τὴν ἀνέγερση ἱεροῦ οἴκου εἰς μνήμην καὶ πρὸς τιμὴν τῆς Δευτέρας Εὐρέσεως. Πέρασαν βέβαια ἀρκετὰ χρόνια ἀπὸ τὴ θεμελίωσις, 25 καὶ περισσότερα, γιὰ νὰ φθάσουμε στὴν ὁλοκλήρωσις τοῦ σημερινοῦ θαυμαστοῦ ἔργου, γιὰ τὸ ὁποῖο πρέπει ὅλοι μας νὰ εἴμαστε ὑπερήφανοι καὶ νὰ δοξολογοῦμε τὴ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀσπιδος Μητέρας του.

Τὸ 1988, ἀπὸ θεῖο ζῆλο κινούμενοι, οἱ φιλευσεβεῖς Καρδιανιώτες ἰδιοκτῆτες τοῦ κτήματος, ἐκτάσεως 4 στρεμμάτων καὶ πλέον, στὴ θέση αὐτὴ ὅπου

εἶχε ἀποκρυβεῖ καὶ ἀνευρέθηκε ἡ κλαπεῖσα Ἀγία Εἰκόνα, Φραγκίσκος, Ἑλένη καὶ Μαρία Στεφάνου Μαραβέλια, δωρίζουν γενναιόδωρα τὸ κτῆμα τους στὴν ἐνορία τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς Ὑστερινίων (ὑπ' ἀριθ. 5364/10.6.1988 συμβόλαιο τοῦ συμβολαιογράφου Τήνου Ἀναστασίου Πλυτᾶ), γιὰ νὰ οἰκοδομηθεῖ ἐκεῖ περικαλλὴς ναὸς εἰς ἀνάμνησιν καὶ τιμὴν τοῦ γεγονότος. Γιὰ τὴ θεάρεστη αὐτὴ πράξη τους θὰ πρέπει νὰ ἐκφραστοῦν, τὴν εὐσημη αὐτῇ στιγμή, τὰ συγχαρητήρια καὶ οἱ ἐκ βάθους ψυχῆς εὐχαριστίες ὅλων μας πρὸς τοὺς εὐγενεῖς καὶ φιλόθεους δωρητές, στοὺς ὁποίους ἡ πραγματικὴ ἀντιμισθία «ἐν οὐρανοῖς δοθήσεται». Εὐχῆς ἔργο θὰ ἦταν καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ ὑπόλοιπου κτήματος γιὰ τὴν ἄνετη ἐπέκταση τῶν βοηθητικῶν χώρων τοῦ ναοῦ, καθὼς καὶ ἡ ἀποπεράτωση τοῦ δρόμου ἀπὸ Κιόνια πρὸς τὴν πόλιν Τήνου γιὰ τὴν εὐκολότερη προσπέλαση τοῦ ναοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπικοινωνία γενικότερα τῶν κατοίκων τῆς Ἐξω Μεριᾶς πρὸς τὴν πρωτεύουσα τοῦ νησιοῦ.

Ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ εἶχαν ὄραμα καὶ σκοπὸ τῆς ζωῆς τους τὴν ἀνέγερση τοῦ θείου τούτου οἴκου, ἀλλὰ δὲν εὐτύχησαν νὰ δοῦν τὴν πραγματοποίηση καὶ ὁλοκλήρωσή του εἶναι ὁ ταπεινὸς λευῖτης, μετὴν ἀγνή καὶ ἄδολη νησιώτικη ψυχὴ του καὶ τὸν χαρκτηριστικὸ αὐθορμητισμὸ του, ἐπὶ εἰκοσαετία καὶ πλέον ἐφημέριος τοῦ χωριοῦ τῶν Ὑστερινίων, μακαριστὸς ἀρχιμανδριτὴς Κύριλλος Ἀλοῖμονος, τὸν ὁποῖο ὁ Κύριός του, κάλεσε ὅπως αἰφνιδιαστικά, τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1990, κοντά του. Εἴμαστε βέβαιοι ὅτι, τὴν εὐλογημένη αὐτὴ ὥρα, ἡ ψυχὴ του ἀπὸ τὰ οὐράνια δώματα θὰ συνενφραίνεται καὶ θὰ συναγάλλεται μαζί μας.

Τὸ 1990, στίς 14 Μαρτίου, ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Σύρου - Τήνου ζητεῖ μετ' ἐγγραφῆς ἀπὸ τὴ Διεύθυνση Ναοδομίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν ἄδεια ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ, ἡ ὁποία καὶ χορηγεῖται μετ' ὑπ' ἀριθ. 942/12 Ἰουλίου 1990 σχετικὸ ἐγγραφο. Θὰ πρέπει ἐδῶ νὰ τονισθεῖ ἡ ὁλόθερμη συμπαράσταση καὶ βοήθεια σὲ ὅλες αὐτὲς τίς ἐνέργειες τοῦ μακαριστοῦ, πρὶν ἀπὸ δύο ἡμέρες, πολυσέβαστου ποιμενάρχου, Μητροπολίτη Σύρου - Τήνου κυροῦ Δωροθέου, τοῦ ὁποίου ἡ

ψυχὴ ἐν ἀγαλλιάσει θὰ παρίσταται ἐδῶ, στὸν ἱερὸ αὐτὸ χώρο, καὶ μετ' ὃν ἱερὸ κλῆρο καὶ τὸν πιστὸ τοῦ Χριστοῦ λαὸ θὰ συμπροσεύχεται, θὰ ἐπευλογεῖ καὶ θὰ συγχαίρει.

Τὴν Ἱερὰ Μητρόπολιν Σύρου - Τήνου ἐκπροσωπεῖ ὁ ἱεροκλήρικὸς της, πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδριτὴς π. Δωρόθεος Πολυκανδριώτης, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε καὶ ὅλο τὸ βάρος καὶ τὴν εὐθύνη τῆς σημερινῆς ἄποψης καὶ ἐπιβλητικῆς τελετῆς τῶν ἐγκαινίων. Τοῦ ἀνήκει γι' αὐτὸ ὁ δίκαιος ἔπαινος καὶ τὰ συγχαρητήρια ὅλων μας.

Τὸ 1991, ὁ γλυκύφθογγος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Ὑμνογράφος, μακαριστὸς Γέροντας Γεράσιμος ὁ Μικραγιαννανίτης, συνθέτης ἤδη τῶν ἁσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Εὐρέσεως τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τῆς Μεγαλόχαρης Τήνου γιὰ τὴν 30ῇ Ἰανουαρίου καὶ τῆς Ἀγίας Πελαγίας τῆς Τηνίας γιὰ τὴν 23ῇ Ἰουλίου, συνέταξε καὶ «Ἀκολουθίαν τῆς Δευτέρας Εὐρέσεως τῆς Θαυματουργοῦ Εἰκόνας τῆς Εὐαγγελιστρίας Τήνου. Ἡρονοῖα τοῦ Ἀρχιμανδριτοῦ Πατρικίου Ι. Καλεώδη τοῦ Τηνίου, ὑφ' οὗ νῦν τὸ πρῶτον ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατονπεντηκονταετίας ἀπὸ τῆς ἐπανευρέσεως Ταύτης, ἵνα εἰς τὸ διηνεκὲς τὸ ἱερὸν τοῦτο γεγονὸς ἐορτάζεται κατ' ἔτος λαμπρῶς καὶ ἱεροπρεπῶς ἐν τῷ ἐν τῇ ἱερᾷ νήσῳ Τήνῳ ἀγίῳ αὐτῆς τεμένει κατὰ τὴν 18ην Δεκεμβρίου». Ἡ Ἀκολουθία αὐτή, μετ' ἀνατυπωμένο πληρὲς τὸ ἱστορικὸ τῆς Δευτέρας Εὐρέσεως τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας ἀπὸ τὴν Ἱστορίαν τοῦ Νικολάου Σακελλίωνος καὶ τοῦ Σταύρου Φιλιππίδη, τυπώθηκε στὴν Ἀθήνα καὶ κυκλοφόρησε τὸ 1992.

Τὴν 1η Σεπτεμβρίου τοῦ 1993, ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου καὶ τοῦ βυζαντινοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, ἡμέρα μετ' ἐξχωριστὴ σημασία, γίνεται ἡ ἐναρξὴ τῶν ἐργασιῶν ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ (θεμέλια, πλάκα ἀπὸ μπετόν ἀρμέ τοῦ ἰσογείου καὶ ἄλλα). Τὸ 1994 οἰκοδομήθηκε ὁ πρόναος, ἐνῶ τὸ ἐπόμενο ἔτος 1995 διεκόπησαν οἱ ἐργασίες λόγῳ ἐλλείψεως χρημάτων. Τέλος τὸν Ἀπρίλιο / Σεπτέμβριο 1996 ὁλοκληρώθηκε τὸ ἔργο ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ.

Τὸν Αὐγουστο τοῦ 1997 ἀναπέμφθηκε ἀπὸ τὸν ἱερὸ αὐτὸ οἶκο παράκληση πρὸς τὴν Παρθενομήτορα μετ' ἐπὶ συμμετοχῇ καὶ παρουσίᾳ τριῶν Τηνίων

ἀρχιερέων, τῶν Σεβασμιωτάτων Θήρας κυρίου Παντελεήμονος, Φθιώτιδος κυρίου Νικολάου καὶ Ταμιάθεως, τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας, κυρίου Ἰωακείμ.

Στίς 17 Δεκεμβρίου 1997, με κανονικὴ ἄδεια καὶ ἐντολὴ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Σύρου κυρίου Δωροθέου, κωλυομένου νὰ παραστῇ ὁ ἴδιος, ἔγιναν τὰ θυρανοίξια τοῦ ναοῦ ἀπὸ τὸν σεβαστὸ ἱερέα, Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο Πανόρμου τότε, πατέρα Δημήτριο Μαυρομαρᾶ.

Στὴν ὁλοκλήρωση οἰκοδομίσεως τοῦ ναοῦ, ἐκτὸς τῶν ὧσων ἀναφέρθησαν ἤδη, ποικιλοτρόπως βοήθησαν, με σύντονες ἐνέργειές τους ἢ καὶ με δωρεές, ὁ συμπολίτης μας Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θήρας κύριος Παντελεήμων, ὁ τότε, Τήνιος ἐπίσης, ἀρχιμανδρίτης καὶ σήμερα Μητροπολίτης Φθιώτιδος κύριος Νικόλαος, ὁ Μητροπολίτης Κίτρους κύριος Ἀγαθόνικος, ὁ συμπατριώτης μας ἀρχιμανδρίτης πατέρας Πατρίκιος Καλεώδης, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἡ κατ' ἐξοχὴν κινητήρια δύναμη καὶ ἡ ψυχὴ γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ θέαρεστου αὐτοῦ ἔργου ὁ σεμνὸς καὶ δραστήριος ἐφημέριος τῶν Ὑστερνίων αἰδεσιμώτατος Βασίλειος Δράκος, ποὺ ὅλοι τους συμπαρίστανται ἐδῶ καὶ συμμετέχουν στὴν ἐπίσημη τελετὴ καὶ θεία ἱερουργία τῶν ἐγκαινίων τοῦ λαοῦ. Καὶ ὁ κατάλογος τῶν εὐεργετῶν συνδρομητῶν καὶ κτιτόρων τοῦ ναοῦ εἶναι μεγάλος καὶ δυσαρίθμητος. Συμπεριλαμβάνονται ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν Ὑστερνίων καὶ τῶν ἄλλων περιοχῶν τῆς Τήνου, με τὴν πρόθυμη παροχὴ προσωπικῆς τους ἐργασίας, με κορυφαῖο τὸν κ. Ἰωάννη Σῶχο, τὸ τότε Κοινοτικὸ Συμβούλιο τοῦ χωριοῦ, τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τοῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, ὁ Σύλλογος Ὑστερνιωτῶν Τήνου, ὁ Ὑστερνιώτης ἀρχιτέκτων - μηχανικὸς κ. Ἰάκωβος Ἀριστοτέλης Σκούταρης, ποὺ ἐξεπόνησε δωρεὰν τὰ σχέδια τοῦ ναοῦ, ὁ κ. Ἰωάννης Ἀναργύρου Σαντοριναῖος, ἀπὸ τὸν Τριαντάρο, ποὺ ὡς ἐργολάβος ἀνέλαβε τὸ βάρος τῆς ἐκτελέσεως τῶν σχεδίων καὶ τῶν ἐργασιῶν, ὁ κ. Ἰωάννης Σιώτης, καλλιτέχνης - ἀγιογράφος, ποὺ ἐξετέλεσε δωρεὰν τὸν σχεδιασμὸ τῆς τοιχογραφικῆς διακόσμησης τοῦ ναοῦ, ὁ Πανορμῆτης γλύπτης κ. Στρατῆς Ἰωάννη Φιλιππότης ποὺ

ἐσχεδίασε δωρεὰν τὴν μαρμαρίνη γλυπτικὴ διακόσμηση τοῦ ναοῦ (τέμπλο, προσκυνητάρια κ.ἄ.), ὁ σεβαστὸς καὶ θαλερὸς πρεσβύτερος κ. Σωκράτης Κ. Καρδαμίτσης, ἱατρός, πρῶην Δήμαρχος Τήνου, καὶ τὰ παιδιὰ του, ποὺ ἀνακαίνισαν καὶ ἀνέκτησαν ἐκ βάρθρων τὸν σταῦλο, ὅπου εἶχε τοποθετηθεῖ ὁ μαρμαρινὸς σταυρὸς τῆς Β' Εὐρέσεως τὸ 1842, ὁ τηνιακὸς τοπικὸς Τύπος «Ὑστερνιώτικα» καὶ «Ὁ Φάρος τῆς Τήνου», ποὺ πρόβαλαν καὶ ἐνεθάρρυναν παντοιοτρόπως τὸ ἔργο τῆς ἀνεγέρσεως, καθὼς καὶ πάρα πολλοὶ ἄλλοι ποὺ αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀναφερθοῦν ὀνομαστικά, ὅπως καὶ οἱ ἀμέτρητοι Ὑστερνιώτες καὶ Τηνιοὶ γενικότερα, τοῦ νησιοῦ ἢ καὶ ἀπόδημοι, ποὺ με τίς γενναϊὸς δωρεὲς χρηματικὰς τους χορηγίες, ἀπὸ τὸ ὑστέρημά τους πολλές φορές, κατέστησαν δυνατὴ τὴν ἀνέγερση τοῦ ναοῦ. Τὰ ὀνόματα ὧσων αὐτῶν εἶναι ἀνάγκη σὲ αἰῶνες δέλτους καὶ ἡ πλοῦσια καὶ ἀντάξια ἀμοιβὴ θὰ τοὺς δοθεῖ ἀπὸ τὸ δίκαιο μισθοποδότη «ἐν χώρᾳ ζώντων».

Μακαριώτατε,

ἀπὸ τὸ ἱερό αὐτὸ τέμενος, ποὺ ἀτενίζει τὸ γαλάζιο καὶ τὴν ἀπεραντοσύνη τοῦ πελάγου, με ἀτίμητα στολίδια τὰ σκόρπια κυκλαδονήσια στὸ βάθος, καθγιασμένος ἀπὸ σήμερα κατὰ τὴν καθιερωμένη ἐκκλησιαστικὴ τάξη, θὰ ἀναπέμπονται ἐσαεὶ δοξαστικοὶ ὕμνοι καὶ αἵνοι καὶ ᾠδὲς εὐχαριστήριες ἀλλὰ καὶ ἱκετήριες στὸν Παντοδύναμο καὶ στὴν Πανάχραντη Θεοκυήτορα, μεσίτρια τῆς σωτηρίας ὅλου τοῦ κόσμου.

Κατακλείοντες, εὐχαριστοῦμε τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ποὺ ἐτέλεσε καὶ ἐλάμπρυνε με τὴ σεπτὴ παρουσία της τὸν ἐγκαινιασμὸ τοῦ θείου τούτου οἴκου, εὐχόμενοι προσεπιτούτοις, ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Μεγαλόχαρης Μητέρας του νὰ σᾶς χαρίζουν πλούσιες τίς δωρεές τους καὶ τὴν κραταῖα σκέπη καὶ προστασία τους, ὥστε, ἐπὶ ἔτη πολλὰ καὶ ἐν ἀδιαπτῶτῃ ὑγείᾳ, νὰ κυβερνᾶτε ἡρέμα, ἀσφαλῶς καὶ ἀταλάντευτα ὡς δεξιὸς οἰακοστροφὸς τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ τὸ ὀδηγεῖτε πάντοτε εἰς εὐδίους λιμένες καταφυγῆς καὶ σωτηρίας, ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πληρώματός της, ἀλλὰ καὶ τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ ἔθνους. Γένοιτο!

ΠΡΑΞΗ 2/2001

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΧΑΛΕΠΑΣ ΧΑΝΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ
ΕΝΟΡΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΧΑΛΕΠΑΣ

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τῆς Ἑνορίας Εὐαγγελίστριας Χαλέπας ἔχοντας ὑπ' ὄψη:

α. Τίς ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἀπορρέουσες ὑποχρεώσεις τῆς Ἐκκλησίας δημιουργίας πνευματικῶν, διδακτικῶν, φιλανθρωπικῶν καὶ κοινωνικῶν δραστηριοτήτων καὶ ἐν γένει ἔργων πρὸς κάλυψη τῶν σχετικῶν ἀναγκῶν τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας.

β. Τίς διατάξεις τῶν ἀθρῶν 36 καὶ 37 τοῦ κεφαλαίου ΙΔ τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἰσχὺν ἔχοντας καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν Κρήτης.

γ. Τίς σχετικὲς διατάξεις τοῦ Ν. 4149/1961 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας».

Ἀποφασίζει

Τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Πνευματικοῦ Ἰδρύματος μὲ τὴν ἐπωνυμία «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΧΑΛΕΠΑΣ», μὲ ἔδρα τὴν Ἑνορία Εὐαγγελίστρια Χαλέπας καὶ τοῦ ὁποίου ἡ λειτουργία, ἡ διοίκηση καὶ ἡ διαχείριση ρυθμίζεται μὲ τίς διατάξεις τοῦ παρακάτω Κανονισμοῦ:

Κανονισμός Λειτουργίας τοῦ Πνευματικοῦ Ἑνοριακοῦ Κέντρου Εὐαγγελίστριας Χαλέπας

Σύσταση - Τίτλος - Ἔδρα

Ἄρθρο 1

Κατὰ τίς διατάξεις τῆς καίμενης Ἐκκλησιαστικῆς Νομοθεσίας καὶ τίς ἐπιταγές τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων τοὺς ἐπιβάλλοντας «ὅπως πᾶσα ἐνορία ἀποτελεῖ τὸ κύτταρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὁργανισμοῦ καὶ κέντρον ἐνεργοῦ ἐκκλησιαστικῆς, λα-

τρευτικῆς, φιλανθρωπικῆς, κοινωνικῆς καὶ ἐν γένει πνευματικῆς ζωῆς καὶ δράσεως», ἱδρύεται καὶ συνιστᾶται στὴν Ἑνορία τοῦ Ἱεροῦ Ἑνοριακοῦ Ναοῦ Εὐαγγελίστριας Χαλέπας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου, Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα καὶ Νομικὸ Πρόσωπο Ἰδιωτικοῦ Δικαίου μὲ τὴν ἐπωνυμία «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΧΑΛΕΠΑΣ», τὸ ὁποῖο ἔχει ἔδρα τὴν πόλιν τῶν Χανίων καὶ εἰδικότερα τὴ συνοικία Χαλέπας τοῦ Δήμου Χανίων καὶ τὸ ὁποῖο θὰ λειτουργεῖ στὸ κτίριο ποὺ ἔχει ἀνεγερθεῖ γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ στὸν αὐτεῖο χώρῳ τοῦ Ἱεροῦ Ἑνοριακοῦ Ναοῦ Εὐαγγελίστριας Χαλέπας.

Σκοπός

Ἄρθρο 2

Σκοπὸς τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου ὡς ἀναπόσπαστου μέρους καὶ προεκτάσεώς τῆς Ἑνορίας Εὐαγγελίστριας Χαλέπας, εἶναι νὰ συμβάλει στὸ ἀρτιότερο Ποιμαντικὸ, Κατηχητικὸ, Κοινωνικὸ καὶ Φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας, στὰ πλαίσια καὶ στὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Μέσα γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ

Ἄρθρο 3

Ἡ ἐπίτευξη τῶν παραπάνω σκοπῶν εἶναι:

α. Ἡ προσπάθεια καλλιέργειας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φρονήματος τῶν Λειτουργικῶν Παραδόσεων καὶ τοῦ Εὐχαριστιακοῦ Ἠθους τῆς Ἐκκλησίας μας.

β. Τὴν ἀξιοποίηση τοῦ ἀνθρώπινου δυναμικοῦ τῆς Ἑνορίας ποὺ ἐμφορεῖται ἀπὸ Ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση καὶ ὀρθόδοξο Ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα καὶ τὴν συνδρομὴ ἱκανῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν.

γ. Τὴν λειτουργία Νεανικοῦ Κέντρου γιὰ τὴν πνευματικὴ κατάρτιση καὶ οἰκοδομὴ καὶ τὴν δημιουργικὴ ἀπασχόληση καὶ ψυχαγωγία τῶν νέων τῆς Ἑνορίας.

δ. Τὴν πνευματικὴ κατηχητικὴ καὶ λοιπὴ διακονία τῆς Ἑνορίας (ὁμιλίες, διαλέξεις, συζητήσεις, ἐκδη-

λώσεις, συνέδρια, έορταστικές έκδηλώσεις, κ.λπ.).

ε. Τη συγκέντρωση, ταξινόμηση, συντήρηση και αξιοποίηση Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ λαογραφικοῦ ὑλικοῦ μετὴν ὀργάνωση Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσείου.

στ. Τη δημιουργία παραδοσιακῶν τμημάτων γιὰ τὴ διάσωση, διατήρηση καὶ διάδοση τῆς πολιτιστικῆς μας παραδόσεως (μουσικῶν χορωδιῶν κ.λπ.).

ζ. Τη δημιουργία καὶ λειτουργία Δανειστικῆς Βιβλιοθήκης γιὰ τὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ τῶν Ἑνοριτῶν.

η. Τὴ λειτουργία αἰθούσης, μετ' σκοπὸ τὴ δημιουργία σύσφιγξης καὶ προαγωγῆς τῶν σχέσεων μετὰ τῶν ἐνοριτῶν, τῶν συνομιλητῶν διὰ τῆς προσφορᾶς καφέ καὶ ἀναψυκτικῶν ἢ καὶ συνεστιάσεων καὶ δεξιῶσεων καὶ ἄλλων παρόμοιων.

θ. Τὴ στέγαση τῶν Γραφείων τῆς Ἑνορίας καὶ ἄλλων διοικητικῶν δραστηριοτήτων γιὰ τὴν ὀργάνωση καὶ προώθηση τοῦ Ἑνοριακοῦ Κέντρου.

ι. Οἰοδήποτε ἄλλο πρόσφορο μέσο ἤθελε ἀποφασίσαι τὸ Δ. Σ. τοῦ Πνευματικοῦ Ἑνοριακοῦ Κέντρου.

Διοίκηση

Ἄρθρο 4

Τὸ Πνευματικὸ Ἑνοριακὸ Κέντρο ἔχει τὴν ἀναφορά του εἰς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Κυδωνίας ἀπὸ τὴν ὁποία ἐποπτεύεται πνευματικὰ καὶ διοικητικὰ καὶ διοικεῖται ἀπὸ ἑπταμελὲς (7) Διοικητικὸ Συμβούλιο ποὺ ἀπαρτίζεται:

α. Ἀπὸ τὸν ἐκάστοτε Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελιστρίας Χαλέπας ὡς Πρόεδρος.

β. Ἀπὸ ἓνα (1) μέλος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου.

γ. Ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Εἰδικῆς Ἑνοριακῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Συλλόγου τῆς Ἑνορίας.

δ. Ἀπὸ τρεῖς (3) ἐνορίες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ποὺ διακρίνονται γιὰ τὴν πνευματικὴ τους κατάρτιση καὶ ὠριμότητα καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὸ ἔργο τῆς ἐνορίας.

Τὰ μέλη τοῦ Δ. Σ. διορίζονται γιὰ μία τριετία ἀπὸ τὸν ἐκάστοτε Μητροπολίτη Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου ὕστερα ἀπὸ πρόταση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνορίας. Ἡ θητεία τῶν μελῶν μπορεῖ νὰ ἀνανεωθεῖ κατὰ τὴν κρίση τοῦ Ἐκκλησιαστι-

κοῦ Συμβουλίου. Τὸ Δ. Σ. τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατὰ τὴν πρώτη συνεδρίασή του, ἐκλέγοντας τὸν Ἀντιπρόεδρο, τὸ Γραμματέα, τὸν Ταμία. Ἡ προσφορὰ τῶν μελῶν εἶναι τιμητικὴ καὶ ἄνευ ἀμοιβῆς. Μέλη τοῦ Δ. Σ. μὴ ἀνταποκρινόμενα στὰ καθήκοντά τους παύονται μετ' ἀπόφαση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀντικαθίστανται σύμφωνα μετ' τὴ διαδικασία διορισμοῦ.

Ἀρμοδιότητες

Ἄρθρο 5

α. Ὡς διοικητικὸ ὄργανο τῆς Ἑνορίας τῆς Εὐαγγελιστρίας Χαλέπας, τὸ Δ. Σ. τοῦ Πνευματικοῦ Ἑνοριακοῦ Κέντρου, ἀποφασίζει γιὰ κάθε θέμα ποὺ ἀφορᾷ στὴ λειτουργία καὶ τὴν συντήρηση τοῦ Κέντρου, μετ' σχετικὴ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν, σὲ περίπτωσι ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

β. Συνεργάζεται μετ' τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, τὸ Δ. Σ. τῆς Εἰδικῆς Ἑνοριακῆς Ἐπιτροπῆς καὶ δύναται νὰ ἀποφασίσαι τὴ σύσταση Τομέων ἢ Τμημάτων Διακονίας, νὰ καθορίζει τὶς ἀρμοδιότητές των καὶ νὰ διορίζει ὑπευθύνους ἐκτιμώντας τὸ ἥθος καὶ τὴν προσφορὰ των πρὸς τὴν Ἑνορία.

γ. Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἀνεύρεση πόρων καὶ τὴ σωστὴ λειτουργία του.

δ. Συντάσσει τὸν προϋπολογισμό κατὰ μῆνα Νοέμβριο καὶ τὸν ἀπολογισμό του κατὰ μῆνα Ἰανουάριο ἐκάστου ἔτους.

Τὸ Δ. Σ. πρὸς ἀρτιότερη ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν του καὶ τὴν ὁμαλὴ λειτουργία του, δύναται νὰ ἀποφασίσαι:

1. Γιὰ τὸν καθορισμὸ θέσεων προσωπικοῦ ποὺ δὲν ἔχουν καθοριστεῖ στὸν παρόντα κανονισμό, γιὰ τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ δικαιολογητικά τοῦ προσληφθησόμενου προσωπικοῦ, καθὼς καὶ γιὰ τὶς ἀρμοδιότητες τῶν προσώπων καὶ τῶν καθοριζομένων θέσεων.

2. Γιὰ τὴν πρόσληψη τοῦ ἀπαραίτητου ἑμισθοῦ ἢ ἁμισθοῦ προσωπικοῦ, νὰ διορίζει ἑμισθοὺς ἢ ἁμισθοὺς ὑπεύθυνους καὶ τὸ προσωπικὸ αὐτῶν.

ε. Γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τοῦ Πνευματικοῦ Ἑνοριακοῦ Κέντρου καθορίζονται οἱ παρακάτω θέσεις προσωπικοῦ:

Μία (1) θέση Κοσμήτορος, μία (1) θέση Ἐπιμελητοῦ, μία (1) θέση Καθαρίστριας. Τὰ δὲ ἀπαιτού-

μενα δικαιολογητικά ὡς καὶ οἱ ἀρμοδιότητες ἐκάστου καθορίζονται εἰς τὸν ἐσωτερικὸ Κανονισμὸ τοῦ Πνευματικοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου, ὁ ὁποῖος καταρτίζεται καὶ ψηφίζεται ἀπὸ τὸ Δ. Σ. Εἰς τὶς παραπάνω θέσεις προσλαμβάνεται τὸ ἀπαραίτητο ἐμμίσθο προσωπικὸ σύμφωνα μὲ τὰ ἰσχύοντα εἰς τὰ ἐπὶ συμβάσει Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ὁρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου.

στ. Συνέρχεται τακτικὰ μία φορὰ τὸ μῆνα καὶ ἑκτακτα μετὰ ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Προέδρου ὡσὰν τις παρίσταται ἀνάγκη.

ζ. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Σ. ἐκπροσωπεῖ τὸ Πνευματικὸ Ἐνοριακὸ Κέντρο ἐνώπιον κάθε Ἀρχῆς, Δημόσιας ἢ Δημοτικῆς καὶ σὲ ὁποιαδήποτε Ἐκκλησιαστικῇ, Δικαστικῇ, Διοικητικῇ, Οἰκονομικῇ, Φορολογικῇ Ἀρχῇ καὶ Ὑπηρεσίᾳ καὶ σὲ κάθε Ὄργανισμὸ καὶ ἐνώπιον Συμβολαιογράφου καὶ σὲ περίπτωσιν κωλύματος αὐτοῦ, τὸ Πνευματικὸ ἐνοριακὸ Κέντρο ἐκπροσωπεῖ ὁ Ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ. Ἐπίσης ὁ Πρόεδρος, προεδρεύει τῶν συνεδριάσεων τοῦ Κέντρου, ὑπογράφει τὴ σχετικὴ ἀλληλογραφία, καθὼς καὶ τὰ γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν σὲ συνεργασία μὲ τὸν Ταμία καὶ τὸν Γραμματέα.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Κέντρου σὲ συνεργασία μὲ τὸν Κοσμητορὰ καὶ τὸν Ἐπιμελητὴ καθορίζει καὶ συντονίζει τὸ ἔργο τοῦ Κέντρου καὶ τὴν ἐν γένει ὁμαλὴ λειτουργία του καὶ ὑλοποιεῖ τὶς ἀποφάσεις τοῦ Δ. Σ. τοῦ Κέντρου σύμφωνα μὲ τὸν παρόντα κανονισμὸ καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας μας.

η. Ὁ Ἀντιπρόεδρος ἀναπληρώνει τὸν Πρόεδρο ὅταν ἐκεῖνος ἀπουσιάζει ἢ κωλύεται στὴν ἀσκηση τῶν καθηκόντων του λόγῳ ὑγείας.

θ. Ὁ Γραμματέας τηρεῖ τὸ ἀρχεῖο τοῦ Πνευματικοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου, διακινεῖ τὴν ἀλληλογραφία καὶ συντάσσει τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων.

ι. Ὁ Ταμίας τοῦ Πνευματικοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου τηρεῖ τὰ βιβλία ἐσόδων καὶ ἐξόδων, φυλάγει τὰ χρήματα, καταχωρεῖ τὰ γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν, καταθέτει καὶ ἀναλαμβάνει χρήματα ἀπὸ τράπεζες, συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο κάθε δικαιολογητικὸ πού τὸν ἀφορᾷ.

ια. Τὰ μέλη τοῦ Δ. Σ. μετέχουν στὶς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου καὶ βοηθοῦν στὴν ὅσο τὸ δυνατόν καλύτερη λειτουργία τοῦ Κέντρου μὲ ὅποιο τρόπο τῆς ζητηθεῖ ἀπὸ τὸ Δ. Σ.

Βιβλία

Ἄρθρο 6

Τὸ Πνευματικὸ Ἐνοριακὸ Κέντρο, διατηρεῖ διαχειριστικὰ βιβλία (βιβλίον πρακτικῶν, βιβλίον ἐσόδων - ἐξόδων, βιβλίον πρωτοκόλλου, διπλότυπα ἀποδείξεων, γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν, καθὼς καὶ σχετικούς φακέλους ἀρχείου). Τὰ δὲ βιβλία αὐτὰ θεωροῦνται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου ἢ ὅποια ἀσκεῖ τὸν Οἰκονομικὸ ἔλεγχο διαχείρισεως τοῦ Κέντρου. Ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ Πνευματικοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου, ὑποβάλλεται καὶ ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου.

Πόροι τοῦ Πνευματικοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου

Ἄρθρο 7

α. Οἱ ἐπιχορηγήσεις ἀπὸ τὸν Ἐνοριακὸ Ναὸ Εὐαγγελίστριας Χαλέπας, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κέντρου καὶ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τοῦ Ναοῦ.

β. Ἀπὸ κάθε φύσεως προαιρετικὲς εἰσφορές, δωρεές, κληρονομίαις ἢ κληροδοτήματα.

γ. Ἀπὸ πάσης φύσεως ἐσοδα, διοργάνωσις ἐκδηλώσεων, οἰκονομικὲς ἐνισχύσεις διαφόρων φορέων καὶ συλλόγων, δωρεῶν κ.λπ.

δ. Ἀπὸ ἐνοίκια κινητῆς ἢ ἀκινήτου περιουσίας.

ε. Ἀπὸ ἐράνων καὶ λαχειοφόρους ἀγορές.

στ. Ἀπὸ κάθε παροχῇ ἢ ἐπιχορήγησιν τοῦ Κράτους, Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ τοῦ Δήμου ἢ καὶ ἄλλῃ νόμιμῃ ἐπιχορήγησιν, εἰσφορὰ ἢ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις.

ζ. Ἐσοδα ἀπὸ τὴν διεξαγωγὴν συνεδρίων, σεμιναρίων, ἐπιμορφωτικῶν προγραμμάτων, τοπικῶν, ἐθνικῶν εὐρωπαϊκῶν κ.λπ.

η. Διάφοροι ἄλλοι πόροι μὴ κατονομαζόμενοι στὸν παρόντα κανονισμὸ τοὺς ὁποίους θὰ συστήσει καὶ θὰ ἐξεύρει τὸ Δ. Σ. τοῦ Πνευματικοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου.

θ. Κάθε ἔσοδο τὸ ὅποιο δὲν προβλέπεται ἀνωτέρω καὶ προέρχεται ἀπὸ χρηστὴ πηγὴ.

Διάθεσις τῶν πόρων

Ἄρθρο 8

Οἱ πόροι τοῦ Πνευματικοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου διατίθενται:

α. Για τις ανάγκες συντήρησης και λειτουργίας των κτιρίων του Πνευματικού Ένοριακού Κέντρου (θέρμανση, φωτισμός, νερό, τηλέφωνο, καθαριότητα κ.λπ.)

β. Για τον εξοπλισμό του Πνευματικού Κέντρου.

γ. Για την αγορά βιβλίων –ένίσχυση βιβλιοθήκης– διοργάνωση συνεδρίων, έορτης και έκδηλώσεων.

δ. Για την εκτύπωση διαφόρων απαραίτητων εντύπων για την λειτουργία του Κέντρου και της πληροφορικής.

ε. Για την άμοιβη της καθαρίστριας ή άλλου έμμιθου προσωπικού.

Σφραγίδα - Τελικές Διατάξεις

Άρθρο 9

Το Πνευματικό Ένοριακό Κέντρο έχει σφραγίδα κυκλική που φέρει στον έξωτερικό κύκλο τον τίτλο «ΕΝΟΡΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΧΑΛΕΠΑΣ», στον έσωτερικό κύκλο τις λέξεις «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ» και στο κέντρο θα περιέχεται ή εικόνα του Εύαγγελιστού της Θεοτόκου.

Άρθρο 10

Το Πνευματικό Ένοριακό Κέντρο καταργείται με απόφαση του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου με έγκριση του Μητροπολιτικού Συμβουλίου της Ίερās Μητροπόλεως Κυδωνίας και Άποκορώνου, όταν δεν εκπληρώνει την άποστολή του ή παρεκκλίνει του σκοπού του. Κάθε κινητό και άκίνητό του στοιχείο ακόμα και οικονομικό, μεταβιβάζεται χωρίς καμία άλλη ενέργεια στον Ένοριακό Ναό Εύαγγελιστρίας Χαλέπας, στον όποιο και ανήκει άμεσα κά-

θε περιουσιακό στοιχείο του Πνευματικού Ένοριακού Κέντρου.

Άρθρο 11

Ο Κανονισμός αυτός ισχύει από τότε που θα δημοσιευτεί σύμφωνα με τὸ νόμο στο επίσημο Δελτίο της Έκκλησίας της Ελλάδας «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» και στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κάθε τροποποίησή του μπορεί να γίνει με πρόταση του Δ. Σ. του Πνευματικού Ένοριακού Κέντρου πρὸς τὸ Έκκλησιαστικό Συμβούλιο Εύαγγελιστρίας Χαλέπας, καθώς και με έγκριση από την Ίερὰ Μητρόπολη Κυδωνίας και Άποκορώνου. Ο παρών Κανονισμός ένεκρίθη από τὸ Μητροπολιτικό Συμβούλιο της Ίερās Μητροπόλεως Κυδωνίας και Άποκορώνου διὰ της υπ' αριθμ. 9/2001 πράξεώς του.

Άρθρο 12

Άπό την εφαρμογή του Κανόνισμου αυτού προκαλείται δαπάνη σὲ βάρος του προϋπολογισμού του Νομικού Προσώπου του Ίεροῦ Ένοριακού Ναοῦ Εύαγγελιστρίας Χαλέπας, τὸ ὕψος της οποίας δὲν είναι δυνατό να προσδιοριστεί.

Χανιά 26-11-2001

Τὸ Έκκλησιαστικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Άναστάσιος Σπινθουράκης

Τὰ Μέλη

Έμμανουήλ Γιαλεδάκης

Γρηγόριος Τζινευράκης

Μανούσος Χατζηπαναγιωτίδης

Δημήτριος Βασιλογιαννάκης

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Πανοσιολογιώτατε,

Σας ευχαριστώ, όπως και τον Μακαριώτατον Αρχιεπίσκοπον Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλο, για τον πολύ ωραίο τόμο «ΠΑΥΛΟΣ, ΠΡΩΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΕΝΑ», που είχατε την καλwsσύνη να μου στείλετε.

Αθήνα, 14 Ιανουαρίου 2002

Με αγάπη

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΜΑΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ Κ. ΠΕΤΡΟΣ

Κάτω από το βάρος της άβεβαιότητας και της συγχύσεως των καιρών, γλυκύφθογγος ακούγεται ο ύμνος των αγγέλων «ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅστις εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν, τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς».

Πατρικῶς εὐχόμεθα ἐκ τῆς θεοβαδίστου Αἰγύπτου, ὅπως αὕτη ἡ εἰρήνη ἐμφωλεύσῃ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ὥστε νὰ παύσῃ διὰ παντός ὁ θρῆνος ἐκ τῆς μανίας τῆς αὐτοκαταστροφῆς τοῦ κόσμου, ἵνα ἐν χαρᾷ πλέον καὶ εὐφροσύνῃ ψυχῆς ὑποδεχθῶμεν τὸ νέον σωτήριον ἔτος 2002.

Εὐχαριστίας ἐκφράζομεν πολλὰς, διὰ τὴν θεάρεστον προσφορὰν ὑμῶν εἰς τὸν Ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου, διὰ τῆς συμπαραστάσεως εἰς τὸ ἱεραποστολικὸν ἔργον τοῦ εὐαγγελισμοῦ ψυχῶν ἐν τῇ Ἀφρικανικῇ Ἠπείρῳ.

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας ΠΕΤΡΟΣ

Ἐν τῇ Μεγάλῃ Πόλει

τῆς Ἀλεξανδρείας

Ο ΜΑΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐλάβομεν ἄρτι τοὺς δύο ἀποσταλέντας τόμους, «Παῦλος, πρῶτος μετὰ τὸν “Ενα” καὶ “Η μαρτυρία τῆς ἀγάπης - Τὸ φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος” καὶ εὐχαριστοῦντες ἀπὸ καρδίας, εὐχόμεθα αἷσιον,

δημιουργικὸν καὶ καρποφόρον τὸ νέον ἔτος 2002.

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας ΠΕΤΡΟΣ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ κ. ΚΩΝ. ΣΗΜΙΤΗΣ

Εὐχαριστῶ θερμὰ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος, κ.κ. Χριστόδουλο καὶ ἐσᾶς, γιὰ τὴν εὐγενικὴ σκέψη νὰ μου στείλετε τὸ βιβλίο «ΠΑΥΛΟΣ ΠΡΩΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΕΝΑ».

15.1.2002

Θερμὲς εὐχὲς

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

Πρωθυπουργός

Ο κ. MARIO SOARES

Lisbon, December 28, 2001

On behalf of Mr. Mario Soares I thank you very much for the copy of the book entitled Rooting of Joy and Hope, that you kindly sent him and which has deserved his best attention.

Please accept the assurances of my highest consideration,

CARLOS BARROSO

Secretary General

Ο ΣΕΒ. ΔΡΑΜΑΣ κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

... Μετὰ χαρᾶς ἐλάβομεν τὰς τελευταίας νέας ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συγχαίρομεν ἀπὸ καρδίας καὶ εὐχόμεθα, ὅπως ὁ Κύριος χαρίζηται Ὑμῖν ὑγιεῖαν κατ' ἄμφω καὶ δύναμιν ἐν πᾶσιν, πρὸς εὐόδωσιν τῶν ἔργων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ συνέχισιν τῆς καλῆς διακονίας Σας ἐν τῷ Ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου εἰς πολλὰ ἔτη.

Μετ' ἀγάπης πολλῆς

† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ο ΣΕΒ. ΣΤΑΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΩΝ κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

... Θερμές εύχαριστίες στην «Ἀποστ. Διακονία» για την αποστολή τῶν πνευματικῶν ἐφοδίων (βιβλίων) ποὺ μᾶς ἐστείλατε.

† Ὁ Σταγῶν καὶ Μετεώρων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ο ΣΕΒ. ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ
κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Με πολλὴν χαρὰν ἔλαβα τὶς χριστουγεννιάτικες εὐχὲς τοῦ πολὺ ἀγαπητοῦ μου προσωπικοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ἀπὸ καρδίας εὐχαριστῶ, ὅπως καὶ διὰ τὰ δῶρα σας, τὰ νέα βιβλία τῶν ἐκδόσεών σας... Ὁλοψύχως εὐχομαι νὰ διέλθετε μὲ ἄκραν ὑγείαν καὶ πνευματικὴν εὐφροσύνην τὰς ἡμέρας τοῦ Ἁγίου Δωδεκαημέρου, ὃ δὲ νέος χρόνος νὰ εἶναι μεστός πάσης ἀπὸ Θεοῦ εὐλογίας σὲ σᾶς καὶ τὸ προσωπικό σας.

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης Χριστοῦ

† Ὁ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ο ΣΕΒ. ΖΙΧΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμότατα γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῶν τόμων «ΠΑΥΛΟΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΕΝΑ». «Η ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ» καθὼς ἐπίσης καὶ γιὰ τὴν «Θεολογία» ποὺ εἶχατε τὴν εὐγενῆ καλοσύνη νὰ μοῦ ἀποστείλετε.

Εὐχομαι ἀπὸ βάθους καρδίας ὅπως ὁ Κύριος τοῦ ἐλέους καὶ τῆς ἀγάπης σᾶς χαρίζει ἔτη πολλὰ, γεμάτα δύναμη καὶ ὑγεία ἔτσι ὥστε νὰ συνεχίζετε μὲ τὸν ἴδιο ζῆλο τὸ θεάρεστο καὶ ἐπωφελὲς γιὰ ὅλους μας ἔργο ποὺ ἐπιτελεῖτε.

Διαβιάσατε παρακαλῶ καὶ τὶς θερμότερες εὐχαριστίες μου στὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Χριστόδουλον.

Καλὴ καὶ εὐλογημένη χρονιά

Μετ' εὐχῶν

† Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ο ΣΕΒ. ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

... Εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως διὰ τὴν προσφορὰν

διαφόρων βιβλίων σας, μετ' ἐνθέρμων εὐχῶν
† Ὁ Μαρωνείας ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ο ΣΕΒ. ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ κ. ΑΛΕΞΙΟΣ

... Εὐχαριστῶ διὰ τὰς θαυμαστὰς ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Κατασπάζομαι ἐν ἀγάπῃ καὶ εὐχομαι τὰ κράτιστα.

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΑΛΕΞΙΟΣ
ὅλως ὑμέτερος

Ο ΣΕΒ. ΗΛΕΙΑΣ κ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ

«Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε»
Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε»

Μαζί μὲ τὶς εὐχαριστίες μου γιὰ τὶς εὐχὲς σας καὶ τὰ δῶρα σας, δεχθῆτε καὶ τὶς δικές μου ἐγκάρδιες εὐχὲς.

Νέον ἔτος εὐλογημένον παρὰ Σαρκωθέντος Κυρίου.

Μὲ ἀσπασμόν ἐν Κυρίῳ
† Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ο ΣΕΒ. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ

... Εὐχαριστῶ διὰ τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα Σας, ἐκδόσεις τῆς Ἀνατολικῆς Διακονίας.

† Ὁ Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ο ΣΕΒ. ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὸν τόμον «Η ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ», τὸν ὁποῖον εἶχατε τὴν εὐγενῆ καλωσύνη νὰ μοῦ στείλετε.

Σᾶς πληροφορῶ δὲ ὅτι, τόσον ὁ τόμος αὐτός, ὅσον καὶ οἱ ἄλλοι ποὺ μοῦ ἀποστείλατε κατὰ τὸ παρελθόν, πλουτίζουν τὴν Βιβλιοθήκη τῆς Μητροπόλεως Νέας Ζηλανδίας, ἢ ὅποια εἶναι τόσον χρησιμὸς ἐδῶ εἰς τοὺς ἀντίποδας.

Μετὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν καὶ ἀδελφικῶν ἀσπασμῶν

Wellington, 17 Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Νέας Ζηλανδίας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ο ΣΕΒ. ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

... Μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἔλαβον τὴν ὑμετέραν εὐχετήριον ἐπιστολὴν καὶ τὰς εὐχάς.

Εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀγάπην, εὐχόμενος εἰς ὑμᾶς καὶ τοὺς συνεργάτας Σας ἔτη πολλὰ καὶ τὸ νέον ἔτος 2002 καρποφόρον καὶ ἐπωφελὲς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας.

Μετὰ τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης καὶ εὐχῶν

† Ὁ Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

εἰς τὴν ὑμετέραν ἀγαπητὴν Πανοσιολογιότητα, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀπὸ διαφόρων θέσεων ἐργαζομένους ἐν τῇ Αποστολικῇ Διακονίᾳ, καὶ εὐχόμεθα εὐφρόσυνα Χριστοῦγεννα καὶ εὐτυχὲς τὸ Νέον Ἔτος.

Γνωρίζομεν δ' ὅτι ἐλήφθη ἀσφαλῶς καὶ τὸ ταχυδρομικῶς ἀποσταλὲν δέμα μὲ τὰ βιβλία δι' ἃ καὶ εὐχαριστοῦμεν.

† Ὁ Κώου ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ

Ο ΣΕΒ. ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ κ. ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἐλάβομεν τὸ ἀποσταλὲν ἡμῖν βιβλίον «Ἡ τακτικὴ σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Σᾶς συγχαίρομεν διὰ τὴν ωραίαν ἔκδοσιν.

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ο ΣΕΒ. ΑΥΣΤΡΙΑΣ κ. ΜΙΧΑΗΛ

... Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς «Μαρτυρίας τῆς Ἀγάπης» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Συγχαίρω διὰ τὴν πληροφόρησιν αὐτῆς τῆς διακονίας Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου.

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης

† Ὁ Αὐστρίας ΜΙΧΑΗΛ

Ο ΣΕΒ. ΔΡΥΪΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ ΚΑΙ ΚΟΝΙΤΣΗΣ κ.ΑΝΔΡΕΑΣ

Εὐχαριστῶν θερμῶς διὰ τε τὰς εὐχάς καὶ διὰ τὰς νέας ἐκλεκτὰς ἐκδόσεις τῆς «Ἀπ. Διακονίας», ἀντεπεύχομαι ἐγκαρδίως αἴσιον καὶ εὐλογημένον παρὰ Κυρίου τὸ Νέον Ἔτος τῆς χρηστότητός Του.

Μετὰ πολλῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης

† Ὁ Δρυϊνουπόλεως ΑΝΔΡΕΑΣ

Ο ΣΕΒ. ΛΑΟΔΙΚΕΙΑΣ κ. ΙΑΚΩΒΟΣ

Εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ τὴν ωραίαν ἔκδοσιν περὶ τοῦ Φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὰς ἐορτίους προσηρσεις.

Ἀντεύχομαι ὁλοκαρδίως ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἐτεῖ

Με ἀγάπη

† Ὁ Λαοδικείας ΙΑΚΩΒΟΣ

Ο ΣΕΒ. ΕΥΡΙΠΟΥ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Εὐχαριστῶ διὰ τὰς εὐχάς Σας καὶ τὰς εὐχὰς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν.

Εὐχαριστῶ καὶ διὰ τὰ βιβλία.

Εὐχομαι ὁ Κύριος νὰ Σᾶς ἐνισχύει εἰς τὸ νέον Διακόνημά σας εἰς τὸν Ἀμπελῶνα Του.

Μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ τιμῆς

† Ὁ Εὐρίπου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο ΣΕΒ. ΚΩΟΥ κ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ

Ἀπευθύνομεν θερμὰς ἐορτίους προσηρσεις

Ο ΣΕΒ. ΓΚΑΝΑΣ κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἔλαβα τὴν ἔκδοση τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἡ Μαρτυρία τῆς Ἀγάπης – Τὸ Φιλανθρωπικὸ καὶ Κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὸ πολύτιμο αὐτὸ ἔργο. Πράγματι, μέσα ἀπὸ τίς σελίδες του διαπιστώνει κανεὶς τὸ πολύμορφο ἔργο τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας.

Δεχθῆτε, λοιπόν, τὰ θερμὰ μου συγχαρητήρια γιὰ τὴν ἔκδοση καὶ εὐχομαι ὁ Ἅγιος Θεὸς νὰ σᾶς χαρίζει νέα ἔργα πρὸς δόξαν Θεοῦ.

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης ἐν Κυρίῳ

† Ὁ Γκάνας ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ο ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
π. ΔΗΜ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΛΟΣ

... Ἔλαβα τὸ πολὺ πολύτιμο βιβλίον «Ἡ Μαρτυρία τῆς ἀγάπης» καὶ σπεύδω πρῶτον μὲν νὰ σᾶς συγχαρῶ διὰ τὴν ὡραία καὶ λίαν ἐπιμελημένη ἐκδοσὴ καὶ δεύτερον νὰ σᾶς εὐχαριστήσω διὰ τὴν καλωσύνη ποὺ εἶχατε νὰ μοῦ τὸ στείλετε. Γιὰ χρόνια μὲ ἔχει ἀπασχολήσει τὸ φιланθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν χιλιετία τοῦ Βυζαντίου, διὰ τὸ ὅποιον ἔχω γράψει διάφορες μελέτες καὶ δύο βιβλία (Βυζαντινὴ φιλανθρωπία καὶ Κοινωνικὴ Πρόνοια, κ.ἀ.).

Τὸ βιβλίον σας μὲ ἐνδιαφέρει τὰ μέγιστα καὶ ἐλπίζω γρήγορα νὰ τὸ παρουσιάσω βιβλιογραφικῶς...

Τὰ σέβη μου εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον

Μετὰ πάσης τιμῆς καὶ ἀγάπης
Δημήτριος Ἰω. Κωνσταντέλος
Πρωτοπρεσβύτερος, Καθηγητὴς Παν/μίου

Ο ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ κ. ΠΑΝ. ΨΩΜΙΑΔΗΣ

Ἀγαπητοί μου,

Ἐγίνα ἀποδέκτης τῆς ἐκδόσεώς σας «Ἡ Μαρτυρία τῆς ἀγάπης. Τὸ φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐνημέρωσή μου.

Κάθε τέτοια δραστηριότητα εἶναι ἀπὸ τὴ φύση τῆς ἀξιεπαινετῆς καὶ δημιουργικῆς. Μὲ τὴν εὐχὴ νὰ σᾶς χαρίζει ὁ Θεὸς ὑγεία ὥστε νὰ συνεχίσετε τὴν ὑψηλὴ ἀποστολή σας, εὐχομαι Χαρούμενες Γιορτές.

Μὲ ἐκτίμησιν
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Χ. ΨΩΜΙΑΔΗΣ

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΝΤΣΟΣ

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμότατα γιὰ τὴν ἀποστολή τοῦ ὑπέροχου ἐνημερωτικοῦ βιβλίου γιὰ τὸ ἔργο ποὺ ἐπιτελεῖ ἡ Ἐκκλησία, ποιμαντικὸ καὶ κοινωνικὸ μὲ θέμα «Ἡ μαρτυρία τῆς ἀγάπης. Τὸ φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Μοῦ εἶναι πολὺ χρήσιμο καὶ στὸ μάθημά μου καὶ ἂν μοῦ δοθεῖ ἡ εὐκαιρία θὰ κάνω βιβλιοπαρουσίαση.

Μὲ σεβασμὸ καὶ ἀγάπην
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΝΤΣΟΣ

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ κ. ΣΤΑΘΗΣ Ν. ΚΕΚΡΙΔΗΣ

... Ἔλαβα τὸ βιβλίον «Ἡ μαρτυρία τῆς ἀγάπης - τὸ φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ποὺ εἶχατε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ ἀποστείλετε καὶ εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως...

Μὲ τιμὴ
ΣΤΑΘΗΣ Ν. ΚΕΚΡΙΔΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ANT1 GROUP

Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὸ βιβλίον μὲ τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

Καλὴ χρονιά

Σ. ΧΑΡΑΜΗΣ
Διευθυντὴς ANT1 Group

Ο ΜΟΝΑΧΟΣ ΜΩΥΣΗΣ, ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ

Ἔλαβα τὸν λίαν ἐπιμελημένο κι ἐνδιαφέροντα τόμο γιὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ὅπου καὶ ἡ ταπεινὴ συνεργασία μου καὶ σᾶς εὐχαριστῶ θερμὰ, καθὼς καὶ τὸν σεπτὸ ἐντολέα σας Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν κ. Χριστόδουλον.

Μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ Γεννηθέντι φιλαδελφίας ἐλάχιστος μοναχὸς ΜΩΥΣΗΣ Ἀγιορείτης

ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΕΚΚΛ. ΛΥΚΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ

Σᾶς ἐνημερώνουμε, ὅτι πήραμε τὸ πακέτο μὲ τὰ δώδεκα (12) θεολογικὰ βιβλία ποὺ μᾶς στείλατε.

Ἡ προσφορὰ Σας ἀποτελεῖ ἀνεκτίμητη ἀξία γιὰ τὸ Σχολεῖο δεδομένου ὅτι διαθέτουμε μία ἀξιόλογη βιβλιοθήκη τριῶν χιλιάδων τόμων, οἱ δὲ μαθητὲς μας βρίσκονται σὲ καθημερινὴ ἐπαφή μ' αὐτὸ τὸ θησαυρό.

Νὰ εἶστε σίγουροι ὅτι ἡ δωρεὰ σας θὰ γίνῃ ἀντικείμενο ἐποικοδομητικῆς συζήτησης μεταξὺ τῶν μαθητῶν μας καὶ ἡ ὠφέλεια ποὺ θὰ προκύψει θὰ εἶναι πολυμερὴς.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε λοιπὸν καὶ εὐχόμαστε εὐδωσὴ στὸ σπουδαῖο ἔργο ποὺ ἐπιτελεῖτε.

Μὲ σεβασμὸ
Ο σχολάρχης
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΜΑΥΡΟΥΔΑΚΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (115 21)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Κατόπιν της από 7.12.1988 απόφασης της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου περί κοινοποίησης ύμιν των εκάστοτε τελεσιδίκων, όριστικών και άμετακλήτων αποφάσεων των Συνοδικών Έκκλησιαστικών Δικαστηρίων, γνωστοποιούμε ύμιν ότι:

1. Δυνάμει της ύπ' αριθμ. 2/2001 απόφασης του Πρωτοβαθμίου διά Πρεσβυτέρους, Διακόνους και Μοναχούς Συνοδικού Δικαστηρίου της Έκκλησίας της Ελλάδος, έπεβλήθη επί άντικανονικών παραπτώμασι εις τόν Ιερομόναχον Δαμασκηνόν Μητρόπουλον, κατά κόσμον Δημήτριον του Νικολάου, κληρικόν της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Άλμυρου, ή ποινή της καθαιρέσεως έκ του ύψηλου της Ιερωσύνης ύπουργήματος και της έπαναφοράς εις την τάξιν των λαϊκών.

2. Δυνάμει της ύπ' αριθμ. 11/2001 απόφασης του Πρωτοβαθμίου διά Πρεσβυτέρους, Διακόνους και Μοναχούς Συνοδικού Δικαστηρίου της Έκκλησίας της Ελλάδος, ό Πρεσβύτερος Κωνσταντίνος Νικολάου του Παναγιώτου, κληρικός της Ιεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος, άπηλλάγη, ένεκεν άμβιβολιών, των προσφθεισών αύτῳ κανονικών κατηγοριών.

3. Δυνάμει της ύπ' αριθμ. 13/2001 απόφασης του Πρωτοβαθμίου διά Πρεσβυτέρους, Διακόνους και Μοναχούς Συνοδικού Δικαστηρίου της Έκκλησίας της Ελλάδος, άπερρίφθη ως τύποις άπαράδεκτος ή από 21.3.2001 έφεις των Μοναχών Θεοδοσίας Μαθιουδάκη, κατά κόσμον Πηνελόπης του Νικολάου, Παρασκευής Μαθιουδάκη κατά κόσμον Έργίνης του Νικολάου και Μαγδαληνής Θεοφιλοπούλου, κατά κόσμον Έλένης του Γεωργίου κατά της ύπ' αριθμ. 3/2001 απόφασης του Έπισκοπικού Δικαστηρίου της Ιεράς Μητροπόλεως Άττικής, δι' ής έπεβλήθη αύταίς ή ποινή του τριετούς σωματικού περιορισμού εις την Ιεράν Μονήν Αγίας Εύφη-

μίας Κερκύρας μετ' έκπτώσεως έκ του αξιώματος της ήγουμένης διά την πρώτην και της ήγουμενοσυμβούλου διά τās δευτέραν και τρίτην.

4. Δυνάμει της ύπ' αριθμ. 2/2001 απόφασης του Δευτεροβαθμίου διά Πρεσβυτέρους, Διακόνους και Μοναχούς Συνοδικού Δικαστηρίου, της Έκκλησίας της Ελλάδος, έτροποποιήθη ή δυνάμει της ύπ' αριθμ. 9/2001 απόφασης του Πρωτοβαθμίου Συνοδικού Δικαστηρίου, έπιβληθείσα επί άντικανονικών παραπτώμασι εις τόν Πρεσβύτερον Κωνσταντίνον Παναγόπουλον του Νικολάου, Κληρικόν της Ιεράς Μητροπόλεως Ήλείας, ποινή της έπταετούς και ήμίσεος έτους άργίας από πάσης Ιεροπραξίας, δίχα στερήσεως των άποδοχών αύτου, εις ποινήν πενταετούς άργίας από πάσης Ιεροπραξίας, δίχα στερήσεως των άποδοχών αύτου συμψηφιζομένης τη άχρι τουδε διανυθείση.

Αί άνωτέρω δικαστικά απόφάσεις κατέστησαν τελεσιδικοί, όριστικά και άμετάκλητοι, συνωδά ταίς διατάξεσι του άρθρου 151 του Νόμου 5383/1932 «Περί Έκκλησιαστικών Δικαστηρίων και της πρό Αύτών διαδικασίας», ως τίθενται και ίσχύουσι κατά τὰ σαφώς όριζόμενα υπό της παρ. 1 του άρθρου 44 του Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Ελλάδος».

(24.12.2001)

(Έκ της Αρχιγραμματείας της Ιεράς Συνόδου)

Ιερά Μητρόπολις Ν. Κρήνης και Καλαμαριάς

Έχοντες ύπ' όψει τās διατάξεις: α) των άρθρων 38, παράγρ. 2, και 67 του Ν. 590/1973, β) του Ν.Δ. 1398/1978, γ) του Ν. 673/1977 και προκειμένου ίνα προβώμεν εις ανακήρυξιν ύποψηφίου προς πλήρωσιν της κενής θέσεως τακτικού Διακόνου έν τῳ ι. ναῳ Άγίου Παντελεήμονος - Βότση, καλούμεν τούς βουλομένους ίνα καταλάβωσι την διακονικήν ταύτην θέσιν και έχοντας τὰ υπό του ύπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμού «Περί Ιερών Ναών, Ένοριών και Έφημερίων» προβλεπόμενα κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός από της δημοσι-

εύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομι-
σμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καλαμαριᾷ τῇ 19ῃ Νοεμβρίου 2001

† Ὁ Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν
πλήρως μιᾶς (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλ-
λήλου κλάδου Π.Ε. Διοικητικοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς
Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους
καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκο-
σι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρού-
σης εἰς τὸ Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφη-
μερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλουν τὰ προβλεπόμενα
δικαιολογητικά εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μη-
τροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Κοζάνῃ τῇ 28.11.01

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν
πλήρως μιᾶς (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλ-
λήλου κλάδου Π.Ε. Διοικητικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μη-
τροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ
ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι
(20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης
εἰς τὸ Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα
«ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιο-
λογητικά εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητρο-
πόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Παραμυθίᾳ τῇ 6ῃ Δεκεμβρίου 2001

† Ὁ Παραμυθίας ΤΙΤΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38
παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33-
34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συ-
νόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημε-
ρίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς

ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν
Ναῶν: Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Κραθίου Αἰγια-
λείας, Τιμίου Προδρόμου Κούμαρι Αἰγιαλείας, Ἀγί-
ου Χαραλάμπους Βουτσίου Αἰγιαλείας, Ἀγίου Γε-
ωργίου Δεσινοῦ Καλαβρύτων, καλοῦμεν τοὺς βου-
λομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προ-
σόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως
τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δι-
καιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἄνωτέρω
κενῶν θέσεων.

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 12ῃ Δεκεμβρίου 2001

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38
παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33-
34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συ-
νόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημε-
ρίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς
ὀργανικὰς θέσεις: 1) Ἐφημερίων: α) Προφῆτου
Ἡλιοῦ Κουζουλίου, β) Ἀγ. Νικολάου Σιμίτζης, γ) Μετ.
Σωτῆρος Κάμπου, δ) Ἀγ. Παρασκευῆς Κοροΐβου, ε)
Ἀγ. Νικολάου Κρεμμυδίου. 2) Διακόνων: α) Ἀγ. Σπυ-
ρίδωνος Πύργου, β) Ἀγ. Τριάδος Βάρδας, καλοῦμεν
τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νό-
μιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαι-
τούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἄνω-
τέρω κενῶν θέσεων.

Πύργος, 17 Δεκεμβρίου 2001

† Ὁ Ἡλίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις α) τῶν ἀρθρῶν
38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν. Δ.
1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα
προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλη-
ρῶσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ
ἱ. ναῷ Ἀγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου Λαυρίου Ἀττικῆς
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν
διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ
ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν,

Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Σπάτα τῇ 19ῃ Δεκεμβρίου 2001

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ζακύνθου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πληρῶσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς α) Ἁγίου Νικολάου πόλεως Ζακύνθου καὶ β) Ἁγίας Τριάδος πόλεως Ζακύνθου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 21ῃ Δεκεμβρίου 2001

† Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1. Ἁγίου Γεωργίου Θεοδωριάνων, 2. Ἁγίας Παρασκευῆς Δομοσκοῦ Διασέλλου, 3. Ἁγίου Θεράποντος Ἀγίων Ἀναργύρων Ἀρτης καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἀρτῇ τῇ 24ῃ Δεκεμβρίου 2001

† Ὁ Ἀρτης ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μιᾶς (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΔΕ Ὁδηγοῦ Αὐτοκινήτου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Νέᾳ Ζίχνη τῇ 13ῃ Δεκεμβρίου 2001

† Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κορίνθου, Σικυῶνος, Ζεμενοῦ, Ταρσοῦ καὶ Πολυφέγγους

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ἐφημεριακὰς θέσεις τῶν Ἱερῶν Ναῶν α) Ἁγίου Γεωργίου Χιλιμοδίου καὶ β) Ἁγίας Παρασκευῆς Πισίων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 3ῃ Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Κορίνθου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κορίνθου, Σικυῶνος, Ζεμενοῦ, Ταρσοῦ καὶ Πολυφέγγους

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὁργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Να-

οὐ Ἑσοδίων τῆς Θεοτόκου Κρηνῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 3ῃ Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Κορίνθου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 37 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγ. Γεωργίου Κεραμείων, παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις, ὅπως ὑποβάλλουσι ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ἅπαντα τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 3ῃ Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παράγρ. 2 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τὰ ἀρθρα 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων, προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων 1) Ἀγ. Νικολάου Μεγ. Καλυβίων (β' θέσις), 2) Ἀγίων Ἀποστόλων Φαρκαδόνας (β' θέσις), καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῷ περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ πρὸς κάλυψιν τῶν ἀνωτέρω θέσεων.

Ἐν Τρικάλαις τῇ 7ῃ Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΑΛΕΞΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ζακύνθου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τοῦ ἀρθροῦ 38, παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977, «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», β) τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 34, τοῦ ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) Ἀγίου Νικολάου Μουζακίου, 2) Προφήτου Ἡλιοῦ Γυρίου, 3) Ὑπεραγίας Θεοτόκου Καλαμακίου, 4) Ἀγίου Ἰωάννου Προδρόμου Γαλάρου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 10ῃ Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ ὑποψηφίου διὰ τὴν Ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Βαρβάρας Δημοτικοῦ Διαμερίσματος Νικολεϊκῶν Δήμου Διακοπτοῦ Αἰγιαλείας.

Ἐν Αἰγίῳ, τῇ 10ῃ Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Λευκάδος καὶ Ἰθάκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν ἀρθρῶν

38, παράγρ. 2, καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς: 1. Γενεσ. Θεοτόκου (Παναγίας τῶν Ξένων) Λευκάδος, 2. Ἀγίου Νικολάου Λευκάδος καὶ 3. Εἰσοδίων Θεοτόκου πόλεως Ἰθάκης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσιν τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Λευκάδι τῇ 10ῃ Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Νικαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 38 παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Νόμου 590/1977, «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ὡς καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν, καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν κενῶν θέσεων τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) Ἀγίας Μαρίνης Χαϊδαρίου, 2) Προφήτου Ἡλιοῦ Ἀγίας Βαρβάρας, 3) Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Αἰγάλεω, 4) Παναγίας Βλαχερνῶν Κερασινίου καὶ 5) Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Περάματος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσιν τὰς Ἐφημεριακὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἁρθρου 34/1α τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νικαίᾳ τῇ 14ῃ Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Νικαίας ΑΛΕΞΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρου 38

παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων: α) Ἀγίας Παρασκευῆς Χαλκίδος, γ' θέσις β) Ἀγίων Ἀναργύρων Καμαρίων, γ) Ἀγίου Γεωργίου Πηλίου, δ) Ζωοδόχου Πηγῆς Τσοῦκας, ε) Ἀγίου Θεοδώρου Πευκί, στ) Κοιμήσεως Θεοτόκου, Ἀχλαδίου, ζ) Ἀγ. Μαρίνης Χαλκίδος, β' θέσις η) Ἀγίου Παντελεήμονος Καμματριᾶδων, θ) Ἀγίου Ἰωάννου Θεολόγου Μαντουδίου, β' θέσις, ι) Ἀγίου Γεωργίου Βούνων, ια) Ἀγίου Νικολάου Λουτρακίου Σκοπέλου, ιβ) Φανερωμένης Σκοπέλου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ, μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως, διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ 590/1977, β) τοῦ Ν. Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἱ. ναοῖς α) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Σύρου (μητροπολιτικόν) β) Ἀγίου Νικολάου Ἑρμοῦπόλεως καὶ γ) Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἑρμοῦπόλεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσιν τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἑρμοῦπόλει τῇ 21ῃ Ἰανουαρίου 2002

† Ὁ Σύρου ΔΩΡΟΘΕΟΣ Β'